

120 SAYFALIK PHOTOSHOP KİTABI HEDİYE!

PCnet

bilgisayar ve internet dergisi

Ağustos 2010 • Yıl:13 • Sayı:155 • Fiyat: 7.00 TL www.PCnet.com.tr

**TAM SÜRÜM
OYUN
SWORD 2**

WORDPRESS EĞİTİMİ

- Kurulum
- Yapılandırma
- Tema yükleme
- Türkçeleştirme
- Yazılarla çalışma
- Bileşenler

VIDEO DERSLERİ DVD'DE!

HERKES İÇİN

WEB SİTESİ KURMA REHBERİ

**WORDPRESS VE BEDAVA ARAÇLARLA
SADECE BİRKAÇ SAAT İÇİNDE WEB
SİTENİZİ OLUŞTURABİLİRSİNİZ**

66 TARAYICI EKLENTİSİ

**Bedava eklentilerle
web tarayıcınızın
gücüne güç katın**

İŞLEMCİ REHBERİ

**Piyasadaki tüm
modern işlemcileri
yakından
tanıyın**

3D OYUNLARIN TARİHİ

**3. boyutta
Battlezone
ile başlayan
30 yıllık
yolculuk**

**Online OCR
servisleri**

**Kendi oyununuzu
kendiniz geliştirin**

**Windows Live
Essentials Beta**

TEST MERKEZİ: PERFORMANSLI VE ALINABİLİR SSD'LER HIZ YARIŞINDA

YAYINCI
Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

İcra Kurulu Başkanı	Mehmet Y. YILMAZ
Yayın Direktörü	M. Rauf ATEŞ
Yayın Yönetmeni (Sorumlu)	Erdal KAPLANSEREN erdal@PCnet.com.tr
Editör	Selim ŞUMLU selim@PCnet.com.tr
Donanım Editörü	Pamir KIZILTUĞ pamir@PCnet.com.tr
İnternet Editörü	A. Kıvanç TANRIKULU kivanc@PCnet.com.tr
Sayfa Yapımcısı	Eylem AKSÜNGER eylem@PCnet.com.tr
Webmaster	Selim ŞUMLU selim@PCnet.com.tr
Katkıda Bulunanlar	Ayberk KİMSİZ, Serdar CEVHER, Eren KAPLANSEREN, Murat DELİGÖZ, Daron DEDEOĞLU, Yunus Emre ŞAHİN

Ankara Temsilcisi Erdal İPEKŞEN
0 (312) 207 00 71-207 00 95

Web: www.PCnet.com.tr
E-posta: PCnet@PCnet.com.tr

Yönetim
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim DENİZEL
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat KÖKSAL
Satış Direktörü Orhan TAŞKIN
Finans Direktörü Didem KURUCU
Üretim Direktörü Servet KAVASOĞLU

Reklam
Grup Başkanı Cem M.BAŞAR
Grup Başkan Yardımcısı Koray BİLİCİ
Reklam Satış Müdürleri Hatice TARHAN
Tel: 0 212 336 53 37
Şahika ŞAHİNKAYA
Tel : 0212 336 53 14
Nusret KIRIMLIOĞLU
Tel: 0 212 336 53 60 (3 hat)
Faks: 0 212 336 53 90
Maya Akar Center Kat:7
Büyükdere Cad.
No:100-102 34394
Esenyurt / İSTANBUL

Rezervasyon
Tel: 0 212 336 53 00 - 57 - 59 Faks: 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel: 0 (312) 207 00 72-73
İzmir Reklam Tel: 0 232 463 78 30
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70 Faks: 0 212 336 53 91

Yönetim Yeri
Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli /İSTANBUL
Tel: 0 212 410 35 74 Faks: 0 212 410 33 57

Baskı: Doğan Ofset Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş.
Doğan Medya Tesisleri Hoşdere Yolu C Blok
34850 Esenyurt / İSTANBUL
0 212 622 19 00

Dağıtım: Yaysat A.Ş. 0 212 622 22 22
Yayın Türü: Yerel, süreli, aylık

© PCnet Dergisi Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. PCnet Dergisi'nin isim ve yayın hakkı, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Abone Hizmetleri Hattı
Tel: 0 212 478 0 300
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
Pazar hariç her gün 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

DB Okur Hizmetleri Hattı
Tel: 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
Dergimizle birlikte aldığınız DVD'lerdeki sorunlar için Okur Hizmetleri Hattı'mızla iletişime geçebilirsiniz.

EDITÖR**Erdal KAPLANSEREN**

Blog: kaplanseren.com - icimdekiler.com

atılan bu adımları desteklemek, hepimizin boynunun borcu. Çünkü konu sadece belli başlı sitelere girilememesi değil. Sansuresansur.com adresini ziyaret ederek detaylar ve kişisel olarak neler yapabileceğinize dair hakkında bilgi alabilirsiniz.

Bazı yazılımlar, her bilgisayar kullanıcısı için büyük değer taşıyor. Örneğin Photoshop. Profesyonel olarak görsel işlerle uğraşmasanız da mutlaka bu yazılıma işiniz düşüyordur. Çektiğiniz fotoğrafları düzenlemek, daha iyi hâle getirmek için Photoshop'un sihirli özelliklerini kullanabilirsiniz. Bu yazılımı herkesin anlayacağı bir dille anlatan kitabımızı beğeneceğinizi umuyoruz. 120 sayfalık sert kapaklı kitabımız, kitaplığınızda veya bilgisayarınızın yanında kendine yer bulacaktır.

Kapakta işlediğimiz herkes için web sitesi kurmak konusu da eminim çok sayıda okuyucumuz için bulunmaz bir kaynak anlamına geliyor. Selim ve Kıvanç'ın hazırladığı bu kapsamlı dosyada ihtiyaç duyacağınız detayları bulacaksınız. Site kurmak için yaygın olarak kullanılan WordPress için eğitim videoları da DVD'mizde yer alıyor.

Dergimizde makale zenginliği yine üst seviyede. 3D oyunların tarihi gelişimini anlattığımız yazı, bu konudaki merakınızı giderecek nitelikte. Aynı şekilde, sizi işlemciler konusunda da aydınlatacak bir rehber makalemiz var. Tarayıcı eklentileri de bir başka büyük konumuz.

Pamir'in bu ay yazdığı makaleler kendisi gibi iri yarı olduğu için bazılarını Eylül sayımıza bırakmak zorunda kaldık. :) 8 sayfalık SSD testinin yanı sıra bellekler ve anakartlarla ilgili de kapsamlı makaleler okuyacaksınız. Ürün incelemeler de cabası!

Eylül sayımız için bir süredir bazı hazırlıklar yapıyoruz. Sizlere ilginizi bir hayli çekecek bir eğitim paketi sunmak gibi bir amacımız var. Şimdi sizi Ağustos sayımızla baş başa bırakıyorum ve yazın tadını çıkarmanızı diliyorum.

EN GÜVENİLİR BİLGİSAYAR VE İNTERNET DERGİSİ

PCnet dergisi olarak, 13 yıldan bu yana yaptığımız testler ve incelemelerle, hazırladığımız kıyaslamalı listelerle okuyucumuzun ve sektörün güvenini kazanmış bir yayındır. Editöryal bağımsızlığımızı her şeyin üstünde tutarak okuyucumuza en doğru ve tarafsız içeriği sunuyoruz.

HERKES İÇİN

WEB SİTESİ KURMA REHBERİ

**WORDPRESS VE BEDAVA ARAÇLARLA
SADECE BİRKAÇ SAAT İÇİNDE WEB
SİTENİZİ OLUŞTURABİLİRSİNİZ**

50

22

64

76

88

İÇİNDEKİLER

Ağustos 2010

YAZARLAR

- 3 **Erdal KAPLANSEREN**
Editörden
- 84 **Pamir KIZILTUĞ**
Teknolojinin "gri"si
- 98 **Selim ŞUMLU**
Windows 8'den ilk detaylar sızdı
- 112 **Daron DEDEOĞLU**
Korsan yazılım mağduru sektör: oyun
- 118 **A. Kıvanç TANRIKULU**
İnternetin satın alma gücü
- 120 **Serdar CEVHER**
SAR değeri düşük cep telefonu bulmak imkânsızca yakın

YAZILIM

- 104 **Ayın yazılımları**
- 110 **Fare yazılımları**
- 114 **Kendi oyununuzu geliştirin**

İNTERNET

- 122 **Tatil çekimlerinizi online düzenleyin**
- 125 **66 ücretsiz web tarayıcı eklentisi**
- 132 **Online OCR servisleri**
- 134 **Piri Reis'in Seyir Defteri**

GİRİŞ BÖLÜMLERİ

- 6 **DVD'de bu ay**
- 8 **Hotspot**
- 16 **Haber**

DONANIM

- 30 **Ürün inceleme**
- 70 **Yeni nesil DDR3 bellekler**
- 76 **İşlemci rehberi**
- 86 **Ayın sistem önerileri**
- 88 **SSD'ler hız yarışında**

DOSYA

- 22 **3D oyunların tarihi**
- 64 **En iyi 5 anakart**

LINUX

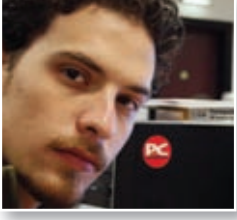
- 100 **openSUSE 11.3**
- 102 **KDE'nin tarihi**
- 103 **Panorama**

PCNET ATÖLYE

- 140 **iTunes'a iyi bir alternatif**
- 142 **Arkadaşlarınızın fotoğraf albümlerini kaydedin**
- 143 **Bilgisayar kullanımınızı inceleyin**

DVD'DE BU AY

A. Kıvanç TANRIKULU
kivanc@PCnet.com.tr

SWORD 2 VE WORDPRESS EĞİTİMİ PCNET DVD'SİNDE

ONLINE oyun dünyasında merakla beklenen Sword 2 nihayet yüzünü gösterdi. Biz de Gamersfirst ile yaptığımız işbirliği çerçevesinde bu sürükleyici online oyunu PCnet DVD'sine dahil ettik. Bu sayede Sword tutkunları yeni oyunun büyük kurulum dosyalarını indirmek zorunda kalmayacaklar. Oyun içinde kullanabileceğiniz 5 adet Soul Crystal ve 5 adet Boost Potion da bu ay PCnet ve Gamersfirst'ün Sword 2 oyuncularına hediyesi!

Promosyon kodunun kullanımı

DVD kutusunun içinde bulacağınız kodu kullanmak için www.gamersfirst.com/?q=tr adresine gidin ve sağ üst kısımda bulunan Giriş bağlantısına tıklayarak oturum açın. Oturumunuzu açtıktan sonra yine sayfanın sağ üst köşesinde KOD KULLAN düğmesini göreceksiniz. Bu düğmeye tıkladıktan sonra kod tipi olarak CODE seçin. 1. ADIM'daki "Hesabınızı seçin" menüsünden Sword 2'yi seçin ve devam edin. "Kod:" alanına kodunuzu yazın ve KODU KULLAN

düğmesine tıklayın. Code History bölümünde kullandığınız kod belirecektir. Yaklaşık olarak on dakika sonra kod sayesinde almış olduğunuz nesne oyundaki Premium Inventory'nizde yer alacaktır.

WordPress Eğitimi

Bu ayki kapak konumuzla örtüşecek şekilde DVD'mizde de WordPress'in kurulum ve kullanımını anlatan video eğitimler yer alıyor. RCEgitim.com tarafından hazırlanan bu eğitimler sayesinde günümüzün en popüler açık kaynak kodlu içerik yönetim sistemlerinden biri olan

WordPress'i nasıl kuracağınızı ve sonrasında

nasıl kullanacağınızı bilgisayar başında videoları izleyerek öğrenebilirsiniz.

Bunların yanı sıra PCnet DVD'sinde Adobe Photoshop'un 30 günlük deneme sürümü, Windows 7 temaları ve her ay olduğu gibi editörün seçimi yazılımlarla popüler oyun demoları yer alıyor. Önümüzdeki sayılarda PCnet DVD'sinde görmek istediğiniz içerikler için bize e-posta gönderebilirsiniz.

Sword2

WINDOWS 7 TEMALARI

- Alluminium
- Apple
- Artistic
- Earth Space
- Earth
- Ether Reality
- Homer and a Dougnot
- War and Peace
- ve 40 farklı tema daha...

WORDPRESS EĞİTİMİ

- Kurulum
- Yapılandırma
- Tema yükleme
- Türkçeleştirme
- Yazılarla çalışma
- Bileşenler

EDITÖRÜN SEÇİMİ YAZILIMLAR

- Chatroulette Desktop
- Burn4Free
- SpywareBlaster
- FastStone Image Viewer
- IOGraph
- Panda Cloud Antivirus
- MP3 Rocket
- CompuApps SwissKnife
- ZiggyTV
- xB Browser
- USB Safeguard
- John's Background Switcher
- CdCoverCreator

TAM SÜRÜM ONLINE OYUN

Sword 2

DENEME SÜRÜMÜ

Adobe Photoshop CS5

DEMOLAR

- Vera Blanc: Full Moon
- Solium Infernum
- StuntMANIA

Bir telsiz telefonun ötesinde:

Jee People Talk Cool

Dikkat çekici tasarımları sayesinde telsiz telefon pazarında önemli ürünlere imza atan Jee People, Talk Cool modeli sayesinde hayatınıza renk katmaya hazırlanıyor. Alışlagelmiş telsiz telefonlara kıyasla, başarılı tasarımı sayesinde modern bir cep telefonunu andıran üründe siyahın karizmatikliği ve fuşyanın heyecan verici parlaklığı oldukça başarılı bir şekilde uygulanmış. Sunulan ekranın 1.8 inç büyüklüğünde olması ve 65K renk paleti üzerinden görüntü oluşturması yine cep telefonlarına olan yakınlığı doğrular nitelikte. Turuncu aydınlatmalı ve oldukça rahat bir tuş takımına sahip olan ürünün ön tarafında tamamen siyah renk tercih edilmiş. Arka yüzeyi tamamen saran fuşya renk ön yüzün kenar hatlarından ve dört yönlü menü gezgininin ucundaki oklardan anlaşılabilir. Şıklığın artması adına parlak olarak tercih edilen renkler parmak izini engelleyen kaplaması sayesinde de artı not almayı başarıyor. Baz ünitesinde de aynı renklerin yoğunluğu dikkat çekiyor ancak üst tarafta kromla kaplanmış dikkat çekici bir çember var. Böylelikle Jee People Talk Cool'un aynı zamanda ortamınız için son derece şık bir aksesuar olacağı söylenebilir. SMS, duvar kağıtları, 200 adet isim hafızası, Li-ion batarya, Sudoku oyunu ve daha birçok özelliğe sahip olan telefonda bekleme 200 saat, kesintisiz konuşma süresi ise 15 saat seviyesinde.

Her şeyiyle sıra dışı:

Asus Republic Of Gamers ARES

Şimdilik dünyanın en hızlı grafik kartlarından biri olarak gösterilen Asus Republic Of Gamers ARES, adını mitolojik bir savaş tanrısından alıyor. "Limited Edition. Unlimited Power" yani "Sınırlı Üretim. Sınırsız Güç" sloganıyla satışa sunulan kartta tüm detaylar kendi alanında sıra dışı olmayı başarıyor. İlk etapta kartın kutusuna bakarak onun bir ekran kartı olduğuna inanmakta zorlanabilirsiniz ama söz konusu hacim, kartın çok özel bir bond çanta içerisinde sunulmasından kaynaklanıyor. Çantayı açtığınızda ne kadar özel bir ürünle karşı karşıya olduğunuzu anlamak pek fazla sürmüyor. Tüm Republic Of Gamers modellerinde olduğu gibi kırmızı ve siyah renklerde tasarlanmış karta yine firmanın yetenekli bir oyuncu faresi eşlik ediyor. Teknik olarak da oldukça güçlü bir ürün olan Asus Republic Of Gamers ARES'te ATI'nın en güçlü grafik işlemcisi olan Radeon HD5870'ten iki adet bulunuyor. Bellek miktarı 4 GB gibi inanılması güç bir değer. Standart modellere göre yüzde 600 oranında daha güçlü hava üfleylebilen soğutucu oldukça sessiz ve üç yuva kaplıyor. Asus bahsi geçen tüm teknolojileri karta sığdırabilmek için baskı devre tasarımını elden geçirmiş ve overclock için yüksek bir potansiyel sağlamak amacıyla güç devrelerinin üzerine de oldukça eğilmiş. Kartta bulunan iki adet 8 pin ve bir adet 6 pin güç girişiyle enerji sorunu kökten çözülmüşe benziyor. Yine de kutu üzerinde belirtilenlere göre en az 750W çıkış sunan bir güç kaynağınızın olması gerektiği belirtiliyor. Grafik işlemcilerin ATI tarafından belirtilen hızlardan (725 MHz) çok daha yüksek olması (850 MHz) Asus Republic Of Gamers ARES'in referans tasarımlı bir Radeon HD5970 modelinden çok daha üstün bir performans sergilemesini sağlıyor. Overclock sayesinde grafik işlemcinin 1150 MHz görebilmesi de diğer bir dikkat çekici nokta.

Kablosuz müzik keyfi:

Sonos ZonePlayer S5

Tamamen müzikseverlere yönelik ses sistemleri geliştiren Sonos'un ZonePlayer S5 adlı ses sistemi, evinizde rahatlıkla kullanabileceğiniz, güçlü ve kaliteli ses veren tek bir hoparlörden oluşuyor. Ancak tek hoparlör sizi yanıltmasın çünkü bu iri hoparlörün içinde 5 ayrı sürücü yer alıyor. Bunlardan iki tanesi tiz, iki tanesi orta frekans ve bir tanesi de subwoofer olarak görev yapıyor. Yaptığımız denemelerde S5'ten son derece berrak, yüksek kaliteli bir ses elde ettiğimizi belirtmek gerek. S5'in en dikkat çekici iki özelliği ise kablosuz olarak çalışabilmesi ve iPhone ya da iPod touch üzerinden kablosuz kontrol edilebilmesi. Tek bir S5'in ses çıkışı büyükçe bir salonu rahatça dolduruyor. Ayrıca, ayrı odalara ya da balkonuza, bahçenize koyabileceğiniz yeni S5'leri ilk S5'le kablosuz olarak senkronize ederek aynı müziği çok geniş bir alanda çalmanız mümkün. İsterseniz iPhone'unuzla komut vererek her odadaki S5'in farklı bir müzik çalmasını da sağlayabilirsiniz. Tabii buradaki kablosuzdan kastımız bir PC'ye ya da ses kaynağına kabloyla bağlı olmaması; ama cihazın çalışması için elektrik bağlantısı mutlaka gerekiyor. Bizim en hoşumuza giden özelliklerden biri de iPhone uygulaması oldu. App Store'dan ücretsiz indirilen Sonos Controller for iPhone uygulamasıyla, aynı kablosuz ağ üzerinde olduğunuz sürede S5'i iPhone ya da iPod touch üzerinden yönetmek mümkün. S5'in bilgisayarınızdaki yazılımı zaten tüm MP3, iTunes ve Windows Media Player arşivlerinizi taramış oluyor. Daha sonra iPhone üzerinden bu kitaplıklarınıza anında erişip PC'nize hiç dokunmadan istediğiniz şarkıyı dinleyebiliyorsunuz. Dahası, iPhone uygulamasında 100 binin üzerinde internet radyosu tanımlı olarak geliyor; bunlara yerel radyolar da dâhil. Örneğin İstanbul'u seçtiğinizde karşınıza Radio Eksen, Radyo D, Power FM, Power Turk, NTV Radyo gibi onlarca popüler radyo geliyor. iPhone'dan radyoyu seçtiğinizde PC'niz açık olmasa bile S5 radyo yayını internet üzerinden alıp size ulaştırıyor. S5, pek çok online müzik servisini de destekliyor ama bunlar arasında ne yazık ki sadece Last.fm Türkiye'ye hizmet veriyor. Son olarak şunu hatırlatmak gerekiyor ki, evinizdeki Sonos ürünlerinden bir tanesinin mutlaka Ethernet kablosuyla router'ınıza bağlanması gerekiyor. Yani tek bir S5 kullanacaksanız kablosuz özelliğinden faydalanamıyorsunuz. Ancak Sonos ZoneBridge adlı ayrı satılan köprü cihazını router'ınıza bağlarsanız tüm S5'lerinizi kablosuz kullanabilirsiniz. Siyah ve beyaz renk seçenekleriyle satışa sunulan bu yüksek kaliteli ses sisteminin Türkiye satış fiyatı KDV dâhil 490 Euro.

Temizliđi artık düşünmeyin:

iRobot Roomba 610

Her gün düzenli olarak temizlik yapabilen yüksek teknoloji ürünü bir robota sahip olmak artık hiç de zor değil. Tüm dünyada beş milyondan fazla ev robotunun satışını geçmiş olan ve piyasanın yüzde 75'ini elinde bulunduran iRobot ürünleri artık Türkiye'de. Satışa sunulan ilk ürünlerden biri olan Roomba 610 evinizin temizliği için ideal bir ürün. 33 cm çapı ve 8 cm yüksekliği sayesinde evinizdeki mobilyaların ve yatakların altına dahi kolaylıkla girebilen iRobot Roomba 610 parke, halı, mermer demeden tüm yüzeylerin temizliğini dört dörtlük şekilde gerçekleştiriyor. Algılayıcıları sayesinde merdivenlerden düşmeyen ve eşyaları devirmeyen iRobot Roomba 610 kapı eşiklerinden kolaylıkla atlayabiliyor ve tek şarjda evinizin 3-4 odasını birden pırıl pırıl yapıyor. Kirlilik ölçme teknolojisi sayesinde yüzeyi tam anlamıyla temizleyene kadar yüzeyden ayrılmıyor ve temizlik işlemi bittiğinde şarj istasyonuna otomatik olarak geri dönüyor. Yan fırçasıyla köşelerin temizliğinde dahi üstün sonuçlar ortaya koyan ürün kıl, tüy, saç ve toz parçacıklarını toz toplama haznesine, kırıntı gibi küçük parçaları da filtreli bölüme gönderiyor. Uzaktan kumandayla da kullanılabilen ve yedi güne kadar programlanabilen ürün daha sağlıklı bir ortamda yaşamak isteyen ve alerjik hastalıklardan korunmayı düşünenler için oldukça önemli. iRobot Roomba 610 o kadar zeki ki kablolarla dolanmamak için anti-tangle adında başarılı bir teknolojiye de sahip. Ürünün geleneksel bir elektrik süpürgesine göre çok daha az enerji harcaması da sizi ve çevreyi düşündüğünün kuşkusuz en büyük kanıtı.

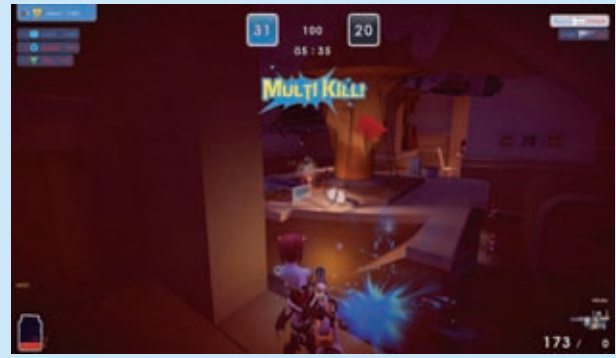
İstanbul sansüre karşı yürüdü

Öyle anlaşıyor ki bilgiye erişimimizin kısıtlanması sadece bizim gibi fikir işçilerinin değil, artık her kesimden ve her yaştan insanın sabrını taşırdı. Türkiye’de binlerce web sitesi çeşitli gerekçelerle engellenmiş durumda ve sayı her geçen gün artıyor. Kurumların bilişim altyapılarını oluşturan ve pek çok kişi için hayati önem taşıyan servisler dahi orantısız biçimde yasaklanıyor.

“Bazılarının” ahlaki değerleri tüm internet kullanıcılarına zorunlu olarak dayatılmaya çalışıyor. Kanunlar ya günümüzün bilişim toplumuna uygun değil ya da doğru şekilde uygulanmıyor. İşte tüm bunlar sebebiyle, internet kullanıcıları 17 Temmuz Cumartesi günü sokağa döküldü ve Taksim Meydanı’ndan Galatasaray Meydanı’na yürüdü. Sansürsüz internet isteyen pek çok kişinin katıldığı yürüyüş sırasında Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’e de Twitter üzerinden tweet’ler gönderildi. Sansürsüz İnternet platformunun yürüyüşle ilgili açıklaması şöyle: “Bizler, vatandaşların ifade özgürlüğü ve bilgi edinme hakkı engellenemez düsturuyla internette bir araya geldik. Çözümü şimdi sokakta arıyoruz. Yetkililerin geçtiğimiz ay içinde keyi sansür uygulamaları ile kamuoyunu yanlış bilgilendirmesini ve Türk İnternet Sansür Sistemi’nin altyapısını oluşturan 5651 Sayılı Kanunu, ve suç işleyenlerden ziyade tüm İnternet kullanıcılarını cezalandıran bu sistemi protesto etmek, vatandaşlara hukuka aykırı uygulamaları anlatmak ve gerçeklerle buluşmak için 17 Temmuz Cumartesi günü Taksim Meydanı’ndan Galatasaray Meydanı’na yürüdük. Şimdi, kamuoyu huzurunda sansürsüz internet istiyoruz!”

Konuyla ilgili bilgi almak ve deklarasyonu imzalamak için www.sansursuzinternet.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

MicroVolts’un kapalı beta sürümü Ağustos’ta başlıyor

MicroVolts, hızlı bir üçüncü kişi nişancı oyunu ve oyunculara kendi evlerimizde biz fark etmeden sürmekte olan bir savaşın aksiyon figürleri rollerini veriyor. Bol bol silah, yaratıcı karakter tasarımları ve uzun bir özelleştirme özellikleri listesi içeren MicroVolts free2play oyuncularına canlılık ve yeni bir enerji getiriyor. Sezgisel kontroller ve bir üçüncü kişi görüşü, MicroVolts’u hem nişancı oyunlarını yeni oynayanlar, hem de duayenleri için oynaması kolay ve eğlenceli kılıyor. MicroVolts hakkında daha fazla bilgi edinmek ve Kapalı Beta Anahtarı talebinde bulunmak için www.MicroVolts.com sitesini ziyaret edebilirsiniz.

Türkiye’de internetten en çok seyahat alışverişi yapılıyor

Araştırma şirketi Ipsos KMG’nin Türkiye temsili 4000 kişiyle yürüttüğü yüz yüze görüşmelerle yapılan araştırmaya göre, online alışverişçilerin (4.2 milyon kullanıcı) online olarak en fazla satın aldığı ürün grubu %27.5’lik oranla uçak bileti ve tatil amaçlı yapılan otel rezervasyonları. Online alışverişte en çok tercih edilen ilk üçe giren diğer iki kategori ise bilgisayar kullanıcılarının çok yakın olduğu elektronik aletler (cep telefonu dâhil), bilgisayar ve donanım ürünleri. Bu teknolojik ürünleri ise giyim/aksesuar, kitap ve kozmetik takip ediyor. İnternet üzerinden alışveriş yapan bireylerin %67.9’u ödemelerini kredi kartı ile

yapıyorlar. Sanal kart kullanım oranı %6.9, mobil ödeme ise online alışverişçilerin sadece %1’inin kullandığı bir ödeme biçimi.

Uygulama geliştiriciler ve programlama öğrencileri için UML

Bora Güngören, UML ile Nesne Tabanlı Çözümleme ve Tasarım kitabıyla uygulama geliştirilmesinde, programlamadan önce başlayan ve uygulamanın teslim edildiği ana kadar devam eden bir süreçten bahsediyor. Seçkin Yayıncılık'tan çıkan, yazılım geliştirme alanında deneyimi olmayan kişiler kadar deneyimli yazılımcılar için de çok yararlı bilgiler sunan bu kısa ve öz kitapla temel çözümleme ve tasarım tekniklerini, yaşadıkları

yazılım yaşam çevrimi içinde öğrenecek ve böylece daha doğru biçimde kullanabileceksiniz. UML'yi okumayı değil, kullanmayı öğrenmek istiyorsanız bu kitaptaki özgün örnekler ve sunulan yazılım mühendisliği kavramları içine sindirilmiş UML kullanımı tam size göre. Kitap içerdiği 100'den fazla şekil, çeşitli yerlerdeki kısa Java C++ kod örnekleri ve kurumsal yazılımlardaki gerçek dünya tasarım tekniklerine dair örneklerle Türkiye'de bu konuda yazılan ilk uygulama kitabı. Kitapta yer alan bazı konu başlıkları şöyle: nesne tabanlı yazılım geliştirme sürecine giriş, yazılım geliştirme yöntemlilikleri ve proje yönetimi, çözümleme ve kullanım durumları, sınıf düzeyinde tasarım, mimari düzeyinde tasarım. Detaylı bilgi ve online alışveriş için: www.seckin.com.tr

NVIDIA'dan 199 dolara muhteşem grafik performansı

NVIDIA, Fermi sınıfı grafik işlem birimlerine en son eklediği, müthiş bir DirectX 11 oyun deneyimi sağlayan ve piyasada 199 dolarlık fiyat aralığında yer alacak NVIDIA GeForce GTX 460'ı duyurdu.

DirectX 11 mozaikleme için en baştan geliştirilen GTX 460 GPU'lar, rakip GPU'lardan 4 kata kadar daha fazla performansla muhteşem

mozaikleme(tessellation) performansı sunuyor.

GTX 460, bugüne kadar hiç olmadığı kadar sayıda

oyuncuya, çarpıcı hızda performans ve muhteşem görsellerle inanılmaz derecede ayrıntılı karakter, alan ve oyun ortamları olanağı sağlayarak yeni nesil DX11 oyun deneyimini yeni bir fiyat dilimine çekiyor. NVIDIA 3D Vision teknolojisini tam desteğiyle, stereoskopik 3D olarak oyun ve Blu-ray film deneyimi için gerekli olan grafik gücü ve video bant aralığı da sağlıyor.

GTX 460 768MB, 192 bit bellek arayüzü ile öngörülen 199 USD ABD fiyatında; GTX 460 1GB, 256 bit bellek arayüzü ile öngörülen 229 USD ABD fiyatında satışa sunulacak. Türkiye fiyatları henüz açıklanmamış olsa da fiyat/performans oranı yüksek kartlarla karşılaşmayı bekliyoruz.

2011 model Kaspersky'ler Türkiye'de

Ünlü güvenlik firması Kaspersky Lab, amiral gemisi niteliğindeki Kaspersky Internet Security 2011 ve Kaspersky Anti-Virus 2011 ürünlerinin en son sürümlerini Türkiye'ye sundu. Yeni ürünler en yenilikçi ve en son teknolojilerden

faydalanarak tüm IT tehditlerine karşı daha hassas bir algılama ve daha hızlı bir yanıt sağlıyor. Yeni sürümler her türlü

potansiyel tehdidi algılamak ve yıkıcı faaliyetleri engellemek için sistemi sürekli izleyerek gerçek zamanlı, proaktif koruma sağlıyor. Yeni uygulanan Sistem İzleyici teknolojisi dosyaların oluşturulması ve değiştirilmesi, sistem çağrıları ve sistem kaydındaki değişiklikler dâhil olmak üzere tüm sistem gelişmelerini izliyor. Bir programın davranışının sürekli olarak izlenmesi sayesinde, Kaspersky Lab çözümleri bilinen veya yeni her türlü zararlı programı tespit ediyor. Zararlı programların sistemde yaptığı istenmeyen değişikliklerin büyük çoğunluğu farenin birkaç kez tıklatılmasıyla etkisiz hale getirilebiliyor.

Yeni çözümlerde güvenilirlik derecelendirme hizmetleri de bulunuyor. Bu sayede bilinen bir nesne hakkındaki bilgiler yerel olarak tarama yapılmasına gerek kalmaksızın gerçek zamanlı olarak alınıyor. Diğer bir yeni özellik de ürün kurulum disketinin, çalıştırılabilir bir işletim sistemini indirmeye gerek kalmaksızın virüslü bir bilgisayarda çok çeşitli tarama veya kurtarma olanakları sunan bir kurtarma diski olarak kullanılabilmesi.

Kaspersky Internet Security 2011 kullanıcının internette gezinirken güvende olmasını sağlayan yeni ve güncellenmiş işlevlere sahip. Kaspersky Internet Security 2011, uygulamaların ve verilerin korunmasını ve ebeveynlerin çocuklarının internet faaliyetlerini kontrol edebilmesini sağlıyor. Benzersiz Güvenli Gezinme modu sayesinde her internet bağlantısı taranıyor ve zararlı bağlantılarla kodlar içeren web sitelerine erişim otomatik olarak bloke ediliyor. Ürünler hakkında detaylı bilgi için: www.kaspersky.com.tr

6.522

AYIN RAKAMI

Engelliweb.com'a göre Temmuz sonu itibarıyla Türkiye'den erişimi engellendiği bilinen web sitesi sayısı.

daha.net Kolay Site ile herkesin web sitesi olacak

Web sitesi sahibi olmayı zorunlu kılan kanun henüz çıkmamış olsa bile, günümüzde en küçük şirketlerin bile bir web sitesine sahip olması hem kendilerini tanıtmak hem de yeni müşteriler edinmek için son derece gerekli. Bununla birlikte, bir web sitesini bu işte uzman bir kuruma yaptırmak küçük şirketlerin hemen cebinden çıkaramayabileceği bir bütçe demek.

daha.net'in düşük bütçeli çalışmalar için geliştirdiği Kolay Site çözümü, ayda yalnızca 6 dolarlık bir ücret karşılığında isteyen herkese 5 adımda kolay ve hızlı bir şekilde web sitesi sahibi olma fırsatı sunuyor. Bu hizmet kapsamında daha.net; site tasarımı, alan adı yönetimi, teknik altyapı oluşturma, site barındırma ve bakım gibi ihtiyaç duyulan tüm profesyonel hizmetleri tek bir merkezden veriyor. Kolay Site'yi kullanmak için hiç programlama ve tasarım bilgisine gerek olmadığından, şirketin patronu bile oturup siteyi kolayca inşa edebilir ve gerektiğinde güncelleyebilir. Kolay Site; blog, fotoğraf galerisi, misafir defteri, e-ticaret, forum, geri bildirim formu, RSS okuyucu, oylama, harita ve Flash giriş sayfası gibi modüllerle birlikte geliyor. Bilgi ve ücretsiz deneme için: www.daha.net/web-sitesi-yapma

Apple'a çatan çatana

Apple'ın şu ana kadar en başarılı ürünü olan ve birkaç gün içinde milyonlar satan iPhone 4'ün ciddi bir anten sıkıntısı olduğu çıktı. Telefon, sol alt köşesindeki belli bir noktadan tutulduğu zaman sinyal seviyesi ciddi biçimde düşüyor ve o anda konuşma yapıyorsanız hat kesilebiliyor. Bu durum özellikle solakları etkiliyor. Apple 16 Temmuz'da konuyla ilgili bir toplantı düzenledi ve iki şey söyledi: İlki, meğer iPhone yıllardır sinyal seviyesini yanlış hesaplıyormuş! Az görünmesi gereken sinyal çubukları olması gerekenden fazla görünüyormuş. Bunu düzeltmek için iOS 4.0.1 sürümü yayımlandı. İkinci olarak, belli bir şekilde tutulduğunda tüm cep telefonları sinyal kaybediyormuş. Bunun örnekleri de www.apple.com/antenna/ adresinde yayımlandı. Ancak öyle görünüyor ki diğer telefonlarda bunu yaşamak için telefonu garip şekillerde tutmak gerekirken iPhone 4 sol elle normal şekilde tutulduğunda tasarımı gereği çoğu zaman sorun yaşıyor. Hatta BlackBerry'nin üreticisi RIM, "Apple'ın RIM'i kendi yarattığı fiyaskonun içine çekmeye çalışması kabul edilemez bir durumdur" şeklinde bir basın açıklaması yaptı. Toplantı sırasında Steve Jobs, bu anten tasarımı ve test laboratuvarları için 100 milyon dolar yatırım yaptıklarını da açıkladı.

Anlaşılan o ki telefonla el arasına yalıtkan bir madde koymak sorunu tamamen çözüyor. Bu sebeple Apple, iPhone 4 alan herkese bedava "bumper" veya kasa (yaklaşık 30 dolar değerinde) hediye edeceklerini, bunları önceden alanların da ücretlerinin iade edileceğini duyurdu. Kullanıcılar yine memnun kalmazsa iPhone 4'lerini bir ay içinde iade edebilecek. Bilgi için: www.apple.com

En uygun cep telefonu tarifesi seçin

Mobil telefon abone sayısının 61.5 milyona ulaştığı ülkemizde, her gün karşılaşılan yeni bir kampanya ve tarife tüketicilerde soru işaretleri yaratıyor. Piyasadaki en avantajlı ürünü bulmak için birebir karşılaştırma imkânı sağlayan HürriyetKıyasla.com yenilikçi hizmetlerine eklediği GSM tarife kıyaslama hizmetiyle tüketicilerin doğru kararı verebilmelerine yardımcı oluyor.

Faturalı, faturasız cep telefonu hatlarını paketleri ve tarifelerini ihtiyaç duyulan özelliklere göre karşılaştırıp en avantajlı tarifenin ve paketin bulunmasını sağlayan www.hurriyetkiyasla.com

Türkiye'de faaliyet gösteren 7 GSM operatörünün 117 ürünü içerisinde kıyaslama yapıp ihtiyaçlarına en iyi yanıt veren ve en avantajlı tarifeyi seçmeyi sağlıyor.

GELİYOR • GELİYOR • GELİYOR • GELİYOR • GELİYOR • GELİYOR

Firefox 4

Popüler web tarayıcısı Firefox'un merakla beklenen 4. sürümü yolda. Rakıdal tasarım değişiklikleri ve yeni özellikler içeren Firefox 4'ün Beta 2 sürümü geçtiğimiz ayın sonlarında yayımlandı. Önümüzdeki aylarda toplam 7 beta sürüm yayımlanması ve final sürümün Ekim'de çıkması planlanıyor. Beta 2 sürümünde Türkçe desteği yok ama önümüzdeki betalara mutlaka eklenecektir. Beta sürümler www.mozilla.com/en-US/firefox/beta/ adresinden indirilebilir.

Türkiye'nin ilk 3D LED televizyonu Arçelik'ten

Arçelik A.Ş., Türkiye'nin ilk üç boyutlu televizyonunu üretti. Üç boyut teknolojisinin sunduğu görsel deneyimi oturma odalarına taşıyan Arçelik 3D LED TV, televizyon izleme keyfini sıra dışı bir atmosfere dönüştürüyor. Full Motion + teknolojisiyle son derece hızlı olan ve 55 inç (140 cm) 3D LED panele sahip Arçelik 3D LED TV, sizi salonunuzda otururken sinemada veya stadyumda hissettirecek. Hareketli görüntülerde akıcılık sağlayan 200 Hz ve resim detaylarını 4 kat artıran Full HD özellikleriyle de yayınları daha net ve canlı seyredeceksiniz. Arçelik 3D LED TV gözlüklerinin sahip olduğu active shutter teknolojisi gözlüğün iki camını likit kristal ekran gibi çalıştırıyor ve iki göze birden aynı anda görüntü gelmesini engelleyerek daha net 3D görüntüler elde edilmesini sağlıyor. Alüminyum çerçevesi ile oldukça estetik bir görünüme sahip

Arçelik 3D LED TV, sesin dağılmasını daha etkin bir şekilde sağlayan SRS sistemiyle ses çıkış gücünde değişiklik olmadan çok daha gerçekçi sesler elde edilmesini sağlıyor. USB girişi sayesinde fotoğraf, video, müzik gibi veriler televizyonda görüntülenebilirken, HD filmler de kolaylıkla izlenebiliyor.

Bilgi için: www.arcelik.com.tr

Şimdi StarCraft II zamanı!

Milyonların büyük sabırsızlıkla beklediği StarCraft II: Wings of Liberty, dünyayla aynı anda, 26 Temmuz saat 24:00'te hem standart hem de özel koleksiyon versiyonuyla 3 farklı ilde yapılacak gece açılışlarıyla satışa sunuluyor. (Dergiyi yayına hazırladığımız sırada henüz bu tarih gelmemiştir ve

biz de meraklı bir bekleyiş içindeydik, ancak siz bu haberi okuduğunuzda muhtemelen StarCraft II'yi oynayabiliyor olacaksınız.)

StarCraft II: Wings of Liberty, Blizzard Entertainment'ın 1998 yılında çıkarmış olduğu ve dünya çapındaki oyuncular ve eleştirmenler tarafından tüm zamanların en iyi gerçek zamanlı strateji oyunlarından biri olarak gösterilen StarCraft'ın devam oyunu. StarCraft II bir kez daha Protoss, Terran ve Zerg ırkları arasındaki savaşlara yoğunlaşacak; taraflar ilk StarCraft'taki favori birimlerinin yanı sıra birçok geliştirilmiş ve yeni birim ve yeteneğe de sahip olacaklar. Oyunun yeni 3D grafik motoru, ilk oyunun hızını ve kontrol kolaylığını sağlarken, diğer yandan devasa savaşlar için ekranda yüzlerce birimi aynı anda gösterebilme gücüne de sahip.

Oyunun standart versiyonunun tavsiye edilen satış fiyatı 139.99 TL olacak. Ayrıca oyunun özel koleksiyon versiyonu 199.99 TL satış fiyatıyla sunulurken oyun DVD'sinin yanında StarCraft fanatiklerini memnun edeceği şüphesiz, çok özel bir kitapçık, müzik CD'si, DVD, çizgi roman, USB bellek ve indirilebilir içerikler içerecek.

Bilgi için: www.blizzard.com ve www.aral.com.tr

Sony'den sporculara özel Walkman'ler

Sportif faaliyetler hayatının olmazsa olmazı olanlar için Sony yepyeni Walkman MP3 çalarları W250 serisini piyasaya sundu. Şık, kablosuz, suya dayanıklı Walkman NWZ-W250 serisi antrenman yaparken, yağmurda koşarken ya da duş alırken kolaylıkla giyilebiliyor. Sony'nin kulağınız için son derece uyumlu ve konforlu olan 13.5 mm EX Comfort kulaklıkları sayesinde mükemmel ses kalitesi sunuyor.

Eğer acilen bir yere yetişmeniz gerekiyorsa, sadece 3 dakika hızlı şarj olanağı ile Sony Walkman NWZ-W250'yi şarj etmeniz yeterli oluyor. Bu 3 dakikalık ama son derece güçlü şarj, 90 dakikalık müzik dinleme zamanı sunuyor. Tam şarj edilmiş pil ile de 11 saat3 boyunca kesintisiz müzik dinlemek mümkün.

Sony'nin tek dokunuşla tam kontrol sağlayan ZAPPIN teknolojisi, yüklemiş olduğunuz tüm parçaları sizin için tarıyor, hatırlatıcı olması amacıyla parçalardan kısa bölümler çalıyor ve o anda gerçekten dinlemek istediğiniz doğru şarkıyı sizin için hemen buluyor. Bilgi için: www.sony.com.tr

3D

oyunların tarihi

3 boyutlu oyunlar bir çırpıda ortaya çıkmadı. Oyunların 30 yıllık geçmişinde yolculuğa çıkıyoruz.

Eren KAPLANSEREN / eren@PCnet.com.tr

BİR varmış bir yokmuş, bir avuç pikselde Space Invaders doğmuş. Grafikler gerçek temsiller olmaktan ziyade daha çok simgeselmiş. Oyunun aslında nasıl görüldüğünün istendiğini ise kapak veya kılavuzdaki resim söylemiş, aradaki boşluğu sınırsız hayal gücü doldurmuş. 20 yıl önce, bu kadar kısa bir süre içerisinde gerçekçi ve adeta yaşayan şehirler içerisinde kaybolabileceğimizi, cennet gibi tropik adalar üzerinde uçabileceğimizi ve hayret verici derecede ayrıntılı modellerle kafa kafaya rekabet edebileceğimizi (ve bir yandan da hiç de etkilenmemiş gibi gözükebileceğimizi) kimse hayal edemezdi. Fakat yıllar geçtikçe, Grand Theft Auto IV ve Crysis gibi modern oyunlar da tıpkı fi tarifinden hatırladığımız klasikler gibi eskiyecekler. Kim bilir, belki daha da eski gözükecekler... Bir "retro" oyunun görünüşü kendince farklı bir çekiciliğe sahip olsa da, üç boyutlu oyunlar genellikle daha çabuk eskime yönelimi sergiliyorlar. Bunu daha iyi anlamak için 90'ların son yarısında çıkan çoğu "hit"

oyuna bir göz atmanız yeterli. 3D, güzel grafiklerden daha ötesini temsil ediyor; doğru bir şekilde gerçekleştirildiği takdirde oyun dünyalarını hayata dönüştürecek bir gücü barındırıyor. İki boyutlu (2D) bir nesne kaderinde ne çizilmişse onu yapabilirken, 3D bir karakter eksiksiz bir iskelete sahip olabiliyor ve herhangi bir duruma (en azından teorik olarak) gerçekçi tepkiler verebiliyor. Buna örnek olarak "bez bebek" mekaniği gösterilebilir. Bir karakter yüksekte düştüğünde, önceden hazırlanmış bir animasyonda bu genellikle zemine aniden yapışma gibi çizgi filmlerde sıkça görülen bir hareket duygusu yaratıyor. Bez bebek örneğinde ise nesne/karakter çarptığı zeminin şekline göre gerçek zamanlı olarak sekiyor ve uzuvları temasın oluşumuna paralel bir şekilde tepki veriyor. Basit kademelerden öteye geçerek dünyalar yaratabiliyor ve bu sayede oyuncunun neredeyse oyundaki karakterle eşdeğer bir şekilde dünyayı algılamasının ve tecrübe etmesinin önündeki sınırları kaldırılıyorsunuz. Kurcalayıp öğrenebileceğiniz veya suistimal edip eğlenebileceğiniz simülasyonlar inşa edebiliyorsunuz. Parmaklarımızın ucundaki tüm bu güç sayesinde, artık 2D olarak çağrılan çoğu oyun bile üçüncü boyutun nimetlerinden kendini esirgemiyor. İki boyutlu sabit bir perspektif sunan bu oyunlar, 3D teknolojisi sayesinde animasyon, fizik

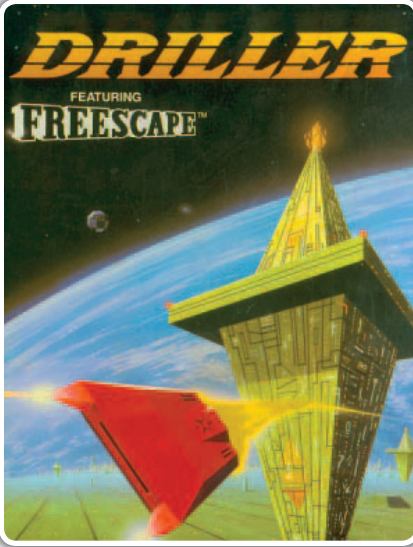
ve sanatsal içerik önündeki engelleri kaldırarak 2D türünü canlı tutuyor. Neden bir türlü tatmin etmeyen yüzlerce karelik animasyon yığınları yerine, basit bir model oluşturarak mükemmelleşene kadar bu güçlendirilmesin? Belki klasiklerin o cazibesi kaybedilecek, ama yanında kazanılacaklar kesinlikle azımsanamaz.

Battlezone

İlk 3D başarısı, 1980'de çıkan Battlezone isimli bir tank oyunuyla beraber geldi. Bu oyun, tıpkı Asteroids gibi vektör grafiklerle çalışıyordu. Modern ölçüler karşısında oldukça basit kalan Battlezone, bu derece erken bir örnek için akılları alan bir karmaşıklığa sahipti. Oyunda, (geliştiricilerinin de bomboş olduğu konusunda hemfikir olduğu) dünya içerisinde istediğiniz yere gidebiliyordunuz, saldırılardan saklanabiliyordunuz ve saldırabiliyordunuz!

Battlezone'un öyle gerçekçi olduğu düşünülüyordu ki, ABD ordusu tank topçularını eğitmek için bizzat bu oyunu kullandı.

1987'de ilk Freescape oyunu olan Driller piyasaya sürüldü. Spectrum gibi basit platformlarda bile tam bir 3D dünya deneyimi sunan Driller, bir teknoloji gösterisi olmaktan ziyade gerçekten bir oyundu. İlaveten; oyunun çirkin olması, felaket düzeyde bir kare sayısına sahip olması ve hatta eğlenceli olmaması bile önemsenmedi. Driller bol miktarda ilgi topladı.

Driller'a hayat veren Freescape üç boyutlu oyun motoru, değişik kademelerde ve çeşitli formlarda pek çok ünlü oyunu ve yazılımı güçlendirdi. Bunlar arasında Castle Master ve devamının yanı sıra tam donanımlı 3D Construction Kit de yer alıyor. Rivayete göre, bir yerlerde, birileri, bu yazılımla oynanmayacak düzeydeki diğer sürreal yaklaşımlardan daha elle tutulur bir şeyler çıkarmış; fakat bu eseri görme şansına maalesef müşerref olamadık. Freescape'in yolu televizyona bile düştü. Oyun motoru, İngiliz komedyen Craig Charles'ın sunduğu Cyberzone isimli bir TV programında kullanılarak popülaritesini ispatlamış oldu. Tabii bu program, oyunlarla televizyonu bir araya getirmek adına yapılan girişimler arasında en travmatik etkilere sahip olundu. Programdan geriye kalan bir YouTube videosu bile bu acının tazeliğini korumasına yetiyor.

İlk 3D oyunların çoğu ergen teknolojilere takılıp kalmıştı. Bugünlerde 3D oyun denince aklımıza özgürce dolaşmak ve gerçek zamanlı oyun motorları gelse de, zamanında bir oyunu sadece üç boyutlu gibi göstermek bile başlı başına etkileyiciydi.

Tomb Raider: Oyundaki "gerçekçilik" bazen dikkat dağıtabiliyor.

Bu girişimin ilk örneklerine 1981'de, yavaş güncellenen ekranları ve bir o kadar yavaş T-Rex'leriyle tüm bir nesli "dehşete" düşüren 3D Monster Maze ile rastlıyoruz. Karanlık zindanlarda kullanılan blok dinamiğine dayalı 3D grafikleri, keşif için kullanılan kuşbakışı 2D bir dünyayı harmanlayarak karma bir yapı sunan ilk Ultima oyununu da unutmamak lazım.

Çoğu oyun geliştiricisinin 3D teknolojisi üzerinde yoğunlaşmaya başladığı sırada, Ultima serisi garip bir şekilde aksi tavır sergilemeyi seçti. Oyun, en şanlı günlerini yaşadığı bu zaman diliminde hayranlarına kuşbakışı perspektif ve simgesel grafikler sundu. 3D teknolojisi sonraları kardeş oyun Ultima Underworld ile uygulandıysa da, serinin son halkası olan bug'lı, sistem katili Ultima IX: Ascension ile hayranlarını büyük hayal kırıklığına uğrattı ve dramatik bir şekilde markanın sonunu getirdi.

Taklitçilik

Genç 3D teknolojisiyle yaşanan problem genelde güncel sistemlerin sınırları dâhilinde elde edilebilecek en iyi üç boyutlu aksiyon deneyimi çevresinde yoğunlaşıyordu. Üç boyutun bu ham döneminde bile amaçlanan, görüntü kalitesini diğer sanatsal biçimlere olabildiğince yaklaştırmaktı.

Öte yandan, 90'ların ilk yarısında çıkmış bir oyunu tekrar ziyaret etmek neredeyse acı verebiliyor. Düz suratlar, diyaloglardaki hareketsiz dudaklar, çöp adam modeller, tonsuz dokular, ürkütücü animasyonlar... Liste böyle uzayıp gidiyor. Bazı oyunlar, bazen garip bir şekilde, teknik kısıtlamaların gölgesindeki bu engelleri aşmayı başardı. En dikkat çekici örneği, Core Design'ın efsanevi kadın kahramanı Lara Croft temsil ediyor. Bazılarına sivri göğüslü bir Pinokyo gibi gözükse de bu sanal kahraman uluslar arası bir seks sembolü olmayı başardı. Çoğu 3D oyunun tutunabilmesinin en büyük nedeni, genelde bu oyunları oynamanın moda veya daha havalı olmasından kaynaklanıyordu. En azından yayıncılar o şekilde lanse ediyordu. Acı ama gerçek. Poligon üretme yetersizliği yaşayan PC'lerimizin çoğu zaman daha ayrıntılı 2D dünyalar sunabilmesi, bu gerçeği değiştirmede pek yeterli olmadı. 3D serüveninin büyük bir bölümünde geliştiriciler tarafından elde edilmeye çalışılan, sahte bir üçüncü boyut etkisiydi. İlk Wing Commander oyunları üç boyutlu bir boşlukta uçuyormuş hissi yaratsa da, aslında yaptığı imgeleri aşağı-yukarı boyutlandırmaktan öte değildi. Birinci şahıs perspektifindeki aksiyon oyunları ile elde edilen deneyimlerle,

son derece basit geometrik yapılarından dolayı duvarların üç boyutlu bir ortamda daha kolay işlendiği geniş çevrelerce hızlı bir şekilde açıklık kazandı. Tabii o dönemde, kurbanlarının kaniyle boyanmış azı dişleriyle sizi korkutmaya programlanmış çılgın canavarlardan bahsetmek için daha çok erkendi. Böylece geliştiriciler uyum sağlayıp hayatta kalma fikrinde birleştiler. Bu süreçte oyunun dünyası tamamen 3D olsa da, çoğunlukla teknik açıdan labirentlerden fazlası değildi. Zamanla doku (veya kaplama) teknolojilerindeki gelişmelerle paralel bir şekilde daha gerçekçi gözüken çevreler oluşturuldu. Buna Catacomb 3D'dekiler örnek olarak gösterilebilir.

İlginç bir şekilde, 3D oyun türleri arasındaki yönelim dramatik ölçüde bir değişim sergiledi. Aksiyon oyunları hızlı ve akıcı olmak zorundaydı, bu yüzden basit tutuluyordu. Örneğin, Core Desing'in Corporation isimli oyununda içerik o kadar baltalanmış ki, oyun motoru dokuları kale bile almıyordu. id Software'in hiti Wolfenstein 3D'de

(1992) kullanılan dokular sözde bir Nazi sığınağını tasvir etmede görece başarılı olsalar da, oyundaki alanlar tamamen düzdü ve etkileşim ise kapıları açmak ve düşmanlara ateş etmekten ibaretti. Aynı yıl içinde piyasaya çıkan Ultima Underworld; eğimli yüzeylere, gelişmiş ışıklandırma efektlerine, diyaloglara, bulmacalara, bir büyü sistemine, fiziğe, 3D nesnelere, bir hikâyeye, sabit bir bakış yerine aşağı ve yukarı bakabilme yeteneği gibi daha pek çok özelliğe sahipti. Ultima Underworld'ün bu sınırlamaları zorlayabilmiş olmasının nedeni bir rol yapma oyunu olması ve dolayısıyla da tipik bir aksiyon oyunundan daha az düzeyde hıza gereksinim duymasıydı. Tüm bu özelliklerle kaçınılmaz bir şekilde beraber gelen dar bakış açısı gibi olumsuzluklar çok az oyuncuyu rahatsız etti; oyunun dağıtıcısı Origin'in "Dünyalar Yaratırız" sloganına karşı "Bilgisayarınız Ağlayacak" gibi gayri resmî alternatifler uydurulsa da... Oyun, sistem gereksinimleri konusunda oldukça duyarsızdı.

Performans ve dolayısıyla gelişen ticari korkulardan dolayı, Quake'in piyasaya sürüldüğü 1996 yılına kadar çoğu oyun, bazıları tarafından 2.5D olarak adlandırılan bir konumda sıkışıp kalmıştı. Tabii bu, Quake'in modern tarzdaki ilk eksiksiz 3D aksiyon oyunu olduğu anlamına gelmiyor. Ama 2.5D'yi eskitmede oldukça başarılı olduğu kesin. Bu "çakma" 3D ve 2.5D oyunlar düz haritalardan ibaretti. Bazı durumlarda,

bazı alanlar yüksek veya alçak (ve Duke Nukem 3D gibi daha sonraki oyunlarda yokuş) olabiliyordu ama iki boşluk üst üste getirilemiyordu.

Bazı oyunlar bunun aksini kanıtlamaya çalıştıysa da girişimler genelde hilelerden ibaretti; oyuncu odanın tepesinden çıktığında aslında sessiz sedasız aynı düzlemdeki bir başkasına transfer ediliyordu. 1995'de çıkan Descent, poligonlardan oluşan tam bir 3D dünya sundu; ama çok basit bir düzeyde: Oyun, kısaca giderek büyüyen maden kuyularına sahipti. Dark Forces isimli Star Wars oyunu üst üste odalar sunma başarısı gösterdiyse de, arasında simgesel grafiklerin de bulunduğu, aynı döneme ait birinci şahıs aksiyon oyunları gelen standart teknolojilerin dışına çıkamadı.

Simgesel grafikler büyüyen bir problem. 90'ların ortalarıyla beraber kademe/çevre tasarımı giderek daha etkileyici bir konuma geliyordu. Duke Nukem 3D'deki açılış filmi modern standartlarla değerlendirildiğinde şüphesiz yüzeysel görülecek ve inandırıcılıktan uzak bulunacaktır. Fakat sıkıcı ve boş askeri üslava, koridorlara ve şatolara alışkın bir kitle için gerçekçilik olağan üstüydü.

Zamanında çoğu oyun, bunu, 3D "haklarını" dünyalarından yana kullanarak gerçekleştirmeyi başardılar. Bu oyunlarda karakterler/nesneler önceden çizilen 2D resimlerin oyun içine yapıştırılmasından oluşuyordu. Bu yöntem, karakterlerin içinde bulundukları dünyalara göre görsel olarak zayıf kalmalarına, ortamdan soyutlanmalarına ve yakından piksel yığınları gibi gözükmelerine neden oldu. Oyunlar, üç boyut etkisi yaratmak için oyuncuların uzaklığına ve yakınlığına göre simgeleri yeniden boyutlandırıyorlardı. Fakat, sonunda oyunculara aşağı ve yukarı bakabilme yeteneği sağlandığı zaman (ki bunun popülerite kazanması fantastik oyun Heretic'in piyasaya çıktığı

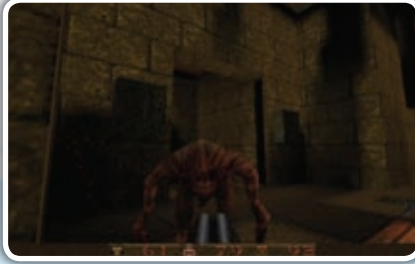

Ultima Underworld oyunlarında o düzeydeki bir 3D kalitesi beraberinde düşük bir performans ve küçük bir bakış açısı getirdi.

1994 yılına rastlıyor), giderek daha fazla sırttan o simgelerin başrol oynadığı bu hilenin de ömrünü tamamlamaya başladığı anlaşıldı.

Biraz da Voodoo büyüü

Oyunların ileri adım atması gerekiyordu; gerekli performans ise ortada yoktu. Evet, Quake düşmanlar dâhil eksiksiz bir üç boyutlu dünyayı bilgisayarlarımıza 1996'da getirmeyi başardı ama estetikten bolca ödün vermek zorunda kaldı.

Quake'in piyasaya çıktığı 1996'ya kadar birinci şahıs aksiyon oyunlarında böyle düşmanlar ne görüldü ne duyuldu.

Oyundaki düşmanlar teknik her açıdan daha iyidiler ve animasyonda gelinen nokta ise büyüleyiciydi: Oyunun başlarında aniden bir kapıdan fırlayarak doğrudan üzerine saldırıran o zebani, hâlâ çoğu oyuncunun en canlı hatıralarından biridir. İlk bölümün oda boyutundaki, alev fırlatan canavarı Cthon hakkında ise susma hakkımızı kullanıyoruz. Bütün bunlara rağmen gene de oyunun dünyası genellikle sönük, çirkin ve basit bir izlenim yarattı; düşmanlar sanki çekiçle şekillendirilmiş bir poz veriyordu ve dokular esasen bir morgun bile havasını bozabilecek seviyedeydi.

Tüm diğer grafik teknolojileri gibi bu da sonraki birkaç yıl içerisinde gelişim gösterdi. Öte yandan, tüm problemlerin altından basit bir şekilde işlemci gücü dayayarak kalkılamayacağı giderek daha fazla netlik kazanıyordu. En azından bunun yalnızca işlemci gücüyle olmayacağı... Başlarda çoğu kişinin ekran kartlarına olan ihtiyacı görmemiş olmasının nedeni, doğrudan söylemek gerekirse, ortada herhangi bir ekran kartı olmamasındandı. Giderek ivme kazanan oyun piyasası, daha yüksek çözünürlük ve ekstra efektler getiren "üst düzey" sınıfının kapılarını açtı. Üstelik bu yeniliklerden faydalanmak için özel bir donanıma da ihtiyaç duyulmuyordu. İri

Gerçekçi karakterler ve ifade animasyonlarının 3D dünyasına girişi çok da eskiye dayanmıyor.

kıyım bir işlemci dışında... Ekran kartlarının PC oyunlarını oynamak için gerekli hâle gelmesine daha uzun bir süre varken, üst düzey yavaş bir şekilde standart deneyim haline geldi. Bu esnada ilk Unreal gibi teknik şaheserler bile "yazılım modu" denilen, ekran kartsız modda çalışabiliyordu. Geçiş dramatik bir şekilde hızlandıran büyük bir oyun ortaya çıkmadı ve yavaş yavaş bir geçiş yaşandı. Ekran kartları 1997 civarında (kendi kendilerine) ortaya çıktılar. Ekran kartlarının bu ilk dönemi, görece ufak ve bir birbirleriyle uyumsuz mimariler geliştiren firmaların yeni piyasadaki hükümdarlık savaşına tanık oldu. Bu savaştan Voodoo kartlarıyla 3dfx galip geldi. O zamandan beri, 3D'nin giriş seviyesi bilgisayarlarda tümleşik bir şekilde standart olarak geldiği günümüzde bile, çoğu "ciddi" oyunu oynamak için ayrı bir 3D kartın gücüne ihtiyaç duyuyoruz. Bu dönemde tüketicileri sevindiren haberse, DirectX egemenliğinin oyuncuların ekran kartı seçme konusundaki endişelerini büyük ölçüde hafifletmesi oldu.

3D kartlarının sunduğu yeteneklere tek tek bakıldığında çok fazla heyecan yaratmıyordu. 90'ların sonuna doğru kilit görevler; dönüşüm, maskeleyme ve ışıklandırmadan oluşuyordu. Kısaca, bir ekran kartının genellikle yaptığı, nesnelerin oyunun dünyası içinde konumlarını denetlemek ve aydınlık seviyelerini ayarlamaktı. Sonraki büyük adım gölgelendiricilerin (shader) eklenmesiyle gelişti. Geometrik "boru hattında" yedek hesaplama kuvveti sağlayan gölgelendiricilerle her bir piksel, verteks ve geometri parçası

3dfx'in iflasından önceki son kartlarından Voodoo 5 5500.

üzerinde işlem yaparak yeni efektler ekleme ve son görüntü üzerinde oynama gibi imkânlar doğdu. Bu teknoloji için gösterilebilecek örnekler arasında isabetli gölgeler üretme, bir bayrağı gerçekçi bir şekilde dalgalandırma ve kabartma efektleri (orijinal olarak "bump mapping" diye adlandırılan bu teknik sayesinde fazladan poligon kullanmadan, bir çeşit dokuyla yüzeylerde kabartma yanılgısı oluşturulabiliyor) bulunuyor. Daha sonra, daha güçlü gölgelendiricilerle hareket izi ve parıltı efektlere yanısıra yumuşak gölgeler, odak derinliği ve hacimsel aydınlatma gibi görsel öğeler katıldı.

Yeni darboğazlar

3D teknolojisi üzerindeki yükün hafiflemesiyle (ya da kart üreticileri üzerine yüklenmesiyle) oyun geliştiricileri, yaratıcılığı körükleyen ve asıl hedefler üzerinde daha fazla yoğunlaşma imkânı kılan bir rahatlama evresine girdiler. Valve, Half-Life'ta kullandığı iskelet tabanlı karakter

Half-Life, dönemin en mükemmel oyunların biriydi.

tasarımıyla çığır açarken, Sin isimli oyunuyla o zamanki en büyük rakibi olan Ritual da, gerçek zamanlı ortamlar içerisinde “hack edilebilir” bilgisayarlar gibi geliştirdiği çeşitli etkileşim mekanizmalarıyla dikkat çekti.

Klasik animasyon tekniği, giderek daha büyük kitlelerce hantal ve çağ dışı olarak kabul edilmeye başlanarak yerini yavaş yavaş bez bebek teknolojisine bırakmaya yöneldi. Daha önemlisi ise, bu oyunların gerçekçiliği sayesinde geliştiriciler için oyun türleri arasında daha kuvvetli bağlar kurma fırsatı oluştu. Grand Theft Auto III ile oyunculara yaşayan bir şehrin anahtarı sunuldu. Görkemli bir sinematik tarz eşliğinde pek çok oyun, İkinci Dünya Savaşı’nın soğuk nefesini yanımızda hissetmemizi sağladı. Tabii tüm bu güzel gelişmeler problemlerin tükendiğine işaret etmiyor.

Problem artık tüm bunları yaratmanın altında yatıyordu. Basit, labirent tarzı bir 3D aksiyon, yetenekli bir geliştirici ekip tarafından bir sene içerisinde icra edilebiliyordu; ama şehirler, savaş alanları ve diğer benzer gerçekçi öğeleri inşa etmek önemli ölçüde kaynak harcıyordu. Oyunlar artık olduklarından daha kısaydılar. Bunun nedeni, yapılmalarının artık daha karmaşık olması değildi; çoğu durumda oyunlar genel hatlarıyla daha ileriye giden ama aynı zamanda arkalarındaki düşünce de bir o kadar tutucuydu. İçerik ve bütçe arasında gidip gelen oyun geliştiricileri ve yayıncılar şüphesiz riske girmek istemiyorlardı. Bazı şeyler için çeşitli kısayollar üretildi. Örneğin, SpeedTree yazılım kütüphaneleri sayesinde rutin olarak hızlı bir şekilde bir orman üretmek mümkün oldu. Bu yöntemin kullanıldığı oyunlar arasında Grand Theft Auto IV, Elder Scrolls: Oblivion ve Fallout 3 de bulunuyor. Fakat yaratıcılığı yapay zekâya bırakan bu tür yaklaşımlar çok

Piyasaya çıkmaya hazırlanan ve uzaylı işgali altındaki bir New York tasviriyle dikkat çeken Crysis 2, 3D tacını kolay bırakmayacak gibi.

etkili olmadı. Oyun geliştiricileri hâlâ çok çalışmak zorundaydı.

Bugüne yaklaşıldığında 3D teknolojisinin bir duraklama devrine girdiğini görüyoruz. Bunun nedeni yeni hedeflerin tükenmiş olması değil; çünkü şimdilerde “aslan payı” Xbox 360 ve PlayStation 3 oyun konsollarında. İki oyun konsolunun da görece eski olmasıysa bu durumu değiştirmiyor. Oyunların PC sürümleri genellikle daha yüksek çözünürlükler sunarken, bazen de daha iyi grafikler için seçme hakkı sunuyorlar. Örneğin Metro 2033’ün PC sürümü çok daha etkileyici bir görselliğe sahip ve bu durum Crysis 2 için de geçerli olacak. Ama bu platformlar çoğu yayıncı için hâlâ birinci öncelik teşkil ediyor. Görsel farklılık konusunu biraz daha açmak gerekirse... Pek çok PlayStation 3 oyunu, poligon pürüzlerini yumuşatmak

için “anti-aliasing” tekniği bile kullanmıyor ve iki platformdaki oyunlar da genellikle (özellikle bu sistemlerin pazarlama rakamları göz önüne alındığında) beklenenden daha düşük çözünürlüklerde çalışıyorlar. Sonraki en büyük sıçramanın, 3D’nin “gerçek 3 boyutlu” olmasıyla gerçekleşmesi bekleniyor. Filmlerin aksine, oyunlar gerçek zamanlı bir şekilde stereoskopik imgeler oluşturabiliyorlar. Şu sıralar PlayStation 3 platformu bizzat bu teknolojiye faydalanmak üzere güncelleniyor. Tabii bunun için hâlâ rahatsız edici bir gözlüğe ve bir 3D TV’ye ihtiyacınız var. Gözlükler ve 3D TV deneyimi belli bir süre geçtikten sonra baş ağrısı yaratabiliyor, ama 3D ortama kattığı somut derinlik hissi, oyun dünyasında büyük yankı bulacak gibi gözüküyor. ❖

SpeedTree’nin kullanıldığı güncel oyunlardan biri Batman: Arkham Asylum.

İNCELEME

Navigon 3300 Max

Montaj kiti ile fark yaratıyor.

NAVİGASYON sektörünün tecrübeli markalarından olan Navigon, 3300 Max modeliyle kullanıcılara ekonomik ve kullanışlı bir seçenek sunmayı başarıyor. 4.3 inç büyüklüğündeki geniş ekran sayesinde haritaların detaylı bir şekilde izlenmesini sağlayan üründe Türkiye'nin tüm illeri kapsama alanında. Desteklenen 25 adet uyarı dilinin arasında elbette Türkçe de var ve asıl önemli olan ürünün montaj kitinde yer verilen detaylar. Görüş alanınızı daraltmayacak şekilde tasarlanan montaj kiti son derece başarılı. Navigon'a özgü birçok teknolojiyle hedefe daha hızlı ulaşılmasını sağlayan ürün piyasadaki fiyatına göre seçilmesi gereken modeller arasında bulunuyor.

329 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Nortec Eurasia
Tel: (216) 463 76 79
Web: www.navigon.com
Ekran: 4.3 inç / 320 x 240
GPS alıcı: SiRF Atlas IV
Harici anten: Mümkün değil
Bluetooth: Yok
Kapsam: Türkiye (81 il)

Program: Zenrin Europe
Harita sağlayıcı: NAVTEQ
Uyarı dili: 25 adet
Video oynatıcı: Yok
Ses oynatıcı: Yok
Resim görüntüleme: Yok
E-kitap okuma: Yok

743 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Penta
Tel: (216) 528 00 00
Web: www.penta.com.tr
Grafik işlemci: 607 MHz
Bellek miktarı: 1280 MB
Üretim tekniği: 40 nm
ROPs: 40
DirectX sürümü: 11

Bellek arabirimi: 320 bit
Bellek hızı ve tipi: 3348 MHz GDDR5
Baskı devre: 24 cm
Yapı: Çift yuva
Güç bağlantısı: 2 x 6 pin
Bağlantılar: 2 x DVI, 1 x HDMI
SLI desteği: Var
Soğutma: Aktif

Leadtek WinFast GeForce GTX 470

Oyunlardaki efektleri tam anlamıyla hissedin.

NVIDIA'nın yeni nesil grafik kartı mimarisi

Fermi üyelerinden olan Leadtek WinFast GeForce GTX 470, oyunlarda yüksek çözünürlükten ve detay açmaktan hoşlanan kullanıcılara hitap ediyor. Full HD desteği sunan bir monitörde bile günümüzdeki tüm oyunları en yüksek ayarlarda oynatabilen kart NVIDIA'nın belirlediği referans hızlara ve soğutma sistemine sadık kalınarak piyasaya sürülmüş. Yüksek altında toplam güç tüketimi 210W seviyesine ulaşabilen karttaki soğutma sistemi, sessizlik ve performans dengesini başarıyla sağlıyor. Üstün grafik hesaplama yeteneğinin dışında CUDA ve PhysX özellikleri de Leadtek WinFast GeForce GTX 470'i öne geçiren özelliklerden.

Novatron iamm NTD57

Salonunuzun multimedya merkezi olmaya aday.

ŞIK ve kullanışlı medya oynatıcılar arasında bulunan Novatron iamm NTD57, sabit disksiz ve sabit diskli olmak üzere piyasadan iki farklı şekilde temin edilebiliyor. Sabit diskli olan model seçeneklerinde sırasıyla 1 TB, 1.5 TB ve 2 TB modeller var. 3.5 inçlik sabit disklerle uyumlu olan ürün piyano siyahı tasarımı sayesinde kullanıcıları etkilemeyi başarıyor. Elbette dosya türlerine sunulan yaygın destek ve internet radyosu, NAS kullanımı gibi özellikler de teknolojik yönden dikkat çeken noktalar arasında. Dolby Digital Plus ve DTS Digital Surround ses teknolojilerine de destek veren Novatron iamm NTD57 ağ üzerinden de içerik transferi yapabiliyor.

399 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Turanlı

Tel: (212) 216 05 20

Web: www.turanli.com.tr

Arabirimler: HDMI, kompozit, komponent, analog, S/PDIF, optik

Desteklenen türler: MKV, MOV, WMV, MP4, M4V, ASF, ISO, IFO, VOB, AVI, M2TS, MTS, MPG, MPEG, DAT, TP, TS, TRP, H.264, H.261, MPEG 1/2/4, (Xvid, DivX), WMV9,

WMV9HD, VCD, SVCD, M3U, PLS, JPEG, GIF, BMP, PNG, SRT, SMI, SUB, IDX + SUB, SSA, ASS

Bağlantı: USB 2.0, ethernet

Kapasite: -

RAID ve JBOD: -

Gövde: Plastik

Soğutma: Var

Kumanda: Var

359 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Bilmax

Tel: (216) 412 95 95

Web: www.bilmax.com.tr

Kapasite: 2 x 2 GB

Tipi: DDR3

Frekansı: 1600 MHz

CL: 6

RCD: 8

RP: 6

RAS: 24

Mushkin Redline 996805

Düşük gecikme süreleriyle ön plana çıkıyor.

PERFORMANS seviyesindeki bellekleriyle kabul görmüş markalardan biri olan Mushkin, "Redline" olarak adlandırdığı performans seviyesindeki 996805 kitiyle beklentilere cevap vermeyi başarıyor. 2 x 2 GB olarak satışa sunulan kit daha çok yeni nesil AMD işlemcilere veya çift kanal bellek kullanımında performans veren Intel Core i3 / i5 ailesi işlemcilere uygun. 1600 MHz olan standart birçok bellekten farklı olarak düşük gecikme süreleriyle ön plana çıkan kitte çalışma gerilimi 1.65V seviyesinde. Sınıfındaki birçok ürün gibi alüminyum soğutucularla kaplanmış olarak gelen belleklerde overclock potansiyeli de 1600 MHz'lik kitleye kıyasla oldukça iyi gözüküyor.

TP-Link TL-WA701ND

PoE desteği ile adaptör derdini unutacaksınız.

ÜRETTİĞİ yüksek kalitedeki ağ ürünleriyle kısa zamanda tüketicinin beğenisini kazanan ve rekabetçi fiyatlarıyla pazar payını her geçen gün artıran TP-Link, TL-WA701ND modelinde 802.11n teknolojisine destek sunuyor. Erişim noktası olarak görev yapan ürünün kablosuz ağ etki alanını dört kata kadar artırdığını ve sahip olduğu teknolojiler sayesinde hızlı iletişim keyfini en iyi şekilde yaşattığını söyleyebilmek mümkün. Kutusundan PoE aparatıyla birlikte gelen ürün enerji ihtiyacını gerekli bağlantıların sonrasında doğrudan ethernet arabiriminden karşılayabilir duruma geliyor. PoE özelliği IP kamera kullanmak isteyenler için de büyük kolaylık.

89 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Datastar, Nova Elektronik

Tel: (216) 544 12 00, (216) 645 99 00

Web: www.datastar.com.tr,

www.novaelektronik.com.tr

İletişim: -

DSL bağlantı: -

Port: 1 adet

Yayın: 802.11n

Anten: 4 dBi

Hız: 150 Mbps

Duvaya asılabilme: Mümkün

Boyutlar: 149 x 99 x 21 mm

Casper Nirvana CPW.I520-4L25P

Hem tasarımı hem de teknolojisiyle sıra dışı.

CASPER'in yenilenen 14 inçlik Nirvana dizüstü bilgisayar ailesinde bulunan CPW.I520-4L25P modelini iyi bir ürün satın almayı düşünenlerin mutlaka göz önünde bulundurması gerekiyor. İtalyan tasarımcıların otomobil çizgilerini hassas şekilde uyguladığı ürün, ekranın bulunduğu kapakta saçları anımsatan dalgalı çizgiler ve tıraşlanmış metali andıran koyu gri bir malzemeye kendisini ön plana çıkarıyor. Klavyede Türkçe karakter tuşlarının tümünün eşit boyda olması ve büyük bir temas yüzeyi sunulması kuşkusuz önemli detaylar arasında. Intel'in Core i5 520M işlemcisinden güç alan üründe bağımsız bir grafik kartı ve 4 GB sistem belleğine yer veriliyor.

1874 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Casper
Tel: (216) 528 66 66
Web: www.casper.com.tr
İşlemci: Intel Core i5 520M (2.4 GHz)
Bellek: 4 GB DDR3 1066 MHz
Sabit disk: 500 GB / 5400 rpm / 8 MB cache
Optik sürücü: Çift katman DVD yazıcı
Ekran: 14 inç / 1366 x 768 / 16:10
Grafik kartı: 512 MB NVIDIA GeForce 310M

Webcam: 1.3 MP
Kart okuyucu: SD/MMC, Memory Stick
Kablosuz: 802.11n, Bluetooth
Genişleme: Yok
Görüntü çıkışı: D-Sub, HDMI
Batarya: 6 hücre
Boyutlar: 339 x 236 x 29 mm
İşletim sistemi: Windows 7 Home Premium
Ağırlık: 2.1 kg (batarya dâhil)

1499 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Boğazici, Index
Tel: (212) 331 10 00, (212) 331 21 21
Web: www.bogazici.com.tr, www.index.com.tr
İşlemci: Intel Core 2 Duo P7570 (2.26 GHz)
Bellek: 4 GB DDR3 1066 MHz
Sabit disk: 320 GB / 5400 rpm / 8 MB cache
Optik sürücü: Çift katman DVD yazıcı
Ekran: 14 inç / 1366 x 768 / 16:10

Grafik kartı: 256 MB ATI Radeon HD4570
Webcam: 1.3 MP
Kart okuyucu: SD / MMC, Memory Stick
Kablosuz: 802.11n, Bluetooth, 3G modem
Genişleme: Express Card 34
Görüntü çıkışı: D-Sub, HDMI
Batarya: 6 hücre
Boyutlar: 344 x 233 x 36 mm
İşletim sistemi: Windows 7 Professional
Ağırlık: 2.3 kg (batarya dâhil)

Lenovo ThinkPad SL410

Klasik tasarımın fanatikleri için özel bir ürün.

MODERN tasarımlarının yanı sıra IBM'den devraldığı ThinkPad serisini de başarılı bir şekilde devam ettiren Lenovo, SL410 modelinde taşınabilir, performanslı, sağlam ve klasik çizgilere sahip bir ürün arayanlara hitap ediyor. Intel'in 2.26 GHz'de görev yapan Core 2 Duo P7570 işlemcisine sahip olan üründe bellek seçimi DDR3'ten yana yapılmış ve 4 GB kapasite cömert şekilde sunuluyor. Grafik kartıysa günümüzün canavar modellerindeki ekranda multimedya uygulamalarını çalıştırabilmek adına yeterli. Touch pad ve track point ile birlikte gelen bilgisayarda parmak izi okuyucu bulunması da dikkatlerden kaçmıyor.

Exper Karizma NC61M

Son teknoloji sandığınızdan çok daha yakında.

EXPER Karizma NC61M'de Intel'in çift çekirdekli yeni nesil Core i3 350M işlemcisi görev yapıyor. Piyasadaki diğer Intel Core i3 350M işlemcili dizüstü bilgisayarlarla kıyaslandığında ürün fiyat olarak oldukça iddialı bir konumda bulunuyor. Birçok rakip markada aynı fiyata ancak tümleşik grafik kartlı bir sistem satın alınabilirken Exper kullanıcılarına paylaşımsız grafik kartı avantajını cömertçe sunuyor. 1 GB bellekli ATI Mobility Radeon HD5470 grafik kartı DirectX 11 teknolojisine destek veriyor ve detaylarda aşırıya kaçılmamak kaydıyla birçok üç boyutlu uygulama ve oyunun hakkını verebiliyor. 15.6 inç büyüklüğünde ekrana sahip olan ürün tasarım açısından da oldukça başarılı.

1294 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Exper
Tel: (216) 645 85 00
Web: www.datateknik.com.tr
İşlemci: Intel Core i3 350M (2.4 GHz)
Bellek: 3 GB DDR3 1066 MHz
Sabit disk: 500 GB / 5400 rpm / 8 MB cache
Optik sürücü: Çift katman DVD yazıcı
Ekran: 15.6 inç / 1366 x 768 / 16:10
Grafik kartı: 1 GB ATI Mobility Radeon HD5470

Webcam: 1.3 MP
Kart okuyucu: SD/MMC, Memory Stick
Kablosuz: 802.11n, Bluetooth
Genişleme: Express Card 34
Görüntü çıkışı: D-Sub, HDMI
Batarya: 6 hücre
Boyutlar: 374 x 245 x 37 mm
İşletim sistemi: Windows 7 Home Premium
Ağırlık: 2.5 kg (batarya dâhil)

Thermaltake WavX 15"

Dizüstü bilgisayarınızı serinletme zamanı.

THERMALTAKE WavX 15", yaz sıcaklarında dizüstü bilgisayarınızın tamamlayıcısı olmaya aday. Alüminyum malzemeden üretilmiş olan ürünün asıl görevi soğutma sistemine yardım sağlamak olsa da, kullanım sırasında dizüstü bilgisayarınız belirli bir eğim kazandığından ergonomi avantajı da söz konusu. Yükseltilen yapısı sayesinde dizüstü bilgisayar ve masa arasındaki mesafeyi uzatan ürün böylece hem havanın daha kolay çekilmesini, hem de dizüstü bilgisayarınızın tozlardan korunmasını sağlıyor. Dizüstü bilgisayarınızın çantasında kolaylıkla taşınabilen Thermaltake WavX 15" soğutucu herhangi bir fan bulundurmadığından gürültü sorunu da oluşturmuyor.

29 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Vektron
Tel: (212) 295 05 44
Web: www.vektron.com.tr
Fan: Yok

Uyum: 13 inç ve üzeri
Malzeme: Alüminyum
Gürültü: 0 dB
Devir ayarı: -

72 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Segment
Tel: (212) 266 62 90
Web: www.segment.com.tr
Fan: 2 x 70 mm

Uyum: 12 inç ve üzeri
Malzeme: Plastik
Gürültü: 22 dB
Devir ayarı: Yok

S-Link SLX-99D

Size özel dizüstü bilgisayar sehpası.

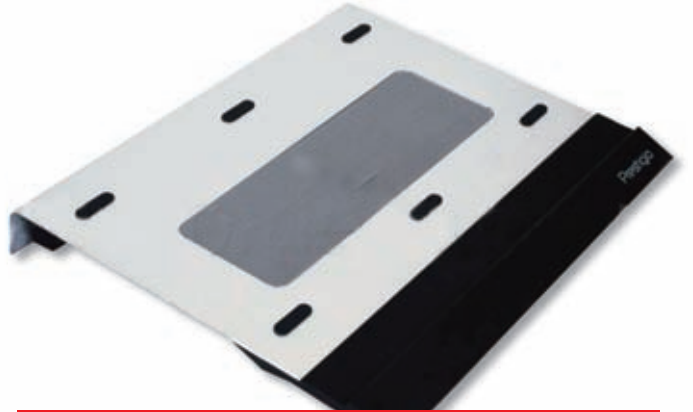
GELİŞTİRDİĞİ aksesuarlarla hayata kolaylık sağlayan S-Link, SLX-99D model dizüstü bilgisayar sehpasıyla çoklu bir çözüm sunuyor. Katlanabilir tasarımı sayesinde dizüstü bilgisayarınızın çantasında bile kolaylıkla taşınabilen ürün istenildiğinde ayakları açılarak 25 kg taşıyabilen bir sehpa görevi de görebiliyor. Üzerinde bulundurduğu iki adet 70 mm'lik fan sayesinde soğutma görevinin başarıyla üstesinden gelen S-Link SLX-99D'de standın eğiminin ayarlanabilmesi de söz konusu. Açıldığında genişliği 56 cm seviyesinde olan ürünün sağ tarafında fare kontrolü için bir yüzeye, kalem ve bardak koyma bölümlerine de yer verilmiş olması artı not kazanan özellikler arasında.

Prestigio

Notebook Cooling Stand PNBS1

Alüminyum malzemesi ve güçlü fanlarıyla iddialı.

ÜLKEMİZDEKİ dizüstü bilgisayar soğutucuları arasına yeni katılan Prestigio markası ürün yelpazesinde oldukça kaliteli seçenekler barındırıyor. PNBS1 olarak adlandırılan soğutucuda dikkat çeken ilk detay malzemenin alüminyum olarak tercih edilmiş olması. İki adet 70 mm'lik fanla desteklenen soğutucu dizüstü bilgisayarınızın altına ızgaralı bir yüzey aracılığıyla hava gönderiyor. Ön kısımda bulunan bölgenin malzemesi ve yine alüminyum yüzey üzerinde konumlandırılan altı adet destek sayesinde dizüstü bilgisayarınız ürün üzerinde oldukça sağlam duruyor. Ek bir USB çıkışı sunan Prestigio Notebook Cooling Stand PNBS1'in üzerinde güç anahtarına da yer veriliyor.

80 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Asbis
Tel: (216) 470 74 40
Web: www.asbis.com.tr
Fan: 2 x 70 mm

Uyum: 15 inç
Malzeme: Alüminyum
Gürültü: 19 dB
Devir ayarı: Yok

Genius Navigator G500

Uygun fiyatlı ve hoş görünümlü oyuncu faresi.

NEREDEYSE tüm ürünlerinde fiyatına göre performanslı modelleriyle öne çıkmayı başaran Genius, Navigator G500 ile oyuncular için uygun bir seçim olmayı başarıyor. Eli küçük olan kullanıcıların ve çocukların kullanımına uygun olan farede yüzey algılama görevini optik teknoloji üstleniyor. Çözünürlük değerinin isteğe göre 800 dpi ya da 1600 dpi değerlerinden biri olarak tanımlanabilmesi mümkün. Hem sağ hem de sol el kullanımına uygun olan Genius Navigator G500'ün üst yüzeyinde piyano siyahı ve farklı ikinci bir yüzeyin uyumu en iyi şekilde sağlanmış. Bilgisayara USB arabirimiyle bağlanan farenin yan yüzeyleriyse elin kaymaması için özel bir malzeme ile kaplı.

27 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Datagate, Mascom
Tel: (212) 332 15 00, (212) 312 50 00
Web: www.datagate.com.tr,
www.mascom.com.tr

Algılayıcı: Optik
Çözünürlük: 800 - 1600 dpi
Bağlantı: USB
Tuş sayısı: 3

79 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Asbis
Tel: (216) 470 74 40
Web: www.asbis.com.tr
Bağlantı: USB 2.0

Titreşim: Var
Throttle: Analog
Programlanabilir tuş: 10 adet

Canyon Joy Stick CNG-JS1

Kablosuzluktan ve titreşimden ödün vermeyin.

CANYON Joy Stick CNG-JS1, kalitesi ve özellikleriyle piyasadaki değerlendirilmesi gereken seçenekler arasında. Toplam on adet programlanabilir tuşa sahip olan ürün masaya alt kısmına yerleştirilmiş olan dört adet vantuz sayesinde oldukça sağlam bir şekilde sabitlenebiliyor ve heyecanlı sahnelerde yerinden ayrılmıyor. Tetiğin yanı sıra en üst kısımda dört yönlü bir kontrol tuşuna ve ek olarak üç farklı tuşa daha yer verilmiş. Ürünün gövde kısmında ise analog bir throttle tekerleği ve sağlı sollu olarak konumlandırılmış iki tuş daha göze çarpıyor. Fiyatına göre sunduğu özelliklerle beğeni kazanan ürün tasarımı sayesinde de övgüyü hak ediyor.

Inca IM-370SL

İyi bir lazer fare için daha fazla beklemeyin.

INCA'nın şıklık ve teknoloji konusundaki iddialı faresi IM-370SL, piyasada fiyatına göre tercih edilebilecek en iyi ürünler arasında bulunuyor. Optik yerine lazer algılayıcı bulunduran ve böylece her tür yüzeyde sorunsuz kullanımı garanti eden farede, kaydırma tekerleğinin hemen altında çözünürlüğü değiştirebilen "CPI" tuşu yer alıyor. Sırasıyla 1000 dpi, 1600 dpi ve 2000 dpi çözünürlükleri seçebilen tuşun hemen altındaysa mavi renkli bir LED'e de yer verilmiş. LED'in parlaklığı sayesinde o an kullanımda olan çözünürlük değeri anlaşılabilir. Her iki elde de kullanıma uygun olan Inca IM-370SL, fiyatının karşılığını fazlasıyla veriyor.

16 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Pasifik Bilgisayar
Tel: (212) 212 88 65
Web: www.pasifikbilgisayar.com.tr
Algılayıcı: Lazer

Çözünürlük: 1000 - 1600 - 2000 dpi
Bağlantı: USB
Tuş sayısı: 3

General Mobile DST Diamond

Güzelliğini tamamlayacak bir telefon.

BAYANLARA yönelik tasarlanmış olan General Mobile DST Diamond, en ince ayrıntısıyla bile sıra dışı olduğunu ispatlayabiliyor. Piyano beyazı renge sahip olan telefon ele alındığı ilk saniyelerde bile ışıldayan kristalleri ile göz kamaştırmayı başarıyor. Kristallerin seçiminde dünyaca ünlü birçok moda markası tarafından da tercih edilen Swarovski uygun görülmüş. Ekranı 90 derece dönebilecek şekilde tasarlanmış olan telefonda QWERTY klavyeye ulaşabilmek de oldukça kolay. Facebook, Windows Live, Twitter ve daha birçok sosyal ağı kolay erişim sağlanması da General Mobile DST Diamond'ın farklı özellikleri arasında. Kutudan şık bir kolye de geliyor.

399 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Gencell
Tel: (212) 692 12 00
Web: www.gencell.com
Şebeke: GSM 900 / 1800 / 1900

Kamera: 3.2 MP
Ekran: 2.4 inç
Bellek: 20 MB dahili + 2 GB Micro SD
Batarya: Li-ion 850 mAh

HTC Tattoo

Tarzını yansıt!

GRI ya da siyah olmak üzere iki farklı renkte tercih edilebilen HTC Tattoo, adından da kolaylıkla anlaşılacağı gibi çeşitli desenlerin çizilmiş olduğu ekstra kapaklarıyla görsel olarak da özelleştirebileceğiniz bir akıllı telefon. Google'ın geliştirmiş olduğu ve mobil işletim sistemi pazarının parlayan yıldızı olarak gösterilen Android işletim sisteminden güç alan telefonda 2.8 inç büyüklüğünde dokunmatik bir ekrana yer veriliyor. Facebook, Twitter ve Flickr gibi sosyal ortamlara sürekli bağlı kalmanızı sağlayan telefonda 3.2 MP çözünürlükte bir kamera bulunuyor. Sunulan 6.5 saat konuşma ve 520 saat bekleme süresi de gerçekten takdire değer.

599 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: KVK
Tel: (216) 578 65 55
Web: www.kvk.com.tr
Şebeke: GSM 850 / 900 / 1800 / 1900 / 2100

Kamera: 3.2 MP
Ekran: 2.8 inç
Bellek: 256 MB RAM + 512 MB ROM
Batarya: Li-ion 1100 mAh

Jee People TalkSlim

Tasarımın ve teknolojinin mükemmel uyumu.

GÜN geçtikçe küçülen cep telefonlarına ev tipi telsiz telefonlar ne yazık ki çok iyi ayak uyduramıyor; ancak Jee People TalkSlim modeli sayesinde yeni bir akım başlatmaya kararlı. Sadeliğin, zarafetin ve inceliğin ön planda tutulduğu telefonda sarı, pembe, metalik gri ya da siyah renklerin tercih edilebilmesi mümkün. Mavi aydınlatmalı ve oldukça geniş bir grafik ekranın bulunduğu Jee People TalkSlim'de günümüzdeki tüm ürünlerde olduğu gibi polifonik zil sesleri destekleniyor.

İsteğe bağlı olarak eller serbest modunda kullanım da mümkün. Kutusundan duvara sabitlemede kullanılacak vidalarla birlikte gelen üründe 100 kişinin telefon bilgisini saklanabiliyor.

79 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Manga Technology
Telefon: (312) 446 88 63
Web: www.jeepeople.com
Rehber: 100 adet

Zil tipi: Polifonik
Bekleme süresi: 100 saat
Konuşma süresi: 10 saat

93 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Tekofaks
Telefon: (212) 220 60 70
Web: www.tekofaks.com.tr
Rehber: 100 adet

Zil tipi: Polifonik
Bekleme süresi: 170 saat
Konuşma süresi: 18 saat

Panasonic KX-TG6411

Uzun konuşma süresiyle fark yaratmayı başarıyor.

TEKNOLOJİNİN her alanında iddialı ürünleriyle dikkat çekmeyi başaran Panasonic, KX-TG6411 model ev tipi telsiz telefonuyla gün içinde azalan şarj sıkıntılarını ortadan kaldırmayı hedefliyor. İki adet 550 mAh'lık ve şarjlı AAA pille çalışabilen telefon tek bir şarjla ortalama 170 saat bekleme ve 18 saat kesintisiz konuşma sağlayabiliyor. 1.8 inçlik geniş ve turuncu aydınlatmalı LCD ekranı sayesinde aynı anda birçok bilginin gösterilebilmesini sağlayan Panasonic'te rehber hafızası ise birçok modelde olduğu gibi 100 adet. Arayan numarayı ve eller serbest özelliklerini de cömertçe sunan telefonun siyahın yanı sıra metalik gri rengi de tercih edilebiliyor.

Western Digital VelociRaptor WD6000HLHX

En hızlı sabit diskle tanışmaya hazır mısınız?

WESTERN Digital'in sunucular için geliştirdiği, fakat ev kullanıcılarının da performansı dolayısıyla yoğun ilgi gösterdiği Raptor ailesi 450 GB ve 600 GB kapasiteye sahip VelociRaptor modelleriyle yoluna devam ediyor. Yine 2.5 inç yapısında üretilen disklerde 10.000 rpm'lik bir motor tercih ediliyor ve kapasitenin yükseltilmiş olması yüksek performansla birlikte, ürünün günümüzdeki SSD'ler için oldukça iyi bir alternatif olmasını sağlıyor. Diskin soğutma ihtiyacı nedeniyle 3.5 inç yapıya uygun IcePack soğutma bloğu da ürüne eklenmiş şekilde kullanıcıya sunuluyor. Yeni nesil SATA 6.0 Gbps teknolojisini destekleyen üründe üç plaka yer alıyor ve ön bellek 32 MB seviyesinde.

579 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Asbis, Index, Logosoft
Tel: (216) 470 74 40, (212) 331 21 21, (216) 528 61 61
Web: www.asbis.com.tr, www.index.com.tr, www.logosoft.com.tr
Bağlantılar: SATA 6.0 Gbps

Kapasite: 500 GB
Okuma hızı: 155 MB
Yazma hızı: 147 MB
Dayanıklılık: Yok
Boyutlar: 101 x 147 x 26 mm
Ağırlık: 0.49 kg

Fiyatı henüz belli değil.

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Philips
Tel: 0800 231 33 02
Web: www.philips.com.tr
Kapasite: 4 GB
Ekran: 2 inç

FM radyo: Var
Ek hafıza: Micro SD
Ses kaydı: Var
Çalışma: 12 saat
Video: MP3, WMA, MP4, AVI, JPEG, BMP

Philips GoGear Cam

Kameralı bir müzik çalara terfi etme zamanı.

YÜKSEK ses kalitesi sayesinde yazın iddialı müzik çalarları arasında bulunan Philips GoGear Cam'ın ön plana çıktığı noktalardan bir diğeri üzerinde yer alan kamera. Kamera sayesinde 1600 x 1200 piksel çözünürlükte fotoğraflar çekebilmek mümkün ancak asıl önemli olan ürünün iki saat boyunca 640 x 480 piksel çözünürlükte kesintisiz video kaydı yapabilmesi. Kayıt ortamı olarak ürünün dâhili hafızasını seçebileceğiniz gibi derseniz Micro SD kart yuvasına takabileceğiniz bir bellek kartıyla 32 GB'a kadar artırımı sağlayabilirsiniz. Kutu içeriğinde sunulan kablo sayesinde çekilen video ve fotoğrafların televizyon ortamına aktarılması da oldukça kolay.

AOpen Nagas G3

Oyuncular için tüm ayrıntıları düşünülmüş bir kasa.

KASA ve güç kaynağı alanında güvenilir markaların arasında yer alan AOpen, Nagas ailesindeki G3 modelinde taşınabilir bir oyuncu sistemi kurmanıza olanak tanıyor. Alışlagelmiş kasalara göre çok daha az yer kaplayan üründe 400W güç kaynağına yer veriliyor ve güç kaynağının kasanın dışında sunulması, sonradan istediğiniz bir başka seçeneğe terfi imkanı sağlıyor. Geniş iç hacmiyle 25 cm'ye kadar grafik kartlarının kullanılmasına destek sağlayan AOpen Nagas G3'te üç adet 3.5 inç sürücü kullanılabilir. İki sürücü kullanılması durumunda ise üçüncü yuva dışarıya açılabilirdiğinden, kart yuvası ya da fan kontrolcü gibi başka donanımlarla değerlendirilebiliyor.

182 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Çözüm
Tel: (216) 540 64 74
Web: www.cozum.com.tr
3.5 inç sürücü: Üç adet
5.25 inç sürücü: Bir adet
Soğutma: Yok
Güç kaynağı: AOpen Z400-12NF (400W)
Uyumluluk: Micro ATX, Mini ITX

Montaj: Vidalı (Sürücüler vidalı)
Malzeme: Çelik
Ön panel: 2 x USB, eSATA, kulaklık çıkışı, mikrofon girişi
Yan panel: Izgaralı
Boyutlar: 276 x 455 x 230 mm
Ağırlık: 6.55 kg

Asus VG236

3D teknolojisi artık bilgisayarınızda.

LED arka aydınlatma teknolojisine sahip monitörler arasında bulunan Asus VG236, 3D desteği sayesinde fark yaratmayı başarıyor. 23 inç büyüklüğündeki panelinde 10.000.000:1 gibi yüksek bir kontrast sağlayarak birçok LED aydınlatmalı monitörü gerisinde bırakan üründe tazeleme hızı 120 Hz seviyesinde. Asıl önemli olan ürünün kablosuz NVIDIA GeForce 3D Vision üç boyutlu gözlükle birlikte gelmesi. DVI ve HDMI'nın yanı sıra komponent arabirimden de görüntü alabilen monitörde 9 cm'ye varan yükseklik ayarı yapılabilmesi de dikkat çeken yönler arasında. Asus VG236 çizgileri ve piyano siyahı rengiyle tasarım yönünden de takdiri hak eden bir seçenek.

Fiyatı henüz belli değil.

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Boğaziçi, Mersa Sistem, Index
Tel: (212) 331 10 00, (216) 645 82 00, (212) 331 21 21
Web: www.bogazici.com.tr, www.mersasistem.com.tr, www.index.com.tr
Ekran: 23 inç
Çözünürlük: 1920 x 1080

Kontrast: 10.000.000:1
Parlaklık: 400 kandela
Görüş açısı: 170 derece yatay / 160 derece dikey
Bağlantılar: DVI, HDMI, komponent
Tepki süresi: 2 ms
Boyutlar: 557 x 350 x 248 mm
Ağırlık: 5.9 kg

288 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Datastar
Tel: (216) 544 12 00
Web: www.datastar.com.tr
Bağlantılar: USB 2.0
Kapasite: 40 GB

Okuma hızı: 33 MB/sn
Yazma hızı: 30 MB/sn
Dayanıklılık: Yok
Boyutlar: 80 x 119 x 14 mm
Ağırlık: 0.12 kg

PQI SSD S532-E

Taşınabilir diskte SSD avantajı.

DEPOLAMA alanındaki başarılı çalışmalarıyla tanıdığımız PQI, SSD S532-E ürünüde kullanıcılara içerisinde SSD bulunduran bir taşınabilir disk sunuyor. Metalik kırmızı rengi sayesinde görür görmez dikkat çekmeyi başaran kutuda tercih edilen SSD, Intel'in SSDSA2M040G2GC modeli. Kapasite olarak 40 GB sunuluyor ve kutunun sadece USB 2.0 arabirimiyle sisteme bağlanması performansın azalmasına neden oluyor. Kutudan gelen 3.5 inç uyumlu profil sayesinde SSD'yi kasa içerisinde tam performansıyla kullanabilmeniz mümkün. PQI SSD S532-E'nin sahip olduğu kutu vidasız yapısı sayesinde sadece birkaç saniye içerisinde açılabilir ve SSD'ye ulaşılabilir.

Philips Streamium MCi900

Görsel ve işitsel performans için üretildi.

PHILIPS'in ileri teknoloji SoundSphere ailesine yeni katılan Streamium MCi900, yüksek performansı ve sıra dışı tasarımıyla dikkat çeken başarılı bir sinema sistemi. Toplam 100W RMS gücü sunan ve Hi-Fi temelli geliştirilen sistemde DVD oynatıcı ve amfi, deck olarak sunuluyor ancak tasarım günümüze göre modernize edilmiş durumda. Kabinlerde kullanılan malzeme ahşap ve alüminyum giydirmeler sayesinde şıklık artıyor. Oldukça ilginç gözüken tiz sürücülerıyla dikkat toplayan sinema sistemi, kutusundan 160 GB harici diskle birlikte geliyor. İnternet radyolarını dinlemenin yanı sıra Philips Streamium MCi900'e tüm bilgisayarlar üzerinden kablosuz ağ yardımıyla bağlanılabiliyor.

Fiyatı henüz belli değil.

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

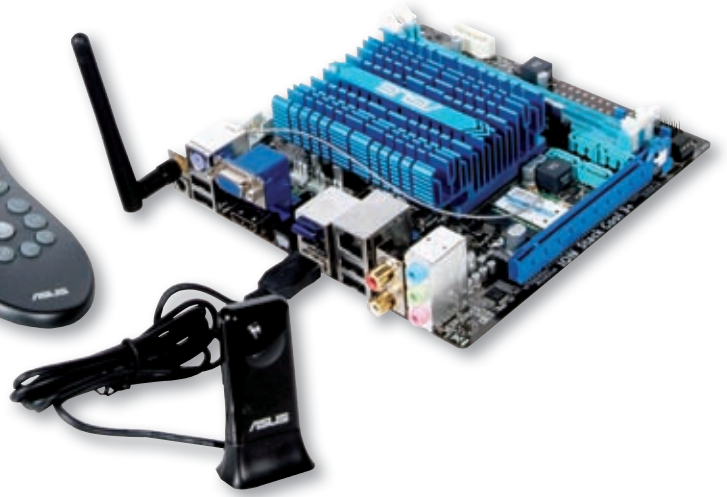
Firma: Philips
Tel: 0800 261 33 02
Web: www.philips.com.tr
Bağlantı: Analog, USB, ethernet, Wi-Fi
Toplam güç (RMS): 100W
Uydular: Ahşap / 1 + 5.25 inç / 50W

Subwoofer: -
Kumanda: Kablosuz
Ses kontrol: Panel ve kumanda
Bas kontrol: Panel ve kumanda
Duvara asabilme: Yok

Asus AT3IONT-I Deluxe

Zeka küpü sistemlerin vazgeçilmezi.

INTEL'in çift çekirdekli Atom 330 işlemcisini **NVIDIA**'nın ION yonga setiyle birlikte sunan Asus AT3IONT-I Deluxe, zengin özellikleri sayesinde salon bilgisayarları için ideal bir seçenek olabilir. Bluetooth ve kablosuz ağ özelliklerinin tümleşik olarak desteklendiği anakartta güç bağlantısı için kutudan gelen adaptörün kullanılması gerekiyor. Yonga setiyle işlemci için pasif ve fansız bir soğutucunun sunulması önemli detaylardan. **NVIDIA**'nın ION yonga setine bağlı olan GeForce 9400 grafik işlemcisinin haricinde PCI Express x16 arabiriminde ek bir grafik kartı kullanılabilmesi de ihtimal dâhilinde. Öte yandan kutuda ev sineması kullanımı için uzaktan kumandaya da yer veriliyor.

417 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Boğaziçi, Çizgi, Mersa Sistem
Tel: (212) 331 10 00, (212) 356 70 70, (216) 645 82 00
Web: www.bogazici.com.tr, www.cizgi.com.tr, www.mersasistem.com.tr
Destek: Intel Atom 330
Yonga seti: NVIDIA ION

Bellek: 2 x DDR3 1066 (Maks. 4 GB)
Ağ: Realtek 8112L (10/100/1000 Mbps)
Ses: Realtek ALC887
Arka panel: 1 x PS/2, 1 x D-Sub, 1 x HDMI, 6 x USB 2.0, ses (analog RCA ve optik)
Kart yuvaları: 1 x PCI Express x16 (x16)
Yapı: Mini ITX

GIGABYTE X58A-UD9

Daha iyisi üretilene kadar en iyisi.

GIGABYTE'in anakartları arasında zirve noktasında yer alan X58A-UD9 dördü x16, üçü de x8 bant genişliğine sahip yedi adet PCI Express x16 yuvası sayesinde üç ve daha fazla sayıda ekran kartı kullanmayı planlayanlar için ideal. Standart ATX anakartlara göre biraz daha geniş tasarlanmış (XL-ATX) olan üründe göze çarpan teknik ayrıntılardan biri işlemci için iki adet 8 pin güç bağlantısına yer verilmesi. Böylece özellikle overclock sonrasındaki besleme sorunları aşılmış oluyor. USB 3.0 ve SATA 6.0 Gbps gibi yenilikçi teknolojilere sahip olan anakartta sıvı soğutmaya dâhil edilebilen soğutma sistemi ve özel tasarım baskı devre de **GIGABYTE**'a özgü faydalı detaylar arasında.

1109 TL

Puan 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Firma: Arena, Kont Bilişim
Tel: (212) 364 64 64, (216) 581 55 00
Web: www.arena.com.tr, www.kont.com.tr
Destek: Intel LGA 1366
Yonga seti: Intel X58
Bellek: 6 x DDR3 800 MHz / 2200 MHz (O.C.) (Maks. 24 GB)

Ağ: Realtek 8111E (10/100/1000 Mbps)
Ses: Realtek ALC889
Arka panel: 1 x PS/2, 2 x eSATA, 4 x USB 2.0, 2 x FireWire, 2 x USB 3.0, ses (analog, S/PDIF ve optik)
Kart yuvaları: 7 x PCI Express x16
Yapı: XL-ATX

Herkes için **WEB SİTESİ** *kurma rehberi*

İlk sitenizi kurmak için pahalı tasarım araçlarına ya da programlama öğrenmeye gerek yok.
Çok küçük maliyetlerle herkes birkaç saat içinde web sitesi kurabilir!

Selim ŞUMLU / selim@PCnet.com.tr A. Kivanç TANRIKULU / kivanc@PCnet.com.tr

WEB sitesi kurmak için HTML dilini öğrenmeniz ve Not Defteri'nde elle kod yazmanız gereken günler epey geride kaldı. "Blog" tarzının yükselişiyle beraber, web sitesi kurmak için gereken teknik bilgi birikimini ve harcanan zamanı mümkün olduğunca azaltan pek çok yazılım ortaya çıktı. Arka planda aynı altyapıyı kullanmasına rağmen blog formatını aşan, etkileyici web siteleri kurmak artık çok kolay. Üstelik bu web siteleri tıpkı bir blog'a yazı yazar gibi dakikalar içinde ve zahmetsizce güncellenebiliyor.

Bu ayki kapak konumuzda, bir blog platformu olarak ortaya çıkmasına rağmen zaman içinde kapsamlı bir "içerik yönetim sistemi" hâline gelen WordPress'i ele alıyoruz. WordPress'i kullanarak, hiç kodlama yapmadan saatler içinde web sitenizi kurabileceksiniz. Ayrıca, yazımızın bir kısmını da tamamen online çalışan ve hiç kodlama bilgisi gerektirmeden web sitesi oluşturmanıza imkan tanıyan servislere ayırdık. Son olarak sitenizin ziyaretçilerini nasıl analiz edebileceğinize ve hatta nasıl para kazanabileceğinize de değineceğiz.

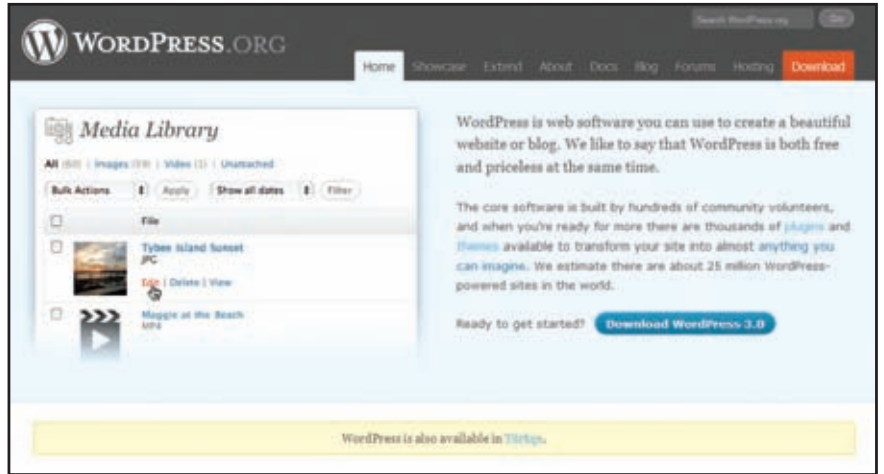
WORDPRESS'E GİRİŞ

HANGİ YAZILIMI KULLANMALI?

İnternette bir web sitesi sahibi olmanın birçok yolu var ama temel olarak iki farklı yöntemden bahsedebiliriz. İlki, sayfa tasarımını kendiniz yaptığınız ve tasarım öğelerini yerleştirdiğiniz bir görsel (WYSIWYG) editör kullanarak web sayfalarınızı inşa etmek ve elde ettiğiniz HTML dosyalarını internete yüklemek. Bu işi yapan çok sayıda masaüstü program ve online servis mevcut. İkinci yöntemse web sitesi kurmayı ve yönetmeyi oldukça basitleştiren bir "içerik yönetim sistemi" kullanmak. İçerik yönetim sistemlerinde tıpkı bir Word belgesine yazar gibi sayfa içeriğinizi oluşturabilir, basit formları doldurarak yeni sayfanızı mevcut tasarıma oturtabilirsiniz. İçerik yönetim sistemleri bir kez kurulduktan sonra tüm bu işleri sizin için arka planda yapar. Piyasada ücretli ve ücretsiz birçok içerik yönetim sistemi bulunuyor ama kullanışlılık ve performans açısından son yılların en etkileyici olanı WordPress. WordPress, profesyonel bir site kurmak için gereken tüm özelliklere sahip, ücretsiz ve açık kaynak bir içerik yönetim sistemi. PCnet Online (www.pcnet.com.tr) da dahil olmak üzere pek çok profesyonel sitenin WordPress'le inşa edildiğini öğrenmek sizi şaşırtmasın. WordPress'i kullanmak için tek yapmanız gereken kurulum ve ilk ayarlar için birkaç saatinizi ayırmak.

WORDPRESS İÇİN NELERE İHTİYAÇ VAR?

Öncelikle, iki tür WordPress sitesinin mevcut olduğunu hatırlatalım. İlki, www.wordpress.com adresine ücretsiz üye olarak edinebileceğiniz adınız.wordpress.com adresli bir site. Bu şekilde tek kuruluş ödemediğiniz WordPress'i test edebilirsiniz ama özelleştirme imkanlarınız kısıtlı olacaktır. Bu tür, genellikle ücretsiz ve basit bir blog kurmak isteyenler tarafından tercih ediliyor. Bizim ele alacağımız ikinci yöntemse kendi WordPress'inizi kurmak. Bunun için www.wordpress.org adresinden WordPress kurulum paketini indirip kendi hosting alanınıza kurmanız gerekiyor. Hosting (barındırma) hizmeti ücretlidir ama ilk siteniz için yılda 15 TL'den başlayan makul fiyatlarla yeterli bir hosting paketi alabilirsiniz.

WordPress'in güncel sürümü her zaman <http://wordpress.org> adresinden indirebilir. WordPress'in Türkçe dil desteği ise wordpress-tr.com tarafından geliştiriliyor.

HOSTING PAKETİNİZ NASIL OLMALI?

WordPress'in en sağlıklı şekilde çalışması için hosting paketiniz bir Linux sunucuda (Windows değil) olmalıdır. Ayrıca hosting paketinizde mutlaka PHP (popüler bir web programlama dili) ve MySQL (veritabanı) desteği bulunmalıdır. Bu özelliklere sahip bazı Windows host'lar da karşınıza çıkabilir ama WordPress'in sağlıklı çalışması için Linux'u tercih etmenizi öneriyoruz. Bu arada bir hatırlatma yapalım: Hosting paketinizle sizin PC'nizde işletim sisteminin bir ilgisi yok; yani bilgisayarınızda Windows kullansanız da Linux tabanlı bir host'unuz olabilir. İlk WordPress kurulumu için 50 MB alan yeterli olacaktır. Siteniz büyüdükçe bu alan yeterli gelmezse hosting paketinizi sonradan yükseltebilirsiniz. Arama motorlarında yapacağınız "hosting" şeklinde bir arama sizi birçok hosting firması alternatifine ulaştıracaktır.

KENDİ ALAN ADIMI KULLANABİLİR MİYİM?

Elbette. Zaten kendi WordPress'imizi kurma amaçlarımızdan biri de bu. Bu arada, henüz bilmeyenler için www.isim.com ya da www.isim.com.tr gibi adreslere alan adı (domain) dendiğini hatırlatalım. Çoğunlukla hosting firmaları alan adı da satıyor; yani hosting paketi ve alan adınızı aynı anda alabilirsiniz. .com, .net, .org uzantılı alan adları herkes tarafından alınabilir ve fiyatları değişkendir (genellikle yıllık 20-30 TL arası). .tr uzantılı bazı alan adları (örneğin com.tr)

içinse belge gereklidir. Bu konuda bilgi almak için www.nic.tr adresini ziyaret edebilirsiniz. Bazı hosting firmaları belli hosting paketleriyle birlikte ücretsiz alan adı hediye edebilir. Bu gibi kampanyaları da dikkate almanızda fayda var.

WORDPRESS'İ KENDİ HOST'UMA NASIL KURARIM?

İtiraf etmek gerekir ki hiç web sitesi kurma deneyimi olmayan biri için en zahmetli adım bu olacaktır. Ama bir kez kurmayı öğrendikten sonra ileride tekrar WordPress kurmanız gerekirse 5 dakika içinde siteyi çalışır hâle getirebileceğinizi göreceksiniz. Yan sayfada WordPress kurulumunu adım adım açıkladık. Takıldığınız noktalar olursa (örneğin MySQL veritabanını oluşturamazsanız ya da herhangi bir hata alırsanız) hosting sağlayıcınızdan destek istemekten çekinmeyin. Buna rağmen kurulumu tamamlayamazsanız hosting sağlayıcınız WordPress kurulumunu cüzi bir ücretle ya da ücretsiz olarak da sizin için gerçekleştirebilir.

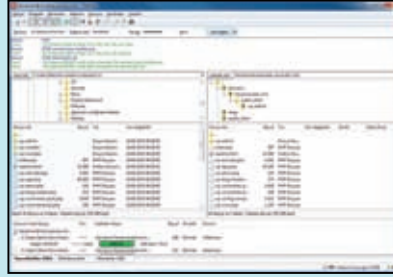

WordPress'le yapabileceklerinizi görmek için Smashing Magazine'in geçen yıl seçtiği en iyi bedava 100 temayı mutlaka incelemenizi öneriyoruz. (git.pcnet.com.tr/370)

ATÖLYE: WordPress Kurulumu

1 WordPress'in son Türkçe sürümünü <http://tr.wordpress.org> adresinden indirin. 3.1 MB boyutundaki zip dosyasını PC'nize çıkarın. Açılan dosyaları FTP ile hosting alanınıza yüklemeniz gerekecektir. Bunun için FileZilla (<http://filezilla-project.org>) adlı ücretsiz FTP istemcisini kullanabilirsiniz. FileZilla'ya ya da herhangi bir FTP programına yazmanız gereken sunucu, kullanıcı adı ve parola bilgileri size hosting sağlayıcınız tarafından verilmiş olmalıdır.

2 FileZilla da dahil, FTP programlarının genel mantığı, sizin PC'nizi gösteren soldaki bölmedeki dosyaları sunucuyu gösteren sağdaki bölmeye sürükleyerek yüklemektir. Soldaki bölmeden WordPress'i çıkardığınız "wordpress" adlı klasörü bulun ve içine girin. Sağdaki bölmeden de public_html ya da httpdocs gibi bir klasörün içine girmeniz gerekebilir; bu bilgiyi size hosting sağlayıcınız verecektir. Ardından, soldaki tüm WordPress dosyalarını seçerek sağdaki sunucu alanına sürükleyin. Bağlantı hızınıza göre dosyaların yüklenmesi yarım saate kadar sürebilir.

3 Dosyalar yüklendikten sonra web tarayıcınızı kullanarak sitenize (örn. www.adresiniz.com) girin. Karşınıza WordPress kurulumu gelecektir. "Konfigürasyon dosyası yarat" düğmesine ve ardından "Devam edebiliriz!"e tıklayın. Bu aşamada MySQL veritabanı bilgilerinizi girmeniz istenecektir. Çoğunlukla hosting sağlayıcınız veritabanınızı otomatik oluşturmaz; sizin elle oluşturmanız gerekir. Bunun için tarayıcınızda yeni bir sekme açarak hosting kontrol panelinize girin (panel adresi ve giriş bilgileri hosting sağlayıcınız tarafından verilmiş olmalı).

4 Her hosting firmasının kontrol paneli farklı olabilir. Sizin yapmanız gereken panelde "MySQL veritabanları (databases)" gibi bir bölüm aramak. Bu bölümü kullanarak yeni bir veritabanı oluşturun ve bu veritabanına bir kullanıcı atayın. Örneğin biz herzamanasla.com diye hayali bir site kuruyoruz. Bu sitenin veritabanı adı herzaman_wp ve veritabanı kullanıcı adı da herzaman_wp olabilir. Veritabanını oluşturamazsanız yine hosting sağlayıcınızdan yardım alabilirsiniz. Veritabanını oluşturdur yetkilendirdikten sonra WordPress kurulumuna geri dönün. Oluşturduğunuz veritabanı adı, kullanıcı adı ve parolasını girin. Hosting sağlayıcınız aksini belirtmediyse veritabanı sunucusunu "localhost" olarak bırakın. Tablo ön ekini de değiştirmenize gerek yok.

5 Formu gönderdiğinizde "Üzgünüm, wp-config.php dosyasına yazamıyorum." hatasını alırsanız endişe etmeyin, bu normal. Yapmanız gereken, alttaki kodların tamamını kopyalayıp boş bir Not Defteri belgesine yapıştırmak ve dosyayı wp-config.php adıyla kaydetmek. Ardından bu dosyayı FTP ile WordPress'i yüklediğiniz klasöre yükleyin. Dosyayı gönderdikten sonra kurulumla dönüp "Kurulumla devam et"e tıklayın.

6 Her şey yolunda gittiye karşınıza "Hoşgeldiniz" ekranı gelecektir. Buradaki forma sitenizin başlığını, yönetici olarak kullanacağınız kullanıcı adını ("admin" olmasın), istediğiniz parolayı ve e-posta adresinizi girin. Formu gönderdikten sonra karşınıza gelecek mesaj zaten kendini anlatıyor: "WordPress kuruldu. Daha fazla adım mı bekliyordunuz? Özür dileriz. Hepsi bu kadar! :)" Şimdi tekrar sitenizin ana adresine girdiğinizde sizi kurulum ekranı yerine boş, ama size ait bir WordPress sitesi karşılayacaktır.

SİTENİZE İÇERİK EKLEME

WORDPRESS'İ KURDUM, ŞİMDİ NE YAPACAĞIM?

WordPress yönetim panelinizin adresi daima www.adresiniz.com/wp-admin olacaktır; bu adresi sık kullananlarınıza ekleyin ya da bir yere not edin. Adrese girdikten sonra, kurulum sırasında belirlediğiniz kullanıcı adı ve şifreyle oturum açın. Karşınıza "başlangıç" sayfası gelecektir. Bu sayfada WordPress'inizle ilgili bazı istatistik ve bilgileri ve WordPress dünyasından haberleri görebilirsiniz. İlk yazı denemenizi yapmak için "Yeni bir yazı oluşturun" başlıklı kutumuza göz atmanızı öneriyoruz.

KATEGORİ NEDİR VE NASIL KULLANILIR?

Yazacağınız yazıları kategorilere ayırarak hem yazılarınızın bulunmasını kolaylaştırabilir hem de siteniz için sağlıklı bir menü oluşturulmasının yolunu açabilirsiniz. Örneğin kitap ve film incelemelerinizi yazacağınız bir site kuruyorsanız "Kitaplar" ve "Filmler" adlı iki kategori oluşturmanız mümkün. Daha sonra ziyaretçileriniz sitenizin menüsündeki ya da ilgili yazıdaki "Kitaplar" linkine tıklayarak sadece kitaplarla ilgili yazılarınıza topluca

ulaşabilir. Ayrıca ana kategorilerinize bağlı alt kategoriler de oluşturabilirsiniz. Mesela PCnet.com.tr'de Haberler, Makaleler, Ürün İnceleme gibi kategoriler yer alıyor ve Makaleler'in altında Donanım, Yazılım, İnternet gibi alt kategoriler var. Etiketler de kategorilere benzer şekilde çalışır ama mantığı biraz farklıdır. Örneğin sırf bir yazarın birkaç kitabını incelemek için o yazar adına bir kategori açmanız gereksiz olur. Fakat ziyaretçileriniz bir kitap incelemenizi okuduktan sonra o yazarla ilgili yazdığınız diğer yazıları merak edebilirler. Bu durumda etiketler devreye girer. Örneğin Gülse Bırsel kitaplarıyla ilgili yazılarınıza "Gülse Bırsel" etiketini eklerseniz, yazınızda o etikete tıklayan kişi aynı etikete sahip diğer yazılara da ulaşabilir. Bir yazı birden fazla etikete ve kategoriye sahip olabilir. Etiketleri o yazıyı tanımlayan anahtar kelimeler olarak düşünebilirsiniz. Kategori ise o yazının menüde altında görünmesini istediğiniz ana başlıktır.

YAZI DEĞİL, SABİT SAYFA İSTİYORUM.

Normalde bir siteye girilen yazılar, haberler, makaleler vb. yeniden eskiye doğru akar. Ancak, herhangi bir kategoriye bağlı olmayan ve sürekli sitenizde belli bir

İletişim bilgileri, künye gibi içerikler için sabit sayfalar uygundur.

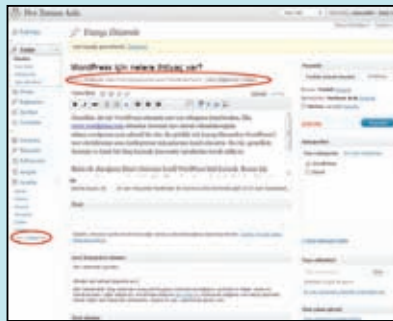
yerde yer almasını istediğiniz sabit (statik) sayfalar olabilir. Örneğin site hakkında, şirket tarihçesi, iletişim gibi sayfaların sabit olması yerinde bir tercih olur. Bunlara WordPress'te kısaca "sayfa" deniyor. Sayfaların sitenizde görüneceği yer temanızı göre değişiklik gösterebilir ama genellikle ana menüye veya menü civarına yerleştiriliyorlar.

Sayfa eklemenin yazı eklemekten tek farkı, soldaki Sayfalar menüsünden Yeni Ekle'yi seçmeniz gerekmesi. Daha sonra tıpkı yazı oluşturur gibi sabit sayfanızı oluşturabilirsiniz. Eğer temanız farklı sayfa şablonlarını destekliyorsa bunlar sağdaki Şablon listesinden seçilebilir.

ATÖLYE: Yeni bir yazı oluşturun

1 Sol taraftaki navigasyon menülerinden Yazılar'a tıklayın. Gelen sayfada, sitenize yazılmış bütün yazıları göreceksiniz. Yeni Ekle düğmesiyle yeni bir yazı oluşturabilir ya da mevcut yazılardan birine tıklayarak onu düzenleyebilirsiniz. Ayrıca, Yazılar menüsünün sağındaki oka tıklayıp direkt Yeni Ekle'yi seçmeniz de mümkün.

2 "Yeni Yazı Ekle" sayfasına girdikten sonra ilk kutuya yazınızın başlığını, onun altındaki geniş kutuya da yazınızın tamamını yazın. Bu sırada WordPress yazı için bir "kalıcı bağlantı" oluşturacak ve başlığın altında gösterecektir. Ayarlar > Kalıcı Bağlantılar sayfasından yazılarınızın adreslerinin nasıl görüneceğini değiştirebilirsiniz.

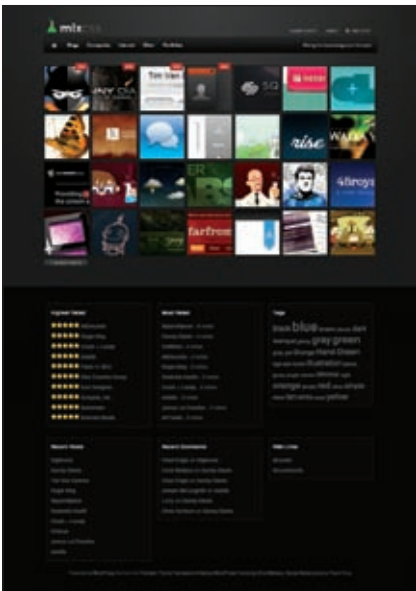
3 Yazı kutusunun hemen üstündeki Yükle/Ekle düğmelerini kullanarak yazınızın içine sırasıyla resim, video, ses ve medya dosyası ekleyebilirsiniz. "Özet" alanı bazı temalarda yazınızın özetini ana sayfada göstermek için kullanılır; doldurmazsanız yazınızın ilk cümleleri kullanılacaktır ve çoğu zaman doldurmaya gerek yoktur. Ayrıca yazınıza kategori ve etikler atayabilirsiniz.

SİTENİZİ ÖZELLEŞTİRME

TASARIMI NASIL ÖZELLEŞTİREBİLİRİM?

Standart hâliyle kullanıldığında WordPress size blog tarzında bir sayfa düzeni sunar: Yeni eklediğiniz yazılar en üste gelir, eskile aşağı iner ve sayfa dolduğunda ikinci sayfaya geçerler. Ancak yazının başında da belirttiğimiz gibi WordPress yalnızca bir blog yazılımı değil, dolayısıyla siz de bu yapıya bağlı kalmak zorunda değilsiniz. WordPress'in ve pek çok içerik yönetim sisteminin en güzel yanlarından birisi, hiç tasarım ve kodlama bilginiz olmasa bile sitenizin tasarımını dakikalar içinde değiştirebilirsiniz.

İnternette WordPress için tasarlanmış yüzlerce ücretsiz ve ücretli tema bulmanız mümkün. Bunlar arasında farklı blog tasarımları, çeşitli sütun sayıları, değişik ana sayfa yapıları ve hatta dergi ya da portal tarzında temalar bulunmakta. İlk olarak <http://wordpress.org/extend/themes/> adresindeki resmi tema dizinine göz atabilirsiniz. Burada tamamı bedava 1000'in üzerinde tema mevcut. Farklı kaynaklara erişmek isterseniz Google'da "wordpress themes" şeklinde bir arama yapmanız yeterli. Çok başarılı ücretsiz temalar da bulunmasına rağmen en kaliteli ve işlevsel temaların ücretli olduğunu hatırlatmalıyız. Bunlara "premium" tema deniyor.

WordPress farklı amaçlar için farklı yüzlere bürünebilir. Örneğin burada ücretsiz Gallery teması görünüyor (www.upthemes.com).

www.premiumwp.com adresinde pek çok premium temanın tanıtımı yer alıyor. Seçtiğiniz temayı indirdikten sonra tek yapmanız gereken sıkıştırılmış dosyayı açıp tema klasörünü FTP ile wp-content/themes klasörünün içine kopyalamak. Ardından WordPress yönetim panelindeki Görünüm > Temalar sayfasından yüklediğiniz temaları etkinleştirebilirsiniz.

HAZIR TASARIM ÜZERİNDE NASIL DEĞİŞİKLİK YAPABİLİRİM?

Seçtiğiniz temayı genel olarak beğenseniz bile değiştirmek istediğiniz küçük noktaları olabilir. Biraz HTML ve CSS biliyorsanız temalar üzerinde oynama yapmanız mümkün. Ayrıca PHP bilginiz varsa temada kullanılan özellik ve fonksiyonlarda da değişiklik yapabilirsiniz. Temada düzenleme yapmak için öncelikle tema dosyalarını yazılabilir yapmalısınız. FTP programınızı kullanarak temanızın bulunduğu klasörün içine girin, tüm dosyaları seçip sağ tıklayın ve Dosya izinleri'ne girin (farklı programlarda CHMOD, Özellikler gibi adlar olabilir). Yapmanız gereken tüm dosyaları CHMOD 777 olarak ayarlamak. FileZilla kullanıyorsanız "sayısal değer" alanına 777 yazıp Tamam'a tıklayın. Şimdi WordPress yönetim panelinden Görünüm > Editör sayfasına girerek temayla ilişkili tüm sayfaların kodlarını görebilir ve düzenleyebilirsiniz. Tema İngilizceye çevirisini de bu dosyalar üzerinden yapabilirsiniz.

SİTEME YENİ ÖZELLİKLER EKLEYEBİLİR MİYİM?

WordPress'in güçlü yanlarından bir diğeri de işlevlerinin sonradan yüklenecek eklentilerle geliştirilebilmesidir. Eklentiler (plugin) aklınıza gelebilecek her türlü özelliği sitenize kazandırabilir ve hemen hemen hepsi bedavadır. WordPress'in resmi eklenti dizininde (<http://wordpress.org/extend/plugins/>) 10 binin üzerinde eklenti mevcut. Popüler eklentilerin birçoğu dizine kayıtlıdır ama dizine girmek eklenti yazarının inisiyatifinde olduğundan, aradığınız bir eklenti dizinde bulunmayabilir. Bu durumda bir Google aramasıyla (örn. bir Twitter eklentisi için "wordpress twitter plugin")

Dergimizin web sitesi PCnet Online, özelleştirilmiş WordPress tasarımlarına en güzel örneklerden biri.

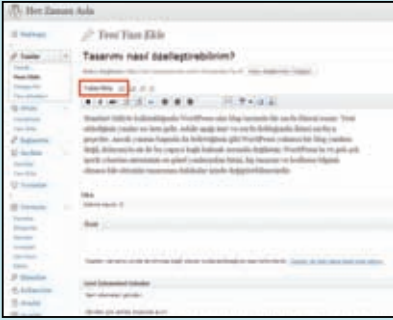
farklı sonuçlara ulaşabilirsiniz.

Bir eklenti kurmak için yapmanız gereken, indirip bilgisayarınıza çıkardıktan sonra FTP ile wp-content/plugins klasörüne göndermek. Yüklediğiniz eklentileri yönetim panelindeki Eklentiler bölümünden etkinleştirebilirsiniz. Eklentinin bir ayar sayfası varsa genellikle Ayarlar menüsüne eklenir. Bileşenler (widget) de mini eklenti diyebileceğimiz bir diğer özellik geliştirmesidir. Arama, arşivler, etiket bulutu gibi 10'un üzerinde bileşen WordPress'le standart olarak gelir. Bunları Görünüm > Bileşenler sayfasından yönetebilir, sürükleyip bırakarak temanızın bileşen uyumlu alanlarına yerleştirebilirsiniz (bunun için kullandığınız tema da bileşen destekli olmalıdır). Örneğin bir Twitter bileşeni ya da Flickr bileşeni de sonradan eklenebilir. Bileşenler aynı eklenti gibi kurulurlar. Hatta bazı eklentilerle birlikte gelen bileşenler olabilir. "Metin" bileşenini kullanarak kendi yazdığınız ya da internette bulacağınız çeşitli HTML kodlarını temanıza entegre edebilirsiniz.

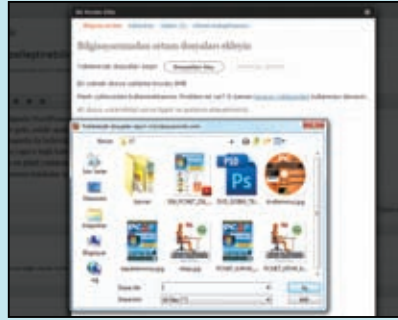

Temanızın desteklediği bileşen alanları sağ tarafta görünür. Soldaki bileşenleri sürükleyip bırakabilirsiniz.

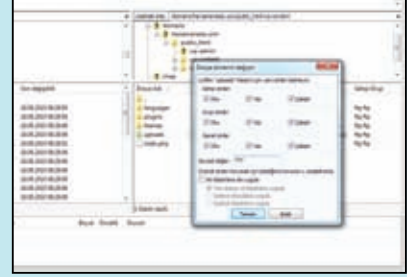
ATÖLYE: Resim ekleme

1 Yazınıza bir resim eklemek için önce Yeni Yazı Ekle sayfasında yazınızı normal şekilde yazdıktan sonra yazı içinde resmin görünmesini istediğiniz noktaya tıklayın. Ardından, Yükle/Ekle satırında yer alan çerçeve şeklindeki ilk simgeye tıklayın. Site genelinde kullanacağınız resimler için Ortam > Yeni Ekle menüsünü de kullanabilirsiniz.

2 Sabit diskinizden bir resim yüklemek için Dosyaları Seç düğmesine tıklayıp istediğiniz resimleri seçin. Alternatif olarak, tepedeki Adresim sekmesini kullanarak başka bir web sitesinden resim çekebilir ya da Ortam Kütüphanesi'nde mevcut resimlerden birini kullanabilirsiniz.

3 "Bir hata yüzünden "dosyaadi.jpg" dosya yükleyemedi" hatasını alırsanız resimlerin yükleneceği klasörü yazılabilir yapmalısınız. FTP programınızı kullanarak wp-content klasörüne girin ve "uploads" adlı yeni bir klasör oluşturun (FileZilla'da sağ tıklayıp Yeni klasör'ü seçin). Daha sonra uploads klasörüne sağ tıklayıp Dosya izinleri'ne girin ve "sayısal değer" alanına 777 yazıp Tamam'a tıklayın.

4 Resminiz yüklendikten sonra açılan formda isterseniz başlığını değiştirin ve alternatif metin girin (arama motorları tarafından indekslenir ve resim yüklenirken sayfada görünebilir). Altyazı alanını doldurursanız bu yazı, sayfa içinde resmin altında görüntülenir. Son olarak resmin yazı içinde nereye hizalanacağını seçebilir ve boyutunu belirleyebilirsiniz. Ayarları tamamlayınca "Yazıya Dahil Et"e tıklayın.

ATÖLYE: Ayarları yapın

GENEL: WordPress navigasyon menüsünün son başlığı Ayarlar'dır. Sitenizle ilgili tüm ayarlar buradan yapılabilir. Genel sayfasında sitenizin başlığını, sloganını ve yönetici e-posta adresini değiştirebilirsiniz. Ayrıca zaman dilimini ayarlamayı unutmayın. Türkiye saati için UTC+2 (yaz saatinde UTC+3) seçilmelidir.

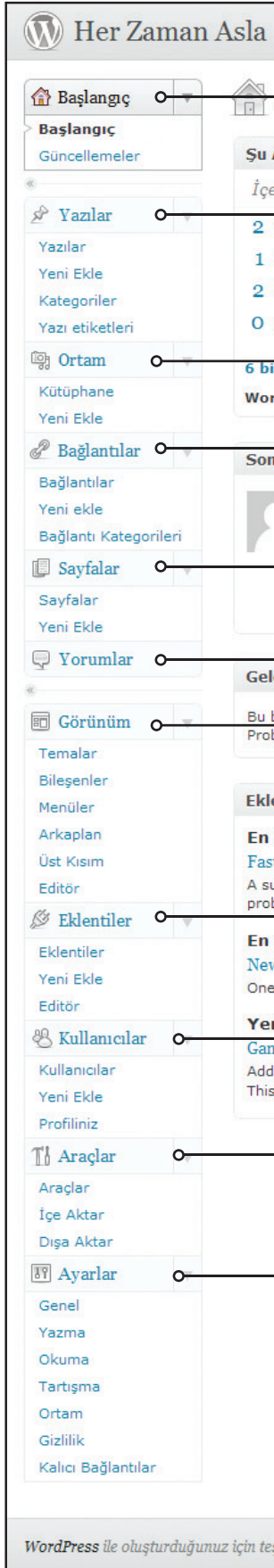
YAZMA: Genellikle uzun yazılar yazıyorsanız bizim yaptığımız gibi yazı kutusu boyutunu 20 satıra çıkarabilirsiniz. Ayrıca ":-)" gibi ifadelerin grafiklere dönüştürülüp dönüştürülmeyeceğini seçebilirsiniz. E-posta ile yazma ve uzaktan yayımlama gibi sık kullanılmayan ama işinize yarayabilecek ayarlar da buradan yapılıyor.

OKUMA: Sitenizin ana sayfasında son yazılarınızı görüntüleyebileceğiniz gibi sabit bir sayfa görüntülemeyi de seçebilirsiniz. Ayrıca ana sayfada ve beslemelerde (RSS feed) kaç yazı görüneceğini belirlemeniz mümkün. Sayfalarınızın karakter kodlaması da değiştirilebilir ama bunu tavsiye etmiyoruz.

TARTIŞMA: Bu bölümde, yazılarınıza yapılacak yorumlarla ilgili detaylı ayarlar bulunuyor. İsterseniz yorumları tamamen kapatabilir ya da yönetici onayından geçmelerini isteyebilir, yeni yorum geldiğinde size e-posta gönderilmesini sağlayabilirsiniz. Belli kelimeleri (örneğin küfürleri) kara listeye de alabilirsiniz.

BİR BAKIŞTA NAVİGASYON ÇUBUĞU

BAŞLANGIÇ

İçerik yönetim sisteminizin giriş sayfasında sitenizle ilgili istatistikler, son yorumlar vb. bulunur. Ayrıca yeni çıkan WordPress ve eklenti güncellemeleri otomatik olarak burada belirir.

YAZILAR

Yeni yazı ekleyebilir ve eskileri düzenleyebilirsiniz. Ayrıca sitenizin kategori ve etiketlerini de buradan yönetebilirsiniz.

ORTAM

Resimlerinizi doğrudan yazı ekleme sayfasından yükleyebileceğiniz gibi buradan da Ortam Kütüphanesi'ne yükleyebilir, ayrıca mevcut dosyalarınızı yönetebilirsiniz.

BAĞLANTILAR

Arkadaşlarınızın blog'larını ya da sevdiğiniz siteleri kendi sitenize link olarak ekleyebilir, link kategorilerini düzenleyebilirsiniz.

SAYFALAR

Hakkında, İletişim gibi sabit sayfaları oluşturmak ve düzenlemek için bu bölümü kullanabilirsiniz.

YORUMLAR

Ziyaretçilerinizin sitenizdeki yazılara yorum yapmasına izin verdiğiniz yorumları buradan yönetebilir, onaylayabilir ya da silebilirsiniz.

GÖRÜNÜM

Web sitenizin ana tasarımını oluşturan temanızın yanı sıra menüleri, bileşenleri, arka planları ve üst kısımları buradan düzenleyebilirsiniz. Editör'ü kullanarak temanızın kodlarına dalebilirsiniz.

EKLENTİLER

WordPress'in en güzel yanlarından biri eklentilerle geliştirilebilmesidir. Mevcut eklentilerinizi etkinleştirip devre dışı bırakabilir ya da yenilerini yükleyebilirsiniz.

KULLANICILAR

WordPress'te çeşitli kullanıcı düzeyleri vardır. Örneğin İçerik Sağlayıcı olarak eklediğiniz bir kullanıcı sitenize yazabilir ama yazısı siz onaylayana kadar sitenizde görünmez.

ARAÇLAR

Bu bölümde PressThis, etiket dönüştürücü, Blogger'daki yazılarınızı içe aktarma gibi araçlar mevcuttur. Ayrıca yüklediğiniz bazı eklentiler bu bölüme yeni bir başlık ekleyebilir.

AYARLAR

Ana sayfada kaç yazı görüneceğinden tutun da yorumlara izin verilip verilmeyeceğine kadar tüm ayarları bu bölümden yapılandırabilirsiniz.

Online site yapma servisleri

Hızla ve para harcamadan web sitesi yapmanın yolu bu online servislerden geçiyor.

KENDİ web sitenize sahip olmak için izleyebileceğiniz en kolay yollardan biri de online site yapma araçlarını kullanmak. Kimileri ücretli, kimileriye ücretsiz olmak üzere web'de birçok site yapma servisi emrinize amade. Elbette aynı zamanda ücretli sürümleri de bulunan bu servislerin ücretsiz sürümleri, satın alınan sürümlerine oranla daha az özelliğe sahip oluyor. Yine de kullanımı hayli kolay olan bu servislerden birini deneyerek işe başlayabilirsiniz. Aldığınız hizmetten memnun kalmanız durumunda, özelliklerini genişletmek üzere ücretli bir hesap satın alma şansınız her zaman bulunuyor.

Herhangi bir teknik bilgi ya da kodlama gerektirmeyen online site yapma servislerinde, hemen herkesin kullanabileceği kolay arayüzler üzerinde çalışıyorsunuz. Hazır tasarımları kullanabildiğiniz gibi üzerinde çalıştığınız sitenin tasarımına müdahale edebiliyor, renkleri değiştirebiliyorsunuz. Bu servisler özellikle çokça teknik bilgiye sahip değilseniz veya çok fazla zaman ayıramayacak durumdaysanız ilginizi çekebilir. Şimdi bu konuda başvurabileceğiniz bazı başarılı online servislere göz atalım.

Moonfruit

www.moonfruit.com

Online site yapma servisleri arasında yurtdışında en iyi tanınanlardan biri olan Moonfruit sayesinde şimdiye 3 milyona yakın web sitesi hayata geçirilmiş. www.moonfruit.com adresine adım attığınızda ana sayfaya göz attıktan sonra ilk işiniz menüdeki Sites linkine tıklamak olmalı. Moonfruit ile yapılmış sitelerin görünümü hayli tatminkâr olduğunu siz de fark edeceksiniz. Örnek siteleri bir süre dolaşmak, nasıl bir web sitesine sahip olmak istediğinizi netleştirmenize yardımcı olabilir. Sites menüsünün alt başlıklarından biri olan Show Homes'da, sitenizi hazırlarken kullanabileceğiniz ilgi çekici araçlar tanıtılıyor. Burada ne gibi simgeler ve arka plan dokuları kullanabileceğinizi görebiliyor, sitenize ekleyebileceğiniz widget'lar hakkında fikir sahibi olabiliyorsunuz. İşe başlamak istediğiniz anda sitenin hemen her yerinde elinizin altında bulunan "Build your free site" düğmesine tıklayabilirsiniz. İlk adımda sitenizin temel tasarımı için bir şablon seçerek başlıyorsunuz. Moonfruit bunun için size birçok hoş görümlü seçenek sunuyor. İkinci adımda sitenizin hangi alt

bölmelere sahip olacağına karar veriyorsunuz. Bunun için de "fotoğraf sitesi" ve "video sitesi" gibi çeşitli ihtiyaçlara uygun paketler hazırlanmış. Paketlerden birini seçtikten sonra ilerleyen adımlarda sayfalar eklemeniz veya kullanmadıklarınızı çıkartmanız da mümkün. Üçüncü adımda sitenizin Moonfruit.com altındaki adresini belirledikten sonra site adını ve açıklamasını yazarak ilerliyorsunuz. Son adımda Moonfruit kullanıcı adı ve parolanızı belirledikten sonra sitenizi yayına alabiliyorsunuz. Moonfruit'ta içerik düzenleme ve sayfa ekleme/çıkarma gibi işleri sitenizi yayına aldıktan sonra yapabiliyorsunuz. Servisin sağladığı düzenleme arayüzü çok başarılı. Sayfalarınızda bulunan herhangi bir nesneye tıklayıp o nesnenin özelliklerini değiştirebiliyor, metinleri düzenleyebiliyorsunuz. Moonfruit'tan aldığınız hizmeti beğenir ve kapsamını genişletmek

isterseniz; daha fazla depolama alanı, özel alan adı gibi çeşitli özellikler sağlayan paketlerden birini satın alabilirsiniz. Ücretli paketlerin fiyatları, özelliklerine göre yıllık 34 dolar ile 187 dolar arasında değişiyor.

DoodleKit

www.doodlekit.com

Online ortamda suya sabuna dokunmadan kendi sitenize sahip olmanızı sağlayan bir diğer başarılı servis de DoodleKit. Siteye adım attıktan sonra yine ilk iş olarak DoodleKit ile hazırlanmış web sitelerini incelemenizi öneriyoruz. Servisin kullanıcıları (ya da müşterileri) hayli güzel işlere imza atmışlar. DoodleKit'te de Moonfruit gibi temel bir ücretsiz paketin yanında çeşitli ücretli paketler bulunuyor. Daha geniş özellikler sağlayan paketlerin fiyatları, özelliklerine göre aylık 14 dolardan başlayıp 99 dolara kadar çıkabiliyor. Ücretsiz sitenizi hazırlamaya başladığınız ilk adımda oluşturacağınız web sitesinin adı, doodlekit.com altındaki adresi ve kullanıcı hesap bilgilerinizi belirliyorsunuz. İkinci adımdaysa doğrudan web sitenizle yüz yüze geliyorsunuz. Başlangıçta

web siteniz ana sayfa, fotoğraflar sayfası, blog bölümü ve iletişim sayfası gibi birçok sitede genellikle bulunan bölümlerden oluşuyor. Bunlardan istediğinizi kaldırmak ya da yenilerini eklemek elbette elinizde. Sayfaları gezerken istediğiniz nesnenin yanındaki "edit" düğmesine tıklayarak içeriğini değiştirebiliyor ya da özelliklerini belirleyebiliyorsunuz. DoodleKit'in HTML editörü olan tarayıcı eklentisini bilgisayarınıza kurarsanız, sayfa içeriklerini düzenlemeniz kolaylaşıyor. Eklentinin kurulumunu saniyeler içinde tamamlayabilirsiniz. DoodleKit'in en önemli avantajlarından biri, web sitenizin tasarımını istediğiniz sıklıkla değiştirebilmeniz. Bu sayede ziyaretçilerinize ilginç sürprizler yapabilirsiniz. Ayrıca DoodleKit'in hayli geniş bir stok fotoğraf deposu var. Sayfalarınızı şekillendirirken ya da

blog'unuzu içerik girerken bu depoda bulunan resimlerden istediğinizi seçerek kullanabiliyorsunuz.

Wix

www.wix.com

HTML tabanlı iki online site yapma servisini tanıttıktan sonra sırada Flash tabanlı web siteleri hazırlamanıza olanak tanıyan bir servis var. İnternetle içli dışlı olanların aşına olduğu üzere Flash tabanlı web sitelerinin HTML sitelere göre farklı avantajları ve dezavantajları mevcut. Flash tekniğiyle hazırlanmış sitelerde ilgi çekici görsel efektler kullanılabiliyor fakat öte yandan bu siteler arama motorları tarafında çok iyi performans gösteremiyorlar. Yine de fotoğraf çalışmalarınızı sunacağınız bir portfolyo sitesi gibi metin yoğunluğu olmayan web sitelerinde bu tekniği kullanmayı seçebilirsiniz.

Wix.com'a adım attığınız anda üzerinde "It's Free, Start Now" yazan düğme sizi ısrarla bir hesap oluşturmaya çağırıyor. Bu düğmeye tıklayarak ücretsiz hesabınızı oluşturmaya başlayabilirsiniz. Elbette Wix'in de tanıttığımız diğer site yapma servisleri gibi ücretli sürümleri mevcut.

Hesabınızı oluşturduktan sonra Create düğmesine tıklayarak web sitenizi oluşturmaya başlayabilirsiniz.

İlk adımda Wix tarafından sunulan sayısız hazır tasarımdan birini seçerek ilerliyorsunuz. Tasarımı seçtikten sonra "edit" düğmesini seçerek işe başlayabilirsiniz.

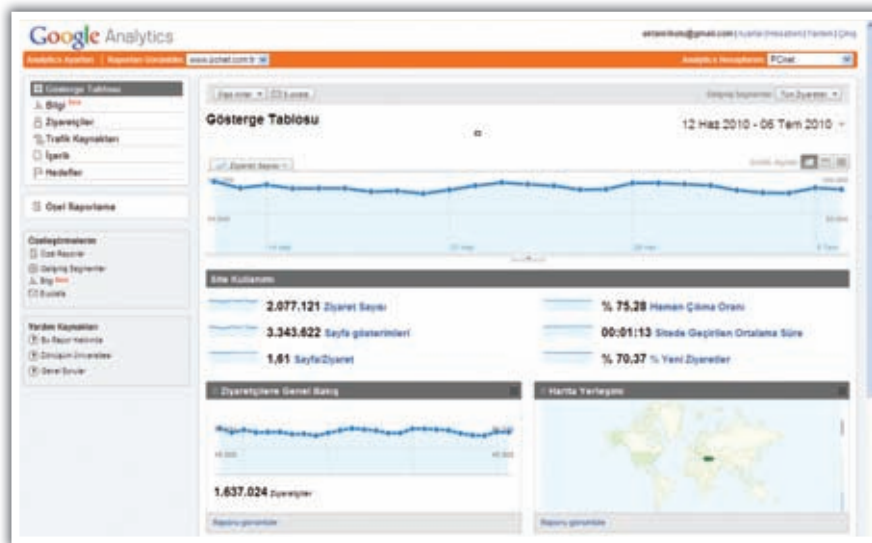
Düzenleme arayüzü de hazırlayacağınız web sitesi gibi Flash olduğundan ve hayli fazla özellik içerdiğinden, yüklenme hızı internet bağlantınıza göre farklılık gösterebilir. Düzenleme arayüzü karşınıza çıktığında web sitenizin sayfalarında istediğiniz noktaya tıklayarak çeşitli nesneler eklemek veya mevcut nesneleri seçip düzenlemek şansına sahip olduğunuzu fark edeceksiniz. Hemen hatırlatalım, yazı yazarken standart dışı fontları tercih ederseniz Türkçe karakterlerde sorun yaşayabilirsiniz. Düzenleme işini tamamladıktan sonra "Publish" düğmesine tıklayarak ve sitenize bir isim veriyorsunuz. Hazırladığınız çalışmayı Wix.com alan adı

altında sizin belirlediğiniz bir adreste yayınlatabileceğiniz gibi "embed" seçeneği sayesinde bir başka web sitesi içine dâhil etme olanağınız da bulunuyor. Yani Wix sayesinde yeni bir web sitesi oluşturmanın haricinde, mevcut web sitenize Flash tabanlı ilgi çekici bölümler de ekleyebilirsiniz.

GOOGLE ANALYTICS

Web sitenizde oluşan ziyaretçi trafiğini takip edin, geliştirme için en doğru adımları atın.

Google Analytics, web sitenizdeki ziyaretçi hareketlerini başarılı şekilde raporlayan bir online servis.

WEB sitenizi yayına aldıktan sonra ister istemez orada neler olup bittiğini merak etmeye başlayacaksınız. Acaba sayfalarınızı ziyaret edenler oluyor mu? Yeri gelmişken belirtelim; yayına başlarken beklentilerinizi küçük tutmanızda yarar var. İlk günlerde hem arama sonuçlarındaki görünürlüğünüz, hem de adresinizin bilinirliği pek fazla olmayacağından sitenizi ziyaret eden kullanıcılar da tek tük olacaktır. İlerleyen bölümlerde hızla elle tutulur ziyaretçi trafiği edinmek için deneyebileceğiniz yöntemlerden ayrıca bahsedeceğiz.

Google'ın ücretsiz olarak sunduğu bir online servis olan Analytics, web sitenizde olup bitenleri görmek için kullanabileceğiniz uygun bir çözüm. Sitenize gelen ziyaretçilerin sayısını,

[illegible]

Google Analytics'i kullanabilmek için bir Google hesabı oluşturmanız gerekiyor.

ziyaretlerin günün hangi saatlerinde yoğunlaştığını, ziyaretçilerinizin hangi sayfaları ziyaret ettiklerini, hangi arama sözcüklerini kullanarak sitenize ulaştıklarını ve daha birçok bilgiyi bu servis üzerinden kolayca görebilirsiniz. Farklı şirketlerin sunduğu, Analytics benzeri ücretli ya da ücretsiz birçok alternatif bulunsa da Google Analytics bunların dünya çapında en fazla bilinirliği ve kullanıcıya sahip olanı. Bu sebeple sitenizi faaliyete geçirdikten sonra zaman kaybetmeden Analytics kullanmaya başlamanızı öneriyoruz. Şimdi Google Analytics’i kullanmaya nasıl başlayacağınıza değinelim.

Analytics'i kurun

Servisi kullanmak için bir Google hesabı açmanız gerekiyor. Hâlihazırda bir Google hesabınız varsa işiniz daha kolay olacak. Çünkü bu hesabın kullanıcı adını ve parolasını girerek doğrudan Analytics’i kullanmaya başlayabiliyorsunuz. Hesabınız yoksa www.google.com/analytics adresine gittikten sonra “Şimdi kaydolun” bağlantısına tıklayarak işe başlayabilirsiniz. Google Analytics hesabınıza girdikten sonra sitenizi takip edebilmek için yeni bir web sitesi profili oluşturmanız gerekiyor. Analytics üzerinde oluşturduğunuz bir web sitesi profili, sizin tanımladığınız yetkilerle başka kullanıcılar tarafından da incelenebilir. İsteğinize göre diğer kullanıcıları “Yönetici” ya da “Kullanıcı” olarak tanımlayabiliyorsunuz. Tahmin edebileceğiniz gibi yöneticiler, web sitesi profili üzerinde ayar değişiklikleri yapabiliyor.

Web sitesi profilinizi oluşturduğunuz adımların sonuncusunda, sistemin sitenizi takip etmesini sağlayacak olan kod satırlarını alıyorsunuz. Bu kodları, Analytics'in belirttiği şekilde tüm sayfalarınızın </head> etiketinin hemen öncesine kopyalamanız gerekiyor. Web sitenizi durağan HTML sayfalar şeklinde oluşturduysanız, her sayfayı açıp bu kodları tek tek yapıştırmak durumundasınız. Aksi takdirde kodsuz sayfalarınızın ziyaretçi aktiviteleri kaydedilemeyecektir.

İçerik yönetim sistemleri gibi site sayfalarının dinamik olarak sunucu tarafından oluşturulduğu bir sistem kullanıyorsanız işiniz çok daha kolay olacak. Kodları sayfaların ilgili kısmını oluşturan dosyaya ekleyerek tüm sayfalarda görüntülenmesini sağlayabilirsiniz. WordPress ve Joomla! gibi popüler içerik yönetim sistemlerinde Analytics kullanımı iyiden iyiye kolaylaşıyor. Bu sistemlerde Analytics kodlarını (kimi zaman da yalnızca kullanıcı ID'nizi) yönetim paneli üzerinden kolayca girebiliyorsunuz. Bunun için, örneğin WordPress'te tema editörüne girip header.php dosyasını uygun şekilde düzenlemeniz yeterli. Kodlarla uğraşmak istemiyorsanız bir Analytics eklentisi de kurabilirsiniz. İçerik yönetim sistemi gerekli kodları tüm sayfalarda otomatik olarak görüntülüyor ve işin bu kısmına zaman harcamak zorunda kalmıyorsunuz.

Raporları inceleyin

Analytics kodlarını sitenize uyguladıktan sonra verilerin birikmesi için bir süre sabırlı olmalısınız. Kodlarınızı sitenize yerleştirdikten yaklaşık bir gün sonra, incelenebilecek miktarda kullanıcı trafiği verisi birikmiş olacaktır. Zaman geçip istatistiği tutulan günler çoğaldıkça, belirli tarih aralıklarını birbiriyle karşılaştırmak gibi olanaklara da sahip olacaksınız. Analytics'in sizin için biriktirdiği verileri incelemek üzere oturum açtığınızda, servisin standart Gösterge Tablosu (Dashboard) ile karşılaşacaksınız. Standart diyoruz, çünkü bu sayfayı isteğinize göre özelleştirebiliyorsunuz. İlginizi çeken rapor türlerini Gösterge Tablosu'na eklemek ya da orada görmek istemediklerinizi kaldırmak elinizde. Analytics'in Gösterge Tablosu'nun üst kısmında son bir ayın ziyaret sayılarını

gösteren grafik yer alıyor. İsterseniz ekranın sağ üst kısmındaki tarih kutusuna tıklayarak belirlediğiniz farklı bir tarih aralığında kaydedilen verileri inceleyebilirsiniz. Gösterge Tablosu'nda tarih aralığını değiştirdiğinizde yalnızca üst kısımdaki ziyaret sayılarını görüntüleyen grafik değil, alt kısımda bulunan "En çok görüntülenen içerik" ve "Trafik Kaynaklarına Genel bakış" gibi bölümler de ilgili tarih aralığının verilerini görüntülemeye başlıyor. İstedığınız rapor bölümüne tıklayarak ayrıntıları görebilir, derin analizler yapabilirsiniz.

Analytics çok şey anlatır

Günlük ya da aylık ziyaretçi sayısı bilgisi, sitenizin başarısını ölçmekte kullanabileceğiniz bir kriter olmakla birlikte, başarıyı artırmak için tek başına pek de anlamlı değildir. Analytics'in diğer kısımlarına göz atarak kullanıcı davranışlarını analiz etmeli ve bu analizlerinizi temel alan güncellemeler yapmalısınız. Örneğin Analytics sayesinde sitenize en çok ziyaretçi getiren anahtar sözcükleri kolayca görebilirsiniz. Bu bilgiler, sitenize gelecekte ekleyeceğinizi yeni sayfalar için yol gösterici olabilir. İçeriğinizi hangi yönde geliştireceğinize karar verirken, Analytics'in "En çok görüntülenen içerik" ve "Başlığa Göre İçerik" gibi bölümlerinde yer alan raporlardan çıkarımlar yapabilirsiniz. Ziyaretçilerinizin ilgisini çeken konulara yoğunlaşmak mutlaka başarıyı artıracaktır. Aynı zamanda mevcut tasarımımda ziyaretçilerinizin gözünden kaçan site bölümlerini de bu raporları inceleyerek fark edebilirsiniz.

Çıkış sayfalarına dikkat

Hemen her site sahibinin amacı, çok sayıda ziyaretçiyi web sitesinde ağırlamak ve gelen ziyaretçilerin mümkün olduğunca çok sayıda sayfa gezmelerini sağlamaktır. İşte bu noktada Analytics'in İçerik başlığı altında görüntülediği "En İyi Çıkış Sayfaları" site sahiplerine çok değerli bilgiler sunuyor. Ziyaretçilerinizin

Sayfa	Yük	Sayfa görüntülenmeleri	Farklı Sayfa Gösterimleri	Sayfa Göçtüren Ortalama Süre	Hemen Çıkma Oranı
1. /foruminternet-ag-ve-gu-enk/17558-youtube-grb-yen		77,473	70,432	00:02:41	
2. /index.php		66,239	36,323	00:00:56	
3. /foruminternet-ag-ve-gu-enk/130527-yasan-akdere-gr		41,299	38,258	00:02:48	
4. /forumindex.php		36,882	19,646	00:00:46	
5. /foruminternet-ag-ve-gu-enk/24048-youtube-grb-yen		36,236	32,285	00:00:30	
6. /forumforumindex.php		34,189	5,534	00:01:01	
7. /foruminternet-ag-ve-gu-enk/123744-en-icp5-ve-en-icp		13,381	12,585	00:00:00	
8. /icp5-ve-en-icp5-ve-en-icp5-ve-en-icp5-ve-en-icp5		12,381	170	00:00:17	
9. /kategori0000000000000000000000000000000000		8,688	8,683	00:00:53	
10. /foruminternet-ag-ve-gu-enk/130145-neesen-guzel-bi		8,649	8,000	00:02:06	

Google Analytics sayesinde sitenizde hangi sayfaların değerlerine göre öne çıktığını anlayabilirsiniz.

sitenizde dolaştıktan sonra hangi sayfadayken çıkıp gitmeye karar verdiklerini bu rapor sayesinde açıkça görebilirsiniz. Çıkışların yoğun olduğu sayfalara başka sayfalarınıza giden ilgi çekici linkler yerleştirmek, ziyaret başına sayfa gösterimi sayınızı, dolayısıyla da sitenizin toplam sayfa gösterimi sayısını artırmak için yararlı olabilir.

Ziyaretçileriniz nerede?

Ziyaretçi trafiğinin hangi ülkelerden, hangi bölgelerden ve hatta hangi şehirlerden geldiğini görmek gerçekten ilgi çekici olabilir. Analytics'in Ziyaretçiler başlığı altındaki Harita Yerleşimi bölümü sayesinde ziyaretçilerinizin nerede yaşadıklarını görebilirsiniz. Web sitenizi ziyaret eden kitlenin daha çok hangi şehirlerde yaşadığını bilmek de içeriğinizi şekillendirirken hayli faydalı olabilir. Analytics'in Ziyaretçiler başlığı altında yer alan raporlarından bir diğeri olan Tarayıcı Yetenekleri de teknik olarak büyük önem taşıyor. Ziyaretçilerinizin en çok hangi işletim sistemini ve tarayıcıyı kullandığını gösteren, üstüne üstlük en çok kullanılan ekran çözünürlükleri konusunda da bilgi veren bu bölüm, sitenizi geliştirirken önünüze ışık tutacaktır.

Analytics'in Ziyaretçiler başlığı altındaki Harita Yerleşimi bölümü, ziyaretçilerinizin nerede olduğunu gösteriyor.

Web sitenizden para kazanının

İnternette harcadığınız emeklerin size nakit olarak geri dönmesini istiyorsanız bu adreslere göz atın.

hemen hepsi banka hesabına EFT yöntemini tercih ediyor.

İşaretlenmiş sözcükler

Web sitenizde reklam yayınlamak için kullanabileceğiniz bir diğer başarılı sistem de LinkZ. Bu sistemde yayıncı olmak için yaptığınız başvuru kabul edilirse sayfalarınıza LinkZ'nin sağladığı kodları ekliyorsunuz ve reklam yayınına başlamış oluyorsunuz. LinkZ'nin sistemi AdSense'ten hayli farklı. Sayfalarınızdaki

WEB sitenizi hayata geçirip bit miktar düzenli ziyaretçi edindikten sonra, reklam yayımlayarak emeklerinizi gelire dönüştürmeyi düşünebilirsiniz. Sayfalarınızda bulunan boş alanlara yerleştireceğiniz reklamlar sitenize daha dolu bir görünüm kazandırırken öte yandan banka hesabınıza da katkıda bulunabilir. Bunun için kullanabileceğiniz online reklam sistemlerinden söz etmeden önce reklam yayınlamak konusunda dikkat etmeniz gereken bazı noktaların altını çizelim. Öncelikle sayfalarınıza reklamları dikkatli şekilde yerleştirmelisiniz. Reklamlara çok fazla yer vererseniz ziyaretçileriniz rahatsızlık hissedebilir ve sitenizi daha kısa sürede terk etme eğilimine girebilir. Online reklam sistemleri, reklamları içerikle mümkün olduğunca iç içe sunmanızı önerse de takdir edersiniz ki, ziyaretçi sitenizdeki başka bir sayfaya gideceğini düşünürken bir reklam bağlantısına yönlendirildiğinde pek de mutlu olmayabilir.

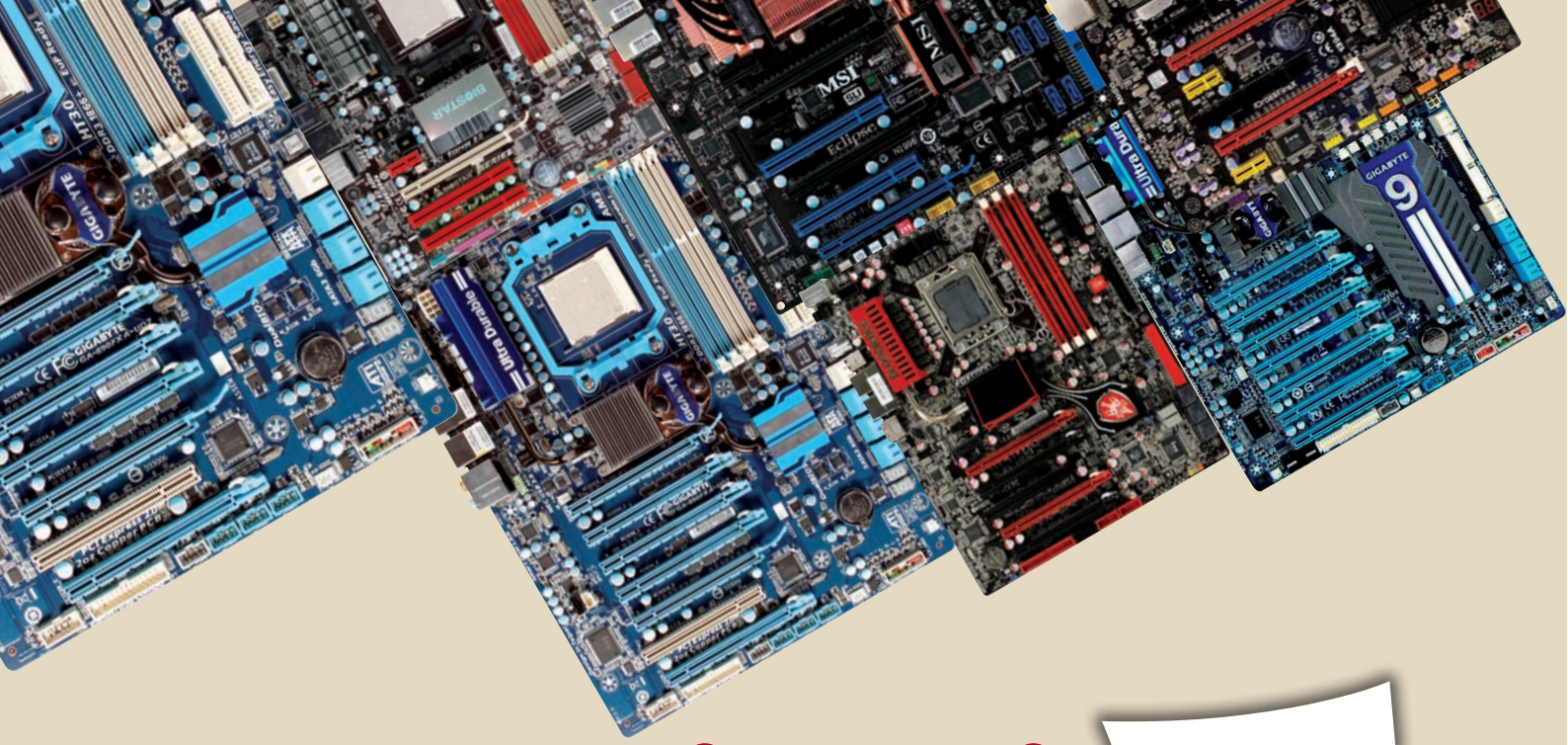
Metin ve resim reklamlar

Türkiye'de ve dünyada web sitesi

sahipleri tarafından en çok kullanılan online reklam sistemi Google'ın AdSense'i. Google hesabınıza bağlı olarak açacağınız bir AdSense hesabı sayesinde reklam geliri elde edebilirsiniz. www.google.com/adsense adresinde hesabınızı oluşturduktan sonra sayfalarınıza eklediğiniz kodlar sayesinde ziyaretçilerinize sayfalarınızın içeriğiyle uyumlu metin ve resim reklamlar görüntülüyor. AdSense kodlarını sitenize ekleyerek belirli alanları Google reklamları için ayırmış oluyor ve bu reklamlara yapılan tıklamalar karşılığında para kazanıyorsunuz. Gelirlerinize ilişkin raporları anlık olarak AdSense panelinde görebiliyorsunuz. AdSense 100 doların üzerindeki tutarları aylık olarak vermiş olduğunuz banka hesabına EFT ile ödüyor ya da isterseniz size bir çek gönderiyor. Bu noktada Google'dan gelen çekleri bozdurmanın kimi zaman problemli olabildiğini belirtmemizde yarar var. Bu sebeple Türkiye'deki web sitesi sahiplerinin

bazı sözcükler kırmızı ile renklendiriliyor ve ziyaretçiler fare imlecisiyle bu sözcüklerin üzerine geldiğinde reklam kutuları açılıyor. www.linkz.net adresinde konuyla ilgili ayrıntılı bilgi alabilirsiniz. Örnek olarak bahsettiğimiz bu iki reklam sistemine benzer özelliklerle Türkiye'de hizmet veren ADnet (www.adnet.com.tr), Adtech (www.adtech.com.tr), Adklik (www.adklik.com.tr) gibi birçok farklı online reklam sistemi mevcut. Bu sistemleri ayrı ayrı inceleyip siteniz için en uygun olanı belirleyebilirsiniz. İşe yeni başlayanlar için çoğu zaman problem olan "minimum ödeme tutarı" karar verirken inceleyeceğimiz en önemli kriterlerden biri olmalı. ❖

EN İYİ 5

AMD ve Intel anakartı

Performanslı ve kararlı bir bilgisayarda değişmeyen tek gerçek, temelin iyi bir anakart oluşudur. İşte karşınızda hem AMD hem de Intel için asla vazgeçilemeyecek beş anakart!

Pamir KIZILTUĞ / pamir@PCnet.com.tr

YAPILAN araştırmalar bilgisayar kullanıcılarının kendi isteğiyle en az değiştirdiği donanımın anakart olduğu gerçeğini gözler önüne seriyor. Elbette bunun birkaç nedeni var: Öncelikle anakart değiştirmek maliyetli bir iş. Oyun ya da performans odaklı sistemler hariç tutulursa anakartın her zaman en yüksek fiyatlı donanım olma ihtimali söz konusu. Anakart değişimiyle birlikte birçok eski parça uyum sağlamayacağından ek masraflar da kaçınılmaz olabilir. Öte yandan anakart değiştirmek zaman ve tecrübe açısından da özveri gerektiriyor. Donanımları araştırıp kurcalamaya yeni yeni merak saldıysanız sistem belleklerinizi kendiniz değiştirebilir ya da kasanıza yeni bir sabit disk takıp bağlantılarını yapabilirsiniz; ancak anakart için aynı kolaylıklardan bahsedilemez.

Güncelleme isteği dışında, anakartların değişim gerektiren yegâne durumları arasında arızalar da söz konusu olabiliyor. Ama hangi sistem olursa olsun bir anakartı o sisteme ait kasadan sökmek için artık gözden çıkarılmış olması gerekiyor. Az önce de bahsettiğimiz gibi çok fazla uğraşmamak için anakart, "bir kere alınmalı" diyeceğimiz donanımlar arasında ilk sırada. Emin olun diğer bileşenler çok daha kolay şekilde güncellenebiliyor ve değiştirilebiliyor ama bir anakart değişiminde diğer parçalar da söküleceğinden gününüzün yarısını daha işlere başlamadan kaybetmeye hazır olun.

Yazımızda oyun ya da performans odaklı bir sistem toplamayı planlayanlar için AMD ve Intel tarafındaki seçilebilecek en iyi beşer anakartı ele alıyoruz. AMD tarafında bildiğiniz gibi 8 serisi yonga setlerine tam anlamıyla geçiş sağlandı ve üst sınıfı tümleşik grafik kartı içeren 890GX ve çift grafik kartlı sistemler oluşturmaları için ideal olan 890FX oluşturuyor. Sisteminde tek bir grafik kartı bulundurmaya kararlı olanlar için 890FX'in çok da avantaj sağlayacağını söyleyemeyiz. Ama yine de detaylı şekilde incelendiğinde firmaların konumlandırımları gereği AMD 890FX yonga setli seçeneklerde daha zengin özelliklerle karşılaşma ihtimali daha yüksek.

Intel tarafındaysa LGA 1366 soket yapısına uygun olan işlemcilerin tartışmasız bir liderliği var. Intel yeni nesil LGA 1156 yapıdaki Core i5 işlemcilerin genelinde çift çekirdekli yapıya dönerek performans ilgisinin biraz daha LGA 1366 temelli işlemcilere kaymasını sağladı. Yazımızda yer alan tüm ürünler şu anda ülkemizdeki teknoloji mağazalarında kolaylıkla bulunabilir türden. Hatırlayacağınız gibi hem AMD, hem de Intel tarafında altı çekirdekli olan işlemciler kullanıma sunuldu. Eğer yeni bir bilgisayar toplama düşüncesindeyseniz, sizi performansın zirvesine çıkaracak en iyi anakartlardan birini seçmeye davet ediyoruz.

En iyi 5 AMD anakartları

299 TL

Asus M4A89GTD PRO/USB3

ŞAYET 890FX yonga setinin ikili CrossFire kurulumunda x16 - x16 şeklindeki bant genişliği paylaşımına ihtiyacı yoksa, ya da bir başka deyişle kuracağınız sistemde sadece tek bir grafik kartı olacağına eminseniz tercihinizi 890GX yonga setine ve bu sınıftaki en iddialı modeller arasında yer alan Asus M4A89GTD/USB3 modeline yönlendirebilirsiniz. AMD'nin DirectX 10.1 destekli ATI Radeon HD4290 tümleşik grafik kartına sahip olan anakartta HD videolar ek bir grafik kartı gereksinimi olmadan ve işlemciye yük bindirilmeden hızlandırılabilir. Elbette oyun deneyimini bir üst noktaya taşımak için x16 yapısındaki grafik kartı yuvaları da ihmal edilmiş değil. SATA 6.0 Gbps desteğinin yanı sıra ek kontrolcüyle USB 3.0'a da yer veren anakartta en fazla 16 GB kapasitede bellek kullanılabiliyor ve hız olarak overclock'la 2000 MHz seviyesinin aşılabileceği ifade ediliyor. Tasarım olarak oldukça başarılı olan anakartta olmazsa olmazlardan Core Unlocker teknolojisi fark yaratan detayların arasında yer alıyor.

503 TL

Asus R.O.G. Crosshair IV Formula

R.O.G. ailesindeki modellerle oyuncuların ve performans düşkününü kullanıcıların tüm ihtiyaçlarına cevap verebilen Asus, AMD tarafında Crosshair IV Formula ile dikkat çekiyor. AMD'nin amiral gemisi 890FX yonga setini ve SB850 güney köprüsünü kullanan anakartta ek bir yongaya gereksinim duymadan SATA 6.0 Gbps desteği sunuluyor ve ayrıca USB 3.0 desteğinin varlığı da gözlerden kaçmıyor. Diğer tüm R.O.G. üyeleri gibi overclock ve kararlılık özelliklerinin ön planda tutulduğu anakartta yer verilen dört adet PCI Express x16 arabirimi sayesinde CrossFireX kurulumu yapabilmek mümkün. Tek tuşla overclock ve destekleyen işlemcilerde kapalı çekirdekleri açabilme gibi kendine has özelliklerle birlikte gelen anakartta ROG Connect özelliği sayesinde ikinci bir bilgisayar üzerinden overclock yapabilmek ve çok daha profesyonel koşullarda çalışabilmek mümkün olabiliyor. Yer verilen yeni nesil DDR3 bellek yuvaları sayesinde artık bellek söküp takma işlemlerinin bir işkence olmaktan çıktığını da eklemek gerekiyor.

232 TL

BIOSTAR T-Series TA890GXE

PİYASADAKİ en uygun fiyatlı AMD 890GX yonga setli anakart olan BIOSTAR T-Series TA890GXE, rakiplerinin aksine ATX değil de Micro ATX yapısına sahip. Ekonomi çerçevesinde hazırlanmış olmasına rağmen teknoloji olarak rakiplerinin gerisinde kalmayan anakartta güç devreleri 140W TDP'ye sahip olan işlemcileri bile destekleyebilecek yapıda seçilmiş. Overclock açısından düşünüldüğünde de bu önemli bir detay. Altı çekirdekli yeni nesil işlemcilere olan uyum ve BIOS içine dâhil edilmiş çekirdek açma özelliği (ACC) özellikle belirtiliyor. G.P.U (Green Power Utility) ile çevreciliği elden bırakmayan ve D.P.U. (Digital Power Unit) ile kolay şekilde overclock yapabilmeye imkân tanıyan anakartta toplam dört yuvasında 16 GB bellek kullanılabiliyor. Diğer tüm 890GX modellerinde olduğu gibi 128 MB SidePort bellekli Radeon HD4290 tümleşik grafik yongasına yer veriliyor. Özellikle küp şeklindeki oyuncu kasaları için ideal bir seçenek olan BIOSTAR T-Series TA890GXE, önemli detayların cömertçe sunulduğu modellerden.

294 TL

GIGABYTE 890GPA-UD3H

AMD'nin yeni nesil 890GX yonga setini taşıyan en uygun fiyatlı ATX anakartlar araştırıldığında, GIGABYTE 890GPA-UD3H'nin oldukça rekabetçi bir konumda bulunduğu kolaylıkla görülebiliyor. AMD'nin SB850 güney köprüsünün tercih edildiği anakartta dolayısıyla yeni nesil SATA 6.0 Gbps aktarım teknolojisine destek veriliyor; ek olarak NEC denetçi sayesinde USB 3.0 da kapsama alanında. GIGABYTE'a özgü Ultra Durable 3 teknolojisi ile donatılmış olan anakartta Radeon HD4290'a bağlı D-Sub, DVI ve HDMI görüntü çıkışları var. Elbette yer verilen iki adet PCI Express x16 yuva sayesinde oyun odaklı kurulumlara da yönelebilmek mümkün. Microsoft'un Windows 7 işletim sistemiyle tamamen uyumlu olacak şekilde tasarlanmış olan GIGABYTE 890GPA-UD3H'de, zengin bir ses deneyimi için Dolby Home Theater'a da destek veriliyor. Soğutma sistemi çok fazla dikkat çekmese de şayet destekler durumdaysa sistem belleklerin bir miktar overclock'la 1866 MHz'den daha yüksek frekanslara kolayca ulaşabileceği belirtiliyor.

566 TL

GIGABYTE 890FXA-UD7

AMD tarafındaki performans ve oyun odaklı sistemler için en güçlü anakartlardan biri olarak gösterilen GIGABYTE 890FXA-UD7, özellikle birden fazla grafik kartı kullanmayı planlayanların dikkate alması gereken bir seçenek. PCI Express x16 yapısına uygun tam altı adet grafik kartı yuvasına sahip olan anakartta eskiden kalma bir PCI kartınızın olabileceği hesaba katılarak bir adet PCI arabirimi de es geçilmemiş. Arabirimleri sayesinde AMD tarafındaki en sağlam anakartlardan biri olmayı başaran GIGABYTE 890FXA-UD7'de SATA 6.0 Gbps desteğinin yanı sıra USB 3.0 da mevcut. Öte yandan ek olarak sunulan sabit disk denetçi sayesinde daha fazla sayıda sabit diskin sisteme dâhil edilebilmesi mümkün. Overclock'la belleklerin 1866 MHz sınırının üzerine çıkmasını sağlayan anakartta çift BIOS yongası, sıvı soğutma desteği ve bakır yoğunluğu iki katına çıkarılmış baskı devre dikkat çeken detaylar arasında. Donanımsal olarak sunulmuş güç ve yeniden başlatma tuşları da olmazsa olmazlardan.

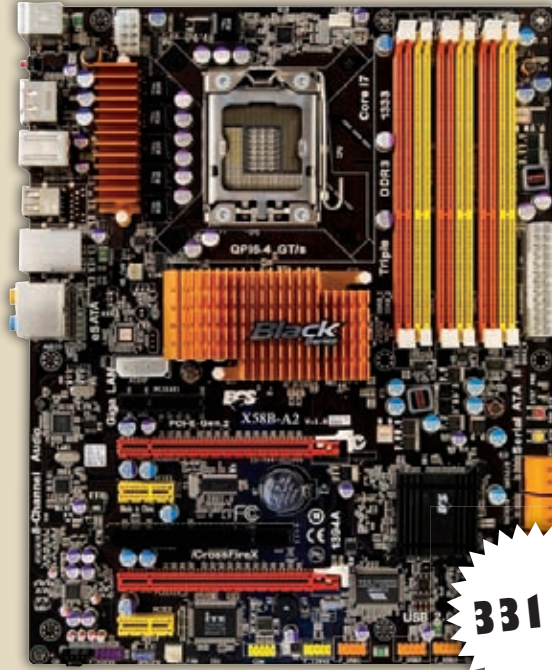
En iyi 5 Intel anakartları

899 TL

Asus R.O.G. Rampage III Extreme

ASUS'un LGA 1366 işlemciler için geliştirmiş olduğu en üst seviye anakartlardan biri olan R.O.G. Rampage III Extreme, kullanıcıların sahip olduğu sistem bileşenlerinden en iyi şekilde faydalanmasını sağlıyor. Ek bir kontrolcüyle yeni nesil USB 3.0 aktarım teknolojisine sahip olan anakartta soğutucuların tasarımı ve performansı overclock yaparak sistemini hızlandıracak kullanıcılara güven verecek türden. Diğer tüm R.O.G. serisi anakartlarda olduğu gibi Rampage III Extreme'de de güç, yeniden başlatma ve BIOS sıfırlama tuşlarına donanımsal olarak yer veriliyor. Öte yandan sunulan PCI Express x16 yapısındaki dört yuva (her yuva çift yuva kaplayan karta uygun şekilde) sayesinde CrossFireX ya da SLI gibi çoklu grafik kartı çözümlerinin kullanılabilmesini göz ardı etmemek gerekiyor. Toplamda 24 GB'a kadar belleğe destek veren Asus R.O.G. Rampage III Extreme'de arabirimler için ayrı güç bağlantılarının sunuluyor olması overclock konusunda voltaj kaynaklı sıkıntı yaşamayacağınızı gösteriyor.

331 TL

ECS Black Series X58B-A2

UZUN zamandır piyasada karşılaşılabileceğiniz ve Intel X58 yonga setini taşıyan en uygun fiyatlı anakart olan ECS Black Series X58B-A2, performanslı bir bilgisayar için sağlam temeller arasında kendisini gösteriyor. Anakartta Intel X58 yonga setli hemen hemen tüm seçeneklerde olduğu gibi yine 24 GB bellek kullanımı mümkün. Fakat rakip modeller göz önüne alındığında grafik kartları için kullanılacak PCI Express x16 arabirimlerinin iki adetle sınırlanmış olduğunu görmekteyiz. Öte yandan anakart uzun bir süredir piyasada olması nedeniyle USB 3.0 ve SATA 6.0 Gbps gibi yeni nesil aktarım teknolojilerine de sahip değil; neyse ki bu destekleri sonradan sağlamak oldukça kolay. Fiyatına göre oldukça iyi olarak nitelendirilebilecek QoolTech II soğutma sistemine sahip olan anakartta basit ayarlarla belleklerin 1600 MHz ve üzeri hızlarda çalışabilmesi sağlanabiliyor. Pahalı modellerde olduğu gibi CrossFireX ve SLI desteklerinin bir arada sunulması da atlanmaması gereken özelliklerin arasında bulunuyor.

516 TL

Foxconn BloodRage GTI

DAHA çok ekonomi seviyesindeki anakart çözümleriyle tanıdığımız Foxconn, Quantum Force ailesi sayesinde üst seviyede de yükselen bir grafik çizmeyi başarıyor. Fiyatına göre performansını oldukça başarılı olarak nitelendirdiğimiz BloodRage GTI modeli öncelikle tasarımı sayesinde kullanıcıların kalbini çalmayı hedefliyor. Kırmızı ve siyah rengin uyumunun oldukça etkileyici olduğunu söyleyebilmek mümkün. Belleklerin overclock sonrasında 2000 MHz üzerine çıkarılabilmesi anakartın her zaman en iyiyi hedefleyen kullanıcılar için uygun olduğunu gösteriyor. Fakat bellek yuvasının altı yerine üç adet ile sınırlı tutulması, 4 GB modülleri bulmanın zor olduğu şu zamanlarda yüksek miktarda belleğe ihtiyaç duyanlar için sıkıntı yaratabilir. Creative'in X-Fi teknolojilerinin kazandırıldığı bir ses yongasına (Realtek ALC889) sahip olan anakartta dâhili olarak USB 3.0 ve SATA 6.0 Gbps gibi yeni nesil aktarım teknolojileri de göz ardı edilmiş durumda. Foxconn BloodRage GTI değerlendirilmesi gereken bir ürün.

1109 TL

GIGABYTE X58A-UD9

GIGABYTE'ın fazla sayıdaki Intel X58 yonga setli anakartları arasında en üst sırada bulunan X58A-UD9, aynı zamanda piyasadaki en güçlü Intel işlemcilere uyum sağlayacak seçenekler arasında başı çekiyor. İlk bakışta anakartı piyasadaki diğer birçok Intel X58 yonga setli seçeneklerden ayıran temel özelliği, üzerinde yedi adet PCI Express x16 dışında hiçbir kart yuvasına yer verilmemiş olması. Diğer tür PCI Express kartlar için bu bir sorun olmasa da söz konusu anakartla birlikte eskiden kalma PCI arabirimli kartlarınızı kullanmanız mümkün değil. Birden fazla grafik kartının oyun ya da işlem amaçlı çalıştırılabilmesi için tasarlanmış olan anakartta elbette soğutma ve overclock özellikleri, sınıfa yakışır şekilde oldukça gelişmiş durumda. Kuzey köprüsünün isteğe bağlı olarak sıvı soğutma sistemi düzeneğine eklenebilmesi mümkün. Ek olarak Hybrid Silent-Pipe 2 soğutucu sayesinde soğutma konusunda avantaj sağlayabilmeniz söz konusu. Bir GIGABYTE klasiği olan Ultra Durable 3 teknolojileri de sunuluyor.

685 TL

MSI X58 Eclipse

SAHİP olduğu ek özellikler sayesinde rakiplerinden ayrılmayı başaran bir anakart arıyorsanız MSI'nın X58 Eclipse modelinin listenizde yer almasında fayda var. Birçok rakip modelde olduğu gibi üç adet PCI Express x16 arabirimine sahip olan kartta CrossFireX ve SLI teknolojileri rahatlıkla kullanılabilir. Öte yandan yer verilen ikişer adet PCI Express x1 ve PCI arabirimleri de sahip olduğunuz tüm kartları kullanabilmek adına yeterli. Günümüzün akımına uygun şekilde MSI X58 Eclipse'te de donanımsal güç ve yeniden başlatma tuşlarına yer veriliyor. Creative'in PCI Express x1 arabiriminden bağlantılı Sound Blaster X-Fi Xtreme Audio Card ses kartıyla birlikte gelen anakartta olası sistem hatalarını kullanıcıya bildiren ve sökülebilir D-LED 2 adında bir LCD ekrana da yer veriliyor. Soğutma sistemi açısından da göz dolduran anakartta USB 3.0 ve SATA 6.0 Gbps teknolojileri ise henüz çok yeni olduğundan dolayı desteklenmiyor. MSI X58 Eclipse, LGA 1366 işlemciler için güvenilmesi gereken seçeneklerden.

KIŞKIRTAN ve çevreci DDR3 bellekler

Piyanın en özel hız tutkunu ve düşük güç tüketimli DDR3 belleklerini inceleme altına aldık.

Pamir KIZILTUĞ / pamir@PCnet.com.tr

AMD ve Intel tarafında artık DDR3'e geçiş tamamlandı. Giriş seviyesi sistemler dışında tüm seçenekler için DDR3 destekli anakart çözümleri gündemde ve izlenimlerimize göre giriş seviyesinde de kısa bir zaman sonra DDR3 standartlaşacak. Sonuç olarak bizlere yaklaşık 2004 yılından beri eşlik eden DDR2 belleklere elveda diyeceğiz. DDR3 belleklerle birlikte seçim yapma şansı biraz daha zora girdi, çünkü DDR döneminde kullanıcılara "ömür boyu garanti" sunan üreticiler oldu ve istekler doğrultusunda ömür boyu garantili ürünler seçilebildi. DDR2 dönemindeyse belleklerin üzerinde kullanılan alüminyum soğutucular ve ayırt edici bir özellik olan ömür boyu garanti standart hale geldi. Elbette belleklerin doluluk oranını LED göstergelerle kullanıcıya iletebilen uç ürünler de oldu ancak DDR3'e geçişle birlikte hepsine ek olarak performans ve çevreci olarak tanımlanabilecek bir gruplaşma meydana geldi. Biz de yazımızda her iki kategori için de en çok öne çıkan seçenekleri ele alıyoruz.

DDR3'ün çevreciliği

Bellek üreticileri DDR'dan DDR3'e süregelen yolculuk süresi boyunca çalışma gerilimlerini azaltarak frekansları yükseltti. Dolayısıyla yeni teknoloji aynı anda daha da çevreci sistemler anlamına geliyor. 2.5V gerilime gerek duyan DDR bellekleri 1.8V ile DDR2 ve son olarak 1.5V ile DDR3 takip etti. Oldukça esnek voltaj aralıklarına sahip olan DDR3 belleklerde geliştirilen platformlar doğrultusunda sonraları 1.65V standart kabul edildi. Elbette 1.25V gerilimli olan çevreci ve 1.9V uç modeller de yok değil. Son zamanlarda gündemden düşmeyen "çevrecilik" DDR3 belleklerde de var. "Bir bellek ne kadar güç tüketebilir ki?" şeklinde düşünmeniz elbette çok doğal. Değerler tam olarak ölçümlenemese de performans seviyesindeki tek bir bellek modülünün 10W'tan daha fazla güç harcadığını biliyoruz. Çevreci ürünlerdeyse tüketim 5-6W

dolaylarında. Elbette çevreci olan ürünler daha az gerilime ihtiyaç duyarak bunu sağlayabiliyor. Üreticiler de çevrecilik kapsamı içinde üretilecek olan belleklerde daha az gerilimle kararlı olarak çalışabilecek yongaların kullanılmasına özen gösteriyor. Hatta çevreci gözüken birçok belleğin biraz voltaj takviyesiyle gayet iyi bir şekilde overclock olabildiği de ihtimal dâhilinde.

Kışkırtan hızlar

Üreticilerin rekabet halinde bulunduğu en önemli noktaysa kuşkusuz performans seviyesindeki hız canavarı bellekler. Günümüzde DDR3 bellekler için artık 2.5 GHz sınırı aşıldı. Bazı performans seviyesindeki bellekler standart olarak kabul edilmiş olan 1.65V'tan daha fazla voltajla, yüksek hızlara ulaşabiliyor. Elbette dikkate alınması gereken tek detay belleğin sahip olduğu frekans değil. Frekans yükselirken aynı zamanda gecikme süreleri de mümkün olduğunca düşük tutulmalı ki performans tam anlamıyla hissedilsin. Tabii diğer bir yandan da yüksek performansın neden olduğu ısınma sorununun aşılması gerekiyor. Üreticiler bu doğrultuda farklı çözümler izleyebiliyor. Örneğin; belleğin baskı devresini daha yüksek tutup ısının daha iyi dağılmasını sağlayan ya da bellek yongalarının üzerinde dolaşan bir bakır ısı borusunu tıpkı işlemci soğutucularında olduğu gibi yapraklı yapıyla eşleştirmiş firmalar mevcut. Dahası birçok üst düzey ürünlerde aktif soğutma sistemlerini de tercih edebilmek mümkün. Elbette yüksek performansın kararlı bir şekilde hissedilebilmesi için soğutma büyük önem taşıyor. Her ne

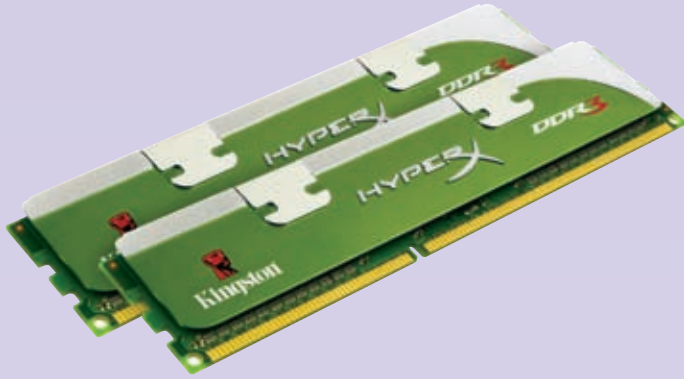
kadar kasanın içinde konumlandırılacak ek bir fan pek sıcak gözükmesine de overclock'çular için pek önem arz etmediğinin farkındayız. Kışkırtan bellekler için söylenecek son nokta ise platformunun buna ne kadar hazır olduğu. Anakartınız ve hatta işlemciniz destek vermediği sürece ya da siz biraz overclock becerisiyle sahip olduğunuz belleğin suyunu sıkamadıktan sonra standart bir ürün de işinizi görecektir.

ÇEVRECI **DDR3** BELLEKLER

Kingston

HyperX LoVo KHX1866C9D3LK2

ÇEVRECİLİK temasıyla üretilen Kingston HyperX LoVo

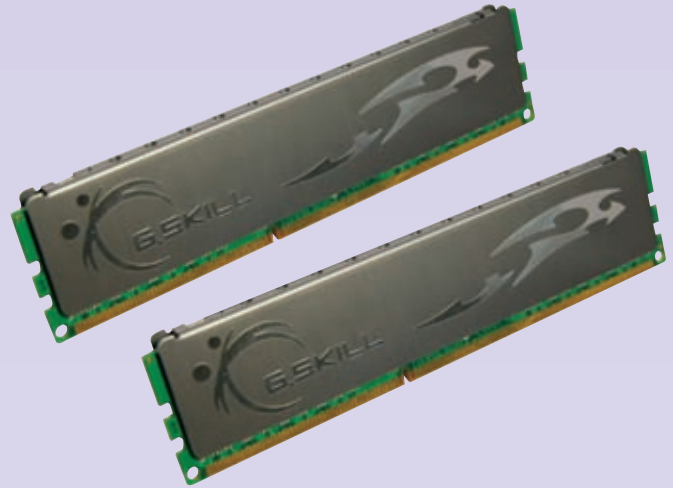
KHX1866C9D3LK2, yeşil renkli soğutucuları sayesinde dikkat çekmeyi başarıyor. Aslında ürünün model adındaki "LoVo" (Low Voltage) takısı da çevreciliği işaret eden detayların arasında.

Serinin en üst kiti olan KHX1866C9D3LK2'de frekans 1.35V gerilimle 1866 MHz seviyesine ulaşabiliyor. Şayet 1.25V tercih edilecekse kitin 1600 MHz'de kullanılabilmesi mümkün. Tüm kitler 4 GB olduğu gibi desteklediği X.M.P. özellikleri sayesinde kolaylıkla ince ayarlar yapılabilir. Kitin gecikme süresi her iki frekans seviyesi için de 9-9-9-27 olarak belirtilmiş. Serideki diğer tüm seçeneklerde de CL9 gecikme sürelerinin üzerine çıkılmıyor ve 1.35V değeri aşılmıyor.

G.Skill

Eco F3-12800CL7D-4GBECO

G.SKILL'in çevreci bellekleri ekonomiyi çağrıştıran "Eco" model adıyla piyasaya sunuluyor. 2 GB'lık belleklerden oluşan kitin dört adet bellek içeren 8 GB kitini de tercih edebilmek mümkün. 1.35V gerilimle 1600 MHz frekansına erişebilen F3-12800CL7D-4GBECO kitte ısınma ve yüksek frekans gibi özellikle ön planda olmadığından sadece gösterişi artıran gri renkli bir alüminyum soğutucu kullanılıyor. Elde edilen gecikme sürelerinin 7-8-7-24 seviyesinde olması kitin benzer seviyedeki birçok rakibinden ayrılmasını sağlıyor. Bütçe doğrultusunda yine benzer fiziksel görünüme sahip fakat gecikme süreleri 8-8-8-24 ya da 9-9-9-24 olan daha uygun fiyatlı modellerin de seçilebilme şansı bulunuyor.

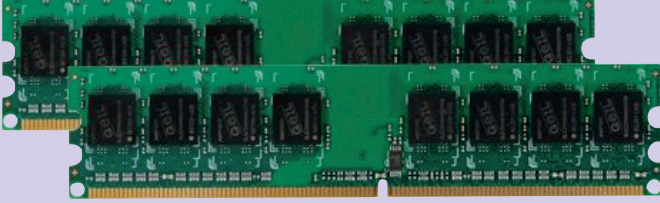
Patriot

Signature PSD33G1333KH

ASIL iddiasını performans seviyesi bellekleri için sürdüren

Patriot'un çok da "çevreci" sınıfına giren bellek seçenekleri yok. Firmanın en düşük gerilime ihtiyaç duyan ürünü 1.5V ile çalışabilen Signature PSD33G1333KH. 2 GB kapasitedeki bellekler daha çok fiyat/performans sistemi kurmak isteyen ve sıcaklığı düşük tutmak isteyenlere hitap ediyor. Üzerinde mavi renkli standart tip bir soğutucu bulunduran belleklerin bir miktar daha uygun fiyatlı olan soğutucusuz sürümleri de bulunuyor. Ancak piyasadaki ürünler 1.25V ve 1.35V ile çalışıp daha yüksek frekanslara ulaşabilirken söz konusu bellekler için "çevreci" demek pek doğru olmaz. 1333 MHz frekans ve CL9 gecikme süreleri pek avantajlı değil.

Geil

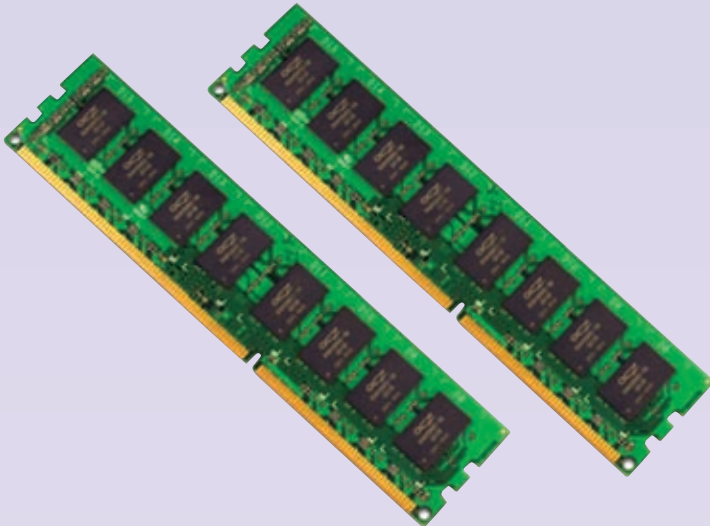
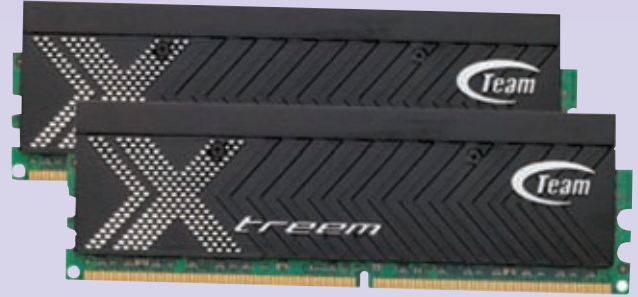
Green GG34GB1333C9DC

BİRÇOK üreticide olduğu gibi Geil'de de çevreci olan bir seri (Green) mevcut. Üretici asıl olarak performans seviyesi belleklere yönelmiş olduğundan söz konusu serideki en çevreci modeller CL8 gecikme süresine sahip olan 1066 MHz'lik GG34GB1066C8DC ve CL9 gecikme süresine sahip 1333 MHz'lik GG34GB1333C9DC'den ibaret. Soğutucusuz olarak satılan her iki modelde de 2 GB'lık ve 4 GB'lık kitlerden tercih yapabilmek mümkün. Tahmin edebileceğiniz gibi frekansların fazla yükseğe çekilmemiş olması ürünlerin daha çok fiyat/performans sistemleri için uygun olduğunu gösteriyor. Kapasite fark etmeksizin 1066 MHz ve 1333 MHz'lik her iki seçeneğin de çalışma gerilimi 1.3V olarak belirlenmiş durumda.

Team Group

Xtreem TXD34096M2200HC9DC-L

TEAM Group'un Xtreem serisinde "LV Series" olarak işaretlenmiş bir alt seri daha bulunuyor. LV kısaltmasından da anlaşılabilir gibi belleklerde yüksek frekansa karşın standart seviyede olan gerilimler ön planda. 1600 MHz seviyesi için CL6 ve CL7, 1866 MHz seviyesi için CL7 ve CL8, 2000 MHz, 2133 MHz ve 2200 MHz seviyesi için de CL9 gecikme zamanlarını destekleyen kitlerle kullanıcıların karşısına çıkan seride, neredeyse tüm seçenekler 1.65V gerilim ile çalışıyor. Farklı olarak 2000 MHz olan modeldeyse gerilim 1.5V ile 1.65V arasında değişiklik gösterebiliyor. Serinin en üst seviyesinde 2200 MHz frekansında bir model konumlanmış durumda ve tüm seçenekler için kapasite 2 x 2 GB şeklinde.

OCZ

Value OCZ3V1600LV4GK

ÜRÜN gamında ağırlıklı olarak performans seviyesi bellekler bulunduran OCZ'nin ekonomik ve fiyat/performans odaklı sistemler için geliştirdiği giriş seviyesi bellekleri de var. 800 MHz'den başlayarak 1066 MHz, 1333 MHz ve 1600 MHz frekansında ürünlerin bulunduğu düşük gerilimli Value serisinde sadece 800 MHz'lik bellekte 1.5V gerilim destekleniyor. Serinin en performanslı modeli olan 1600 MHz'lik OCZ3V1600LV4GK, ikili yani 4 GB kit halinde temin edilebiliyor. 1.65V ile 1600 MHz'de 8-8-8-24 gecikme süreleri sunan kitin ömür boyu garantisi bulunuyor. Yüksek frekans ya da gerilim nedeniyle ısınma gibi sorunlar olmadığından, firma yüksek kalitedeki Value ürünlerini soğutucusuz olarak satmayı uygun görüyor.

KIŞKIRTAN **DDR3** BELLEKLER

ADATA

XGP Plus Series Ver 2.0 DDR3-2200+

ADATA'nın (eski adıyla A-DATA) ürün yelpazesinde en iddialı modelleri barındıran XGP Plus Series Ver 2.0 ailesinde şimdilik en hızlı model DDR3-2200+. Özel soğutuculu tasarımıyla dikkat çeken bellekler iki ya da üç kanal şeklinde, kullanmış olduğunuz platforma göre farklı kitler olarak tercih edilebiliyor. Overclock potansiyeli yüksek olan belleklerin biraz kalın olan gövde soğutucuları nedeniyle dörtlü ya da altılı kullanılabilmek gibi bir durumu söz konusu değil. 2200 MHz'in üzerine kolay bir şekilde ulaşabilen ADATA XGP Plus Series Ver 2.0 DDR3-2200+'ın ayrıca 1866 MHz ve 1600 MHz'lik daha düşük performanslı ancak ekonomik seçenekleri de bulunmakta. Çalışma gerilimi 1.55V ile 1.75V arasında değişiyor.

Corsair

Dominator GT CMGTX4

PERFORMANSLI bellek üreticilerinden Corsair, Dominator GT ailesine kazandırdığı CMGTX4 isimli kitiyle -şimdilik- dünya üzerindeki en yüksek bellek frekansına ulaşmış durumda. XMP profiline göre 2533 MHz hızda 9-11-10-30 gecikme süreleriyle görev yapan belleğin çalışma gerilimi 1.65V seviyesinde. Farklı olarak DHX teknolojisi sayesinde özel üretilmiş bir baskı devreye sahip olan belleklerde ısının en iyi şekilde dağıtılması ve hava kanallarına taşınması sağlanıyor. Şimdilik tek olarak satılan ve 2 GB kapasitedeki belleğin kit sürümleri de yakında piyasada olacak. Elbette yüksek frekansların tam olarak karşılığını alabilmek için Intel işlemciye sahip olma zorunluluğu da belirtiliyor.

Geil

EVOONE GE34GB2200C9DC

BELLEK konusunda dünyanın önde gelen markalarından biri olan Geil'in EVOONE serisinde sistem altyapınıza ve performans isteğinize göre ikili, üçlü, dörtlü veya altılı kit seçimi yapabilmek mümkün. Başarılı ve gerçekten sıra dışı gözükten soğutucular sayesinde serinlikten vazgeçmeyen belleklerin frekans ve gecikme süresi olarak 2200 MHz (CL9), 2000 MHz (CL8 - CL9), 1800 MHz (CL8 - CL9), 1600 MHz (CL7 - CL8 - CL9), 1333 MHz (CL6 - CL7 - CL9) ve son olarak 1066 MHz (CL7 - CL8) seçenekleri bulunmakta. Amiral gemisi olan 2200 MHz'lik modelde 9-10-9-28 gecikme süreleri destekleniyor. Isı tünelli özel tasarımıyla fark yaratmayı başaran belleklerde gerilimin 1.65V seviyesinde olması da önemli bir artı yön.

G.Skill

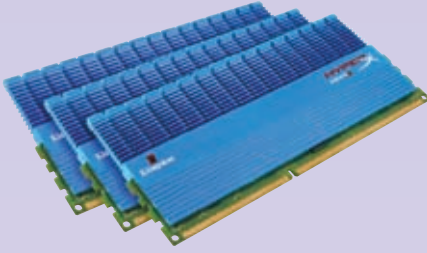
Trident F3-20000CL9D-4GBTDS

ÜLKEMİZ piyasasına hızlı bir giriş yapan G.Skill'in oldukça geniş bir ürün yelpazesi var. Ürünlerde amiral gemisi konumunda henüz haberleri yeni gelen Trident F3-20000CL9D-4GBTDS rol oynuyor. İki adet 2 GB bellekle birlikte satılan kitte alüminyum ve ısı dağıtıcılarla desteklenmiş soğutucular ilk bakışta dikkat çekiyor. Hatta performansı daha da yükseltmek ve kesintisiz kılmak için kitin kutusunda bir fana da yer veriliyor. Elbette tüm bu detaylar belleklerin 2500 MHz gibi rekor bir hızda sorunsuzca çalışabilmeleri için! 1.65V gerilime ihtiyaç duyan belleklerde gecikme süreleri ise 9-11-9-28 seviyesinde. Hızdan tam anlamıyla faydalanabilmek için uygun bir platforma sahip olmalısınız.

Kingston

HyperX T1 KHX2000C8D3T1K3

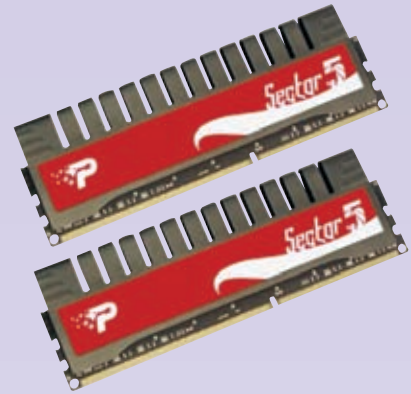
2000 MHz barajına 8-8-8-24 gecikme süreleriyle ulaşan Kingston HyperX T1 KHX2000C8D3T1K3 modelleri 3 GB veya 6 GB kapasitede kitler halinde tercih edilebiliyor.

Çalışabilmek için 1.65V gerilime ihtiyaç duyan bellekler Intel'in belirlemiş olduğu ideal frekans ve gecikme ayarlarının kolay bir şekilde yapılabilmesi için X.M.P. desteğiyle birlikte geliyor. Gövdesinde alüminyum ve 16 parçalı bir oldukça başarılı soğutucuların görev yaptığı belleklerde 61 mm'lik yükseklik pek az sayılamaz. İsteğe bağlı olarak HyperX fan sayesinde aktif olarak da soğutulabilen bellekleri sisteminize göre ikili olarak da tercih edebileceğiniz gibi bu seviye için 2133 MHz ve CL8 gecikme seçeneğinin olduğunu da unutmamalısınız.

Patriot

Viper II Sector 5 PVV34G2500C9K

DÜNYA genelinde rekortmen overclock'çuların en çok tercih ettiği bellekler arasında bulunan Patriot, Viper II Sector 5 serisiyle en iyi arayanlara hitap ediyor. Seride 1333 MHz'den başlayarak 2133 MHz, 2250 MHz, 2400 MHz ve son olarak 2500 MHz seçenekleri bulunuyor. Yüksek hızdaki kararlılığı üretim tesislerinde özel olarak test edilen belleklerde 2500 MHz'lik kit 9-11-9-27 gecikme süreleriyle oldukça iyi bir konumda bulunuyor. Kitin çalışma gerilimi, olması gerektiği gibi 1.65V seviyesinde ve ayrıca tahmin edilebileceği gibi soğutucular da özel yapıda. Belleğin baskı devresinin üstünde ısıyı uzaklaştırmakla görevli 14 yapı sunulmuş durumda. Kitteki belleklerin her biri 2 GB kapasitede.

OCZ

Reaper HPC OCZ3RPR2000LV6GK

SIRA dışı soğutma sistemi ve yüksek performansı ile fark yaratmayı başaran OCZ Reaper HPC ailesinde 1333 MHz, 1600 MHz, 1866 MHz ve 2000 MHz olmak üzere dört farklı hız seçeneği bulunuyor. Aile ağırlıklı olarak 2 x 2 GB'lık bellek bulunan kitlerden oluşuyor ve en hızlı model olma başarısını 2000 MHz barajında bulunan OCZ3RPR2000LV6GK gösteriyor. Yüksek frekansa gerilim değişimi olmadan (1.65V) ulaşan üründe 9-9-9-30 gecikme süreleri destekleniyor ve serinin diğer modellerinde, hıza göre gecikme süreleri farklılık gösterebiliyor. Standart metale göre ısıyı 20-30 kat daha hızlı iletebilen belleklerde overclock potansiyeli oldukça yüksek ve sınır değerlerde dahi kararlılıktan taviz verilmiyor.

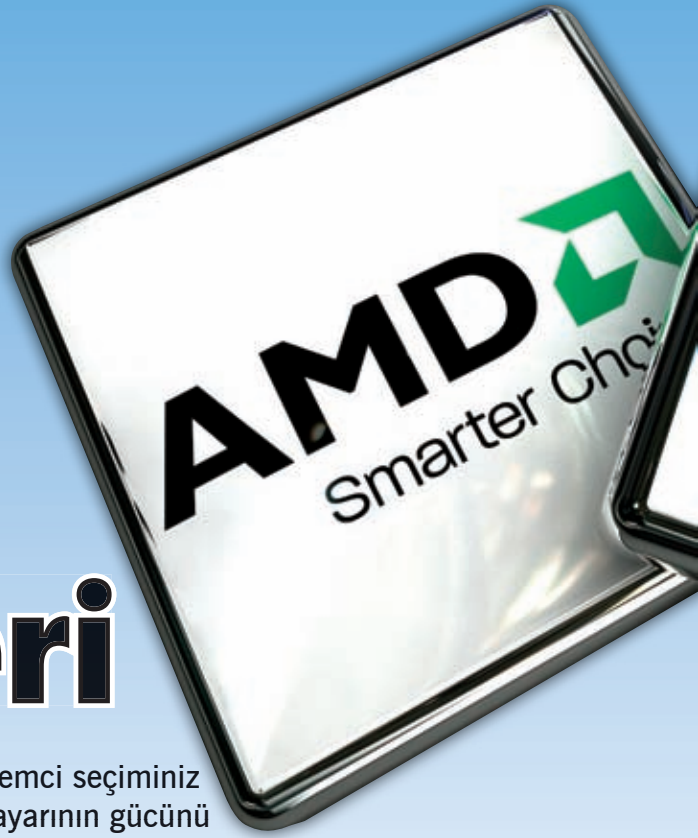
Team Group

Xtreem TX36144M2000HC9TC

UYUMLU ve performanslı bellekleriyle ülkemizde kısa zamanda kabul görmeyi başaran Team Group, üst seviyede Xtreem serisiyle top koşturuyor. Performansa yönelik en başarılı ürünlerden biri 2000 MHz frekansa ve CL9 gecikme sürelerine sahip olan TX36144M2000HC9TC. Sahip olduğunuz anakarta göre 3 x 1 GB, 3 x 2 GB ya da 2 x 1 GB ve 2 x 2 GB kitler halinde tercih edilebilen belleklerin üzerinde görevini başarıyla yerine getiren bir soğutucu konumlandırılmış durumda. 2000 MHz seviyesine 1.65V ile erişebilen Team Group Xtreem TX36144M2000HC9TC'de açığa çıkmayı bekleyen ciddi bir overclock potansiyelinin varlığından da bahsedilebilir. Aynı belleği bulunduran diğer kitlerde de benzer potansiyel bulunuyor.

İşlemci seçim ve terfi rehberi

Hiç şüphe yok ki işlemci bilgisayarınızın merkezidir ve işlemci seçiminiz bilgisayarınızın hızını (ve fiyatını) doğrudan etkiler. Bilgisayarının gücünü artırmak isteyen okurlarımız için en yeni işlemcileri inceledik.

Serdar CEVHER / serdar@PCnet.com.tr

İşlemci seçmek

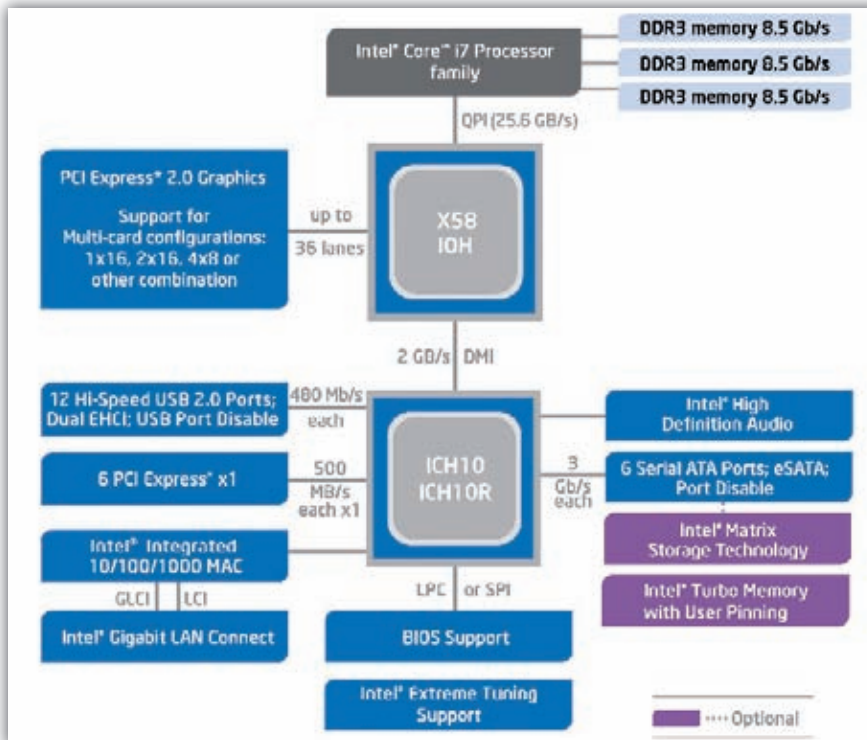
Bilgisayarın beyni olarak tarif edebileceğimiz işlemciler bilgisayarın ne kadar hızlı çalışacağını belirleyen en önemli donanımlardır. İşlemci alırken AMD veya Intel markalarını tercih edebilirsiniz,

ancak marka tercihinize uygun bir anakarta da ihtiyacınız olacaktır. Modern bir bilgisayar için tek çekirdekli işlemcilerden uzak durmalı, en azından çift çekirdekli işlemciler tercih etmelisiniz. Böylelikle birden fazla uygulamayı aynı anda kullan-

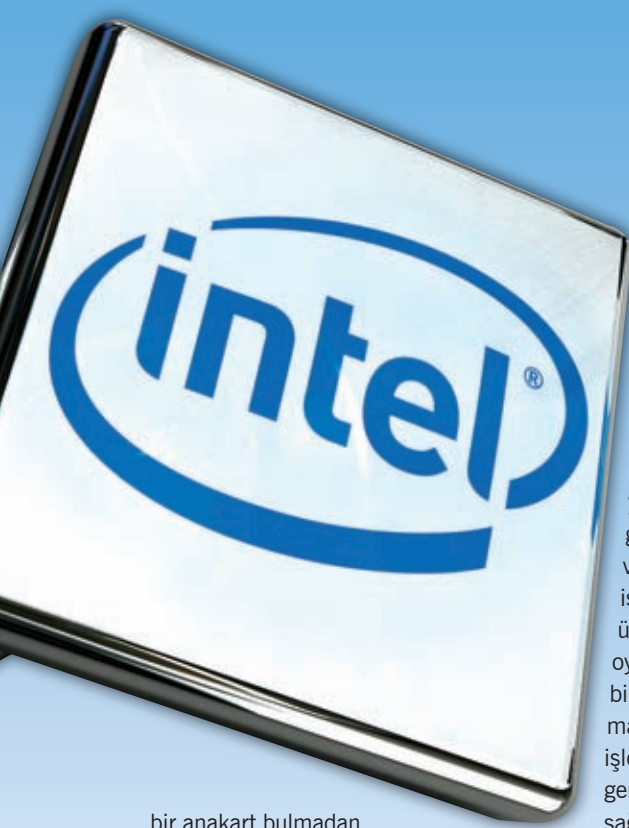
dığınız esnada (multi-tasking) daha çok verim elde edebilirsiniz. Elbette dört ve altı çekirdekli işlemcilerin (kullandığınız yazılımlara bağlı olarak) daha da hızlı olduğunu söyleyebiliriz, ancak şimdilik bu tip işlemcilerin sunduğu avantajlardan sadece bazı yazılımlar faydalanabiliyor. Hangi işlemciyi seçerseniz seçin, işlemcinizi uygun hızdaki bellek modülleriyle birlikte kullanmanız gerekecektir. Söz konusu uyum bellek denetçisi tarafından belirlenir. Intel LGA 775 yapısına uygun işlemciler anakartın bellek denetçisiyle bağlantılı olarak çalışır. Yani bellek uyumluluğu seçeceğiniz anakarta bağlı olarak değişecektir. Kendi bellek denetçisi olan işlemciler – AMD Socket AM2+ / AM3 ve Intel LGA 1156 / 1366 işlemciler – daha geniş bir uyumluluk listesine sahiptir. İşlemci fiyatları da çok geniş bir yelpazeye sahiptir. Eğer istediğiniz işlemciyi listelediğimiz fiyattan bulamıyorsanız, bir alt veya bir üst modelini tercih etmeyi düşünebilirsiniz. Sonuçta birbirine çok yakın modellerin performans farkı da çok fazla olmayacaktır.

Intel işlemciler

Intel'in Celeron Dual Core, Pentium Dual Core, Core 2 Duo ve Core 2 Quad işlemcilerinin hepsi LGA 775 soketine sahip anakartlara takılabilir, ancak uygun

Yeni nesil işlemcilerdeki en belirgin özelliklerden biri bellek kontrolünün sağlanması.

bir anakart bulmadan önce tercih edeceğiniz LGA 775 işlemcinin hızını da göz önünde bulundurmalısınız. Bir Intel işlemcinin hızı -Giga-hertz, kısaca GHz olarak gösterilir- dış veri yolu hızının bir çarpan değeri ile çarpılması sonucunda hesaplanır. Örneğin, 3.0 GHz'lik Intel Core 2 Duo E8400 işlemcinin 333 MHz'lik bir dış veri yolu hızı ve x9'luk bir çarpanı vardır. Anakartınız işlemcinin iç saat hızını hızını desteklemelidir.

Öte yandan dış veri yolu çoğunlukla FSB (Front Side Bus) olarak kısaltılır ancak FSB, dış veri yolu hızının dörtle çarpılmış halidir ("Quad-Pumped" olarak geçer). Yani E8400 işlemcisinin 1333 MHz'lik bir FSB değerine sahip olduğu da söylenebilir. Kısıtlı bütçeye sahip olanlar için Pentium Dual Core işlemcilerin de özünde Core 2 Duo yongalarıyla aynı olduğunu fakat 800 MHz'lik FSB hızıyla çalıştıklarını belirtelim. Konumuzda değerlendirdiğimiz Core 2 Duo ve Core 2 Quad işlemcilerde 1066 MHz ve 1333 MHz'lik FSB hızları bulunuyor. Intel'in yeni çift çekirdekli Core i3 ve Core i5 işlemcileri, ayrıca dört çekirdekli eski Core i5 ve Core i7 işlemcileri ise farklı bir yapı bulunduruyor. AMD işlemcileri gibi bellek denetçilerinin entegre edildiği bu işlemciler, 133 MHz'lik sabit bir dış veri yolu hızına sahip. Bu işlemcilerden birini kullanabilmek için LGA 1156 soketine ve DDR3 bellek desteğine sahip bir anakartınız olmalı. Eğer bilgisayarınızı kısıtlı bir bütçeyle terfi ettirmek istiyor ve mevcut DDR2 belleklerinizi değiştirmek istemiyorsanız, hem DDR2 hem de DDR3 belleklerle çalışabilen LGA 775 işlemciler sizin için daha uygun olabilir.

Şu ana kadar ilk defa olmak üzere çift çekirdekli i3 ve i5 işlemciler (anakartın dahili grafik yongası yerine) doğrudan entegre birer grafik yongasıyla birlikte geliyor. Eğer HD videolar izlemek istiyor fakat en yeni üç boyutlu oyunları oynamakla ilgilenmiyorsanız söz konusu bir işlemciyi tercih ederek grafik kartı masrafından kurtulabilirsiniz. Core i7 işlemciler ve birçok Core i5 işlemci de gerektiğinde saat hızının artırılmasını sağlayan Turbo Boost özelliğine sahip. Core i7 900 serisi işlemciler, LGA 1156'yla uyumlu olmayan bir önceki LGA 1366 soketine uyuyorlar. Yeni LGA 1156 Core i5 ve Core i7 işlemciler dört çekirdekli işlemcilerden hızlı olmasalar da biraz daha pahalılar. Extreme Edition etiketiyle satılan modeller ise kilitsiz bir çarpana sahip olmalarından ötürü kolayca overclock edilerek performans artışı sağlayabiliyor, ancak fiyatları oldukça yüksek. Intel'in bu tarihten sonra daha fazla LGA 1366 işlemci üretmeyeceği tahmin edilebileceği için LGA 1366 tip bir işlemci tercih etmeniz durumunda daha ileriki zamanlarda terfi seçeneklerinizin azalacağı söylenebilir.

AMD işlemciler

AMD işlemcilerin hızı Intel LGA 775 işlemcilerle aynı şekilde hesaplanıyor (dış veri yolu hızı çarpanı bakımından), ancak bu işlemcilerin hepsinde 200 MHz'lik dış veri yolu hızı bulunuyor. Güncel AMD işlemciler iki farklı soket tasarımına sahip: AM2+ ve AM3. Bir AM2+ işlemciyi bir AM3 anakartta kullanamazsınız, ancak bir AM3 işlemci AM2+ anakartla birlikte kullanılabilir. Bahsettiğimiz durum DDR2 bellek kul-

lanan AM2+ anakarta sahip sisteminizi güncelliyorsanız avantajlı olabilir, zira DDR3 gerektiren AM3 anakartlar belleklerinizi de değiştirmenizi mecbur kılacaktır. AM2+ soketi yavaş yavaş piyasadan çekildiği ve en güncel Phenom II işlemciler yalnızca AM3 soketine sahip anakartlarla uyumlu olduğu için konumuzda yalnızca

AM3 işlemcilere yer verdik. AM3 işlemciler öncülleri AM2+ işlemcilere göre o kadar da pahalı değil; yani artık özel bir neden yoksa AM2+ yongasına sahip bir işlemci almak pek de mantıklı sayılmaz.

AMD'nin Athlon II ve Phenom II işlemcileri çift çekirdekli, üç çekirdekli ve dört çekirdekli modellere sahip; ayrıca Phenom II ailesinde altı çekirdekli X6 modelleri de yer almakta. Ek olarak "Black Edition" etiketiyle satılan işlemciler, kilitsiz çarpanları sayesinde kolayca overclock edilerek daha fazla performans sunabiliyor. Ancak Intel'in en yakın modelleriyle karşılaştırıldığında daha yüksek TDP değerlerine sahip olan AMD işlemciler, çalışmak için daha fazla güce ihtiyaç duyuyor. Enerji tüketimi konusunda daha verimli modeller de var, ancak daha yavaş ve daha pahalılar. Üç çekirdekli Athlon II'ler ve Phenom II'ler, yüksek hız ve düşük güç tüketimi dengesi açısından uygun bir orta nokta olarak değerlendirilebilir.

AMD işlemciler Intel'in en son yongaları kadar hızlı olmasa da hem işlemciler, hem de AM3 anakartlar fiyat açısından büyük avantaj teşkil ediyor. Düşük bütçeli kullanıcılar için Athlon II X2 işlemciler oldukça iyi bir tercih. Phenom II X4 ve Phenom II X6 işlemciler en iyi performansa sahip olmalarına rağmen, performans açısından o kadar da geride olmayan Phenom II X2 ve X3 yongaları kadar parlak bir fiyat / performans dengesi sunamıyorlar.

Intel Celeron Dual Core ve Pentium Dual Core

İsimlerine rağmen Intel'in Celeron Dual Core ve Pentium Dual Core işlemcileri, Core 2 Duo yongalarıyla eski Pentium 4 ve Pentium D işlemcilere göre daha fazla ortaklığa sahip. Kısacası söz konusu işlemciler için Core 2 Duo'ların daha az L2 belleğe sahip versiyonları denilebilir.

Farklı aralıklar

Pentium Dual Core E2000 serisi ve Celeron Dual Core E1000 serisi Allendale çekirdeğini ve 65 nm teknolojisini kullanıyor; dolayısıyla daha yeni Intel yongalar kadar düşük enerji tüketimine sahip değiller ve daha çok ısınıyorlar. 200 MHz'lik dış veri yolu hızına, yani 800 MHz'lik FSB değerine sahipler. E1000'ler yalnızca 512 KB'lık L2 belleğe sahipken, dosyamızda E2200 olarak geçen E2000 serisi ise 1 MB L2 bellek barındırıyor.

Dosyamızda E3200 ve E6300 olarak geçen Celeron Dual Core E3000 ve Pentium E6000 serileri 45 nm teknolojiyle üretildiği için daha eski Allendale Celeron ve Pentium'lardan daha az enerji tüketimine sahip. E3200'in, tıpkı E5000 serisi Wolfdale Pentium'lar gibi 1 MB L2 belleği ve 200 MHz'lik FSB değeri bulunuyor. Ancak E5000'lerin sahip olduğu L1 bellek miktarının yarısı kadar olan 2 x 32 KB L1 belleğe sahip olmasından ötürü bu işlemcilerden biraz daha yavaş. E6300'ün 266 MHz'lik FSB değeri ve 2 MB'lık L2 belleği, bu işlemcinin E3200 ve E5000 serisi Pentium'lardan daha hızlı olduğunu gösteriyor. Genel toplamdaki değerler sistem belleği ve ekran kartı gibi bileşenlere daha hızlı erişim sağlayan FSB değerlerinin yüksek olması sayesinde artıyor.

Uygun işlemciler

Çalışmanıza mani olmayacak derecede hızlı, fakat aynı zamanda bütçenizi sarsmayacak derecede uygun bir bilgisayar toplamak istiyorsanız, Pentium Dual Core bir işlemci harika bir seçim olacaktır. E6300, Celeron ve Pentium aralığında en iyi performansı sunuyor. Celeron işlemciler daha ucuz olsa da, eğer bütçeniz çok kısıtlı değilse bu

alanda birkaç dolar daha fazla harcamayı göze alarak fark edilebilir derecede performans kazanabilirsiniz.

Her şeye rağmen bir Celeron almaya karar verdiyseniz, E3200'ün tüm diğer E1000 Celeron'lardan daha

hızlı ve daha ucuz olduğunu belirtelim. E5000 Pentium'lar da o kadar kötü sayılmaz, ancak fiyatları E6300'den çok da ucuz olmadığı için E5000 almak pek mantıklı bir seçim olmayacaktır.

Intel Core 2 Duo

Geçtiğimiz yıllarda piyasada bulunan birçok bilgisayarda Core 2 Duo işlemcileri yer alıyordu, ancak Intel artık bu serinin yerine Core i3 ve Core i5 işlemcilerini üretmeyi planlıyor. Eğer LGA 775 soketine sahip bir anakartın bulunduğu bilgisayarınızı terfi ettirmek istiyorsanız veya yeni bir bilgisayara ayıracağınız bütçe pek yüksek değilse, Core 2 Duo'lar halen iyi bir tercih olarak listenizde üst sıralarda yer alabilir. LGA 775 yonga setine sahip anakartlar

halen Core i3 ve Core i5 desteği sunan LGA 1156 destekli anakartlara göre daha uygun fiyatlara sahip.

Core 2 Duo'ların her serisi farklı miktarda L2 belleğine sahip; fakat söz konusu bellek iki çekirdek tarafından da paylaşıyor. Tabii birden fazla işlemin aynı anda çalıştığı anlarda verilerin iki bellek arasında aktarımını gereksiz kıldığı için bu durum daha verimli bir sonuç doğuruyor. Daha yüksek miktarda L2 belleği, işlemcinin yeni veriler

için sistem belleğine erişim sıklığını düşürerek performansı artırıyor. Diğer yandan daha yeni işlemcilerde daha iyi performans için paylaşımlı L3 belleği sunuluyor ve her çekirdeğe ayrı bir L2 bellek ayrılıyor.

Farklı aralıklar

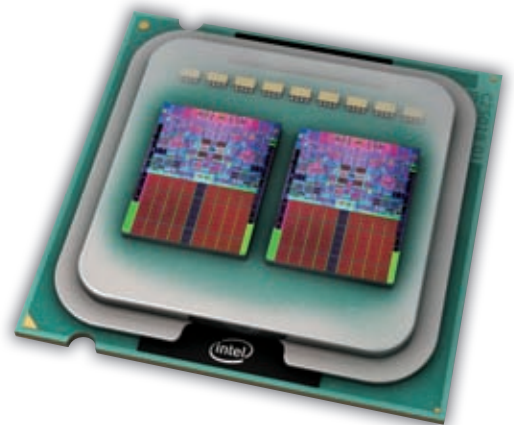
E7000 serisi Core 2 Duo işlemciler 266 MHz'lik dış veri yolu hızına, yani 1066 MHz'lik FSB değerine sahip. 45 nm teknolojiyle üretilen bu işlemciler daha serin ve verimli çalışabiliyor. E8000 serisi işlemciler de 45 nm teknolojisinin ürünü; ancak 333 MHz'lik dış veri yolu hızına, yani 1333 MHz'lik FSB değerine sahip. E7000 gibi 32 KB'lık L1 belleğe sahip olan E8000 serisi, Core 2 Duo ailesinin en büyük değeri olan 6144 KB'lık L2 belleğe sahip.

Uygun işlemciler

E7000 serisi Core 2 Duo'lar, daha pahalı olan E8000 serisine göre daha iyi bir fiyat / performans oranı sunuyor. Testlerde aralarında ufak fiyat farkları bulunan üç E7000 serisi işlemci de iyi sonuçlar veriyor. Eğer Core 2 Duo ailesinden bir işlemci düşünüyorsanız, en hızlı olan E7500'ü tercih edebilirsiniz. Hangi E8000 modelini seçeceğinize karar vermeniz biraz zor olabilir. E8200 ve E8400, E7500'e göre önemli bir performans farkı sunmuyor. E8500 ve E8600 daha iyi performansa sahip, ancak pahalı fiyat etiketleri nedeniyle neredeyse aynı fiyata satılan fakat daha hızlı olan Core i5 işlemcilerin gerisinde kalıyorlar.

Intel Core 2 Quad

Intel'in Core 2 Quad işlemcilerinde dört çekirdek bulunuyor; dolayısıyla aynı anda birden fazla programla çalışanlar için ideal. Video düzenleme yazılımları gibi birden fazla süreci aynı anda ger-

çıkartılan yazılımlar da dört çekirdekli işlemcilerin nimetlerinden yararlanıyor. Bir Core 2 Quad işlemcinin esasında tek bir yongada toplanmış iki Core 2 Duo olduğu söylenebilir. Her iki yarıda da iki çekirdeğin paylaştığı iki ayrı L2 bellek bulunuyor. Intel Core i5 ve Core i7 -AMD Athlon II ile Phenom II de dahil- işlemcilerinin aksine, söz konusu yongalarda dört çekirdek arasında paylaşılan bir L3 belleği bulunmuyor. Sonuç olarak durum işlemcilerin sistem belleğine daha çok ihtiyaç duymaları anlamına geliyor.

Farklı aralıklar

Q8000, Q9000 ve Q9050 serisi yongalar, 45 nm teknolojisi kullanılarak üretilmiş Yorkfield çekirdeğini kullanıyor. Böylelikle çok daha serin ve enerji tüketimi düşük bir şekilde çalışmaları mümkün oluyor. Bu işlemcilerde de 1333 MHz'lik FSB değeri söz konusu. Q8000 serisi işlemciler 2048 KB'lık L2 belleğine sahipken, Q9000 serisinde 3072 KB'lık iki adet L2 bellek bulunuyor. Q9050 serisi işlemciler ise iki adet 6144 KB'lık L2 belleğe sahip. Bu değer LGA 775 işlemciler içinde en yüksek.

Uygun İşlemciler

İncelediğimiz en hızlı Core 2 Quad işlemciler Q9550 ve Q9650, ancak buna rağmen yaklaşık aynı fiyata satılan Core i5 750 kadar hızlı değiller. Q8200, kendisinden daha hızlı ve en iyi fiyat / performans oranına sahip olan Q8300'den daha pahalı bir fiyat etiketi taşıyor. Yaklaşık 250 TL'lik bir fiyata sahip olan Q8300 tüm testlerde oldukça iyi sonuçlar veriyor. Eğer LGA 775 tabanlı mevcut bilgisayarınızı terfi ettirmek istiyorsanız, bu işlemci uygun

bir tercih olacaktır. Ancak Intel'in artık ağırlığını bu tipteki işlemciler yerine daha yeni ve hızlı olan LGA 1156 tabanlı Core i5 ve Core i7'lere verdiğini de aklınızda bulundurmalısınız. Eğer yeni bir bilgisayar topluyorsanız, bu yeni nesil işlemcileri tercih etmeniz durumunda ileride daha da hızlı dört çekirdekli işlemcilere terfi şansınız olacaktır.

Intel Core i3, Core i5 ve Core i7

Intel'in en yeni LGA 1156 tabanlı işlemcileri biraz kafa karıştırıcı şekilde isimlendirilmiş. İşlemci ailelerinin isimleri pek de tanımlayıcı sayılmaz; öyle ki farklı mimarilere ve yeterliliklere sahip birçok işlemci, örneğin Core i5, aynı ismi paylaşıyor.

Farklı aralıklar

Core i5 750 haricindeki tüm i3 ve i5 işlemciler Clarkdale mimarisine sahip; öte yandan i5 750 de dâhil olmak üzere tüm yongalara birer kuzey köprüsü entegre edilmiş. İşlemciler aynı zamanda PCI Express bağlantıları üzerinde doğrudan kontrole sahip. İşlemciler, ses ve SATA gibi daha düşük hızdaki arabirimleri yöneten güney köprüsüyle haberleşmek için 2 GB / s hızındaki Direct Media Interface (DMI) aracılığıyla haberleşiyor.

Core i3 ve i5 600 serisi işlemciler çift çekirdeğe ve 4 MB L3 belleğe sahip. 32 nm teknolojisi serin ve enerji tüketimi konusunda cimri olmalarını sağlıyor, ancak bu işlemcileri gerçekten özel kılan şey entegre grafik yongaları. Bu yongalar en son çıkan üç boyutlu

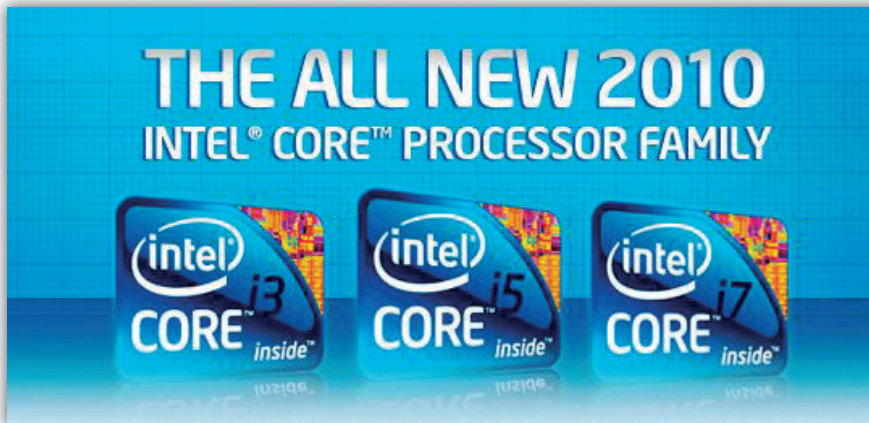
oyunlar için yeterince güçlü olmamakla birlikte, yüksek çözünürlüklü filmlerin seyredilebilmesi için gayet yeterli. Tabii bunun için Intel H57 veya H55 yonga setine sahip bir anakarta da ihtiyacınız var. Core i7 800 serisinde kullanılan Lynnfield mimarisine sahip olan dört çekirdekli Core i5 750 serideki diğer işlemcilerden ayrılıyor.

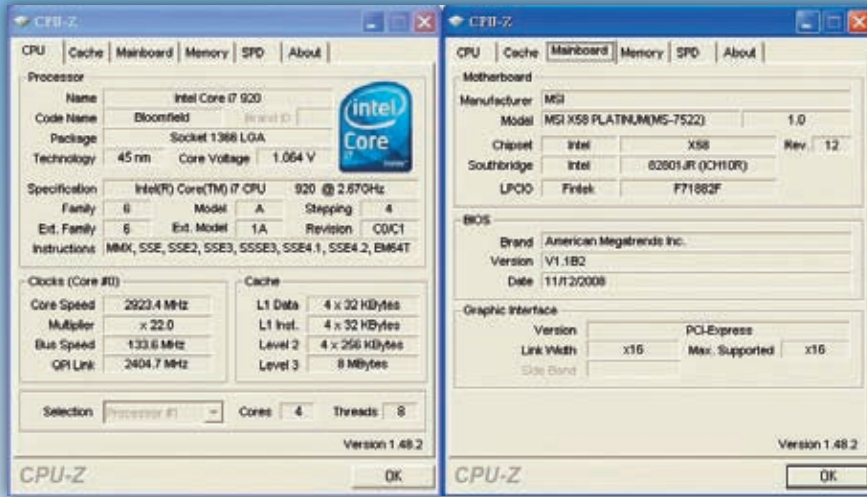
Core i3 yongalarının kırılmış bir sürümü olan Pentium G6950'nin ismine aldanmamak gerek. Bu işlemcide de yalnızca 32 KB'lık L1 ve 3 MB'lık L3 bellek bulunuyor.

Tüm Core i7 işlemcilerde dört çekirdek bulunuyor, fakat 45 nm teknolojisinden ötürü Clarkdale i3 ve i5 yongalarına göre daha fazla enerji tüketiyorlar. Büyük 8 MB'lık L3 bellekleri dört çekirdek arasında paylaşıyor, böylelikle L3 belleği olmayan Core 2 Quad işlemcilere göre daha çok verim elde edilmiş oluyor. 800 serisi i7 yongaları LGA 1156 soketiyle uyumluyken, daha eski 900 serisi yongalar LGA 1366 soketini kullanıyor.

Lynnfield tabanlı Core i7 800 ve i5 750 serileri, Clarkdale tabanlı i3 ve i5 işlemcilerle aynı entegre kuzey köprüsüne ve DMI arayüzüne sahip. Daha eski olan 900 serisi Core i7 yongaları PCI Express bağlantıları üzerinde doğrudan denetime sahip değil, ancak diğer sistem bileşenleriyle iletişim için yüksek hızlı QuickPath Interconnect (QPI) arayüzünü kullanıyor.

Intel'in i5 750 haricindeki tüm LGA 1156 ve 1366 işlemcileri Hyper-Threading özelliğine de yeniden

kavuştu. Bu özellik, eski Pentium 4 işlemcilerde olduğu gibi tüm fiziksel çekirdeklere ilave birer sanal çekirdek tahsis ediyor. Böylelikle birden fazla sürecin çalıştırıldığı programlar, örneğin video dönüştürücüler hızlanmış oluyor. Tüm Core i5 ve Core i7 800 serisi işlemciler tarafından paylaşılan fakat Core i3 serisinde bulunmayan bir özellik de, performans talep eden uygulamalar söz konusu olduğunda işlemcinin saat hızını otomatik olarak daha önceden belirlenmiş olanın üzerine çıkaran (overclock eden) ve performansı artıran Turbo Boost özelliği. Tabii bu özelliğin düzgün çalışabilmesi için yeterli bir güç kaynağı, iyi tasarlanmış bir anakart ve iyi bir soğutma sistemine ihtiyacınız var.

Uygun işlemciler

Core i3 530 ve 540'ın ikisi de oldukça uygun fiyatlı ve performanslı işlemciler, fakat kesenin ağzını biraz daha aralayıp bir 530 almak daha mantıklı. LGA 1156 anakartlar LGA 775'lerden daha pahalı olsa da, uzun vadede terfiye açık olmasını istediğiniz bir bilgisayar topluyorsanız, işlemci tercihinizi Core 2 yerine i3'ten yana kullanmanız ileride sisteminize daha hızlı bir LGA 1156 işlemci takmak istediğinizde rahat etmenizi sağlayacaktır. Eğer bu esnekliği sağlamak istiyor fakat i3 530 için yeterli bütçe-yi denkleştiremiyorsanız, daha ucuz ve daha yavaş olan Pentium G6950 sizin için uygun bir seçim olacaktır. Bu işlemci i3'lerden daha yavaş

olsa da hemen hemen incelememizde yer alan Core 2 Duo'lar kadar performans gösteriyor.

Core i5 600 serisi işlemciler yeterince hızlı, fakat işlemcinizle birlikte dâhili bir grafik yongası satın almak istemiyorsanız, Core i5 750 sizin için daha uygun olacaktır. Core i5 600 yongalarının hemen hepsinden daha hızlı olan i5 750, aynı zamanda fiyat avantajı da sunuyor. Aşırı derecede pahalı olmayan güçlü bir bilgisayar toplamak için ideal bir işlemci. Eğer Core i5 600 serisi bir işlemci almayı düşünüyorsanız, Core i5 661'in neredeyse Core i5 660'ın aynısı olduğunu, fakat daha fazla güç tüketimine ihtiyaç duyan daha hızlı bir entegre grafik yongasına sahip olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Daha da hızlı bir bilgisayar toplamak niyetindeyseniz, en iyi işlemci tercihiniz i5 750'den yaklaşık 140 TL daha pahalı bir fiyat etiketine sahip olan Core i7 860 olacaktır.

AMD Athlon II

AMD'nin yeni Athlon II X2 işlemcilerinin hepsi, işlevsel olmayan ve dört

çekirdekli Phenom II X4'lerin aksine, çift çekirdekli AM3 modeller. Phenom II'lerin üretiminde kullanılan 45 nm teknolojisinin aynısı kullanılarak üretilmiş olan işlemciler aynı şekilde AM2+ ve AM3 anakartlara uyuyor. Her Athlon II X2 çekirdeği 128 KB L1 ve 512 KB L2 belleğe sahip. İstisnai olarak 235e ve 250 modellerinde çekirdek başına 1 MB L2 bellek bulunuyor. L3 bellek mevcut değil; dolayısıyla durum işlemcilerin göreceli olarak daha yavaş olan sistem belleğini daha sık kullanacağını gösteriyor.

Dört çekirdekli Athlon II'ler çift çekirdekliyle aynı miktarda L2 belleğe (2 MB) sahip olsalar da pratikte bu durum farklı sonuçlar veriyor. Alışıla gelmiş 128 KB'lık L1 belleğe sahipler ve çekirdek başına yalnızca 512 KB L2 bellek düşüyor. Değerler Phenom II'de olanla aynı; ancak verilerin verimli bir şekilde dağıtılabilmesini sağlayan 6 MB'lık paylaşımlı L3 bellek hariç. Sonuç olarak diyebiliriz ki Athlon II işlemciler birden fazla programın aynı anda çalıştığı durumlarda o kadar da hızlı olmamakla birlikte, üç boyutlu oyunlarda da daha düşük performans verebiliyorlar. Öte yandan, iyi birer grafik kartıyla birlikte kullanıldığında bu işlemcilerden de çok iyi sonuçlar almak mümkün. Üç çekirdekli Athlon II X3 işlemciler aslında işlevi olmayan bir çekirdeğe sahip Athlon II X4'lerle aynı, yani özellikleri birbirine oldukça yakın.

Uygun işlemciler

Tüm Athlon II'ler gayet iyi bir fiyat / performans oranı sunuyor, ancak özellikle 2.8 GHz hızındaki Athlon II X2 240 bu konuda lider. Yaklaşık 100 TL'lik fiyatıyla düşük bütçeli kullanıcılar için en iyi alternatiflerden biri olarak anılmayı hak ediyor. Bu işlemciyi yine uygun fiyatlı bir AM3 anakartla birlikte satın alabilir veya eski AM2+ anakartınızda yer alan yavaş işlemcinizin yerine takabilirsiniz. Biraz daha fazla ödeyerek daha iyi performans sahibi olmak isterseniz, yaklaşık 110 TL olan 3.0

GHz'lik X2 250'yi tercih edebilirsiniz.

Athlon II işlemciler uygun fiyatlarına rağmen şaşırtıcı bir şekilde iyi performans sunuyorlar. Bunun somut bir örneği

yaklaşık 225 TL'lik fiyatıyla piyasada bulabileceğiniz en ucuz dört çekirdekli işlemci olan Athlon II X4 620. 2.6 GHz'lik saat hızına sahip olan ürün video dönüştürme testlerimizde gayet iyi sonuçlar verdi. Yani Athlon II X4 620 kısıtlı bir bütçeniz varsa uygun tercih olabilir, ancak oyunlar ve çok görevli işlemler için en iyi seçim olmayacağı kesin. Oyun ve yüksek performans amacıyla bir bilgisayar toplayacaksanız, Phenom II tercih etmeniz daha iyi olacaktır.

AMD Phenom II

AMD'nin Phenom II işlemcileri Intel'in yeni Core i3 ve Core i5 yongaları tarafından alt edilmiş olsa da halen alanında kullanıcıları cezbedebilecek birçok alternatif sunuyor. Phenom II yongaları, aynı hızda çalışan eski Phenom'lardan daha serin, daha hızlı ve daha az enerji gereksinimiyle çalışmalarını sağlayan 45 nm teknolojisiyle üretiliyor. Dört çekirdek 6 MB'lık bir L3 belleği paylaşıyor (4 MB'ye sahip olan 810 modeli hariç), ayrıca çekirdek başına 512 KB'lık L2 ve 128 KB'lık L1 bellek bulunuyor. Güncel olarak üretilen Socket AM3 Phenom II işlemciler bellek ve diğer sistem bileşenleriyle iletişim kurmak için HyperTransport 3.1 protokolünü kullanıyor. Şu an için hiçbir yonga bu hızı kullanmasa da ilerleyen tarihlerde 3200 MHz'lik veri yolu hızına ulaşılması mümkün. AM2+ soketi artık yavaş yavaş ortadan kalkıyor ve dolayısıyla tüm güncel Phenom II'ler AM3 yapısında geliyor. AM3 yongaları hep AM2+ hem de AM3 anakartlara uyuyor; ancak en iyi performansı AMD'nin 890GX / FX veya 880G yonga setine sahip anakartlarında veriyorlar. Buna rağmen birçok AM2+ anakart AM3 işlemcileri sorunsuzca kabul ediyor ama bazı durumlarda ilave bir BIOS güncellemesi gerekiyor.

Uygun işlemciler

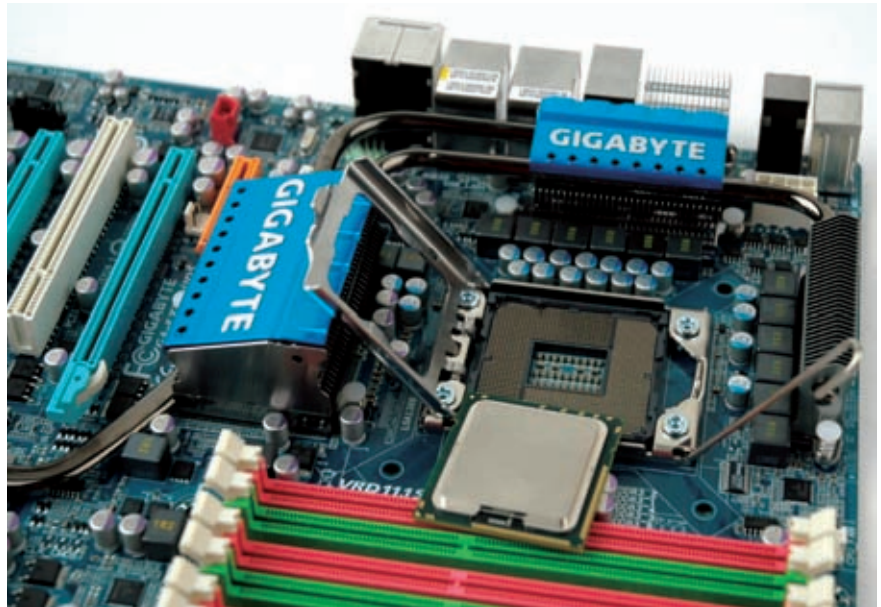
Phenom II işlemciler iki, üç veya dört çekirdekli olarak satılıyor. "Black Edition" etiketiyle satılan modeller kilitsiz çarpana sahip, böylelikle HyperTransport ve bellek hızlarını değiştirmeksizin overclock yapmak mümkün oluyor. En iyi Phenom II X4 yongaları fiyat ve performans açısından Intel'in Core i3 modeline yakın. En hızlı model Phenom II X4 965 Black Edition, ancak şu an

için yalnızca biraz daha yavaş olan 955 Black Edition fiyat / performans oranı bakımından daha uygun. İncelediğimiz Phenom II, 3.0 GHz'lik X2 545 modeli. Callisto çekirdeğini kullanan model hızlı bir çift çekirdekli işlemci arayanlar için yaklaşık 190 TL'lik fiyatıyla oldukça cazip. Öte yandan bizim tercihimiz yalnızca 30 TL daha uygun ve çarpan kilitsiz Phenom II X2 550 Black Edition'dan yana. Phenom II X2 550 Black Edition yalnızca ufak bir performans artışı vermesine karşın önemli bir fiyat farkına sahip. Birden çok programı aynı anda çalıştırmak için performans istiyorsanız, üç çekirdekli Heka işlemciler daha iyi bir tercih olacaktır. Kısaca 250 TL altında bir fiyatla alabileceğiniz en iyi işlemcinin Phenom II X3 720 Black Edition olduğunu söyleyebiliriz. Bu modelde de çarpan kilidi bulunmuyor; ancak performans hâlihazırda overclock gerektir-

meksizin yeterince iyi.

Heka ve Deneb çekirdekleri AMD'nin enerji tüketimi açısından tutumlu Phenom II modellerinde (Phenom II X3 705e, Phenom II X4 905e ve Phenom II X4 910e) de bulunuyor. Standart Phenom II'ler 80W ila 125W'lık tüketime sahipken, bahsi geçen üç model sadece 65W değerini taşıyor. Dolayısıyla büyük kasa kullanmadığı için soğutma sistemi açısından zengin olmayan ve performans ağırlıklı çalışmayan bilgisayarlar için bu işlemcilerin ideal olduğunu söyleyebiliriz. Ancak özellikle bu tip bir bilgisayar oluşturma çabası içinde değilseniz, bu işlemcilerin fiyat / performans açısından iyi bir değer vermediğini aklınızdan çıkarmamalısınız. Socket AM3 Phenom II işlemcilerin en önemli avantajlarından biri, bilgisayarınızı aralıklarla yükseltme olanağı sunmaları. Öncelikle AM3 işlemcinizi alarak eski AM2+ anakartınıza takabiliyor, uygun olduğunuzda da yeni bir AM3 anakart ve yeni DDR3 bellekler alarak sisteminizi yükseltmeye devam edebilirsiniz. Benzer durum ne yazık ki bilgisayarınızı yükseltmek isteyen Intel kullanıcıları için söz konusu değil: Yeni bir Intel Core i3, Core i5 veya Core i7 işlemci için yeni bir anakart ve yeni bellek modülleri gerekiyor. Sıfırdan bir bilgisayar bile topluyor olsanız, bir AM3 işlemci ve 880G olmasa bile 785G gibi bir anakart satın almak benzer özelliklerde Intel ürünleri almaktan daha ucuza gelecektir. ❖

Teknolojinin “gri”si

Grinin teknolojik ürünlere ne kadar yakıştığı tartışılmaz. Peki, sektörün grisi için ne demeli?

Pamir KIZILTUĞ
pamir@PCnet.com.tr

UZUN zamandır “gri” konusu üzerine bir şeyler yazmayı düşünüyordum; fakat araya teknolojik bazı gelişmelerin girmesi nedeniyle sürekli erteleniyordu. Yaz aylarında teknolojik boyutta çok fazla yenilik olmaması ve geride bıraktığımız ay içerisinde bazı sektörel gelişmelere tanıklık etmemiz en sonunda konuya giriş yapmamı gerektirdi. Konumuz paralel ithalat, gri piyasa ya da başka bir deyişle gri borsa. Nedir bu gri?

Gri borsa ürünlerinin temeli uluslararası ticaret anlaşmalarına dayanıyor ve her zaman için yasa dışı bir durumdan bahsedilemez. Şu an için çok geçerli olmasa da on yıl kadar öncesinin İstanbul’undaki Sirkeci Doğubank’ı hatırlamaya çalışın. Ülkemizde olmayan cep telefonları, televizyonlar, müzik setleri (Böyle bir şey de vardı değil mi?) Walkman’ler, taşınabilir CD çalarlar ve hayal bile edemeyeceğiniz birçok ürünü görebilirsiniz. Şahsen tüm elektronik alışverişlerimi oradan yapardım ve esnaf olarak halen tanıdıklarım var. Nasıl mı oldu? Epey eskiden zamanının meşhur taşınabilir oyun konsolu Nintendo Game Boy almaya kararlıydım ve öncelikle çevremizdeki mağazalara göz gezdirdim. Sonrasında Doğubank’a gelip fiyatlara baktım ve aynı ürün-

de yüzde 30-40 daha uygun olduklarını gördüm. Hatta mağazadaki standart bir Nintendo Game Boy’un fiyatına, yeni çıkan ve sonrasında oldukça heyecanla edindiğim renkli ekranlı Nintendo Game Boy Color da camekânların içinde duruyordu. Aklın yolu birdi. Türkiye’ye ne zaman geleceği belli olmayan, gelse bile kaçta satılacağı meşgul bir ürün karşımdaydı. Henüz 16 yaşlarımdaki gri sempatisi ta o zaman başladı bende...

Sözün özünde gri borsa ülkemizdeki resmi distribütörün izni haricinde ithal edilen ürünlere deniyor. Distribütör kendi isteğine bağlı olarak yasal yollarla bir ihtimal bunu engelleyebilir. Takdir edersiniz ki sahte ürünlere bile kolay kolay bir şey yapılamıyorken bırakın da gri borsa ürünleri rahat rahat satsın değil mi? Biraz önce de bahsettiğimiz gibi durum uluslararası ticaret anlaşmalarına bakıyor. Bizim ülkemiz bu konularda biraz daha özgür hareket edebiliyor. Yolunuz düştüğünde Sirkeci’yi mutlaka bir kolağan edin derim.

Elektronik ürünlerdeki hata payı çok azdır. Dünya devi bir markadan tercih yapıyorsanız ve o ürüne eğer sonradan bir müdahalede bulunulmamışsa tüm özelliklerinin yüzde 100 çalıştığına emin olabilirsiniz. Dolayısıyla gri alışverişler biraz güven gerektiriyor. Biraz insan sarrafı olmanız gerekebilir. Satıcıların yüzüne bakarak bile çoğu şeyi anlayabiliyorsunuz. Tabii Çin kökenli markalar yaygınlaştıkça ürünlerdeki aynı kalitelerin korunmadığını tekrarlayamayız. Eğer dünya markalarından şaşmıyorsanız yine güvenmekle hata etmezsiniz. Lise ve üniversiteye ait dönemlerdeki tüm elektronik alışverişlerim de Doğubank üzerinden oldu. Fotoğraf makinesi, video kamera, cep telefonu vs. aklınıza gelebilecek her şeyi oradan satın aldım. Bir tanesi bile bozulmadı ve genellikle zamana bağlı olarak yıpranarak kullanılamaz hâle geldiler. Cep telefonları için de biliyorsunuz daha sonra IMEI kaydı zorunlu olmaya başladı.

Gri alışverişler sayesinde Avrupa ve Amerika’da yeni yeni çıkmaya başlayan en popüler ürünleri kullandım. Çoğu arkadaşımın daha uygun fiyatta alışveriş yaptığım gibi, daha iyi ürünleri kullandım. Garantileri yoktu ama halk tabiriyle “üzerine çıkıp tepinmiyoruz ya; iyi baktığın sürece bozulmaz” kuralına uydum ve hiçbir sorun yaşamadım. Çevremdeki birçok kişi belki de üç-beş sene

Resmi yollarla bir Apple iPad almak istiyorsanız en azından birkaç ay daha beklemeniz gerekiyor.

kişi gösterebilirim. Belki üretim sıkıntısıdır diyeceğim ama şu ana kadar iPhone isteyip de alamayan bir kişiyi de göremedim. Sonuç şu ki resmi olarak ithal edilmeyen ürünler yüzünden kazancı gri piyasa sağlıyor. Gelelim Apple iPad ve iPhone 4'e.

Ürünler hakkında konuşabilecek hiçbir eksi yön yok. Fiyatları internet üzerinden izliyoruz. Apple iPad Amerika'da satışa sunulmasından birkaç gün sonra Türkiye'de de satılmaya başlandı. Amerika'dan dönen kişiler çevrimiçi alışveriş sitelerini tercih ettiler ya da gri piyasadan ürünler temin edildi. Her

sonra göreceği ürünleri benim sayemde gördü. Belki de hiç göremeyeceği... Başka bir duygu.

Gel zaman git zaman şimdi 28 yaşımdayım. Sayamayacağım kadar teknolojik gri ürün kullandım ve bir kere bile başım ağrımadı. Hatta marka vermeden şöyle bir açıklama yapayım. Geçtiğimiz Kasım ayında fotoğraf makinemi yenileme sebebiyle gittim tanıdık bildik gri dükkânların birine. Fiyatı sordum ve yurt dışıyla arada 100-150 dolarlık bir fark vardı. O kadar da olsun ki kar etsinler. Tamam dedim; ürünü açıp kontrol ettim ve edindim. Biraz daha yukarıya doğru yürümüş olsam ürünün resmi distribütörünün önünde olacaktım ve iki katı fiyata -evet gerçekten iki katı fiyata- satın alacaktım. Bazı arkadaşlarım merak edip soruyor: "Bu makineye bu kadar para verdin; ya bozulursa ne olacak?" Ben de cevaplıyorum: "Bir tane daha alırım ne olacak; yenisiyle aynı kapağı gelir. En azından yedek pil gibi aksesuarlarım olur."

Durum böyle. Ülkemizde geniş kitleleri kapsayan teknoloji ürünlerinin fiyatları ne yazık ki uçuk seviyede. Yurt dışında fiyatlar çok daha makul. Tüketicimiz alışveriş yaparken kendisini artık rahatsız hissediyor. Şimdi bazı ürünleri örneklemek gerekiyor:

Microsoft Xbox 360... Sony bildiğiniz gibi PlayStation 3'ü ülkemizde dünya

genelinden kısa bir süre sonra satışa sundu. Hem oyun hem de konsol satışlarından ciddi kar etti. Microsoft ise Türkiye'de korsan kullanımı öne sürerek bu pazara girmeyeceği konusunda açıklama yaptı. Maliyetleri az çok biliyoruz. Herkesin korsan kullanacağını dahi düşünsük ki böyle bir şey olamaz; Microsoft sadece konsol satışından bile ciddi kar edebilirdi. Microsoft Xbox 360 ülkemize resmi olarak hiç gelmedi. Doğubank ve benzeri iş hanları üzerinden tüm satışlar gerçekleşti. İnternet kullanımının yaygınlaşmasıyla çevrimiçi satış siteleri de rahat rahat ürünleri sattı. Demek istediğimiz, kazanç Microsoft'a gideceği yerde gri borsa için emek veren kişilere gitti. Kesinlikle hak ettiler!

Sırada Apple var. Yıllardır bilgisayarları yüzünden kesinlikle karşısında durduğum Apple artık beğenimi kazanmaya başlıyor. Bilgisayarların konfigürasyonu doğru düzgün olmaya başladı. Intel işlemci tercihi bir dönüm noktasıydı ve sektörü geriden takip etmiyorlar. Artık kendi standartları konusunda çok fazla direktmiyorlar. iPad ile çok olmasa da iPhone ile tam anlamıyla sempati kazanmış durumdalar. Bildiğiniz gibi ilk nesil iPhone ülkemizde satılmadı. Teknolojiye meraklı insanlar olarak hepimiz merak ediyorduk ve mecburen gri -renk değil borsa- olarak aldık. Çevremde gri olarak ilk nesil iPhone edinmiş en az on

iki ortamda da güvenilir birçok insan var. Fırsattan istifade kötü niyetli olanlar da... Geçen gün büyük bir alışveriş sitesinde iPhone 4 satın alma vaadiyle kandırılan ve parasını kaptıran birkaç kişiyle karşılaştım. Sorumlu aradığımızda aklımıza ilk olarak Apple'ın Türkiye'deki yetkilisi geliyor. Dünya genelinde iPad satışı birkaç milyonla ifade edilirken en azından on bin tanesi ülkemize resmi olarak gelemiyorsa bu kesinlikle yetkili suçu. Çok büyük oranlar değil ve Türkiye bunu hak ediyor.

Apple iPad konusundaki son sözü Migros söyledi. Öncelikle ürünler Gold Teknoloji Marketleri tarafından piyasaya sürüldü. Ardından Migros da piyasaya girdi. Ürünler ülkemize resmi olarak ithal edilenlerden değil çünkü şu an resmi bir iPad satışı yok. Birkaç bin tane getirip satıyorlar. Şayet bozarsanız garanti konusu da ayrı bir durum. Marketçilik deneyimli ve muhtemelen teknoloji konusunda teknoloji mağazaları kadar bilgili uzman bulundurmayan bir firmada Apple iPad satılıyor. Üstelik dediğim gibi iki katı fiyata. Bakalım Apple iPhone 4 için neler göreceğiz. Ürünler eskidikten sonra ülkemize gelecekte o firmanın Türkiye'de işi ne? Bunca zaman canları sıkılmayacak mı? Bunları düşünür dururum işte... Neyse ki gri sağ olsun. Her zaman grinin arkasındayım. Tavsiye ederim. ❖

Ayın sistem önerileri

Yeni bir bilgisayar almayı düşünenlerin ilk başvurduğu yer olan "Ayın Sistem Önerileri" birbiri ile en uyumlu çalışan parçaları seçerek güncel koşulların en iyi sistemlerini bir araya getiriyor.

Pamir KIZILTUĞ / pamir@PCnet.com.tr

AMD'nin başarılı fiyatlarını arkamıza alarak bu ay sistem önerileri tablomuzda ciddi değişikliklere gittik. Örneğin; AMD işlemcili "Ekonomist" sistemimizde bile artık bir Phenom II işlemci var ve üstelik çarpan kilidi açık! Benzer şekilde dört çekirdekli işlemciler tercih ettiğimiz AMD işlemcili "Fiyat/Performans Canavarı" sistemimizde de Athlon II

ailesini bırakarak Phenom II'ye terfi ettik. Orta seviyeden itibaren en güncel ve en güçlü yonga setlerini kullanmaya başladık; böylece sisteminizden hem o an en iyi performansı alacaksınız hem de gelecek yıllardaki güncellemeleri gerçekleştirmek çok daha kolay olacak. Intel tarafındaki orta seviye sisteme ek olarak "Performans Avcısı" sistemlerin

her ikisinde de artık USB 3.0 desteği var. "Ekonomist" sistemi dışında yine her iki seviye için de monitör önerilerimiz LED aydınlatmalı modellerden yana. Önemli bir not: Grafik kartı seçiminde hala ne alacağınıza karar veremediyseniz ay içerisinde gelmesi beklenen NVIDIA GeForce GTX 460 modellerine de bakabilirsiniz. ♦

	AMD PLATFORMU		INTEL PLATFORMU	
	EKONOMİST	Fiyat (TL)	EKONOMİST	Fiyat (TL)
İşlemci	AMD Phenom II X2 550	163	Intel Pentium E6500	161
Anakart	ECS A785GM-M5	113	MSI G41M4-L	92
Bellek	2 GB Transcend JM1333KLU-2G 1333 MHz	100	2 GB Kingston KVR800D2N6 / 2G 800 MHz	105
Ekran kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Sabit disk	500 GB Samsung SpinPoint HD502HJ	73	500 GB Samsung SpinPoint HD502HJ	73
Monitor	Acer P191W	179	Acer P191W	179
Kasa	SuperPower Q6233-A2	61	SuperPower Q6233-A2	61
Güç kaynağı	300 Watt (Kasa içinde)	-	300 Watt (Kasa içinde)	-
Optik sürücü	Sony AD-5260S-0B	39	Sony AD-5260S-0B	39
Ses kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Ağ kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Hoparlör	Genius SP-110	12	Genius SP-110	12
Fare / Klavye	A4 Tech KB-2150D	22	A4 Tech KB-2150D	22
TOPLAM		762		744
	FİYAT / PERFORMANS CANAVARI	Fiyat (TL)	FİYAT / PERFORMANS CANAVARI	Fiyat (TL)
İşlemci	AMD Phenom II X4 925	249	Intel Core i5 750	381
Anakart	BIOSTAR TA890GX	230	GIGABYTE P55-USB3	259
Bellek	2 x 2 GB Kingston HyperX KHX1600C9D3K2 / 4G 1600 MHz	303	2 x 2 GB Team Grup Xtrem LV TM3X2000LV4GK 2000 MHz	359
Ekran kartı	PowerColor Radeon HD5830	467	Zotac GeForce GTX 465	548
Sabit disk	Western Digital Caviar Black WD5001AALS	107	Western Digital Caviar Black WD5001AALS	107
Monitor	AOC E2236SWA	291	AOC E2236SWA	291
Kasa	Dark Evo	307	Dark Evo	307
Güç kaynağı	OCZ Fatal1ty Series 550W (Kasa içinde)	-	OCZ Fatal1ty Series 550W (Kasa içinde)	-
Optik sürücü	Sony AD-5260S-0B	39	Sony AD-5260S-0B	39
Ses kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Ağ kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Hoparlör	Microlab X23	166	Microlab X23	166
Fare / Klavye	Logitech Wireless Desktop MK300	61	Logitech Wireless Desktop MK300	61
TOPLAM		2220		2518
	PERFORMANS AVCISI	Fiyat (TL)	PERFORMANS AVCISI	Fiyat (TL)
İşlemci	AMD Phenom II X6 1055T	368	Intel Core i7 930	548
Anakart	Asus R.O.G. Crosshair IV Formula	497	GIGABYTE X58A-UD7	683
Bellek	4 x 2 GB G.Skill Ripjaws DDR3 1333 MHz	640	3 x 2 GB Mushkin Blackline 998740ST 1600 MHz	463
Ekran kartı	Sapphire Radeon HD5870	779	Palit GeForce GTX 480	1007
Sabit disk	600 GB Western Digital Velociraptor + 1 TB Seagate Barracuda 7200.12 ST31000528AS	866	600 GB Western Digital Velociraptor + 1 TB Seagate Barracuda 7200.12 ST31000528AS	866
Monitor	HP x23LED WS233AA	469	HP x23LED WS233AA	469
Kasa	AeroCool PGS Series BX-500	445	AeroCool PGS Series BX-500	445
Güç kaynağı	730W (Kasa içinde)	-	730W (Kasa içinde)	-
Optik sürücü	Samsung SH-B083L (Blu-ray)	219	Samsung SH-B083L (Blu-ray)	219
Ses kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Ağ kartı	Tümleşik	-	Tümleşik	-
Hoparlör	Edifier M3500	190	Edifier M3500	190
Fare / Klavye	Logitech G110 + Logitech G9x	310	Logitech G110 + Logitech G9x	310
TOPLAM		4783		5200

Bu sistemler tavsiye niteliği taşımaktadır. Sistemlerle birlikte verilen fiyatlar piyasa ortalamaları olup bu bileşenleri belirten fiyattan bulabilmek için her birini farklı bir şirketten satın almanız gerekebilir. Belirtilen bileşenlerin özellikleri üretici web sitesinden incelenerek uyumlulukları kontrol edilmiştir. Bu nedenle seçilen anakart, işlemci, bellek ve ekran kartları birbirini desteklemektedir. PCnet'te yayınlanan tüm donanım fiyatlarının KDV dahil olduğunu, tüketicinin kanununa göre KDV dahil fiyat verilmesi gerektiğini unutmayın.

Düşen fiyatlar, artan kapasiteler ve yükselen performanslarla SSD'lere her geçen gün bir adım daha yaklaşıyoruz. Test merkezimizin bu ayki konusu en sonunda birer vitrin ürünü olmaktan kurtulmayı başaran SSD'ler.

Pamir KIZILTUĞ / pamir@PCnet.com.tr

GELECEĞİN veri depolama teknolojisinin SSD'ler olduğunu dergimizde sıkça dile getiriyoruz. SSD'ler aslında 2006 sonundan beri ülkemizde satılmakta; ancak son kullanıcılar için "satın alınabilir" birer ürün olabilmeleri adına 2010 oldukça iyi bir yıl oldu. Birtakım netbook'larda artık SSD görmek bizi şaşırtmıyor ve dahası üreticiler bazı üst seviye modellerde kullanıcılara doğrudan SSD sunabiliyor. Öncelikle SSD'nin tam olarak ne olduğuna ve avantajlarına kısaca değinmekte fayda var. SSD'lerin görevini basitçe tanımlamak gerekirse "yeni nesil bir sabit disk" demek yerinde olur. Fakat bildiğiniz gibi sabit disklerin içerisinde motor, motora bağlı dönen plakalar ve başka bir motor tarafından kontrol edilen hareketli bir kafa bulunuyor. Veriler plakaların üzerine manyetik olarak kaydediliyor ve istendiğinde hızla geri okunabiliyor. Okuma ve yazma görevlerinden kafa sorumlu. Yani elektroniğe ek olarak sabit disklerin içinde aynı zamanda ciddi bir mekanik aksamın varlığından bahsedilebilir. Mekanik aksamlar da sonuç olarak hareketli parçalar içermesinden dolayı ısınma, gürültü, ses, titreşim, ağırlık, güç tüketimi ve darbelerden etkilenme gibi sorunları beraberinde getiriyor.

SSD'lerin birçoğu güncel ürünlere uyumluluk açısından 2.5 inçlik bir sabit disk gibi tasarlanıyor. Tabii bazı ürünler için daha farklı tipte üretim de mümkün olabiliyor. Üreticiler bu konuda son derece esnek davranabiliyor. Tıpkı USB belleklerde olduğu gibi bir devre kartı ve üzerine yerleştirilmiş olan NAND'lar var. Hiçbir mekanik aksam olmadığından biraz önce sıraladığımız hiçbir sorun yok. Kuşkusuz en büyük avantaj da bunlar. Depolama NAND tabanlı olduğundan, yani mekanik hiçbir aksam olmadığından verilere erişim süresi hayli yüksek. Aradığınız kolayca bulunabiliyor ve hızla okunabiliyor. Performans kısmını ise asıl olarak sabit disklerde olduğu gibi yazma hızları belirliyor. Fiyatlarda rol oynayan iki etkenden biri yazma hızı, diğeryse tahmin edilebileceği gibi kapasite. SSD'lerin uzun yıllar boyunca en büyük sorunu yüksek fiyatları oldu. Üreticiler ilk etapta 32 GB gibi modellerle kullanıcıları söz konusu teknolojiye alıştırmayı başardı ancak günümüzde 32 GB hiç geçerli bir değer değil. İşletim sistemini hızlı

şekilde kullanmak ve programlarınızı uçurmak için 60 GB ya da 64 GB yeterli. 120 GB ya da 128 GB'a yöneldiğinizde fiyat doğrudan iki katına yakın olacaktır. Testimizde bahsi geçen birçok modelin piyasada 60 GB ya da 64 GB'lık seçeneğinin olduğunu da bilmeniz faydanıza. Tablomuzda da belirttiğimiz "GB başına maliyet" değerleri ürün seçiminde üzerinde en çok durmanız gereken noktalar arasında. Veri depolama ihtiyaçları için de harici bir mekanik sabit disk kullanmak halen en mantıklısı. SSD'ler henüz arşivcilik için pek mantıklı sayılamaz. Seçebileceğiniz iki ana ürün türü var: İlki fiyat/performans sınıfındaki ürünleri barındırıyor ve yazma hızı 120 - 130 MB seviyelerinde. Okuma değerleri elbette 200 MB üzerinde. Her iki değer de 2.5 inci bırakın 3.5 inçlik sabit disklerden bile üstün. Şayet yazma hızı 200 MB seviyesine tırmanan ürünlerle SSD güncellemesini en iyi şekilde hissetmek istiyorsanız bütçenizi oldukça zorlamanız gerekebilir.

Testimizde yer alan tüm ürünleri sizin için en ince ayrıntısına kadar test ettik. Hatta ürünlerde kullanılan NAND'ların marka ve modelini bile tablomuzdan inceleyebilirsiniz.

227 TL

Firma: Armada, Datagate,
Mersa Sistem
Tel: (212) 467 38 00, (212) 332 15 00,
(216) 645 82 00
Web: www.armada.com.tr,
www.datagate.com.tr,
www.mersasistem.com.tr

Puan: 61

365 TL

Firma: Armada, Asnet, Avnet,
Index
Tel: (212) 467 38 00, (312) 481 60 00,
(216) 315 49 00, (212) 331 21 21
Web: www.armada.com.tr,
www.asnet.com.tr,
www.avnet.com, www.indeks.com.tr

Puan: 79

462 TL

Firma: Asnet
Tel: (312) 481 60 00
Web: www.asnet.com.tr,

Puan: 83

Intel X25-M

40 GB olarak etiketlenmiş olan Intel X25-M, kullanıcılara 37.1 GB kullanılabilir alan sunuyor. Firmanın kendisine ait 8 GB'lık Intel 29F64G08CAMDA NAND yongasından beş adet barındıran ürün, daha çok ekonomik olan fiyatıyla göz önüne çıkmayı başarıyor. GB başına olan birim maliyet teste katılan diğer ürünlerle kıyaslandığında oldukça başarılı bir aralıkta. Performans testlerine bakıldığında ürünün okuma değeri olarak diğer birçok SSD gibi tatminkâr değerler sunduğu görülebilir de yazma değerleri ne yazık ki günümüzün sabit disklerinin bile çok çok altında. Alüminyum ve ince olan kasa yapısı oldukça hoş. Ayrıca kutudan 3.5 inçlik dönüştürücü gelmesi masaüstü bilgisayarlara uyumluluk açısından bir hayli önemli. Testteki diğer ürünlere bakıldığında performans ve GB başına maliyet açısından çok daha başarılı modellerin olduğu görülebiliyor.

Kingston SSDnow V Series SNV425-S2

TESTİMİZDE boy gösteren 64 GB kapasiteli seçenekler arasındaki en uygun fiyatlı model Kingston SSDnow V Series SNV425-S2. Kullanılabilir alan olarak 59.62 GB sunan ürünün GB başına maliyeti 6.12 TL seviyesinde ve söz konusu değer test ortalamasına göre oldukça çekici. Toplam kapasiteyi Toshiba'ya ait 16 adet TH58NVG5D2ETA20 NAND ile sunan ürünün alışımlı kasa yapısı sağlamlık konusunda kullanıcıya güven vermeyi başarıyor. Performans testlerine bakıldığında okuma değerlerinin oldukça üst bir seviyede olduğu kolaylıkla görülebiliyor. Yazma değerleri ise günümüzdeki performans seviyesinde olmayan birçok SSD'de olduğu gibi standart seviyede. Fakat yine de bir sabit diske kıyasla üstün olan değerlerden bahsedilebilir. Yazma değeri çok yüksek olan bir SSD'ye ihtiyacınız yoksa ve 64 GB kapasite sizin için yeterliyse Kingston SSDnow V Series SNV425-S2 mantıklı bir seçenek.

BigBoy Flash SSD G-II

SAMSUNG tarafından geliştirilen BigBoy Flash SSD G-II kullanıcılara 59.62 GB kullanılabilir alan sunuyor. Sekiz adet 8 GB'lık K9HCGZ8U5M model yongadan güç alan üründe oldukça kalın bir alüminyum bir kasa tercih edilmiş. Doğal metal görüntüsünde olması ürünün görünümüne artı değer katan yönler arasında. Yazma değeri geride bıraktığımız rakiplere oranla biraz daha yüksek olan ürün Kingston SSDnow V Series SNV425-S2 ile aynı kapasitede olmasına karşın yaklaşık 100 TL daha yüksek fiyatlı. Okuma değerlerinde benzer sonuçlar elde edilse de iş yazmaya gelince yaklaşık yüzde 20'lik bir performans avantajından bahsedilebilir. Ek olarak ürünün beraberinde gelen kutu içeriği de cömertçe hazırlanmış. 3.5 inç dönüştürücü profillere ek olarak kutudan bir USB 2.0 disk kutusu da gelmekte. Böylece ürün taşınabilir bir disk gibi de kullanabiliyor.

Mushkin IOSeries mknssdio64gb

ÜLKEMİZİN bellek pazarındaki yeni oyuncusu Mushkin, testimizde oldukça performanslı olan seçeneklerle boy gösteriyor.

64 GB (59.62 kullanılabilir) kapasiteye sahip olan IOSeries mknssdio64gb'de Toshiba'ya ait TH58NVG5D2ETA20 NAND yongalardan 16 adet kullanılıyor. Oldukça havallı bir alüminyum kutu içerisinde satışa sunulan ürünün kutusundan sadece kendisi geliyor. Bellekleri koruyan kasada da alüminyum tercih edilmiş ve malzeme kalın olan yapısıyla güven vermeyi başarıyor. Ürünün üzerindeki etiket incelendiğinde okuma hızının saniyede 220 MB, yazma hızının da 140 MB seviyesinde olduğu görülebiliyor. Performans testlerine bakıldığında okuma testleri için belirtilen değerlerin doğru olduğu, yazma testlerinde ise 140 MB'lık değerin çoğu zamanda aşılarak 200 MB'a kadar tırmadığı gözlemleniyor. Mushkin IOSeries mknssdio64gb hız avantajıyla öne geçmeyi başarıyor.

Corsair Nova Series CSSD-V64GB2-BRKT

CORSAIR'in fiyat/performans seviyesinde konumlandığı Nova ailesi, diğer markalarda benzer kapasiteye sahip fiyat/performans seviyesi ürünlerle kıyaslandığında biraz yüksek fiyatlı kalıyor. 16 adet 4 GB'lık Intel 29F32G08AAMDB NAND yongayı temel alan Corsair Nova Series CSSD-V64GB2-BRKT'de performans testlerine bakıldığında fiyat olarak daha uygun olan rakiplere göre ortaya farklı bir yön çıkamıyor. Siyah renge boyanmış alüminyum bir gövdeye sahip olan ürün kutusundan 3.5 inç yuvalara uygun dönüştürücü kitle birlikte geliyor. Gövde ve malzeme seçimi olarak piyasadaki başarılı seçenekler arasına yerleşen ürünün tek dezavantajı rakiplerle kıyaslandığında yüksek kalan fiyatı. Performansı açısından mantıklı bir aralıkta bulunan Corsair Nova Series CSSD-V64GB2-BRKT'nin diğer modellerde olduğu gibi 59.62 GB'lık alanı kullanılabilir olarak sunuluyor.

Intel X25-V

INTEL'in testimizdeki en uygun fiyatlı ürün olan X25-M'e göre biraz daha üst noktada konumlandığı X25-V'nin kapasitesi 80 GB olarak belirlenmiş ve 74.4 GB'lık bir kısım kullanıma açık.

Testimizdeki 80 GB'lık tek seçenek olan üründe performans testleri, Intel etiketli olan diğer modele göre olan üstünlüğü kolaylıkla göz önüne serebiliyor; fakat genel ortalamaya göre yine oldukça düşük sonuçlar söz konusu. Okuma testlerine bakıldığında olumsuz hiçbir şey konuşmak doğru değil fakat yazma testlerinde daha performanslı bir rakiple arada nereden baksanız 50 MB'a yakın bir farklılık söz konusu. Hatta 80 MB dolaylarındaki değerin günümüzdeki birçok 2.5 inçlik sabit diske benzer seviyede olduğu söylenebilir. Kutusundan 3.5 inç yuvalara uyumlu profille gelen Intel X25-V'nin görünüm açısından diğer model olan X25-M'den hiçbir farklılığı yok.

470 TL

Firma: Bilmax
Tel: (216) 412 95 95
Web: www.bilmax.com.tr

Puan: 91

516 TL

Firma: Dijital Trend, Gümen
Tel: (212) 266 87 70,
(216) 660 06 76
Web: www.dijitaltrend.com,
www.gumengroup.com

Puan: 79

565 TL

Firma: Armada, Datagate,
Mersa Sistem
Tel: (212) 467 38 00, (212) 332 15 00,
(216) 645 82 00
Web: www.armada.com.tr,
www.datagate.com.tr,
www.mersasistem.com.tr

Puan: 72

OCZ

Vertex 2 OCZSSD2-2VTXE60G

OCZ'nin teknik güncellemelerden geçirdiği Vertex 2 ailesinin 60 GB (55.8 GB kullanılabilir) seçeneği benzer kapasiteli rakiplere göre testimizdeki en yüksek fiyatlı olan seçenek. GB başına maliyeti 11.55 TL seviyesinde olan ürün elbette fiyat farkının hakkını liderlik konumunda bulunan performansı ile vermeyi başarıyor. 2.5 inç yapısındaki ürünler arasında hem okuma, hem de yazma olarak en yüksek sonuçlar sağlandığı gibi, testin tek 3.5 inç yapısındaki çift kontrolcülü modeli olan Colossus Series OCZSSD2-1CLS120G ile de benzer değerler elde ediliyor. Performans kavramını hem okuma, hem de yazma değerlerinin oluşturduğu hesaba katılırsa ve benzer kapasiteli modellerle arada olan fiyat farkı göz önüne alınırsa performansa ihtiyaç duyan kullanıcıların gönül rahatlığı ile tercihlerini OCZ Vertex 2 OCZSSD2-2VTXE60G'den yana yapması gerekiyor.

ADATA

500 Series S596

ÜRÜNLERİNDE çoğu zaman fiyat/performans dengesini koruyan ADATA, testimizde 500 serisinde yer alan S596 modeliyle boy gösteriyor. 120 GB olarak etiketlenmiş ürün kullanılabilir olarak 112 GB alan sunsa da GB başına maliyet olan 5.90 TL'nin testteki en iddialı değer olduğunu söylememiz gerekiyor. Depolama alanını Intel'in 29F64G08CAMDB NAND'larından 16 adediyle karşılayabilen üründe performans da fiyat/performans seviyesindeki bir ürün için ideal seviyede. Özellikle uygulama ve yeni nesil işletim sistemlerinin kapladığı yer nedeniyle 64 GB seviyesindeki bir SSD için endişeniz varsa ADATA 500 Series S596 kapasite farkıyla sorunları aşmanıza yardımcı olabilir. Aradaki fiyat farkının aynı kapasitedeki rakip modellerle oldukça fazla oluşu, ürünü kapasiteye daha fazla önem veren kullanıcılar için biraz daha avantajlı konuma getiriyor.

Mushkin

IOSeries mknssdio128gb

MUSHKIN'in IOSeries mknssdio128gb modeli dış görünüm açısından testteki diğer 64 GB'lık Mushkin IOSeries mknssdio64gb ile tamamen aynı. NAND seçiminde bu kez Toshiba TH58NVG5D2ETA20 yerine Samsung K9HCG08U5M tercih edilmiş ve böylelikle ürün üzerinde belirtilen performans değerleri okuma için 250 MB'a kadar, yazma için de 180 MB'a kadar olarak tanımlanıyor. Teste katılan 128 GB (119.24 GB kullanılabilir) seçenekler arasında performans seviyesinde konumlanan ürünün okuma ve yazma değerleri etiket üzerinde belirtilenleri doğrular nitelikte ve hatta bazı uygulamalarda yazma değerinde 200 MB barajına dahi ulaşıldığı gözlemlenebiliyor. 6.60 TL'lik GB başına maliyetiyle aynı kapasiteye sahip performans seviyesindeki rakiplerinden uygun fiyatıyla da öne çıkmayı başaran ürün testimizdeki "En İyi Fiyat/Performans" ödülleriinden birini hak ediyor.

793 TL

Firma: Penta
Tel: (216) 528 00 00
Web: www.penta.com.tr

Puan: 81

899 TL

Firma: Akortek
Tel: (212) 210 97 99
Web: www.akortek.com

Puan: 90

954 TL

Firma: Akortek
Tel: (212) 210 97 99
Web: www.akortek.com

Puan: 93

Mach Xtreme MX-JET MXSSD2MJET-128G

ÜLKEMİZDEKİ bellek ve SSD pazarına hızlı bir giriş yapan Mach Xtreme, tüm ürün gruplarında oldukça kaliteli seçenekler barındırıyor. Hareketli görsel tasarımının yanı sıra performansı da dikkat çeken MX-JET MXSSD2MJET-128G yeni bir SSD satın almak isteyenlerin üzerinde durması ürünler arasında. Mat ve oldukça sağlam bir kasa içerisinde Intel üretimi 8 GB'lık 29F64G08CAMDA NAND'lardan 16 adet barındıran ürünün etikette belirtilenlere göre okuma değeri saniyede en yüksek 260 MB'a kadar çıkabiliyor. Yazma değerleri ise en yüksek 190 MB ve ortalama olarak 130 MB olacak şekilde belirtiliyor. Okuma testlerimiz 210 MB seviyesinin üzerine nadir olarak çıksa da belirtilen değere ulaşamadığımızı söylemeliyiz. Ancak asıl önemli olan yazma değerlerinde ortalama ve en yüksek değerlerin etikete doğru bir şekilde işlendiğini söylememiz gerekiyor.

Team Group Xtreem G1 SSD

TEAM Group'un Xtreem G1 SSD modeli testimizde 128 GB'lık modeller arasında zirve için şansını zorlayan seçenekler arasında. Siyah renkte ve oldukça sağlam bir alüminyum kasaya sahip olan ürünün performans değerleri oldukça iç açıcı durumda. Özellikle okuma hızı için elde edilen değerlerin testteki en üstün sonuçlara yakın olduğunu söylemek gerekiyor. Yazma hızında da elde edilen değerler performans seviyesindeki diğer rakiplere benzer şekilde saniyede 190 MB seviyesine yakın. Intel'in 8 GB'lık 16 adet 29F64G08CAMDB NAND'ından güç alan ürün fiyat açısından kendisinden biraz daha yüksek fiyatlı olan OCZ Vertex Series OCZSSD2-1VTX120G ile teknik açıdan benzer özellikler taşıyor. Performans seviyesinde ve yüksek kapasiteli bir SSD tercih ederseniz Team Group Xtreem G1 SSD'nin memnun kalacağınız ürünler arasında olduğunu hesaba katmalısınız.

OCZ Vertex Series OCZSSD2-1VTX120G

TEAM Group'un Xtreem G1 SSD modeliyle kontrolcüsünden NAND yongalara kadar birçok ortak özelliğe sahip olan OCZ Vertex Series OCZSSD2-1VTX120G'de tek fark baskı devre içerisindeki yonga dizilimi. Performans testlerine bakıldığında hem okuma hem de yazma performansı için elde edilen değerlerin birbirine yakın olduğu kolaylıkla görülebiliyor. Hatta uygulamalar değişmesine karşın yine benzer sonuçlarla karşılaşılması iki ürünün de özünde aynı olduğunu gösteriyor. Kontrolcünün yine performanslı bir modelden (INDILINX IDX110M01-LC) yana tercih edilmesi OCZ Vertex Series OCZSSD2-1VTX120G'nin de zirveye oynadığını ispatlıyor. Aynı kapasiteye ve performansa sahip Team Group Xtreem G1 SSD'ye göre çok fazla olmasa da biraz daha maliyetli olan ürün performans ve kapasite açısından uzun yıllar boyunca başınızı ağrıtmayacak seçenekler arasında yer alıyor.

OCZ

Colossus Series OCZSSD2-1CLS120G

TESTİMİZDE yer alan 3.5 inç yapılı tek SSD olan OCZ Colossus Series OCZSSD2-1CLS120G, performansa önem verenlerin dikkat etmesi gereken bir seçenek. Samsung'un K9LBG08U0M NAND'ından 32 adet içeren ürünün fark yarattığı yön 16 adet NAND başına bir kontrolcü ve bir önbellek içermesi. Böylelikle test uygulamalarının verdiği sonuçların da ortaya koyduğu gibi ürün performansı itibarıyla hiçbir rakibinin gözünün yaşına bakmıyor. Siyah renkte ve alüminyum bir kasa içerisinde korunan baskı devrede bileşenler iki yüze de pay edilerek yerleştirilmiş. Performans sonuçlarına bakıldığında okuma ve yazma değerlerinin her ikisinin de kolaylıkla 240 MB seviyesine çıktığı anlaşılabilir. Öte yandan sunulan çift kontrolcü ve çift önbelleğin özellikle birden fazla dosya üzerinde yapılacak çalışma ya da kopyalama benzeri işlemlerde hız avantajı sağlayacağı kesin.

1143 TL

Firma: Akortek
Tel: (212) 210 97 99
Web: www.akortek.com

Puan: 99

Corsair

Extreme Series CMFSSD-128D1

TESTİMİZDE katılan en yüksek fiyatlı ürün olan Corsair Extreme Series CMFSSD-128D1, GB başına 10.14 TL olan maliyetiyle benzer kapasitedeki rakipleri karşısında şansını zora sokuyor. 2.5 inç yapısında olan ve siyah renkte bir kasaya sahip olan üründe Samsung'un 16 adet 8 GB'lık K9HCG08U1M NAND'ları görev yapıyor. Gerçekleştirdiğimiz performans testlerine göre gerek okuma gerekse yazma değerleri beklentileri karşılamayı başarıyor; fakat zirve noktası için oynayan diğer ürünlerde benzer ya da daha yüksek performansların biraz daha uygun fiyata sunulabildiği gözlerden kaçmıyor. 119.24 GB kullanılabilir alan sunan üründe yüksek performans ve baş ağrıtmayacak bir kapasiteye önem veren kullanıcıların tüm beklentileri kolaylıkla karşılanabiliyor. Corsair Extreme Series CMFSSD-128D1'in daha uygun fiyatlı rakipleri karşısında şansını biraz zor gözüküyor.

1197 TL

Firma: Dijital Trend, Gümen
Tel: (212) 266 87 70, (216) 660 06 76
Web: www.dijitaltrend.com,
www.gumengroup.com

Puan: 90

	INTEL X 25-M	KINGSTON SSDNOW V SERIES SNV425-S2	BIGBOY FLASH SSD G-II	MUSHKIN IOSERIES MKNSSDIO64GB	CORSAIR NOVA SERIES CSSD-V64GB2-BRKT	INTEL X25-V	OCZ VERTEX 2 OCZSSD2-2V7X60G
Firma	Armada, Datagate, Mersa Sistem	Armada, Asnet, Aynet, Index	Asnet	Bilmax	Dijital Trend, Gümen	Armada, Datagate, Mersa Sistem	Akorrek
Telefon	(212) 467 38 00, (212) 332 15 00, (216) 645 82 00	(212) 467 38 00, (312) 481 60 00, (212) 315 49 00, (212) 331 21 21	(312) 481 60 00	(216) 412 95 95	(212) 266 87 70, (216) 660 06 76	(212) 467 38 00, (212) 332 15 00, (216) 645 82 00	(212) 210 97 99
Web	www.armada.com.tr, www.datagate.com.tr, www.mersasistem.com.tr	www.armada.com.tr, www.asnet.com.tr, www.aynet.com, www.index.com.tr	www.asnet.com.tr	www.bilmax.com.tr	www.dijitaltrend.com, www.gunengroup.com	www.armada.com.tr, www.datagate.com.tr, www.mersasistem.com.tr	www.akorrek.com
Fiyat	227	365	462	470	516	565	645
TEKNİK DETAYLAR							
Bitimlendirilimsi kapasite	37,1 GB	59,62 GB	59,62 GB	59,62 GB	59,62 GB	74,4 GB	55,8 GB
GB başına maliyet	6,11 TL	6,12 TL	7,74 TL	7,88 TL	8,65 TL	7,59 TL	11,55 TL
NAND	5 x Intel 29F64G08CAMDA	16 x Toshiba TH58NVG5D2ETA20	8 x Samsung KH9CGZ8U5M	16 x Toshiba TH58NVG5D2ETA20	16 x Intel 29F32G08AAMDB	8 x Intel 29F64G08CAMDA	16 x Intel 29F32G08AAMDB
Teknoloji							
Fiziksel Yapı	2,5 inç	2,5 inç	2,5 inç	2,5 inç	2,5 inç	2,5 inç	2,5 inç
Arabirim	SATA II	SATA II	SATA II	SATA II	SATA II	SATA II	SATA II
Bant genişliği	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn
USB desteği	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
TEST SONUÇLARI							
HDTach RW 3.0.1.0							
Average Read	220,8 MB / sn	211,8 MB / sn	195,2 MB / sn	165,2 MB / sn	199,4 MB / sn	230,6 MB / sn	217,2 MB / sn
Average Write	41,2 MB / sn	90,8 MB / sn	149,2 MB / sn	147,3 MB / sn	109,5 MB / sn	82,9 MB / sn	198,4 MB / sn
Burst Speed	252,9 MB / sn	239,2 MB / sn	240,7 MB / sn	144,6 MB / sn	187,4 MB / sn	245,1 MB / sn	233,3 MB / sn
Random Access	0,1 ms	0,2 ms	0,1 ms	0,2 ms	0,1 ms	0,1 ms	0,1 ms
HD Tune Pro 4.50							
Minimum (Read / Write)	207,8 MB / 22,6 MB	200,1 MB / 17,1 MB	182,2 MB / 121,3 MB	110,4 MB / 117,1 MB	137,9 MB / 65,0 MB	213,6 MB / 55,7 MB	172,2 MB / 122,7 MB
Maximum (Read / Write)	216,3 MB / 40,4 MB	203,7 MB / 150,9 MB	198,1 MB / 151,5 MB	181,3 MB / 199,1 MB	203,4 MB / 128,4 MB	219,5 MB / 79,6 MB	212,3 MB / 206,5 MB
Average (Read / Write)	213,9 MB / 39,3 MB	202,2 MB / 94,2 MB	194,2 MB / 142,5 MB	158,2 MB / 173,2 MB	188,1 MB / 87,7 MB	215,8 MB / 77,6 MB	208,0 MB / 188,0 MB
Access Time (Read / Write)	0,1 ms / 0,1 ms	0,2 ms / 0,4 ms	0,1 ms / 0,1 ms	0,2 ms / 0,3 ms	0,1 ms / 0,4 MB	0,1 ms / 0,1 ms	0,1 ms / 0,2 ms
Atto Disk Benchmark v2.46							
32.0 MB / sn	42,190 KB / sn - 196,801 KB / sn	113,149 KB / sn - 209,416 KB / sn	128,469 KB / sn - 165,332 KB / sn	156,833 KB / sn - 118,809 KB / sn	129,726 KB / sn - 177,168 KB / sn	81,456 KB / sn - 224,220 KB / sn	225,339 KB / sn - 177,168 KB / sn
64.0 MB / sn	41,742 KB / sn - 197,775 KB / sn	121,698 KB / sn - 199,255 KB / sn	150,437 KB / sn - 179,334 KB / sn	196,801 KB / sn - 186,250 KB / sn	131,331 KB / sn - 219,292 KB / sn	82,666 KB / sn - 236,859 KB / sn	238,551 KB / sn - 220,324 KB / sn
128.0 MB / sn	41,610 KB / sn - 197,775 KB / sn	134,125 KB / sn - 214,765 KB / sn	160,178 KB / sn - 228,384 KB / sn	201,371 KB / sn - 228,384 KB / sn	133,218 KB / sn - 232,351 KB / sn	83,230 KB / sn - 259,720 KB / sn	251,757 KB / sn - 245,956 KB / sn
256.0 MB / sn	35,187 KB / sn - 194,881 KB / sn	140,178 KB / sn - 239,140 KB / sn	156,977 KB / sn - 226,154 KB / sn	201,326 KB / sn - 228,087 KB / sn	132,287 KB / sn - 232,559 KB / sn	79,906 KB / sn - 253,370 KB / sn	252,352 KB / sn - 245,956 KB / sn
512.0 MB / sn	40,184 KB / sn - 193,119 KB / sn	114,716 KB / sn - 241,833 KB / sn	160,100 KB / sn - 228,942 KB / sn	201,075 KB / sn - 228,942 KB / sn	133,883 KB / sn - 232,915 KB / sn	74,461 KB / sn - 255,054 KB / sn	253,240 KB / sn - 245,707 KB / sn
SSoftware Sandr Professional Home 2010.SP2							
Read Performance	250,0 MB / sn	241,13 MB / sn	234 MB / sn	223 MB / sn	213,8 MB / sn	249,7 MB / sn	246,43 MB / sn
Write Performance	39,71 MB / sn	128,79 MB / sn	155,25 MB / sn	201,62 MB / sn	125,34 MB / sn	78,56 MB / sn	211 MB / sn
DEĞERLENDİRME							
Performans	60	80	85	90	80	70	95
Özellikler	65	75	75	75	75	80	85
TEST ORTALAMASI	61	79	83	91	79	72	93

													
ADATA 500 SERIES S596		MUSHKIN BIOSERIES MKXSSD10128GB		MACH XTREME MX-1ET MXSSD2M1ET-128G		TEAM GROUP XTREEM GI SSD		OCZ VERTEX SERIES OCZSSD2-1V7X120G		OCZ COLOSSUS SERIES OCZSSD2-1CL120G		CORSAIR EXTREME SERIES CM5SD-128D1	
Firma	Endelex Bilgim, Meras Sistem	Bilmax	Penta	Akortek	Akortek	Akortek	Akortek	Digital Trend, Günen					
Telefon	(216) 523 35 70, (216) 645 82 00	(216) 412 95 95	(216) 528 00 00	(212) 210 97 99	(212) 210 97 99	(212) 210 97 99	(212) 210 97 99	(212) 266 87 70, (216) 660 06 76					
Web	www.endedsbilgin.com, www.merasistem.com.tr	www.bilmax.com.tr	www.penta.com.tr	www.akortek.com	www.akortek.com	www.akortek.com	www.akortek.com	www.digitaltrend.com, www.gunengroup.com					
Fiyat	661	788	793	899	954	1143	1197						
TEKNİK DETAYLAR													
Bicimlendirilmiş kapasite	112 GB	119 24 GB	112 GB	119 24 GB	119 24 GB	119 24 GB	119 24 GB	119 24 GB					
GB başına maliyet	5,90 TL	6,60 TL	7,08 TL	7,53 TL	8,00 TL	9,58 TL	10,04 TL						
NAND	16 x Intel 29F64G08CANDB	16 x Samsung K9HCG08U5M	8 x Intel 29F64G08CANDA	16 x Intel 29F64G08CANDB	16 x Intel 29F64G08CANDB	32 x Samsung K9LBG08U0M	16 x Samsung K9HCG08U1M						
Teknoloji													
Fiziksel yapı	2,5 inç	2,5 inç	2,5 inç	2,5 inç	2,5 inç	3,5 inç	2,5 inç						
Arabirim	SATA II	SATA II	SATA II	SATA II	SATA II	SATA II	SATA II						
Bant genişliği	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn	300 MB / sn						
USB desteği	Var	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok						
TEST SONUÇLARI													
HDTach R/W 3.0 I/O													
Average Read	210,5 MB / sn	225,2 MB / sn	211,1 MB / sn	213,8 MB / sn	213,4 MB / sn	217,7 MB / sn	220,3 MB / sn						
Average Write	86,2 MB / sn	157,7 MB / sn	90,1 MB / sn	161,7 MB / sn	157,5 MB / sn	179,6 MB / sn	160,3 MB / sn						
Burst Speed	246,6 MB / sn	186,7 MB / sn	241,5 MB / sn	190,8 MB / sn	189,3 MB / sn	210,1 MB / sn	196,8 MB / sn						
Random Access	0,2 ms	0,1 ms	0,2 ms	0,1 ms	0,1 ms	0,1 ms	0,1 ms						
HD Tune Pro 4.50													
Minimum (Read / Write)	179,4 MB / 19,8 MB	214,5 MB / 164,0 MB	183,5 MB / 124,5 MB	153,5 MB / 175,5 MB	203,9 MB / 171,9 MB	199,2 MB / 183,9 MB	169,1 MB / 134,7 MB						
Maximum (Read / Write)	203,2 MB / 159,3 MB	217,7 MB / 200,0 MB	205,2 MB / 189,2 MB	207,6 MB / 199,4 MB	207,1 MB / 199,8 MB	210,9 MB / 210,3 MB	207,5 MB / 198,1 MB						
Average (Read / Write)	199,9 MB / 113,2 MB	216,6 MB / 193,1 MB	201,9 MB / 160,4 MB	208,8 MB / 193,4 MB	206,5 MB / 193,7 MB	200,1 MB / 198,7 MB	205,0 MB / 175,1 MB						
Access Time (Read / Write)	0,2 ms / 1,8 ms	0,1 ms / 0,1 ms	0,2 ms / 0,2 ms	0,1 ms / 0,1 ms	0,1 ms / 0,1 ms	0,1 ms / 0,1 ms	0,1 ms / 0,2 ms						
Acro Disk Benchmark v2.46													
32,0 MB / sn	138.261 KB / sn - 203.911 KB / sn	109.421 KB / sn - 129.409 KB / sn	155.680 KB / sn - 203.416 KB / sn	195.836 KB / sn - 200.324 KB / sn	192.988 KB / sn - 198.266 KB / sn	232.929 KB / sn - 202.923 KB / sn	193.466 KB / sn - 212.919 KB / sn						
64,0 MB / sn	138.166 KB / sn - 236.640 KB / sn	149.852 KB / sn - 236.859 KB / sn	160.178 KB / sn - 200.824 KB / sn	201.326 KB / sn - 226.859 KB / sn	196.801 KB / sn - 235.744 KB / sn	236.859 KB / sn - 236.300 KB / sn	201.583 KB / sn - 240.267 KB / sn						
128,0 MB / sn	142.722 KB / sn - 237.739 KB / sn	171.462 KB / sn - 257.216 KB / sn	160.563 KB / sn - 191.151 KB / sn	203.118 KB / sn - 258.462 KB / sn	200.324 KB / sn - 259.089 KB / sn	254.761 KB / sn - 260.353 KB / sn	205.797 KB / sn - 259.089 KB / sn						
256,0 MB / sn	145.540 KB / sn - 240.416 KB / sn	171.462 KB / sn - 257.216 KB / sn	165.085 KB / sn - 189.789 KB / sn	203.323 KB / sn - 258.462 KB / sn	201.326 KB / sn - 259.089 KB / sn	254.154 KB / sn - 260.353 KB / sn	205.674 KB / sn - 259.089 KB / sn						
512,0 MB / sn	145.562 KB / sn - 239.674 KB / sn	171.341 KB / sn - 256.876 KB / sn	164.684 KB / sn - 195.462 KB / sn	203.360 KB / sn - 258.111 KB / sn	200.324 KB / sn - 259.357 KB / sn	254.441 KB / sn - 259.985 KB / sn	205.697 KB / sn - 259.357 KB / sn						
Sisoftware Sandra Professional Home 2010 SP2													
Read Performance	234 MB / sn	244,28 MB / sn	223,64 MB / sn	242,86 MB / sn	243,44 MB / sn	245 MB / sn	243,64 MB / sn						
Write Performance	129,46 MB / sn	198,1 MB / sn	124,38 MB / sn	189,17 MB / sn	201,75 MB / sn	238,1 MB / sn	187,12 MB / sn						
DEĞERLENDİRME													
Performans	80	90	80	90	95	100	90						
Özellikler	85	90	85	90	85	95	90						
TEST ORTALAMASI	82	90	81	90	93	99	90						

Windows 8'den ilk detaylar sızdı

Henüz bir ekran görüntüsünü bile görmediğimiz Windows 8'in hedef ve planlarını içeren sunum internete sızdı.

Selim ŞUMLU
selim@PCnet.com.tr

GEÇTİĞİMİZ ayın başlarında Windowsette adlı bir İtalyan web sitesi, Microsoft'un Windows 8 planlarıyla ilgili gizli bir PowerPoint sunumunu ele geçirdiğini açıkladı. Sonradan ortaya çıktı ki bu belge ya yanlışlıkla internete konmuş ya da bir şekilde sızdırılmıştı. Onlarca slayttan oluşan sunum, Microsoft'un sadece kendi çalışanları ya da yakın iş ortaklarıyla paylaşmak isteyebileceği bazı fikir ve yorumlar içeriyor. Microsoft'un, sizin görmenizi en çok istemeyeceği bölüm neydi dersiniz?: "Apple bu işi nasıl yapıyor?" Bu slaytta Apple markasının kaliteli, karmaşık olmayan, kolay çalışan ürünler ürettiğinden bahsediliyor. Apple kullanıcıları yüksek tatminlere ulaştıkları için markaya sadakatleri de artıyor, ve Microsoft "İnsanlar böyle şeylere para öder" diyor! Apple'ın son yıllarda gerek iPhone ve iPod, gerekse Mac bilgisayarlar ve Mac OS X işletim sistemiyle yaptığı çıkış ortada. Görünen o ki Microsoft, Apple'ın başarısını örnek alarak kendi başarısını daha da artırmayı düşünüyor. Microsoft, Windows 8 için en uygun olacağını düşündüğü bazı donanımsal özellikleri de listelemiş. Bunlar ve kullanım alanları şöyle:

- 17 – 30 inç dokunmatik ekran ve DirectX destekli ekran kartı (Dokunma deneyimi ve HD video için)
- Yakınlık sensörü ve ışık sensörü (Bilgisayardan uzaklaştığınızda otomatik olarak uykuya geçecek, odanın ışık durumuna göre ekran aydınlığı ayarlanacak.)
- Kamera (Yüz tanıma destekli oturum açma için)
- Tercihen çok yönlü mikrofön ve kaliteli hoparlörler (Sesle kontrol, iletişim ve eğlence için)
- Kablosuz ağ, Ethernet, Bluetooth (Her şekilde hızlı ve sorunsuz bağlantı için)
- Klavye ve fare (Şimdilik vazgeçilmez ikili)

Yukarıda yüz tanıma teknolojisinden bahsettiğimi fark etmişsinizdir. Microsoft, 2012'de çoğu bilgisayarda kamera bulunacağına inanıyor. Bu sebeple Windows'ta yüz tanıma teknolojisiyle şifre yazmaktan kurtulacağız. Oturum açmak için koltuğumuza oturup kameraya bakmak yeterli olacak!

Microsoft, Windows kimlikleri artık bilgisayar merkezli değil kullanıcı merkezli olacak diyor. Bu da Windows kullanıcı profilinizin "bulut"a taşınmasıyla sağlanacak. Kısacası, başka bir PC'ye veya uyumlu bir aygıtta geçtiğiniz zaman Windows ayarlarınızı, tercihlerinizi, sık kullanılanlarınızı vb. aynen kullanmaya devam edebileceksiniz.

Sunumda Windows 8 için daha hızlı açılış, tablet desteği, enerji tasarrufu, yardım ve desteğin geliştirilmesi, Internet Explorer 9 gibi konulara da değiniliyor. Ancak en önemli yeniliklerden biri Windows Store. Windows Store, Windows için yazılımlar satın alabileceğiniz bir online uygulama mağazası olacak. Böylece kullanıcılar aradıkları yazılımları daha rahat bulup yükleyebilecek, ayarlarını kolayca taşıyabilecek, ve elbette yazılım geliştiricilerle Microsoft da para kazanacak.

Bütün bunlar ne zaman olacak diye soruyor olabilirsiniz. Microsoft, Windows 8'i 2012 yılının ortalarında piyasaya sürmeyi planlıyor. Bu da ilk beta sürümün 2011 ortalarında görünmesi demek. Kısacası, önümüzdeki bir yıl içinde Microsoft bu özelliklerin çoğunu geliştirmiş olacak. Ancak yazılım firmalarının bu tarihlere her zaman sadık kalamadığını da biliyoruz. Dolayısıyla Windows 8'in çıkması yıllar sürebileceği gibi, saydığımız özelliklerden bazıları değişebilir, iptal edilebilir ya da daha da etkileyici olanları eklenebilir! Bahsettiğim sunumdan birçok ekran görüntüsünü <http://git.pcnet.com.tr/380> adresinde görebilirsiniz (İngilizce).

HERKES BUNLARA TIKLIYOR

AYIN OYUNU

Karpuz ustası

<http://git.pcnet.com.tr/374>

Karpuz mevsimi geldi. Bu oyunda, elinizdeki tek karpuzu mümkün olduğunca uzağa fırlatmak için bir dakikanız var. Kuşları vurursanız ve insanları atlayarak ilerlerseniz kazandığınız puan artıyor. Leziz karpuzu düşürürseniz oyun sona eriyor.

PCnet editörlerinin 8.040 puanlık rekorunu kırın, rekorunuzun ekran görüntüsünü selim@PCnet.com.tr adresine gönderin, bir sonraki sayımızda PCnet editörlerini en büyük farkla yenen okurumuzun adını yayımlayalım. Geçen ayın rekortmeni 26.860 puanla Yahya Kahraman oldu. Tebrik ederiz!

KISA FİLM

AHNECTHA "voiceless room"

<http://vimeo.com/12795868>

Can Eren yönetmenliğindeki 2010 yapımı kısa filmin türü "steampunk bilim kurgu" olarak tanımlanıyor. "Voiceless Room" (Sessiz Oda) adından da anlaşılacağı gibi filmde herhangi bir diyalog yok; genellikle sessizlik hâkim. 14 dakikalık film, kıyamet sonrası bir kurgu dünyada geçiyor ve Ahnectha'nın "kişisel kıyamet"ini anlatıyor.

AYIN VİDEOLARI

Mars!

<http://vimeo.com/12079648>

İnsanoğlu Mars'ı kolonileştirse neler olurdu? Kara mizah örneği bu kısa animasyonda

olası bir sonucu görebilirsiniz.

Kim popstar olmak ister?

<http://git.pcnet.com.tr/377>

"Kim popstar olmak ister?" konulu sokak röportajları yapılacaksa, elbette muhabir kişinin yanında Türkiye'nin popstarı, Nane ve Çikita Muz gibi eserlerin bestecisi Ajdar alınmalıdır.

Japonya'da Trabzonspor

<http://git.pcnet.com.tr/378>

Japonya'da dans dersi verdiğini tahmin ettiğimiz Gökden, "This is very important" ile başlıyor ve Japonlara "En büyük Trabzonspor" demeyi öğretiyor.

Efor Kırtasiye

<http://git.pcnet.com.tr/379>

Efor Kırtasiye, bildiğimiz bir kırtasiye! Peki bir kırtasiyeye 3.5 dakikalık reklam filmi çekilebilir mi? O da oluyormuş...

İLGİNÇ SAYFALAR

Lüks hapishaneler

www.wackyowl.com/5-luxurious-prison-cells/

Hapishane hücresi deyince aklınızda mutlaka kötü bir görüntü

canlanıyordur. Bir de bu 5 lüks hücreye göz atın.

Yazarın bomba filmleri

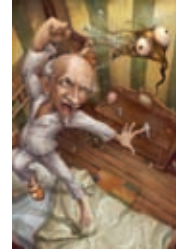
<http://git.pcnet.com.tr/375>

1975'teki Jaws'tan itibaren yaz mevsimlerinin en büyük filmlerinin listelendiği bu görsel çalışmada, en başarılı yönetmen ve oyuncular da görülebilir.

iDesign iPhone

<http://idesigniphone.com>

Herhangi bir iPhone modeli ya da iPod touch sahibiyse bu sitede cihazınızın için 10 binin üzerine muhteşem duvar kağıtları bulabilirsiniz.

Dünya değişiyor

<http://git.pcnet.com.tr/376>

Newsweek dergisi, Amerika'da 2000 yılından 2010'a kadar değişen bazı rakamları derlemiştir. Örneğin 2000'de gönderilen SMS sayısı 400 bin, bu yıl 4.5 milyar.

AYIN SANATÇISI

DeFiN

www.myspace.com/defindefin

Alternatif rock müzik yapan DeFiN, 2006 yılında Adana'da kuruldu. Doğuşcan Tümkaya (vokal, elektro gitar), Buğra Cengizler (elektro

gitar), Ertan Azınç (bas gitar) ve Cem Atık (bateri)'ten oluşan grup son hâlini 2008 yılında aldı. Grubun MySpace sayfasında 6 adet şarkısını ücretsiz dinleyebilirsiniz. Yüxexes performansı da MySpace sayfasından izlenebilen DeFiN, 6 Ağustos'ta Zeytinli Rock Fest'te sahne alacak.

EKSİKSİZ BİR LINUX DAĞITIMI: openSUSE 11.3

openSUSE 11.3'ü ister KDE, ister GNOME, isterseniz de daha hafif olan LXDE veya XFCE gibi görsel arayüzlerle kurmanız mümkün.

Serdar CEVHER / serdar@PCnet.com.tr

EN köklü Linux dağıtımlarından biri olan SUSE, birkaç yıl önce Novell'e satıldıktan sonra ticari bir kimliğe bürünmüştü. Ancak Novell, SUSE'nin ücretsiz bir sürümünün de openSUSE ismiyle yayımlanmasına karar verdi. Özellikle yeni başlayan kullanıcıları hedefleyen bu dağıtım, kolay kurulum, zahmetsiz kullanım ve geniş doküman desteğiyle birçok Linux severin gözdesi oldu. Eğer siz de Ubuntu ve Pardus'tan başınızı kaldırp Linux dünyasındaki farklı dağıtımlar üzerinde göz gezdirmek isterseniz, openSUSE 11.3'ü deneyebilirsiniz.

gibi birçok popüler Linux dağıtımında benimsenen 700 MB'lık CD'ye yazdırılabilir ISO kalıpları yerine 4 GB'lık DVD kalıbı olarak geldiğini belirtelim. Bazı kullanıcılar, CD kalıbı olarak gelen dağıtımları kurduktan sonra istedikleri programları sürekli internetten indirmek zorunda

kalmaktan şikâyet eder. Ancak sürekli en güncel yazılımları kullanmak gibi bir derdiniz yoksa, openSUSE'nin DVD kalıbını indirdikten sonra yazılım indirmek için uzun süre internet bağlantısına ihtiyaç duymayacağınızı belirtebiliriz. Yani örneğin evinizde yavaş bir internet bağlantısına sahipseniz, bir internet kafeden openSUSE'yi indirip DVD'ye yazdıktan sonra rahatınıza bakabilirsiniz.

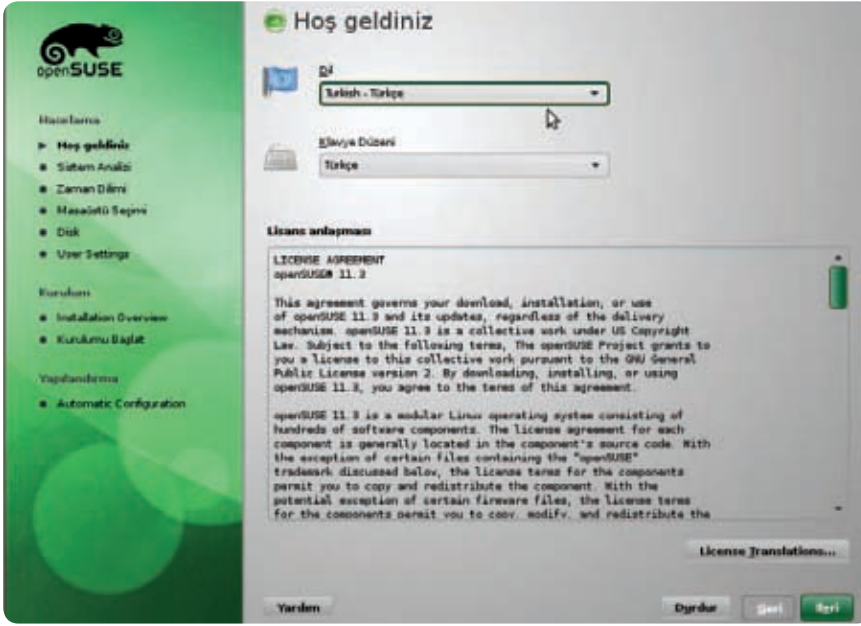
Tek görsel arabirimle gelen diğer dağıtımların aksine, openSUSE'yi ister KDE, ister GNOME, isterseniz de daha hafif olan LXDE veya XFCE gibi görsel arayüzlerle kurmanız mümkün. Gerekli tüm paketler DVD kalıbına dâhil edilmiş.

Öte yandan, 4 GB'lık kurulum kalıbı bulunmasına rağmen Türkçe desteğinin tamamının DVD'ye dâhil edilmemesi yadırgatıcı. Elbette dil destekleri kurulum yaptığınız bilgisayar internete bağlıysa otomatik olarak indirilebiliyor, ancak oldukça düşük boyuta sahip olan bu dosyaların DVD'ye dâhil edilmesi, CD'yle gelen dağıtımlarda yaşanan sıkıntı söz konusu olmadığı için daha kolay olurdu diye düşünüyoruz.

Büyük DVD kalıbı ve avantajları

Öncelikle openSUSE'nin, Ubuntu ve Pardus

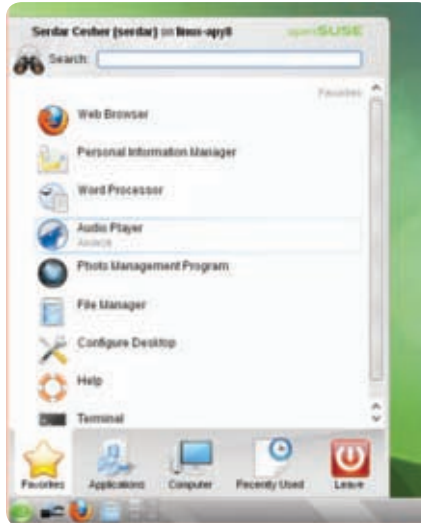

Şık görsel tasarım

openSUSE'yi kurmaya başladığınız ilk andan itibaren, dağıtımın görselliğine ne kadar önem verildiğini fark ediyorsunuz. Eski sürümlerden bu yana baskın olan yeşil renk halen yoğun olarak kullanılıyor. Kurulum sırasında KDE de seçerseniz GNOME da seçerseniz, kurulumun ardından sizi oldukça sade ve bir o kadar da şık bir masaüstü ortamı karşılıyor. Yeterince kuvvetli bir ekran kartınız varsa, otomatik olarak 3D efektler de açılıyor ve görsellik artırılıyor.

KDE menüsü, openSUSE için özelleştirilerek dağıtıma dâhil edilmiş. Daha ince ve Windows'u hatırlatan bir görüntü sunan menü, Linux'a yeni geçen kullanıcıları rahat ettirecek nitelikte. Hâlihazırda KDE kullanıcılarının birçoğu da bu özelliği övüyorlar. GNOME her ne kadar sade ve kullanışlı da olsa, ikili menü yapısı ve gerekli menülerin Windows'ta olduğundan farklı yerlere yerleştirilmiş olması bazılarının kafalarını karıştırabiliyor. Bu nedenle, Linux'la yeni haşır neşir olmaya başlayan kullanıcılar için bazen KDE biçilmiş kaftan oluyor; özellikle de openSUSE'nin kullanışlı arabirimiyle beraber olunca. Sol alttaki Başlat menüsü yerine geçen SUSE düğmesine tıkladığınızda karşınıza

çıkan menü de oldukça kolay kullanımlı. Linux'a yeni başlayan birçok kullanıcı, OpenOffice.org Writer'ın Word yerine, Amarok'un Winamp yerine, Dolphin'in ise Windows Explorer yerine geçtiğini bilmez. İşte bu nedenle, openSUSE'nin menüsünde "Word Processor", "Audio Player", "File Manager" gibi açıklayıcı isimler beliriyor ve fare imlecisiyle bunların üzerine gelindiğinde program isimleri görünüyor.

Diğer yandan, böylesi şık bir görsel arayüze sahip bulunan openSUSE'de yer alan bazı programların yazı tiplerinin epeyce çirkin olması üzücü. Örneğin KDE masaüstünde çalışırken OpenOffice.org'u açtığınızda sizi karşılayan menülerdeki yazı tipleri Windows 98'i anımsatıyor. Bu ayrıntı Linux'un görselliğine taş atan Windows taraftarlarını haklı çıkaracak derecede önemli. Neyse ki depolardan ilave yazı tipleri kurularak bu sorun bir şekilde çözülebiliyor.

Teknik ayrıntılar

16 Temmuz 2010 Cuma günü duyurulan openSUSE 11.3'te 2.6.34 Linux çekirdeği kullanılıyor. Bu, şu an için kullanılabilecek en güncel çekirdek. openSUSE'yle birlikte dağıtılan en popüler güncel yazılımlarsa KDE 4.4.4, Gnome 2.30.1, Xfce 4.6.1, OpenOffice.Org 3.2.1 ve X.org 7.5 olarak belirtiliyor. NVIDIA ve ATI ekran kartlarına neredeyse tam destek verilen dağıtımda ayrıca HP TouchSmart gibi dokunmatik etkileşime sahip yeni nesil bilgisayarlar için de destek sunuluyor. Hem 32 bit hem de 64 bit sistemleri destekleyen dağıtım, dosyalarınızı internette ücretsiz senkronize etmeye yarayan SpiderOak ve ses dosyalarınızı düzenlemenizi sağlayan Rosegarden gibi uygulamalar da içeriyor. Ayrıca bu son sürümle birlikte netbook ve akıllı telefon desteği de iyileştirilmiş.

openSUSE'nin sunduğu en önemli avantajlardan biri de, GNOME'un şu anki yapısını neredeyse tamamen değiştirecek olan GNOME Shell 3.0'ın deneme sürümünü kullanmanıza olanak tanınması. Yani openSUSE'yi gündelik kullanım için düşünmeseniz dahi Linux dünyasındaki yenilikleri test etmek için bu dağıtımdan faydalanabilirsiniz.

openSUSE'ye program veya belge kurmak için Ubuntu'daki Synaptic Paket Yöneticisi'ne benzeyen YaST yazılımı kullanılıyor. Örneğin kurulumun hemen ardından YaST'ı açarak eksik Türkçe desteğini tamamlayabilirsiniz.

openSUSE'yi indirin

4.7 GB boyutundaki openSUSE'yi doğrudan <http://software.opensuse.org/113/en> adresinden veya herhangi bir BitTorrent istemcisiyle BitTorrent ağından indirebilirsiniz, ardından boş bir DVD'ye yazabilirsiniz. Eğer büyük DVD sürümünü indirmek istemezseniz kurulum seçeneği de içeren Live GNOME veya Live KDE kalıplarını indirirseniz de mümkün. Bu kalıpları CD veya USB belleğe yazdırarak kullanabilirsiniz. ❖

KDE'nin tarihi

Linux'un son kullanıcıyla buluşmasında bir mihenk taşı olan KDE (K Desktop Environment) arayüzünün hikâyesini paylaşıyoruz.

Serdar CEVHER / serdar@PCnet.com.tr

KDE'nin ortaya çıkma süreci

1996 yılında, Almanyalı bir bilgisayar programcısı olan Matthias Ettrich bir haber grubuna UNIX masaüstüyle ilgili yaşadığı problemleri içeren bir mesaj gönderdi. Mesajında UNIX'in popüleritesinin ücretsiz alternatifler —çoğunlukla da Linux— sayesinde giderek arttığına dikkat çeken Ettrich, "Ancak halen, ücretsiz, düzgün görünen ve kullanışlı bir masaüstü ortamının eksikliği hissediliyor" diyordu. Birçok ücretsiz veya çok düşük ücretli kullanışlı uygulamanın bulunduğunu belirten Matthias Ettrich, gerçekten kullanışlı bir görsel arabirim oluşturulabilse Linux ve X11 sayesinde her türlü kullanıcının ihtiyacının karşılanabileceğini dile getiriyordu.

KDE geliştiricisi Matthias Ettrich

Bir görsel kullanıcı arayüzü, namı diğer GUI, eksiksiz bir grafik ortamı sunmalıydı. Kullanıcıya tüm günlük işlerini gerçekleştirme, örneğin uygulamaları çalıştırma, e-postalarını okuma, masaüstünü ayarlama gibi imkânlar tanımalıydı. Tüm bölümler uyumlu olmalı ve bir arada çalışmalıydı. Ettrich'in vurgu yaptığı en önemli noktalardan biri de, amacın tüm UNIX sistemi veya sistem yöneticisi için bir GUI yaratmak olmadığıydı. Amaç, son kullanıcı için bir görsel arayüz oluşturmaktı. İşte bu iletiyle birlikte Matthias Ettrich, KDE projesini oluşturmaya başladı. KDE'nin özgün ismi Kool Desktop Environment idi, fakat daha sonradan K Desktop Environment (K Masaüstü

Ortamı) olarak anılmaya başlandı. KDE'nin maskotu, birçok uygulamada da görülebilecek olan Konqi ismindeki yeşil bir ejderhaydı.

Altyapı ve tartışmalar

Matthias Ettrich, KDE'yi geliştirmek için QT araç kitini tercih etmişti ve 1997 yılında ilk büyük çaplı programlar yayımlanmaya başlamıştı. 1998 yılında 1.0 sürümü yayımlandı. Ancak QT'nin özgür yazılım lisansı taşıması nedeniyle Linux camiası büyük bir tartışma içindeydi. Bu tartışmanın sonunda iki farklı proje daha ortaya çıktı. Bunlardan biri yalnızca özgür yazılım kütüphanelerini kullanan Harmony, diğeri ise GNOME idi. 1998 yılında QT araç kiti Q Public License (QPL) ismindeki yeni bir açık kaynaklı lisans sahip olurken, 2000 yılında ise GNU lisansı ile yayımlandı. Ancak GNOME ekibi projelerini geliştirmeyi sürdürme kararı aldı.

KDE başlangıçta gönüllü bir girişimdi. Ancak zaman içinde birçok şirket, çalışanlarını bu projede görevlendirmeye başladı. Bu şirketlerden bazıları Novell (SUSE'yi satın almalarının ardından) ve Trolltech'tir (QT araç kitini üreten firma). An itibarıyla KDE'nin yayımlanmış olan en son kararlı sürümü 4.4.5'tir.

KDE ve Türkiye merkezli dağıtımlar

KDE henüz 1.0 sürümüne dahi erişmemişken, İTÜ mensubu H. Turgut Uyar ve F. Kağan Gürkaynak ile Yeditepe

KDE'nin maskotu Konqi

Üniversitesi mensubu Giray Devlet ve Nurhan Çetin'in bir araya gelmesiyle yola çıkan ekip tarafından hazırlanan Turkuaz Linux dağıtımında kendine yer bulmuştur. Turkuaz Linux, aynı zamanda ilk Türkiye merkezli Linux dağıtımı olarak geçer. Bir başka Türkiye merkezli dağıtım olan Gelecek Linux ile birlikte KDE'nin 1.x ve 2.0 sürümleri Türkiye kullanıcılarına Türkçe olarak sunulmuştur. Halen geliştirilmesine devam edilmekte olan Pardus projesinde ise KDE'nin 4.4 sürümünü bulmak mümkündür. KDE'nin Türkçe çevirileri halen bir grup gönüllü tarafından devam ettirilmektedir.

KDE 1.0'dan bir görüntü

KDE 3.2'den bir görüntü

TABLET PC'LERDE LINUX DEVRİ

Şu an için Windows kullanan tablet PC'ler ve Apple'ın iPad'i oldukça popüler. Ancak geçtiğimiz aylarda yine bu köşeden duyurduğumuz Linux çalıştıran iPad alternatifi TouchBook gibi ürünlerin satışının yakın gelecekte artacağı şeklindeki tahminler yaygınlaşıyor. ABI Research'ün yaptığı araştırmaya göre 2015 yılında cep telefonu haricinde kalan mobil cihazların %60'ından fazlasında Linux işletim sistemi kullanılacak. ABI'den üst düzey bir analistin yaptığı "Son zamanlarda mobil ürünler pazarında görülen Linux yönelimli girişimler, bize Linux'un gelecekteki yeni nesil netbook'larda, tabletlerde ve diğer mobil cihazlarda anahtar rol oynayacağını gösteriyor" şeklindeki açıklama dikkat çekiyor. Tabii Chrome OS, Nokia MeeGo ve HP webOS gibi güçlü alternatifleri de yer aldığı bu piyasada Linux'un tutunup tutunamayacağını zaman gösterecek.

WINE 1.2 ÇIKTI

Windows uyumluluk katmanı Wine'in geliştirici takımı, Wine 1.0'ın üzerinden geçen uzun bir sürenin ardından Wine'in yeni kararlı sürümü olan 1.2'yi yayımladı. Yaklaşık iki yıldır geliştirilen bu sürümde 23.000 civarında değişiklik yer alıyor. 64 bit uyumu ve Tango standardındaki yeni grafiklerle uyumluluk en çok vurgulanan noktalar olmakla birlikte, son kullanıcılar için altı en çok çizilmesi gereken nokta da daha fazla oyunun desteklenmeye başlanmış olması. PlayOnLinux yazılımının da Wine 1.2 ile uyumlu çalışmaya başlamasıyla birlikte Linux altında Windows oyunlarını oynamak çok daha kolaylaşmış olacak. Wine'in son sürümü hakkında bilgi almak ve dağıtımınıza uygun paketi indirmek için www.winehq.org adresini ziyaret edebilirsiniz.

FIREFOX 4 BETA 2 YAYIMLANDI

Firefox'un 3.x serisinin ardından büyük yenilikler getiren 4.0 sürümünün 2. betası Mozilla tarafından yayımlandı. Performans iyileştirmelerinin ve arayüzde yapılan değişikliklerin yanı sıra, teknik konularda da gelişmeler söz konusu. Tam WebGL desteği bu sürümde yer almasına karşın etkin durumda değil, buna karşın HD HTML5 WebM video formatına tam destek sunuluyor. Deneysel bir Direct2D render özelliği de kapalı olarak bulunuyor. Linux kullanıcıları Firefox 4 Beta 2 sürümünü www.mozilla.com/en-US/firefox/all-beta.html adresinden indirebilir; ancak hazır paketler bulunmadığı için bu sürümün kaynak koddan derlenerek çalıştırılması gerekiyor.

LINUX MINT 9 LXDE SÜRÜMÜ YAYIMLANDI

Linux Mint 9'un sınırlı sistem kaynağına sahip bilgisayarlara hitap eden LXDE sürümü yayımlandı. Ubuntu 10.04 tabanında yükselen dağıtımda 2.6.32 Linux çekirdeği, Openbox 3.4.10, LXSession 0.4.3 ve X.Org Server 1.7.5 bulunuyor. LXDE ile birlikte gelen hafif dosya yöneticisi PCManFM2, eski donanıma sahip bilgisayarların performans kazanımı için oldukça önemli bir ayrıntı. Linux Mint 9 LXDE www.linuxmint.com/edition.php?id=60 adresinden indirebilirsiniz.

OTOMOBİL YARIŞI TUTKUNLARINA ÖZEL: VDRIFT

Linux, Windows ve Mac OS kullanıcılarının severek oynayabileceği açık kaynaklı bir yarış simülasyonu olan VDrift, Temmuz ayı başında büyük değişikliklerle sevenlerini mutlu etti. Yeniden yazılan fizik motoru, daha fazla gerçekçilik ve daha iyi performans vad ediyor. Ayrıca yeni harita motoru sayesinde kullanıcıların kendi haritalarını oluşturabilmeleri de kolaylaştırılmış. Oyuna eklenen gerçekçi sesler de bir diğer yenilik. Eğer siz de VDrift'i oynamak ve/veya test etmek istiyorsanız oyunu www.vdrift.net adresinden indirebilirsiniz.

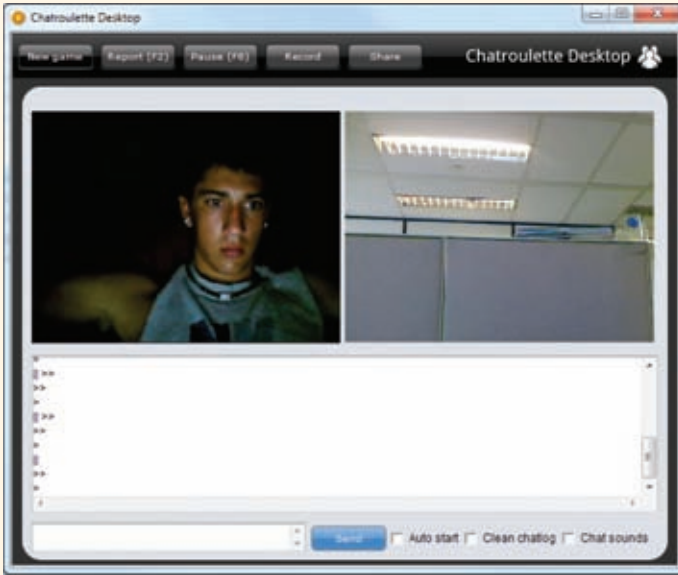

Ayın yazılımları

Boyundan büyük işler başaran, bilgisayarınızı yeni işlevlerle donatacak uygulamaları bu bölümde topladık.

Daron DEDEOĞLU / daron@PCnet.com.tr

TAMAMI DVD'DE
Burada sizlere tanıttığımız yazılımların tamamını Ağustos DVD'mizde bulabilir ve sisteminize kurabilirsiniz.

Chatroulette Desktop

www.chatroulletedesktop.com

Farklı bir görüntülü sohbet yazılımı arayanlara şiddetle tavsiye edilir.

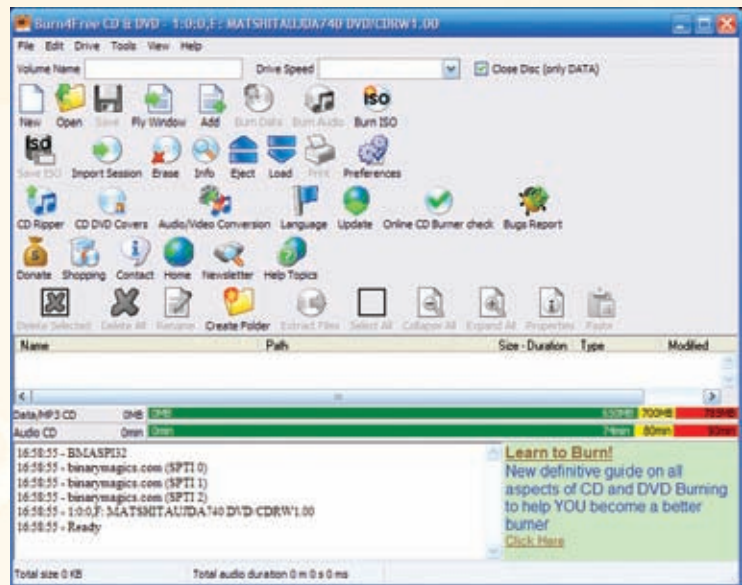
Alışlagelmiş görüntülü sohbet yazılımlarından sıkıldıysanız ya da bu tarz yazılımların sunduğu özellikler sizin isteklerinizi karşılamaya yetmiyorsa Chatroulette Desktop adlı bu küçük yazılımı denemenizi öneririz. Oldukça küçük bir boyuta sahip olan bu yazılım sayesinde Chatroulette adlı site üzerinden rastgele kişilerle görüntülü ve sesli sohbet edebilir, sohbetlerinizi tek tıklamada kaydedebilir ve derseniz YouTube gibi video paylaşım ağlarına upload edebilirsiniz. Tamamen ücretsiz olarak dağıtılan bu yazılım, kolay kurulum ve kullanım özellikleriyle dikkat çekiyor. Fazlaca albenili arayüzlere sahip olmasa da denenmesi gereken bir görüntülü sohbet çözümü.

Burn4Free

www.burn4free.com

Ücretsiz bir CD/DVD yakma yazılımı arayanlar bu yazılımı atlamasın.

Ücretli ve pahalı CD/DVD yakma yazılımlarından sıkıldıysanız, zamanınızı demo yazılımlarla geçirmek istemiyorsanız size güzel bir önerimiz var; Burn4Free. Adından da anlayabileceğiniz üzere tamamen ücretsiz olarak dağıtılan yazılımımız, küçücük boyutuyla da bizleri şaşırtmayı başarıyor. 2.2 MB gibi bir boyuta ücretli ağabeylerinin yapabildiği hemen her şeyi sığdırmayı başaran Burn4Free, Windows 7'yi desteklemesi sayesinde rakiplerinden ayrılmayı başarıyor. Elinizin altında bulunması gereken bir yazılım.

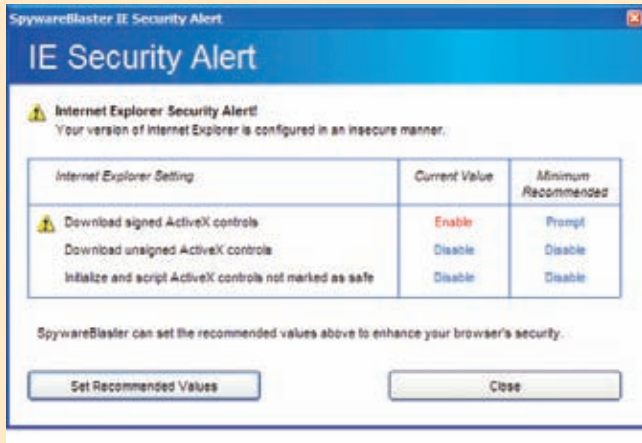

SpywareBlaster

www.javacoolsoftware.com

Farklı bir casus yazılım engelleyici arıyorsanız SpywareBlaster tam size göre.

Casus yazılımların ne zaman nereden geleceği belli olmuyor ancak kullandıkları protokoller artık tüm kullanıcılar tarafından biliniyor. Birçok casus yazılım ActiveX denetimleri üzerinden bilgisayarlara sızmayı deniyor. Durum bu olunca güvenlik yazılımı geliştiricileri de bu açık kapının üzerinde yoğunlaşıyorlar. SpywareBlaster da işte bu yoğunlaşmanın ürünü. Yazılım standart anti-spyware çözümlerinin uyguladığı tarama seçeneklerinin yanı sıra ActiveX kontrolcüsü de barındırıyor. Bunun beraberinde Flash engelleyici özelliği sayesinde web'deki uygulamaların denetimini kullanıcıya aktarıyor. Denemenizde fayda var.

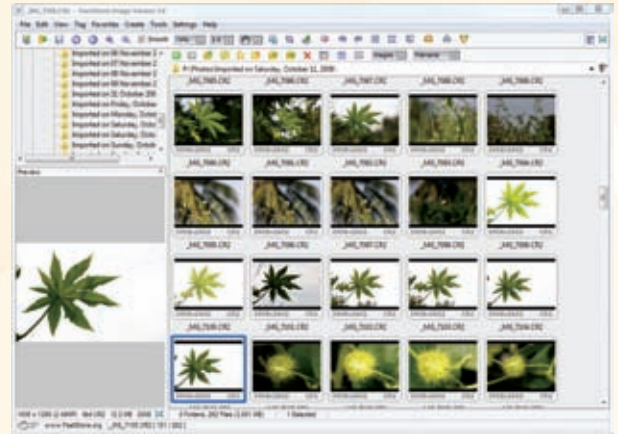

FastStone Image Viewer

www.faststone.org

Her şey dahil bir imaj yazılımına kimse hayır diyemez herhalde.

Ev kullanıcıları için en büyük zevklerden birisi kuşkusuz cep telefonları ya da dijital fotoğraf makineleri ile çektikleri fotoğrafları bilgisayarda düzenlemek ve arşivlemektir. İşte bu aşamada klasik yazılımlardan ayrılan ve birçok ihtiyacınızı karşılayacak türden bir çözümle karşınızdayız; FastStone Image Viewer. Bu yazılımla formatı ne olursa olsun imaj dosyalarınızı kolayca arşivleyebilir, dilediğinizde görüntüleyebilir, özelliklerini inceleyebilir ve üzerinde kesip biçme işlemleri yapabilirsiniz. Neredeyse her şey dahil bir yazılım olan FastStone, ücretsiz oluşuyla da bilgisayarlarımızı fethediyor. Denemeden geçmeyin.

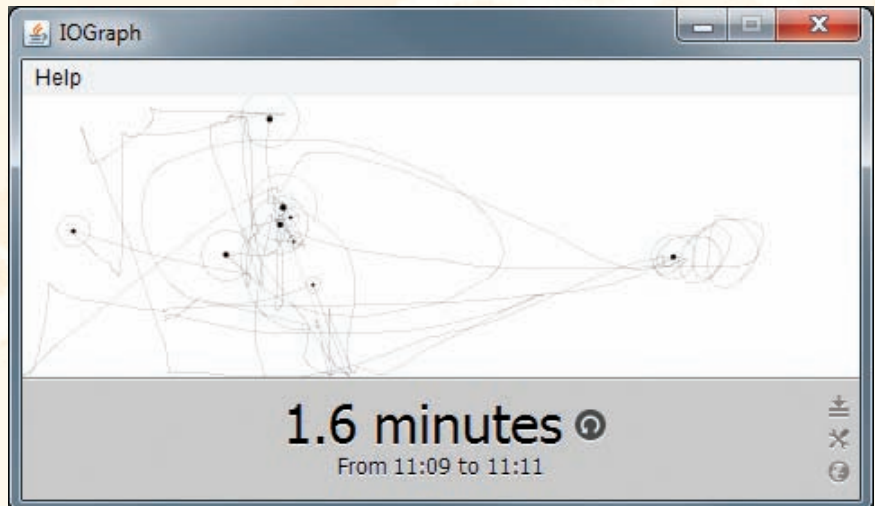

IOGraph

<http://iographica.com>

Fare hareketlerinizi artistik bir çalışmaya dönüştürün.

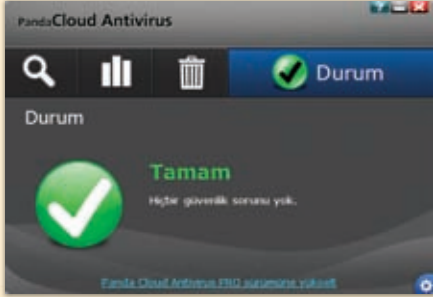
IOGraph son derece basit, gereksiz ama eğlenceli bir yazılım. IOGraph'ın tek yaptığı fare hareketlerinizi takip etmek ve bunları sanatsal bir resme dönüştürmek. Kurulum gerektirmeyen programı çalıştırıp kayıt düğmesine tıkladıktan sonra bilgisayarınızı normal şekilde kullanmaya devam edin. Bir süre sonra IOGraph'e geri döndüğünüzde ilginç bir resimle karşılaşacaksınız. Sağdaki ilk düğmeye tıklayarak resmi PNG formatında kaydedebilirsiniz.

Panda Cloud Antivirus

www.cloudantivirus.com

Güvenlik yazılımı üreticilerinden Panda bu defa “akıllı” bir yazılımla karşımızda.

Konu yeni nesil zararlı yazılımlar olduğunda akıllara hemen malware ve rootkit'ler geliyor. Güvenlik yazılımı üreticisi Panda ise bu tarz tehditlere karşı daha hızlı tepki verebilen bir sistem üzerinde

çalışıyor. Bulut ağlardan yararlanan bu yeni sistem sayesinde küçücük bir yazılım yükleyerek Panda Labs'in kötü ve iyi yazılım listelerine bağlı kalarak yeni türeyen tehditlerden korunabiliyorsunuz. Sisteminize sızmaya çalışan bir zararlı tespit edildiğinde listelerdeki yerini hemen alarak diğer kullanıcılar da koruma altına alınmış olunuyor. 1 MB'ın altındaki boyutuyla dikkat çeken bu güvenlik çözümü için sürekli internet bağlantısının şart olduğunu hatırlatalım.

MP3 Rocket

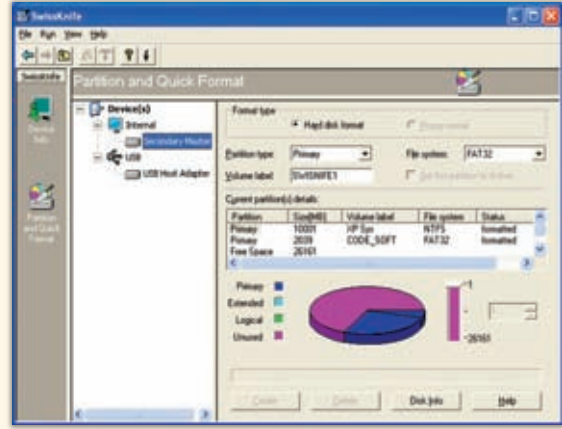
www.mp3rocket.com

Sadece MP3 paylaşımı yapabileceğiniz bir yazılım hayal edin. İşte MP3 Rocket tam da bunu yapıyor.

MP3 Rocket, bir dönemin ünlü P2P paylaşım yazılımı LimeWire tabanlı bir alternatif olarak karşımıza çıkıyor. Yazılımın adından anlayabileceğiniz gibi MP3

gibi önde gelen müzik ve ses dosyalarına göre özelleştirilmiş bir paylaşım ortaya koymaya çalışılmış. Ancak hemen belirtelim, her şeye rağmen film ya da yazılım gibi dosyalar arasında da arama ve paylaşma yapabiliyorsunuz. Üstelik hem Gnutella hem de BitTorrent ağlarının vermiş olduğu esneklikle yazılımımız stream temelli online radyo ve TV kanallarını da takip etmemizi sağlıyor. Paylaşım tutkunlarının mutlaka denemesi gereken bir yazılım.

CompuApps SwissKnife

www.compuapps.com

Harici diskleriniz için tam bir format ve yönetim canavarı.

Ücretsiz olarak sunulan bu küçük yazılım sayesinde Windows, Mac ya da Linux ile birlikte kullandığınız harici disklerinizi kolayca biçimleyebiliyor, bölümleyebiliyor ya da formatlarını değiştirebiliyorsunuz. Ancak tahmin edebileceğiniz üzere Windows üzerinde çalıştığından kullanabilmek için bir Windows makineye ihtiyacınız var. Artı olarak yazılım, diskinizi diğer sistemlerle de sorunsuz kullanabilmeniz için FAT32, FAT16 ya da NTFS formatlarını destekliyor. Yani, Mac ya da Linux dünyasına ait dosya formatlarını kullanamıyorsunuz. Alet çantanızda bulunması gereken ama vasat bir yazılım.

ZiggyTV

www.ziggytv.com

Online medya merkezi ve dosya paylaşımı bir arada!

ZiggyTV, Gnutella P2P paylaşım ağını ve BitTorrent kaynaklarını aynı anda kullanabilen bir dosya paylaşım yazılımı olmanın yanı sıra online yayın yapan birçok radyo ve TV kanalına da

erişmenizi sağlıyor. Hatta bu kanallarda yayımlanan filmleri ve müzikleri de kolayca indirmeniz mümkün. BitTorrent paylaşımının yeni kralı Vuze'un yolunda gitmeyi hedeflemiş ZiggyTV, en az Vuze kadar başarılı ve TV tarafı paylaşım tarafının önüne geçmiş bir yazılım. Yoksa evinizdeki multimedia canavarı mı demeliydik? Deneminizde yarar var.

USB Safeguard

www.usbsafeguard.com

USB belleklerinizi kem gözlerden uzak tutmak için bire bir.

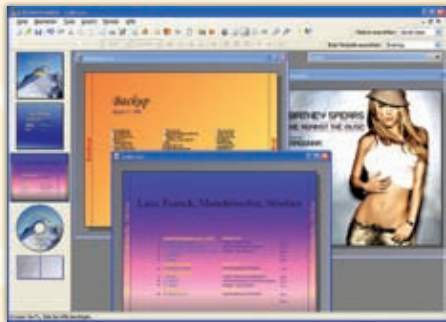

Artık hemen herkesin cebinde ya da çantasında bir USB bellek bulunuyor. Birçok geliştirici yazılımlarını USB bellekler üzerinde çalışacak hâle getiriyor. Hatta bu belleklerde çalışan işletim sistemleri bile var. Ancak bellek kullanıcılarının hatırı sayılır bir kısmı özel verilerini bu küçük yardımcılarda saklamayı tercih ediyorlar. Durum bu olunca kötümser senaryolar da çizmekte fayda var. Ya belleğim kaybolursa, ya da çalınırsa? O zaman tüm özeliniz başkalarının elinde demektir. Fakat ücretsiz olarak dağıtılan USB Safeguard, belleğinizin içeriğini şifreleyerek tam koruma sağlamayı hedefliyor. Bellek kullanıcılarına şiddetle tavsiye edilir. Ancak yine de verilerinizi yedeklemeyi ihmal etmeyin.

CdCoverCreator

www.thyante.com

Ev yapımı müzik albümlerinize ya da film CD'lerinize kapaklar hazırlamak çok kolay.

Ev kullanıcılarının ADSL ile buluşmasının en büyük faydası kuşkusuz dosya paylaşım ağlarına oldu. Gün geçtikçe büyüyen kullanıcı ve dosya sayısıyla bir dönemin

en büyük hareketiydi diyebiliriz. Hala da popülaritesini kaybetmemiş olan bu ağlar üzerinden oluşturduğunuz ev yapımı müzik ve film CD'lerinize ya da DVD'lerinize kapak tasarımları yapmayı düşündünüz mü hiç? İçerisinde ne olduğunu daha kolay anlamanızı sağlayacak olan bu kapaklar sayesinde daha profesyonel görünen bir arşive sahip olabilirsiniz. Beraberinde birçok şablonla gelen bu kolay kullanımlı, ücretsiz yazılımı mutlaka deneyin.

xB Browser

<http://xerobank.com>

İnternette sörf yaparken izinizi belli etmemek artık çocuk oyuncağı.

Bir zamanların ünlü IP gizleme yazılımı Torpark zaman içerisinde bir Firefox eklentisi olmaktan çıkıp,

başlı başına bir tarayıcı oluverdi. Adı da artık xB Browser. Tarayıcının adındaki xB ifadesi XeroBank'i temsil ediyor. XeroBank ücretli bir proxy ve IP gizleme ağı. Zaten xB Browser'ı çalıştırdığınızda sizden bu sevisin üyelik bilgilerini istiyor ancak yazılımı ücretsiz olarak kullanmak isterseniz XeroBank yerine Tor ağlarını kullanmayı seçebiliyorsunuz. Bu şekilde IP adresinizi dilediğiniz sıklıkla değiştirebiliyor ve kendinizi gizleyebiliyorsunuz. Üstelik tek kuruş ödmeden. Güvenlik takıntısı olan kullanıcılara tavsiye edilir.

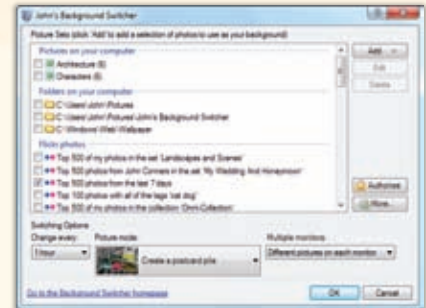
John's Background Switcher

www.johnsadventures.com

Arka plan resimlerinin otomatik olarak değişmesine ne dersiniz?

Windows'un

durağan duvar kağıdı yapısından sıkıldıysanız buna biraz hareket katmak elinizde. Ücretsiz olarak dağıtılan John's

Background Switcher adlı bu küçük yazılım sayesinde arka plan resimlerinin dilediğiniz süre aralıklarıyla kendi kendine değişmesini sağlayabilirsiniz. Üstelik yazılım göstereceğiniz bir dizindeki imaj dosyalarını arka plan döngüsüne katabildiği gibi, popüler paylaşım siteleri Flickr, Picasa, Facebook ya da Yahoo! gibi fotoğraf kaynaklarını da kullanmanızı sağlıyor. İlginç bulduğumuz yazılımı denemenizde fayda var.

Farenize takla attıracak 5 ücretsiz yazılım

Farenizin yeteneklerini artıracak 5 bedava yazılımı tanıtıyoruz.

Eren KAPLANSEREN / eren@PCnet.com.tr

BU yazımızda ele aldığımız ücretsiz yazılımlar sizlere çok farklı deneyimlerin kapısını aralayacak. Günümüzde eski tip farelerin maruz kaldığı yazılım desteği sıkıntısı oldukça aşikâr. Fakat bu tür farelerin sahiplerine iyi haberlerimiz var: Bu yazılımlarla elde edilen yeni kullanım alanlarından faydalanmak için sıradan, eski

bir fare de iş görebiliyor. Ayrıca son model, göz kamaştıran bir fare sahibi olmak, bazen beraberinde gelen ve düğmelere yeni görev atamaktan ileri gitmeyen yazılımların basitliğiyle sınırlı kalabiliyor. Bu yazımızdaki faydalı yazılımlarla tek elli bilgisayar kullanımı deneyiminizi bir adım ileri taşıyacaksınız. Belki

tüm bu yazılımları denedikten sonra, hiçbir yazılımsal çözümün basit ama gösterişli bir fare sahibi olmanın önüne geçemeyeceği yönünde kendinizce haklı nedenlere ulaşabilirsiniz. Tabii bu, tarif edeceğimiz yazılımların da kendilerince faydalı veya etkileyici olmadıkları anlamına gelmiyor.

IOGraph <http://iographica.com>

Gösterişli olanla başlayalım... Farenizi veya sisteminizi geliştirme namına hiçbir yardımda bulunmayan IOGraph, daha çok “sanatsal” olarak niteleyebileceğimiz bir amaç güdüyor. Programı çalıştırıp

arka plana attığınızda, bu yazılım farenizle tüm gün yaptığınız hareketleri takip ederek mürekkep dokunuşu tarzında grafiksel bir örnekleme çıkarıyor. Farenizin aktivitelerini simgelemek amacıyla çizgiler ve mürekkep damlaları kullanılıyor; çizgiler fare hareketlerinize işaret ederken, mürekkep damlaları da farenizin sabit kaldığı durumlarda ortaya çıkıyor. Mürekkep damlalarının ne kadar büyük olduğu, fare imlecinizin o noktada ne kadar süre zaman harcadığıyla orantılı bir şekilde gelişiyor. Bu yazılım için pek kullanışlı diyemeyiz ama enteresan olduğu kesin.

Hot Corners <http://git.pcnet.com.tr/371>

Hot Corners; programlarını veya kısayollarını daha rahat bir şekilde çalıştırmak isteyenlere ışık tutuyor. Ekran kenarlarını ayarlanabilir bir Başlat paneline dönüştüren uygulamayla farenizi ekranın bir köşesine getirdiğinizde sık kullandığınız yazılım ve komutları hızlı ve kolay bir şekilde çalıştırabiliyorsunuz. Oldukça

basit. Fare hareketlerinizi daha iyi algılayabilmesi için, Hot Corners 8 adede kadar düzenlenebilir duyarlılık ayarları da sunuyor.

Not: Windows Vista ve 7’de kurulum dosyasını yönetici olarak çalıştırmamız gerekebilir.

SlowMousion

www.mystercrowley.com/slowmousion.php

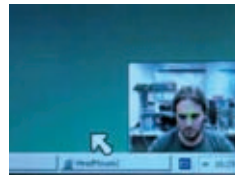

Eğer fareniz DPI duyarlılığını ayarlayabilmeniz sağlayan düğmelere sahipse bu yazılımı pas geçebilirsiniz; ücretsiz SlowMousion, ihtiyaç duyanlara tam olarak bu özelliği kazandırıyor. Fakat gene de “duyarlılık benim için göreceli bir kavram” diyenlerden seniz, duyarlılık ayarlarınızla paralel bir şekilde ince ayar yapabilirsiniz. Mesela, bu yazılımla

eşleştirdiğiniz duyarlılık ayarları sayesinde fareniz üzerinde birkaç tıklamayla gerçek zamanlı bir şekilde imleç hızını salyangoz seviyesine getirerek Photoshop’taki son şaheseriniz üzerinde rötüşlerinizi yapabilir veya Counter-Strike’ta “headshot” rekorları kırabilirsiniz.

HeadMouse 2

<http://robotica.udl.es/headmouse/headmouse2/headmouse2e.html>

Bazılarımız bundan nefret edebilir... Webcam’inizi hayali bir fareye dönüştüren HeadMouse 2 oldukça enteresan bir işlevsellik kazandırıyor; 640x480 çözünürlüğünde çalışan bu uygulama, fare imlecini kafanızı hareket ettirerek yönlendirebilmenizi sağlıyor. Sadece bununla

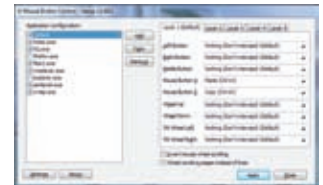
kalmayıp çeşitli yüz ifadelerinizi fare eylemlerine de dönüştürmenizi sağlayan HeadMouse 2, kendine mizahi bir anlam da katabiliyor.

Mesela gözlerinizi kırparak bir çift tıklama işlemi gerçekleştirebilir ve “gücün” hep sizinle olduğunu arkadaşlarınıza kanıtlayabilirsiniz!

Ufak bir uyarı: Görünüşe göre HeadMouse 2 sadece XP ve Vista’da çalışıyor; ne yazık ki Windows 7’de verim almayı başaramadık.

X-Mouse Button Control <http://git.pcnet.com.tr/372>

Fare düğmelerine yeni eylemler atamak kolay bir iş. Peki ya çalıştırdığınız programlar dikkate alınarak hazırlanmış önceden ayarlanabilir eylemlere ne demeli? Bu biraz karışık olabilir... Windows, kullandığınız tüm farklı yazılımlar için farenizde ayarlayabileceğiniz farklı kısayollar konusunda iyi bir yöntem sunmuyor. Bu noktada karşımıza X-Mouse Button Control çıkıyor. Bu uygulama sisteminiz üzerinde çalışan diğer uygulamaları tanıyarak, her biri için farenizdeki düğmelere özel eylemler atama fırsatı veriyor. X-Mouse, bilgisayarından son damlasına kadar işlevsellik elde etmek isteyenler için oldukça yardımcı bir araç.

Korsan yazılım mağduru sektör: oyun

Korsan piyasa geçmiş yıllara oranla azalmış da olsa hâlâ etkin. Acaba hangi sektör bu darbeden en büyük payı aldı dersiniz?

Daron DEDEOĞLU
daron@PCnet.com.tr

EV kullanıcılarının en büyük hevesi oyun oynamak, yeni yazılımlar keşfetmek, internette dolaşmak ve dosya paylaşmak üzerinde döner durur. Aslında internet hemen her hevesin temelinde yatan isimsiz kahramandır kullanıcının gözünde. Ne de olsa oyun oynamak istediğinde dilediği oyunu internetten bulur, fotoğraflarını düzenleyeceği yazılımı internetten indirir ya da dinleyeceği şarkıları, izleyeceği filmleri internetten temin eder. Dolayısıyla internet bilgisayar kullanıcılarının isimsiz kahramanıdır. Ne sömürülen emekler, ne örnek olsun diye kesilen dudak uçuklatacak cezalar, ne de internete koyulan kotalar, bariyerler durduramaz kullanıcıları. Ne olursa olsun bir şekilde ihtiyaçlar tek kuruş ödemedi karşılanıverir internetten. Üstelik ballandıra ballandıra anlatılır bu işlevler, adımlar... Emegin karşılığını ödemeyi seçen kullanıcılar da neredeyse enayi durumuna konulur bir anda. Peki, sonuç? Sonuç belli aslında, çok iyi oyunlar yapmasına karşı rakipleri tarafından satın alınan firmalar, iyi yazılımlar üretmesine rağmen kapısına kilit vuran şirketler ya da şarkıları hit olmasına rağmen albüm satamayan ve dolayısıyla yatırımcı bulamayan sanatçılar vs. vs..

Korsan piyasa her ne kadar altın çağını yaşadığı yıllara oranla gerileme kaydetse de bu durum sektörleri kurtarmaya yetmiyor. Hâlâ birçok sektör bu haksız hâle gelen piyasa cephesinde emeginin karşılığını almaya çalışıyor. Peki en çok zararı kimler görüyor? Ev kullanıcıları emegin sömürülmesine göz yumarak ya da bu çarpık yapılaşmaya bir tuğla koyarak hangi sektöre daha çok zarar veriyor?

Oyun sektörü ağlıyor

Dergimizin bu sayısında kendi oyunlarınızı hazırlayabileceğiniz kitleri irdelediğim bir dosyaya rastlayacaksınız. Bu kitler arasında ücretli ve ücretsiz birçok alternatif yer alıyor. Üstelik kitlerin birçoğu ticari amaçla kullanıma da izin veriyor. Yani hazırladığınız oyunları lisanslayıp satabiliyorsunuz. Fakat bu o kadar kolay değil. Çünkü en büyük engel kullanıcıların oyun için bütçe ayırmak yerine korsan çözümlere yönelmesi diyebilirim. Bu noktada birçok iyi oyuna imza atmış firma iflastan kendisini

kurtaramıyor.

Yazılım üreticileri donanımcılarla yaptıkları anlaşmalar sayesinde bir miktar olsun emeklerinin karşılığını alabiliyorlar. Benzer şekilde müzik ve film yapımcıları da emeklerinin karşılığını sinema salonlarından ya da konser gelirlerinden alabiliyorlar. Fakat oyun yapımcılarının bu tarz şansları olmuyor ne yazık ki. Ancak okurlarımız arasında kendisini günün birinde oyun piyasasının içinde görmeyi hayal edenler varsa morallerini bozmalarına gerek yok. Pratiklerini bu sayımızdaki kitlerle yapıp, yeteneklerini geliştirebilir ve kendilerine mobil dünyada yer edinebilirler. Çünkü korsan piyasa şimdilik o tarafa el atmadı (ve belki de atamayacak). Üstelik sürekli gelişen mobil donanımlar sayesinde Android, Apple ya da Samsung App gibi marketlerde çok iyi paralar kazanan geliştiriciler ortaya çıkmaya başladı. Durum bu olunca oyun sektörü de gözünü bu alana dikmekte gecikmedi. Örneğin Samsung Wave alan kullanıcılar Need For Speed'in mobil sürümüne ücretsiz erişmek gibi bir sürprizle karşılaştılar. Ancak aklınıza yakın geçmişteki telefon oyunları gelmesin sakın. Çünkü artık yeni nesil cep telefonlarında işlemci güçleri 1 GHz'e dayandı ve grafik kapasiteleri bir hayli arttı. Bu duruma bir de sabit disk sığalarının 2 GB'ın üzerine çıktığını eklersek, çok rahat bir şekilde 3-4 yıl önceki PC oyunlarında görmeye alıştığımız grafiklere sahip uygulamaları telefonlarda görmeye başladığımızı söyleyebiliriz. Buna en büyük örneği Bada OS, Android ya da iOS üzerinde görmeye başladığımız 3D devrimi gösterebiliriz.

Teşvikler mobil sektörden!

Başta Samsung olmak üzere birçok mobil işletim sistemi üreticisi çeşitli uygulama yarışmaları düzenleyip dereceye giren firma ya da kişilere oldukça cömert ödüllerde bulunuyorlar. Üstelik kullanıcıların alışkanlıkları netbook'lardan yeni nesil cep telefonlarına kayınca bu cihazlarda kullanılmaya başlanan işletim sistemlerine ait yazılım marketlerinde dönen para da bir hayli uçuk hacimlere ulaşmayı başardı. Örneğin Android'in uygulama marketinde 1 milyardan üzerinde uygulama satılmış

durumda. Bu rakamı dilediğiniz ortalama birim ücretle çarpın bakalım, kafanızda nasıl bir hacim oluşacak? Bu adımın sonrasında bir de şunu düşünün; bu üstünkörü hesap sadece piyasadaki bir oyuncuya ait. Buna bir de Bada OS, iPhone ya da Windows Mobile taraflarındaki satışları kapsayacak gözle bakacak olursanız cep sektörünün nasıl bir sıçrama yaptığını ve yazılım geliştiricilerinin bu tarafta karşılaştıkları gelir parçasının boyutunu çok daha iyi kavrayabilirsiniz. Size yardımcı olmak hemen bir küçük bilgi daha vereyim; iPhone App Store'da bugüne kadar satılan uygulama sayısı 5 milyar civarında. Yani Android tarafındaki sonucu 5 ile çarpmanız gerekecek.

Emülatörler sayesinde mobil geliştiriciler daha az maliyetle uygulama geliştirebiliyor.

iPhone ve Android oldu, sıra Bada'da

Gördüğünüz gibi korsan piyasanın henüz el atmayı başaramadığı mobil yazılım dünyasında her şey olması gerekenden çok daha hızlı ilerliyor. Bu noktada gerek Apple'ın iOS'i gerekse de Google'ın Android'i kendilerinden bekleneni yapmayı başardılar ve sırada yeni yetme bir başka mobil işletim sistemi olan Bada OS var. Samsung tarafından desteklenen ve Android gibi açık kaynak lisansı taşıyan bu yeni mobil işletim sistemi hiç iddiası olmamasına rağmen görücüye çıktığı anda satış rekoruna imza atmayı başararak Samsung'un, mobil geliştiricileri Bada'ya yönlendirmek için hatırı sayılır bir kaynak ayırmasına neden oldu. Şimdi Bada'nın görünürdeki tek eksiği uygulama mağazasındaki yazılım sayısı ve çeşidi. Ancak bu durum kısa sürede çözülebilecek bir ayrıntı.

Bada OS'in yapabileceklerine göz atmak ve geliştirici kitine ücretsiz bir şekilde sahip olmak için <http://developer.bada.com> adresini ziyaret edebilirsiniz. SDK içerisinde yer alan Bada OS emülatörü sayesinde hazırlayacağınız küçük uygulamaların testlerini kolayca gerçekleştirebiliyorsunuz. Bu sayede ilk etapta mobil işletim sistemlerine sahip yeni nesil telefonları satın almadan da uygulama geliştirebilirsiniz. Ne kadar maliyetsiz, değil mi?

Yeni nesil mobil işletim sistemi Bada oldukça iyi bir çıkış yaptı.

Microsoft'tan beklenen hamle

Mobil piyasa bu kadar verimli bir hale gelince yılların yazılım devi Microsoft'un da buna kayıtsız kalması beklenemezdi kuşkusuz. Belki de korsandan en büyük darbeyi yemiş olan firmaların içerisinde olan Microsoft, şimdilik korsana bir hayli uzak olan mobil yazılım sektöründe de isim sahibi olma yolunda hızlı bir adım atıp, beklenen mobil işletim sistemi Windows Phone 7'yi görücüye çıkardı. Geçtiğimiz ay sonunda üçüncü parti geliştirici tayfasıyla buluşturulan Windows Phone 7, bir süre geliştiricilerin elinde şekillendikten sonra nihai hale gelip donanımcılarla buluşturulacak. Bunun yanı sıra Microsoft'un da bir App Store alt yapısı hazırlığına gireceği kesin. Umarım bu defa geçen seferkinden daha şanslı olurlar. Şanslı olurlar diyorum çünkü geçen seferki Marketplace denemelerinin umulan başarıya ulaşamama nedeni zamanlamayla alakalıydı gibi geliyor bana. Ama oldukça umut bağladığım Windows Phone 7'nin ivmesi sayesinde kızılsacak olan Apple, Google ve Samsung rekabetleri son kullanıcıya bir hayli yarayacak diye düşünüyorum. Bakalım nihai sistem ne zaman karşımıza çıkacak?

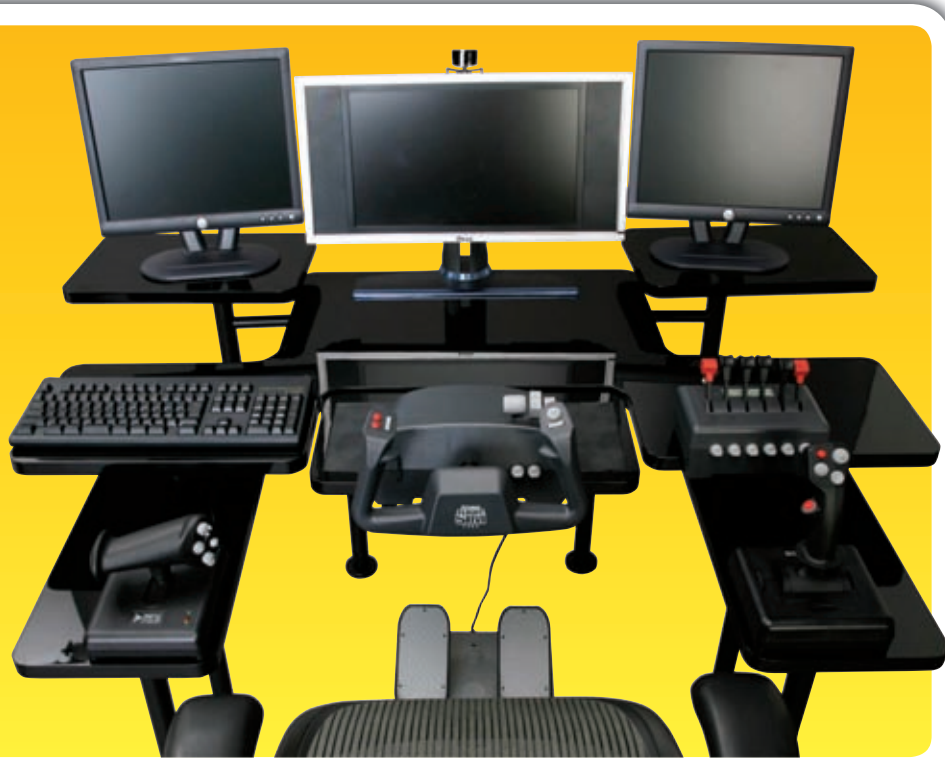
Son söz

Bence mobil piyasa, geliştiricilerin ve sektörün önde gelenlerinin öngörülerinden bile daha hızlı bir ivmeyle büyüdü / büyüyor. Sonuçta da piyasaya hâkim işletim sistemi sayısı dördü bulacak ve yeni oyuncuların işi bir hayli zorlaşacak. Çünkü büyük başlar çoktan piyasayı pay etmiş olacaklar. Benim görüşüm iOS, Android, Bada ve Windows Phone 7 dörtlüsünden yana. Symbian'dan ümidim pek yok desem yalan olmaz. Zaten Nokia da N serisi için artık Linux'a geçeceğini belirtmişti. Ancak mobil dünyada birden fazla Linux'a yer olacağını düşünmüyorum. En azından şimdilik ve bence ayakta kalacak olan Linux Android olacak. Sonucu bekleyip göreceğiz. ❖

KENDİ OYUNUNU KENDİN YAP

Bol bol oyun oynuyor ve oynadığınız her oyuna bir kulp takıyorsanız, ben yapsam daha iyi yapardım diyorsanız, işte size fırsat.

Daron DEDEOĞLU / daron@PCnet.com.tr

EV kullanıcılarının en büyük tutkusu bilgisayar oyunlarıdır. Hatta birçok kullanıcının bilgisayarla tanışma nedeni bilgisayar oyunlarıdır desek yanlış olmaz. Ancak oyunlarda duayen haline gelen birçok kullanıcı da oynadıkları oyunlarda hep bir eksik bulmaya başlarlar; ya grafiklere takılır ya da senaryoda tutarsızlık bulunur. Ama oyunların en büyük sırrı oynanabilirlikleridir. Kontrolleri karmaşık olan oyunlar ne kadar iyi senaryolara ya da grafiklere sahip olurlarsa olsunlar oyunculardan hep kötü notlar alırlar. Ancak geliştiricilerin de üzerine fazlaca gitmemek lazım.

Çünkü bir oyun programlamak alelade bir yazılım geliştirmeye pek benzemiyor. Bir hayli zor süreçler içeren ve takım çalışması gerektiren oyun geliştiriciliği, korsan piyasa sayesinde verilen emeklerin karşılığının alınmadığı bir sektör oluverdi. Dolayısıyla her oyunda birkaç eksik bulmak oldukça normal karşılanıyor.

Benim de bir oyunum olsun!

Bilgisayarla oyunlar sayesinde tanışan kullanıcılar işi biraz ilerletip, bilgisayarlarını kendi başlarına formatlamayı öğrendiklerinde kolları oyun geliştiriciliği için sıvamaya

başlarlar. Genellikle dışarıdan bakıldığında kolay gibi görünen bu işlem aslında gelişkin ya da yüksek seviyeli diye tanımladığımız programlama dillerine yüksek hakimiyet gerektiriyor. Bu nedenle kolay öğrenilen Visual Basic ya da Pascal gibi dilleri kullanarak oyun yapmak hayalden ibaret diyebiliriz. Tabii Nokia'ninkine benzer bir Yılan oyunu yapmayı hedeflemiyorsanız. Elbette ki günümüzde her şeyin olduğu gibi oyun yapmanın da kolay yolları mevcut. Yani Java ya da C++ gibi bir dili uzman seviyesinde hâkim olana kadar kurcalamak yerine birkaç tıklamayla oynanabilir oyunlar hazırlamak mümkün. Üstelik birçok yazılım firması bu tarz hevesleri olan oyun tutkunlarına yönelik kitler de piyasaya sürmüş durumda. Bu kitler sayesinde dilediğiniz bir senaryoya uygun oyun hazırlamak adeta çocuk oyuncağı diyebiliriz.

FPS, RPG ya da arcade

Sürükle-bırak mantığıyla çalışan bu oyun yapma kitleri sayesinde birçok farklı tarzda oyun hazırlamanız mümkün. Örneğin 3 boyutlu Unreal Tournament ya da Quake tarzında bir FPS hazırlayabileceğiniz gibi, 2 boyutlu FRP ya da RPG tarzında bir oyun da hazırlayabilirsiniz. Hatta bir dönemin ünlü arcade dövüş oyunu Street Fighter benzeri bir oyunu birkaç dakikada hazırlamanız mümkün. Ancak yarış ya da macera oyunlarından hoşlanıyorsanız bu kitler sizi yine yalnız bırakmıyor. Amacınız kopya yazılım sektörüne

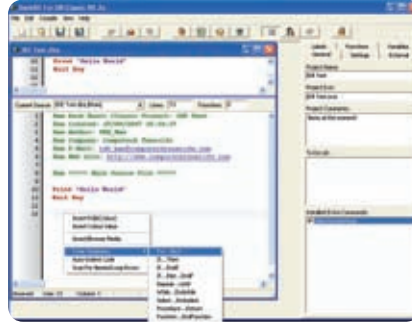
rağmen dişe dokunur bir oyun hazırlayıp, piyasaya sürmekse bu oyun geliştirme kitlerinin mucitleri tarafından herhangi bir kısıtlamanın uygulanmadığını belirtmek isteriz. Ancak bunun için yazılımı satın almanız gerekiyor. Fakat bu durum gözünüzü korkutmasın çünkü kitlerin fiyatları normal oyunlar kadar. Tabii birçoğu da ücretsiz olarak dağıtılıyor. Tahmin edebileceğiniz gibi 3 boyutlu oyun hazırlama kitleri en yüksek fiyat etiketlerine sahip.

Tekel olma yolunda bir firma: The Game Creators

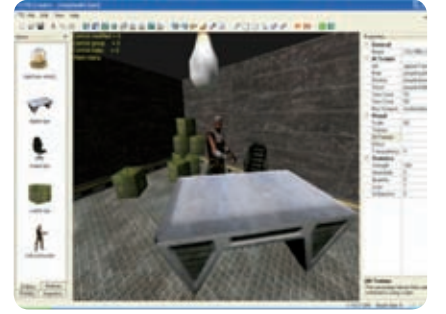

Hazır mekân tasarımlarıyla yetinmek istemeyenler 3D World Studio yazılımını kullanarak kendi mekânlarını tasarlayabilirler.

Özellikle 3 boyutlu oyun hazırlama konusunda oldukça başarılı olan birçok kit tek bir şirketin elinden çıkıyor; The Game Creators. İngiltere menşeli firmanın belki de en ünlü ürünü FPS Creator adlı 3 boyutlu FPS oyunu hazırlama kiti diyebiliriz. Bu kit sayesinde hazır olarak gelen mekân seçenekleri içerisinde oluşturabileceğiniz dünyalar üzerinde yine hazır olarak gelen silah ve karakterleri kullanarak dilediğiniz kadar level hazırlamanız mümkün kılınmış. FPS Creator kadar başarılı ve ünlü bir başka oyun geliştirme kiti de Dark Basic. Bu kit aslında bir geliştirme dili ve adından da anlayabileceğiniz üzere Visual Basic dilinin modifiye edilmesiyle hazırlanmış bir kit. Bu dili kullanarak gayet profesyonel oyunlar hazırlamanız mümkün. Hatta dilediğiniz türde oyunlar ortaya çıkartabilirsiniz. Ancak bu dil her ne kadar basit olarak tanımlansa da öğrenme süreci bir miktar meşakkatli diyebiliriz. Eğer hazır olarak sunulan örnek oyunları kurcalarsanız (ki internette birçok Dark Basic örneği bulabilirsiniz) öğrenme süreciniz bir hayli kısalcaktır.

Basit dilinin oyun tasarımlarında kullanılacak bir versiyonunu arayanlar Dark Basic ile tanışmalı.

FPS Creator ile Quake ya da Unreal tarzı oyunlar hazırlamak birkaç tıklamaya bakıyor.

The Game Creators firmasının oyun hazırlama kitleri her ne kadar çok başarılı olarak tanımlansa da nihayetinde piyasaya sürülen bir ürün olduğundan, ticari amaçlar güden kullanıcılar bir ya da iki oyun yaptıktan sonra gerek karakter gerekse mekân modelleri konusunda kısır döngüye girecekler. Zaten firma kitleri hazırlarken kolay kullanımı hedeflediğinden oyun hazırlarken içten içe yönlendirildiğinizi hissediyorsunuz. Sonuçta ortaya çıkarttığınız oyunlar ister istemez kiti kullanan diğer kişilerin hazırladığı oyunlardan farksız oluyor. Bu durumu fark eden firma kendinize özel modeller ve mekânlar tasarlayabilmeniz için bir başka kit daha piyasaya sürmüştür; 3D World Studio adıyla anılan kit sayesinde kendinize özel mekânlar ya da dünyalar tasarlayabilirsiniz. Firmanın

karakter modellerine yönelik de benzer bir yazılımı bulunmakta. İşin özü The Game Creators ürünlerini bir paket halinde aldığınızda sadece birkaç gün içerisinde kendinize özel kaliteli ve özgün oyunlar hazırlamanız mümkün. Üstelik yazımın başlarında da belirttiğimiz gibi, hazırladığınız oyunları yasal olarak satma imkânınız var. Firma bunun için müşterilerine izin veriyor.

Basit bir FPS ile başlayın

Oyun yapmak kolay bir iş değildir demiştik. Her ne kadar bu işi basitleştiren yazılımlar elimizin altında olsa da bu kitleri kullanarak özgün oyunlar hazırlamak kolay değildir. Bu nedenle işleyişi çözmek adına basit bir FPS oyunu hazırlamanız sizin için çok faydalı olabilir. Bu şekilde düşünen kullanıcılar için The Game Creators firması ücretsiz ve bir

Dark Basic ile her türden oyunu rahatlıkla hazırlayabilirsiniz. İşte bir FPS örneği...

FPS Creator ile oyunlarınızın gayet profesyonel bir görünüme sahip olacağından emin olabilirsiniz.

3D Game Maker ile oyunlarınızın içeriği hayal gücünüzle sınırlı. Mesela uzaktan kumandalı bir arabayı robotlarla yarıştırebilirsiniz.

olarak karşımıza çıkıyor. Yazılımı satın almak için www.thegamecreators.com adresini ziyaret edebilirsiniz. Bu kitin bir başka güzel tarafı da firmanın diğer yazılımlarına ihtiyaç duymadan kendi imajlarınızı karakter ya da mekân modellemelerinde kullanabiliyor olmanız. Yani beraberinde getirdiği editör sayesinde dilediğiniz bir fotoğrafı oyununuzda kullanabiliyorsunuz. Hatta titiz bir çalışmayla hazırlayacağınız FPS oyununun kendi mahallenizde (hatta belki de evinizde) geçmesini sağlayabilirsiniz. Bunun için tek yapmanız gereken kaliteli ve açılı fotoğraflar çekip yazılıma entegre etmek. Bu kadar basit.

Şimdi dövüş zamanı!

Çocukluk yıllarımızda vazgeçemediğimiz yegâne oyunlar Super Mario ve Street Fighter olarak hatırimızda hala kaybolmadan durur. Üzerlerine birçok benzer oyun gelse de (kimileri grafik ve oynanırılık olarak daha iyiydi) bu iki kültün yerini alabilen olmadı. Sizler de o günleri unutamayanlardansanız ve fırsatım olsa ben de bu tarz bir oyun yapardım diyenlerdenseniz kolları sıvama zamanı geldi demektir. M.U.G.E.N adlı bir oyun motoru sayesinde Street Fighter benzeri oyunlar hazırlamanız mümkün. Hem de sadece birkaç dakikada. Ücretsiz

M.U.G.E.N ile Street Fighter benzeri (hatta çok benzeri!) oyunlar yapmanız oldukça kolay.

miktar hafifletilmiş (kırılmış da diyebiliriz) bir FPS Creator sürümünü kullanıma açmış durumda. Bu yazılımı kurcalayarak ortaya çıkardığınız sonuç sizi umutlandırırsa firmanın tam sürüm kitlerini satın almayı düşünebilirsiniz. www.thegamecreators.com adresinden indirebileceğiniz yazılımı kurmak oldukça basit. Standart bir FPS oyununu çalıştırabilen herhangi bir bilgisayarda rahatça çalışabilen yazılım, basit ve sade kullanıcı arabirimleriyle dikkat çekiyor. Yazılımın içerisinde hazır olarak gelen mekân ve dünya modellemelerini kullanarak sadece birkaç dakikada oyununuzun geçeceği evreni oluşturabiliyorsunuz.

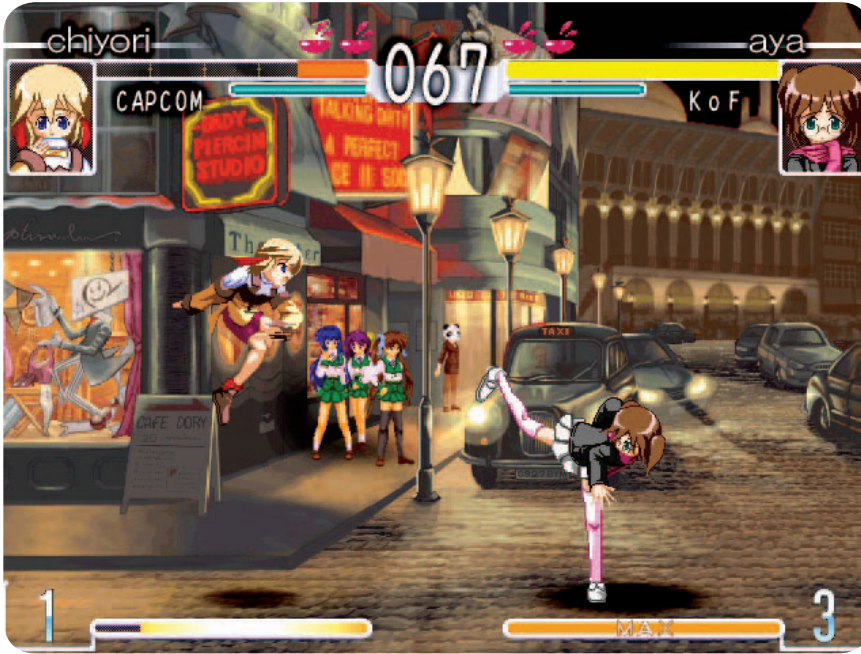
Benzer şekilde sürükle-bırak mantığıyla dilediğiniz karakter modellemesini (ne yazık ki ücretsiz versiyonda çok fazla seçeneğiniz bulunmuyor) oyuna dâhil edebilir, belli yerlere silah ve ekstra yaşam gibi bonuslar serpebilirsiniz. Elbette ki yine ücretsiz sürümün model kısıtlaması nedeniyle oyununuza fazlaca level eklemeniz de mümkün olmuyor. Her level ayrı bir haritada ve ayrı rakip modellemeleriyle geçmese de olur diyenlerdenseniz dilediğiniz kadar level ekleyebilirsiniz tabii. Oyununuzu her aşamada deneme şansınız var. Ancak gerek modellemeler gerekse fizik motoru bakımından oyununuz 2000'li yılların başlarından fırlamış gibi görünecek, fakat ücretli sürümlerde bu durum farklılaşıyor.

3D Game Maker ile dilediğiniz türde oyun hazırlamak çok kolay. Ancak grafikler 3 boyutlu olmasına rağmen pek elle tutulur değil.

Tek kitle dilediğiniz türde oyun

The Game Creators için neden tekelleşme yolunda dediğimizi şimdi çok daha iyi anlayacaksınız. Firmanın, yarış oyunlarından FPS'ye, maceradan platforma, stratejiden arcade'e kadar geniş bir yelpazede tamamen size özel oyunlar hazırlayabileceğiniz bir kiti daha bulunuyor. The 3D Game Maker adlı bu kit yine sürükle-bırak mantığıyla çalışan ve adından da anlayabileceğiniz üzere 3 boyutlu oyunlar hazırlayabileceğiniz harikulade bir yazılım. Yine firmanın Dark Basic ya da 3D World Studio gibi yazılımlarıyla uyumlu bir şekilde çalışabilen bu kit sayesinde hayalinizde kurguladığınız her oyunu gerçeğe taşıyabilirsiniz. Yine internette paylaşılan birçok haritası ve şablonu bulunan kit, kendini geliştirmek ya da oyun piyasasına adım atmak isteyen kullanıcılar için hoş bir başlangıç noktası

Sega tarzı manga karakterli dövüşçülerden oluşan oyunlar hazırlamak 2D Fighter Maker 2002 ile çocuk oyuncağı.

olarak <http://mugen.en.softonic.com> adresinden indirebileceğiniz bu küçük yazılım, kurulum ve kullanım bakımından oldukça basit ve kolay.

Hazırlayacağınız oyunlar ekole sadık kalarak 2 boyutlu olarak karşımıza çıkıyor. Karakterleri kendinize göre hazırlayabileceğiniz motorda ön tanımlı olarak tek dövüşçü geliyor. Her türlü özelleştirmeyi gerçekleştirebileceğiniz bir yapıda olan M.U.G.E.N, mekanlardan oyun başlığına kadar her şeyi değiştirebilirsiniz.

Ticari amaçlı kullanıma izin vermeyen M.U.G.E.N, kişisel kullanım için tamamen ücretsiz. Keyifli saatler geçirmek ya da kendi yaptığınız bir oyunda arkadaşlarınızla eğlenmek için birebir diyebiliriz. Bir başka başarılı ve ücretsiz dövüş oyunu motoru da 2D Fighter Maker. Adından da anlayacağınız üzere yine 2 boyutlu dövüş oyunları hazırlamaya odaklanmış bu motor, Street Fighter'ın alpha versiyonlarındaki grafiklere sahip. Yine her türlü özelleştirmeyi kolayca gerçekleştirebileceğiniz 2D Fighter Maker,

400 KB'ın altındaki boyutuyla dikkat çekiyor. <http://git.pcnet.com.tr/373> adresinden indirebileceğiniz motor, kolay kullanımıyla herkesi cezbediyor. Sadece birkaç saat içerisinde zorlu dövüş oyunları hazırlayabileceğiniz motorun bir hayli detaylı olarak hazırlanmış kullanım kılavuzları da bulunuyor. Böylece oyun yapma aşamasında takıldığınız her nokta için başvurabileceğiniz bir kaynağa sahip oluyorsunuz. Motor, beraberinde getirdiği "runtime" paketini hazırladığınız oyunlara eklediğinden Windows temelli her makinede kolayca ve herhangi bir pakete ihtiyaç duymadan çalışabilen oyunlar elde ediyorsunuz.

RPG Toolkit açık kaynak kodlu bir RPG motoru.

Biraz da RPG olsun

RPG (Role Playing Game) oyunları genellikle Tolkein hastası bilgisayar müptelalarının bir numaralı tercihleridir. Bu oyunlarda en önemli nokta senaryodur. Grafikler ve hatta oynanış özellikleri bile birçok kullanıcının gözünde ikinci plana atılabilir durumda. Eğer siz de sağlam bir senaryo sahibiyse ve kafanızda iyi oluşturulmuş bir karakter dizisi varsa kolayca kendi RPG oyununuzu oluşturabilirsiniz. Tabii 2 boyutlu olarak. Bu uygulama için açık kaynak kodlu RPG motoru RPG Toolkit'i kullanabilirsiniz. Yazılımı indirmek için www.toolkitzone.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

RPG'ler genellikle hikâye bazlı bir oyun türü olduğundan konuşma balonları ve ara metinleri büyük önem taşır. RPG Toolkit'te bu kısımları İngilizce olarak hazırlamak durumundasınız. Ancak motor açık kaynak kodlu olduğundan biraz kurcalama ve bolca araştırmayla Türkçe destekli hâle getirebilirsiniz.

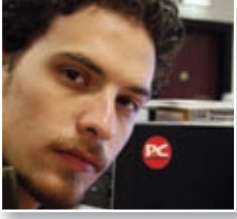
Super Mario tarzı bir grafik yapısı ve manga karakterleriyle Japon elinden çıkmış izlenimi veren bir oyuna sahip olmanız dışında bu motorun pek bir eksi tarafı olmadığını söylemek isteriz. RPG tutkunları bu motorla gerek kendileri için gerekse de ticari amaç güden oyunlar hazırlayabilirler. Kim bilir, belki de oyununuzun diğer sürümlerini 3D Game Maker ile hazırlar ve 3 boyutlu RPG oyunlarına yeni rakipler hazırlarsınız.

Editör diyor ki

Oyun piyasası birçok kullanıcının hayallerini süsleyen ancak ulaşması ve yer edinmesi bir hayli zor olan kulvarların başını çekiyor. Durum bu olunca hazır oyun yapma kitlerinin sizi hemen hayallerinize kavuşturmayacağını söylemeliyiz. Ama özellikle The Game Creators firmasının ürünleri doğru kullanıldığında çok kaliteli sonuçlar verebiliyor. Bunu da göz ardı etmemek gerek. Yine de hazır bir oyun alıp sıkılana kadar oynamak yerine bu kitlerden birisini satın alıp, sıkıldıkça yeni oyunlar hazırlamanız daha eğlenceli olabilir. Bizden söylemesi. ❖

İnternetin satın alma gücü

Grup satın alma siteleri kullanıcılar için ciddi indirimler, firmalar içinse yeni tanıtım ve satış fırsatları sağlıyor.

A. Kivanç TANRIKULU
kivanc@PCnet.com.tr

2008'de Amerika'da kurulan Groupon, önce Chicago'da ardından Boston, New York ve Toronto'da fırsatlar sunmaya başladı. Önemli başarılarla imza atan şirket, gün geçtikçe büyü-yüp daha fazla sayıda şehir için fırsatlar sunar hale gelirken, dikkatleri de "grup satın alma" konseptine çekti. Konuya aşina olmayanlar için bu konseptin nasıl işlediğinden biraz bahsederek derinlere inelim.

Grup satın alma konseptinde web sitesi, ürün veya hizmetleri son kullanıcı için hatırı sayılır indirimlerle sunuyor. Site üzerinden sunulan fırsat kimi zaman bir restoranda indirimli yemek olur-

ken kimi zaman da masaj, spor salonu üyeliği gibi hizmetler olabiliyor. Siteye üye olan kullanıcılar tarafından kredi kartıyla satın alınabilen fırsatlardaki indirim miktarları web sitesinin firmalarla yaptığı anlaşmalara göre değişse de genellikle yüzde 40 ve üzeri gibi ciddi anlamda ilgi çekici oranlar görülüyor. Son kullanıcı için fayda ortada: bir web sitesine üye oluyorsunuz ve bu sayede birçok ilgi çekici ürün ve hizmeti büyük indirimlerle satın alabiliyorsunuz...

Son kullanıcı tarafından baktığınızda fırsatların gerçekleşmesi için aşılması gereken satış alt limitleri gözünüzü korkutmasın, çünkü hayli makul şekilde belirlenen bu limitler genellikle kampanyalar yayına alındıktan dakikalar sonra aşılmış oluyor. Konseptin firmaların ilgisini çeken birkaç farklı yönü var. Grup satın alma sitesi tarafından sunulan kampanya, öncelikle yüklü miktarda satışı neredeyse garanti ediyor. Zaten bu tür sitelerde genellikle fırsatların "gerçekleşmesi" için bir satış alt limiti mevcut. Örneğin yarı yarıya indirim sağlayan bir yemek fırsatını, firmanın belirlediği X sayıda kişi satın almazsa fırsat gerçekleşmiyor.

Grupanya ile tanıştınız mı?

Grupanya.com, Türkiye'deki grup satın alma siteleri arasında öne çıkanlardan. Sitenin sunduğu hemen her fırsat sosyal medyada geniş yankı buluyor ve kullanıcılar tarafından sevilerek satın alınıyor. Grupanya'da her gün bir fırsat yayımlanıyor. Siteye girer girmez günün fırsatıyla karşılaşılıyorsunuz. Göz alıcı tasarıma sahip "satın al" düğmesi, sunulan fırsattaki indirim oranıyla bir araya gelince müthiş bir satış silahına dönüşüyor. Fırsatlardaki indirim oranı yüzde 50 ve üzerinde.

Bir fırsatı yalnızca kendiniz için değil, arkadaşlarınıza hediye etmek için de satın alabiliyorsunuz. Bence Grupanya arayüzünde nispeten küçük puntolarla yer bulmuş olan bu ayrıntının daha fazla üzerinde durulabilir. Online servisin kullanıcılarına "bir başkasına hediye gönderme" olanağı sunuyor olması gerçekten önemli bir özellik.

Grupanya ana sayfasında günün fırsatının o ana kadar kaç kişi tarafından satın alınmış olduğunu, kampanyanın ne kadar süresi kaldığını ve fırsatı satın almanız durumunda kuponunuzun hangi ta-

TÜRKİYE'DE HİZMET VEREN GRUP SATIN ALMA SİTELERİ

- Ekoloni.com
- Firsatiniyarat.com
- Firsatkuponu.com
- Grupanya.com
- Grupca.com
- Grupfoni.com
- Kipru.com
- Markapon.com
- Sehirfirsati.com

Grup satın alma konsepti birçok girişimcinin ilgisini çekti ve projeler birbiri ardına yayına alınmaya başladı. Bu sitelerin arasında elbette rakiplerinden daha iyi fırsatlar sunmak, daha çok işinin ilgisini çekmek, daha fazla tanınmak gibi hedefler etrafında dönen bir rekabet hep olacak. Grup satın alma sitelerinin sayılarının daha da artacağını tahmin etmek güç değil. Bu siteler ilgi çekici fırsatlar sunabildikleri müddetçe yaşayacak ve para kazanacak.

Son kullanıcı için de ne kadar çok site, o kadar çok fırsat demek. Bu çoğalmadaki tek dezavantaj, her gün farklı fırsatlar sunan sitelerin tümünü takip etmenin zorlaşması. İşte bunun için de GrupGuru.com icat edildi. GrupGuru.com, grup satın alma sitelerindeki fırsatları tek bir noktada toplayarak kolayca incelemenizi sağlıyor.

rihe kadar geçerli olacağını açık şekilde görebiliyorsunuz.

Sitede gerçekleştirilen her bir kampanyanın kendine has özellikleri var. Bazı kampanyalarda satın alınan kuponlar alışveriş sırasında birleştirilerek kullanılabilirken, bazılarında kullanıcı alışveriş sırasında yalnızca tek bir kuponun avantajından yararlanabiliyor.

Grupanya elbette sunduğu fırsatı tüm ayrıntılarıyla tanıtıyor ve gerekiyorsa fırsatı sunan işletmenin yerini gösteren haritalar bulunduruyor. Elbette bu noktada işletmelerin kendilerini tanıtmaları için önemli bir fırsat var.

Grupanya'nın takdiri hak eden bir diğer özelliği de "sıkça sorulan sorular" bölümü. Siteyi kullanmak ve fırsat satın almak isteyenlerin aklına takılabilecek hemen her soru bu bölümde yanıtlanmış vaziyette. Benzer şekilde Grupanya ile çalışmak isteyen firmalar için de işletmeler sayfasında iş modeli ayrıntılı şekilde anlatılıyor.

Sizin için seçiyorlar

Geçtiğimiz günlerde sitenin kurucularından Baran Dilber ile grup satın alma konsepti ve Grupanya'nın mevcut durumu üzerine sohbet etme şansını buldum.

2010'un Mayıs ayında yayına giren web sitesi, daha birkaç ay bile olmadan üyelerine 250 bin liranın üzerinde indirim sağlamış. Baran Dilber, Türkiye'de bu konseptin hem kullanıcılar hem de firmalar tarafından çok sevildiğini söylüyor.

Öyle ki, Grupanya'nın firma görüşmelerini gerçekleştiren ekip üyeleri adım attıkları firmadan elleri boş dönmüyorlarmış. Kendisine bunun ne kadar sürdürülebilir olduğunu sorduğumda da hayli güven dolu bir yanıt aldım. Dilber, şimdilerde hazır anlaşmaları takvime yerleştirmek için kafa yorduklarını söylüyor ve anlaş-tıkları firmaları belirlemek konusunda hayli seçici davrandıklarını altını çiziyor. Ne de olsa grup satın alma sitesinin hizmet kalitesini yüksek tutmak için her zaman en ilgi çekici ve verimli fırsatlar sunmak durumundalar.

Görünüşe bakılırsa Grupanya fırsat oluşturmak konusunda kolay kolay sıkıntı çekmeyecek. Sitenin fırsatları tüketen kullanıcı sayısı konusunda da hiçbir sıkıntısı yok. Sitede gerçekleşmesi için 20 ya da 30 alt satış limiti belirlenen kampanyaların dakikalar içinde yüzlerce satışa ulaştığını görmek mümkün. Grupanya'nın yakınlardaki hedefi, 2010 yılı biterken her ay bir milyon liralık indirim sağlar hâle gelmek.

Grupanya, son yıllarda incelediğim en sıcak yüzü girişimlerden biri. Baran Dilber ve ekip arkadaşları tüm indirim ve avantajların ötesinde dinamik, heyecanlı ve samimi bir ortam oluşturmayı başarmışlar. Eminim ki, bu adrese bir kez adım atarsanız bundan sonra sürekli uğramak ve günün fırsatına göz atmak isteyeceksiniz. İsterseniz benim gibi, fırsatların her sabah ulaştırılması için e-posta adresinizi bırakabilirsiniz. :) ❖

AĞA TAKILANLAR

HTML/CSS ÖĞRENMEK İSTEYENLERE

www.drawter.com

Web tasarımı konusunda özellikle işe yeni başlayanların mutlaka göz atması gereken adreste ilginç bir araç yer alıyor. Farenizle çizimler yaparak bir HTML sayfa oluşturmaya ve sayfadaki nesnelerin renk, boyut gibi özelliklerini ayarlamanıza olanak tanıyan bu araç sayesinde çeşitli denemeler yaparak çizdiklerinizin HTML/CSS kodlarına nasıl dönüştüğünü görebiliyorsunuz.

COLOR PALETTE GENERATOR

www.bighugelabs.com/colors.php

Yukarıdaki adreste yine web tasarımıyla uğraşanların ilgisini çekebilecek bir uygulama yer alıyor. Big Huge Labs'in Color Palette Generator adlı ürünü, yüklediğiniz bir fotoğrafta bulunan renkleri belirleyerek sizin için renk paleti oluşturuyor. Üstelik web tasarımında kullanmak için HTML renk kodları da sonuçlarla birlikte uygulama tarafından hazır ediliyor.

SAR değeri düşük cep telefonu bulmak imkânsıza yakın

Uzmanlar cep telefonu kullanıcılarını sürekli maruz kalınan yüksek radyasyon seviyesine karşı uyarıyor. Oysa piyasada düşük SAR değerine sahip telefon bulmak mümkün değil.

Serdar CEVHER
serdar@PCnet.com.tr

BİRÇOĞUMUZ için 1990'ların sonuna kadar radyo, televizyon ve telsiz telefonlar haricinde kablosuz iletişim kurabilen aygıtları kullanmak söz konusu değildi. Günümüzde ise cep telefonları ve kablosuz internet teknolojisinin keyfini çıkarıyoruz. Ancak bir yandan da radyasyona bağlı kanser vakalarının sürekli arttığı bir devirde yaşıyor olduğumuz gerçeği söz konusu.

Cep telefonlarının vücuda yaptığı etki, daha doğrusu vücudun bir kilogramının sıcaklığını 1 derece yükselten elektromanyetik enerji miktarı SAR (Specific Absorption Rate – Özgül Soğurma Oranı) olarak adlandırılıyor. ntvmsnbc'nin haberinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Mustafa Alkan, SAR değeri hakkında şu açıklamaları yapıyor: "SAR değerinin yüksek olmasının insan sağlığına etkisi ısı etkisidir. Başka bir etki bilimsel olarak şu an ispatlanmış değil. Vücudunuza hangi cihazı tutarsanız tutun, dizüstü bilgisayar da dizinize tutarsanız ısındığını görürsünüz. Bu ısı etki arttıkça vücuda olan zararı da artıyor. SAR limit değeri, vücudun 1 kilogramının sıcaklığını 1 derece yükselten elektromanyetik enerji miktarıdır. Genel halk maruziyeti için 0.08 watt/kilogram limit değer olarak kabul edilmiştir." Gazi Üniversitesi'nin www.gnrk.gazi.edu.tr/sar.htm

adresindeki sayfasında da, genel halk için maruz kalınması olağan sayılabilecek maksimum değer yine 0.08 W/kg, meslekleri gereği radyasyona maruz kalanlar içinse 0.4 W/kg olarak

açıklanıyor.

SAR değerleriyle ilgili makaleler basında belirli aralıklarla yer alıyor olmasına rağmen, ne tüketiciler, ne de üreticiler konuya gereken önemi veriyor. Örneğin şu an piyasada bulunan popüler cep telefonlarının SAR değerlerine bakalım:

TELEFON	SAR DEĞERİ
Apple iPhone 3GS	1.19 W/kg
Apple iPhone 4	1.17 W/kg
Nokia 5800 XPressMusic	0.97 W/kg
Nokia 6303	1.15 W/kg
Samsung i5700 Galaxy Lite	0.59 W/kg
Samsung S5620	1.02 W/kg
Sony Ericsson W705	1.01 W/kg
Sony Ericsson W995	1.18 W/kg

SAR değerleri sarshield.com, sar.nokia.com, phonerated.com ve gsmarena.com adreslerinden alınmıştır.

Görüldüğü gibi, birçok telefon maksimum değer olan 0.08 W/kg'nin 10 katından daha fazla bir SAR değerine sahip. Ancak bu durum, telefonların popüler olmasına engel teşkil etmiyor. Bu durumda, üç ihtimal var: Ya insanlar yüksek SAR değerli telefonların tehlikelerinin farkında değiller, ya farkındalar ama durumu önemsemiyorlar, ya da makul değer 10-15 katı SAR değerine sahip telefonlar o kadar da zararlı değil (uzmanlar tüketicileri boşuna uyarıyor).

SAR değerine göre telefon arayıp bulmak imkânsız

Bir süredir mevcut cep telefonumu değiştirmek ve daha düşük SAR değerine sahip bir telefon almak niyetindeydim. Bu yazıyı kaleme almadan önce de yaklaşık bir hafta boyunca uzmanların belirttiği değerlere uyan bir cep telefonu aradım. Ancak bulabildiğim telefonlar içinde uygun değerlere sahip olanların sayısı bir taneye bile erişemedi.

İlk olarak şunu belirtmek gerek. İnternette güncel veya geçmişte üretilmiş telefonların SAR değerlerinin listelendiği siteler var, ancak bu telefonların SAR değerlerine göre dizme imkânı sunan hiçbir site mevcut değil. Örneğin Nokia'nın modellerine ait SAR değerlerinin öğrenilebilmesi için sunduğu

<http://sar.nokia.com> gibi bir adres var, ancak burada da yalnızca istediğiniz telefonun modelini seçerek değerine bakabiliyorsunuz. Yani bu tip hassasiyeti olan bir kişi için gerekli bir sıralama arayüzü sunulmuyor. Diğer üreticilerin böylesi düzenli bir portalı dahi yok.

Tüm telefonların SAR değerlerinin yer aldığı güncel bir portal bulmak büyük sıkıntı. Bu tip portallar var, ancak birçoğu en son 2007 veya 2008 yıllarında güncellenmiş ve az sayıda telefon içeriyor. Örnek sunmak için ele aldığım dört farklı üreticiye ait sekiz telefon modelinin SAR değerlerine dahi ancak dört farklı kaynaktan erişebildim.

SAR değeri düşük telefonlar sanki piyasadan toplatılıyor

İnternette “düşük SAR değerine sahip telefon” veya “phone with lowest SAR value” şeklinde yaptığım aramalar sonucunda okuduğum makalelerde övülen telefonların hiçbirisinin artık satılmıyor olduğunu görmek de benim için şaşırtıcı oldu. Örneğin 0.12 W/kg değerine sahip Motorola MPX200, 0.16 W/kg’lik Sony Ericsson Z600 ve 0.17 W/kg’lik BlackBerry 7280’i satın almak artık mümkün değil. Bu telefonların üretimi yıllar önce sonlandırılmış ve üreticileri benzer SAR değerlerine sahip telefonlar üretmeyi tercih etmemiş. Bu modelleri ancak GittiGidiyor gibi açık artırma sitelerinde bulabiliyorsunuz, ancak çoğunun kondisyonu da kabul edilebilecek kıvamda değil.

SAR değeri düşük telefonları bulabilmek gerçekten şans işi. Benim kullandığım yöntem, ucuzu.com, akakce.com gibi en uygun fiyatlı ürünlerin listelendiği sitelerde birçok uygun fiyatlı telefona teker teker tıklamak ve bu telefonların model isimlerini internette teker teker aratarak SAR değerlerini öğrenmek. Ancak sonuç çoğu zaman hayal kırık-

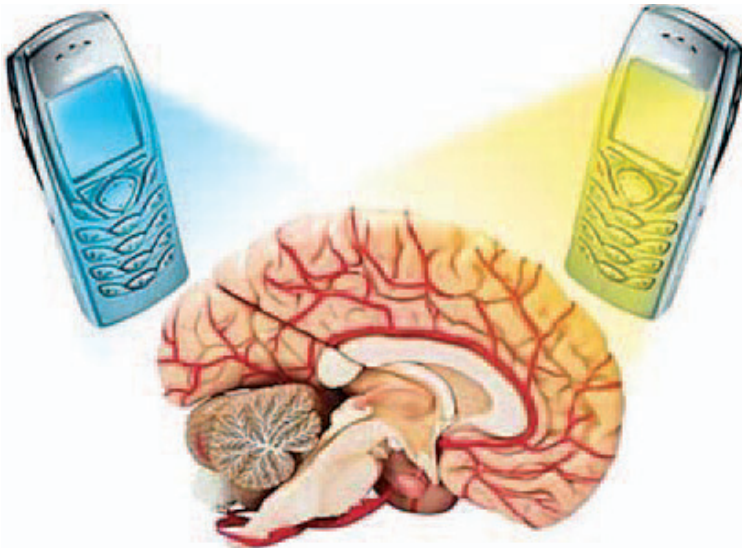

lığı: Ya yüksek SAR değeri çıkıyor ya da hiçbir veriye ulaşamıyorum. Bu sayfalardan size düşük SAR değerine sahip telefonları önerebilmeyi isterdim, ancak halen satılmakta olan telefonlar içinde bulabildiğim en düşük değerli telefon dahi 0.41 W/kg’lik SAR değerine sahip olduğu ve bu değer de maksimum oranın beş katına denk geldiği için, kafamdaki soru işaretleri çözülene kadar bu konuyu araştırmaya devam etmek istiyorum.

Ciddi bir açıklamanın zamanı gelmedi mi?

Eminim bu satırları okurken siz de en az birkaç dakika için SAR değeri üzerine düşündüğünüzü hatırlayacaksınız. Belki de “Evet, böyle bir risk var, ama hayatımızın hangi alanında risk yok ki?” diye düşündünüz. Bunlar benim geçtiğim evrelerden de bazıları aynı zamanda. Ancak son birkaç haftada bu konuda yeniden haber ve makaleler okumuş bir insan olarak bu haber ve makalelerin sahiplerine sormak istiyorum: Düşük SAR değerli telefonların kullanılmasını tavsiye ediyorsunuz, peki neden bu tip telefonların hangileri olduğundan ve onları bulabileceğimiz yerlerden de bahsetmiyorsunuz?

Belki de büyük üreticilerin kârlarına dokunulmak istenmiyor, peynir ekmek gibi satan telefonların aslında ne kadar yüksek SAR değerlerine sahip oldukları o kadar da fazla vurgulanmak istenmiyor. Veya bir diğer ihtimal, aslında ortada o kadar da büyütülecek bir tehlike yok. Peki ikinci ihtimal geçerliyse, niçin sürekli bu konuda haberler okuyup duruyoruz? Bir uzmanın çıkıp kamuoyunu konuyla ilgili olarak kapsamlı bir şekilde aydınlatması şart gibi gözüküyor. ❖

Tatil çekimlerinizi tatildeyken düzenleyin

Tatilinizi geçirmek için gittiğiniz şirin bir beldede ya da konforlu bir tatil köyünde anılarınızı dondurduğunuz video ve fotoğrafları düzenleyin, arşivlemek için eve dönmeyi beklemeyin!

Daron DEDEOĞLU / daron@PCnet.com.tr

YILIN yorgunluğunu üzerinizden atmak için çıktığınız tatilde büyük ihtimalle unutulmaz anlar yaşayacaksınız. Bu aşamada bol bol fotoğraf ve video çekeceğiniz de aşîkâr, tabii fotoğraf makinenizin ya da video kameranızın hafızasının izin verdiği ölçüde anıyı ölümsüzleştirebileceğinizi de unutmamak gerek. İşin en kötü tarafıysa bazen bir poz daha çekebilmek için mevcut bir pozu silmeniz gerekmesidir. Bu aşamada hangi anıdan vazgeçeceğinizi tayin etmekse belki de en zor şeylerden biri olur. Bu gibi bir durumu bertaraf etmenin en kolay yolu tatile çıkarken yanınıza bol bol hafıza kartı ve kaset almak olabilir. Ancak yeni nesil kameraların büyük bir çoğunluğunda sabit disk bulunduğunu da göz ardı etmemek gerek. Böylesi bir makineye sahipseniz hafıza sığanız dolduğunda bir bilgisayara aktarmaktan başka çareniz olmadığını söylemek isteriz. Bunun için size tavsiyemiz yanınıza taşınabilir bilgisayarınızı da almanız olacaktır. Bu şekilde hem her günün sonunda çektiklerinizi bilgisayara aktarıp, makinelerinizin belleklerini boşaltabilirsiniz hem de boş bulduğunuz saatlerde bu fotoğraf ve videolarınızı düzenleyip, gerekli gördükleriniz üzerinde oynamalar yapabilirsiniz. Böylece çektiğiniz fotoğraflarınız ve videolarınızla alakalı hiçbir detayı atlamadan anılarınızı daha canlı hâle getirebilirsiniz.

Dizüstümün performansı yeter mi?

Günümüzde birçok kullanıcı imaj, ses ya da video işlemek için gelişmiş masaüstü bilgisayarları tercih ediyor. Bunun temel sebebi tabii ki performans farkları. Ancak profesyonel işler yapmayı planladığımız

göre 2-3 yaşında bir dizüstü bilgisayarın sunduğu performans, tatilde çektiğimiz video ve fotoğrafları düzenleyip, albümler hâline getirmeyi planladığımız uygulamalarımız için gayet yeterli bir performansı bize sağlayacaktır. Hatta birçoğu için yeni nesil bir netbook bile işimizi kolayca görebilir. “Yok artık daha neler?” dediğinizi duyar gibiyiz. Ne de olsa özellikle ilk nesil netbook'lar hem sığaca düşük kapasiteli hem de işlemci güçleri ve ekran çözünürlükleri imaj ve video işleme gibi yüksek performans gereksinimli işlemleri kaldıramayacak düzeyde. Ancak yeni nesil ürünler hiç de öyle değil. Ayrıca bu kısıtlamalar yazılımların tüketimleriyle alakalı. Yani az sistem kaynağıyla yetinen bir yazılım tüm sorunları ortadan kaldırılabildi.

Hemen belirtelim, bu tarz işlemleri gerçekleştirebilecek düzeyde ve az sistem kaynağı tüketen yazılımlar henüz geliştiricilerin elinden çıkmadı, ancak web tabanlı türevleri bu gereksinimleri karşılamak için şimdiden hazırlar.

Web tabanlı uygulamalar, kurulabilir yazılımlara karşı!

Günümüzün gelişen yazılım ve internet teknolojileri sayesinde artık alışageldiğimiz web servisleri hızla çehre değiştiriyor. Eskisi gibi içerik yayıncılığına ve paylaşımına dayanan ya da sosyalleşmeyi tetikleyen türden siteler hızla eskiyerek yerlerini e-servis ya da web tabanlı yazılım çözümü şeklinde tanımlayabileceğimiz projelere bırakmaya başlıyorlar. Hatta birçok örnek hayata geçti bile...

Artık sürekli ve hızlı bir internet bağlantısıyla yapamayacağınız işlem yok desek yalan olmaz. Bildiğiniz gibi başta

Google olmak üzere birçok yenilikçi firma ürünlerini web odaklı hazırlamaya başladı. Özellikle Google'ın popülerleştirdiği online ofis yazılımları ve online paylaşım siteleriyle iyice hızlanan bu devrim şimdilerde birçok çetrefilli yazılımın web tabanlı olmasıyla altın çağına ulaştı diyebiliriz. Yazılım firmalarının, bilgisayarları gerek işlemci gerekse de bellek tarafında sıkıntıya sokacak türden yüksek kapasiteli programları bir bir internete kaydırmaları, yakın bir gelecekte işletim sistemlerinin de sunucular üzerinden, istemci mantığına kavuşup bizlere kiralananabileceği gibi düşüncelerin belirmesine neden oluyor. Bu tarz ütöpik düşünceler ne zaman hayat bulur bilinmez ama başta çoklu ortam yazılımları olmak üzere birçok vazgeçilmez yazılım ürününün web tabanlı muadilleri oldu bile. Biz de bu uygulamalar arasından, tatiliniz sırasında çektiğiniz video ve fotoğrafları bir web tarayıcı ve internet bağlantısı aracılığıyla düzenleyebileceğinizi, gerekirse kesip biçebileceğinizi ve albümlere ayırarak sevdiklerinizle anında paylaşabileceğinizi servisleri sizler için bir araya getirdik. İşte sizler için seçtiklerimiz...

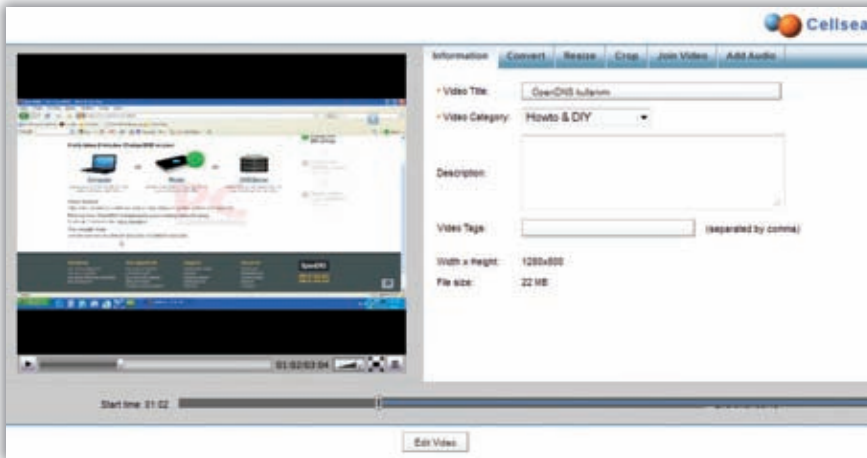

bilgisayarınızı yormamış olursunuz hem de videolarınızı dilediğiniz kişi veya siteyle kolayca paylaşabilirsiniz.

Bunun için www.cellsea.com adresi üzerinden ücretsiz hizmet veren servisi kullanabilirsiniz. Ücretsiz bir üyelik hesabı oluşturarak videolarınızı kesip biçmeye başlayabilirsiniz. Windows işletim sistemleriyle birlikte gelen Movie Maker adlı araca oldukça benzeyen bir arabirimle kullanıcıları karşılayan Cellsea, yükleme ve sekmeler arası geçiş mantığıyla çalışıyor. Popüler video uzantılarına sahip dosyalarınızı rahatça sisteme yükleyip işleyebiliyorsunuz. Formatlar arasında WMV, RM ve MPG gibi uzantılar da yer alıyor. Dilerseniz filigran, altıyazı ya da jenerik de eklemenizi sağlayan servis, YouTube gibi video paylaşım sitelerinden de işlemek üzere video alabiliyor. Tabii bu özelliği şu sıralar bizim için pek bir şey ifade etmiyor. Desteklenen bir formatta sabit diskinize kayıt imkânı da sunan servis sade arayüzüne rağmen işini iyi yapıyor.

JayCut.com

Bir başka başarılı web tabanlı video işleme servisi de JayCut.com. Ücretsiz olarak oluşturabileceğiniz bir hesap eşliğinde, tatilde çektiğiniz videolarınızı servisin size sunduğu alana yükleyip hemen yönetmenliğe başlayabilirsiniz. Kullanımı oldukça basit olan servisi, daha önce Windows Movie Maker ya da benzeri bir yazılımı kurcalamış olan herhangi bir bilgisayar müptelası rahatlıkla kullanabili. Herhangi bir web tarayıcısıyla rahatlıkla kullanabileceğiniz servis, vasat bir bağlantı hızıyla bile oldukça seri çalışabiliyor. Çektiğiniz videolarınızı yükledikten sonra -ki bu aşama bağlantı hızınıza göre biraz can sıkıcı olabiliyor- küçük klipler halinde arayüze serpiştirilmiş videonuzu dilediğiniz şekilde zaman çizelgesine sürükleyip bırakarak üzerinde işlem yapmaya başlayabilirsiniz. Zaman çizelgesine sürüklediğiniz video kliplerin görüntü ve ses dosyaları olarak iki ayrı kanala ayrıştığını

Cellsea.com

Bildiğiniz gibi bir ev kullanıcısı aynı zamanda iyi bir ev elektroniği tüketicisidir ve bunu bilen üreticiler de hemen her video kamera ya da fotoğraf makinesi beraberinde kullanımı kolay işleme yazılımları sunarlar. Ancak bu yazılımlar ürünlere eklendiğinden ve bir tür promosyonmuş gibi düşünüldüğünden dolayı ya çok kırılmış bir sürüm olarak ya da kısıtlı bir deneme sürümü olarak karşımıza çıkıyor. Bu noktada kullanıcılar ya ücretli bir sürümü satın almak

zorunda kalıyor ya da ücretsiz bir video işleme yazılımı kullanmayı tercih ederek, işletim sistemleriyle birlikte gelen basit yazılımları tercih ediyorlar. Ancak bu basit alternatifler hem çok fazla özelliğe sahip olmadıklarından ortaya çıkan sonuçlar pek tatminkâr olmuyor hem de tükettikleri sistem kaynakları yüzünden tatilinizde size eşlik eden bilgisayarlar burunlarından soluyorlar. Fakat bu duruma bir çözümümüz var. Eğer kararınız basit bir çözümle yetinmekse size bir web servisini kullanmanızı öneririz. Bu sayede hem

hemen fark edeceksiniz. Bu aşamada dilerseniz videonuzun belli yerlerinde sesi kapatabilir, fona müzik koyabilir ya da yeniden konuşabilirsiniz. Görüntülerinizin üzerine alt yazılar ekleyebileceğinizi ve videolarınıza jenerikleri ekleyebileceğinizi söylememize gerek yok sanırım. İşleminiz bittikten sonra videonuzun son hâlini popüler bir video formatında tekrar bilgisayarınıza indirebileceğiniz gibi, kalitesiyle oynayarak YouTube benzeri video paylaşım sitelerine de gönderebilirsiniz. JayCut.com'un en büyük artısı mobil cihazlarda da çalışabiliyor olması. Ancak bu cihazlar Flash 9 destekleyen ve 3G bağlantı kapasitesine sahip cihazlardan olmalı. Yani MID (Mobile Internet Devices) adıyla tanımlanan mobil cihazlardan bahsediyoruz. Bu tarz bir cihaza sahipseniz servisi yine rahatlıkla kullanıyorsunuz. Sitenin bu özelliği şimdilik yurdum insanına bir miktar uzak olsa da yakın gelecekte çok işe yarayacağı kesin.

Picnik.com

Tatilde çektiğiniz fotoğraflarınıza kırmızı göz kaldırma, ışık ayarı yapma ya da kesip biçme gibi eylemler uygulamak için bir yazılım arıyorsanız size Picnik.com'u öneririz. Tamamen ücretsiz olarak hizmet veren servis, fotoğraflarınıza basit işlemler uygulayabileceğiniz oldukça pratik bir web servisi. Ücretsiz olarak dağıtılan basit yazılımlardan birisini sisteminize kurmak yerine bu servisi kullanarak bilgisayar ya da işletim sisteminin bağımsız şekilde fotoğraf işleme ihtiyaçlarınızı giderebilirsiniz. Üstelik netbook sahipleri için de ideal bir çözüm diyebiliriz. Serviste bir üyelik hesabı açmadan önce örnek fotoğraflarla oynayarak

hizmeti inceleyebilir, üyelik sonrası size vad edilenleri kullanarak görebilirsiniz. İşe fotoğraflarınızı yüklemekle başlayacağınız serviste, yüklediğiniz fotoğrafları kalitesini değiştirmeden kesip biçebilir, kırmızı gözlerden arındırabilir ya da çeşitli renk ayarları yaparak tekrar kaydedebilirsiniz. Servis sayesinde fotoğraflarınıza çerçeveler ekleyebilirsiniz ya da çeşitli efektler uygulayabiliyorsunuz. Dilerseniz metin araçlarını kullanarak fotoğraflarınıza küçük notlar ya da imzalar eklemeniz de mümkün kılınmış. Basit ve hızlı bir imaj işleme çözümü arıyorsanız Picnik.com sık kullanılanlarınızda mutlaka yer almalı.

Pixlr.com

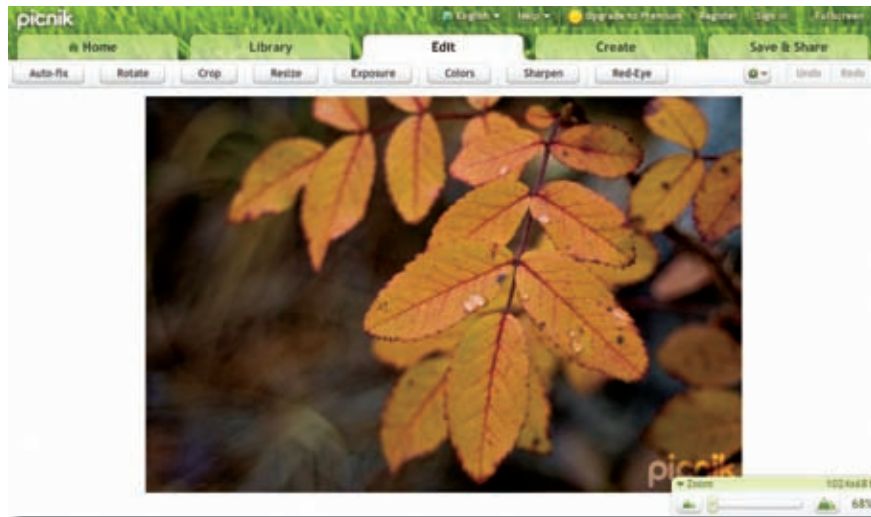
Photoshop ya da GIMP kadar fazlaca özelliğe sahip olmasa da web tabanlı imaj işleme yazılımları arasında en çok özelliği ücretsiz olarak sunan yegâne servis Pixlr.com diyebiliriz. Gelişmiş araç kutuları ve sunduğu Türkçe dil desteğiyle bir ev kullanıcısının tatil deyken ihtiyaç duyabileceği hemen her imaj işleme özelliğini sunan servis, Firefox tarayıcısı için eklenti olarak da kullanılabilir. Gelişmiş imaj işleme yazılımlarının sunduğu katmanlı (layer) çalışma imkânını da sağlayan servis, başarılı bir imaj işleme yazılımını aratmıyor. JPG, GIF ve PNG formatlarıyla çalışmanıza izin veren servis, web kaynaklarındaki görselleri işleyebilmenize de imkân sağlıyor. Katmanlı PNG dosyalarını mekân ve bilgisayardan bağımsız bir şekilde işleyebileceğiniz Pixlr, yakın zamanda internet devlerinin peşinde koştuğu bir site olacak gibi. Sadece 3G modem ve netbook ikiliyle

rahat rahat kullanabileceğiniz Pixlr.com, tüm tatil fotoğraflarınızı kolayca düzenleyip tekrar kaydedebileceğiniz hoş bir servis. Mutlaka göz atın. ❖

EDİTÖR DİYOR KI

Web tabanlı servisler sayesinde, ihtiyaç duyabileceğiniz uygulamalara kolayca ve kurulum işlemleri gerçekleştirilmeden sahip olabiliyorsunuz. Böylece sabit diskinizdeki alan daha farklı amaçlar için size kalırken, kurulabilir yazılımlar içerisine gizlenme ihtimali yüksek olan zararlı yazılım ya da casus yazılım korkunuz da olmuyor. Sisteminizin performans kazancı da cabası. Sonuçta yazılım kurmamış olduğunuzdan sistem kaynaklarınız size kalırken işletim sisteminizin ömrü de uzamış oluyor. Ancak bu madalyonun güzel tarafı; bir de dezavantajları olan taraf mevcut. Bu dezavantajların başında servislerle bağlanmak için ihtiyaç duyulan bağlantı hızları geliyor. Hatta bağlantı kaynağı desek daha doğru olur. En mantıklı seçim 3G modemler gibi dursa da kotalar hem indirilen hem de gönderilen veriler üzerinden hesaplandığından özellikle video işleme konusunda biraz riskli olabilir. Otellerin de fiyat konusunda pek vicdanlı davranmadıkları kesin. Ancak bu tarz işlemler için müşterilerine ücretsiz internet hizmeti sunan kafe, restoran ya da plajları rahatlıkla kullanabilirsiniz. Seyahatinizde otobüsü tercih edenlerdenseniz yine ücretsiz sunulan kablolu bağlantı saatler süren yolculuğu bir solukta tamamlamanız için yeterli olabilir. Öyle ya da böyle artık tatile çıkarken bavulunuzun bir köşesinde netbook ve 3G modeminiz için de yer açmanızda fayda var. Çünkü içerisinde bulunduğumuz çağ bunu gerekli kılıyor.

FIREFOX, Chrome, Internet Explorer ve Opera tarayıcılarıyla kullanılabilecek binlerce eklenti bulunuyor. Bu eklentiler reklamları engellemekten dosya indirme hızınızı yükseltmeye, tarayıcınızı özelleştirmekten yer

imlerinizi internetle eşitlemeye kadar birçok imkân sunuyor. Aslında eğer tarayıcınızda bir özelliğin yoksunluğunu hissediyorsanız veya bir şeylerin daha iyi olabileceğine inanıyorsanız, büyük ihtimalle sizi bu sıkıntıdan

kurtaracak bir eklenti çoktan yazılmış ve yayımlanmıştır bile.

Bu nedenle yazımızda en kullanışlı bulduğumuz 75 tarayıcı eklentisini tanıtıyor, bunları nasıl kuracağınızı ve yöneteceğinizi anlatıyoruz.

EKLENTİLER NASIL KURULUR VE YÖNETİLİR?

FIREFOX

www.getfirefox.com

Mozilla Firefox'a yeni eklentiler eklemek için, Araçlar menüsünden

Eklentiler'e tıklayın ve Eklenti Edin sekmesini açın. Bu bölüm açıldığında size en çok kullanılan eklentilerden bazıları gösterilecektir, ancak "Tüm eklentilere bak" seçeneğine tıklayarak tam listeyi gösterebilirsiniz. Beğendiğiniz bir eklentiyi tarayıcınıza eklemek için sağ alt köşede bulunan "Firefox uygulamasına ekle" düğmesine tıklamanız ve daha sonra Firefox'u yeniden başlatmanız yeterli. Herhangi bir eklentiyi devre dışı bırakmak, yeniden etkinleştirmek veya silmek için Eklentiler sekmesini kullanabilirsiniz.

CHROME

www.google.com.tr/chrome

Sağ üst köşedeki anahtar simgesine tıklayın ve Eklentiler bölümüne gidin (tarayıcının en son sürümünü kullandığınızdan emin olun). "Daha fazla eklenti al" seçeneğine tıklayın ve istediğiniz bir eklentiyi kurun. Firefox'un aksine, eklenti kurulumunun ardından tarayıcıyı yeniden başlatmanız gerek yok. Eklentiler sayfasına giderek eklentilerinizi yönetebilirsiniz.

INTERNET EXPLORER

www.microsoft.com/turkiye/windows/internet-explorer/

Yeni arama seçenekleri, Web

Slices ve hızlandırıcılar eklemek için, Araçlar menüsünden Eklentileri Yönet'e ve ardından "Daha fazla araç çubuğu ve uzantı bul" a tıklayın. İstemediğiniz öğeleri geçici veya kalıcı olarak bu kısımdan kaldırabilirsiniz.

OPERA

www.opera.com

Opera'nın eklentileri çoğunlukla "widget" şeklinde geliyor. Herhangi bir eklenti kurmak için menüden Bileşenler panelini açın, Bileşenleri İndir'e ve ardından herhangi bir öğenin yanında bulunan Launch (çalıştır) seçeneğine tıklayın. Eklentilerinizi daha sonra Bileşenler panelinden yönetebilirsiniz.

İLETİŞİM

BAĞLANTILARINIZI ENTEGRE EDİN

<http://bit.ly/contacts238>

Tarayıcı: Firefox

Mozilla'nın halen geliştirilmekte olan Contacts eklentisi sayesinde Gmail, Twitter ve LinkedIn gibi hesaplarda ayrı ayrı bulunan tüm bağlantılarınıza tarayıcınız üzerinde bir arada ulaşılabilir. Eklenti aynı zamanda birden fazla olan kayıtları karşılaştırarak farkları görmenizi ve gereksiz kayıtları temizlemenizi sağlıyor.

GMAIL PROFİLLERİNİZİ GÖRÜNTÜLEYİN

<http://rapportive.com>

Tarayıcılar: Firefox, Chrome

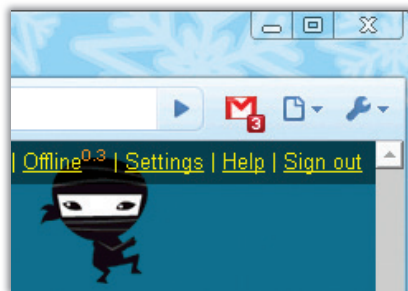
Rapportive sayesinde, Gmail kullanırken normalde iletilerin yanlarında görüntülenen reklamlar yerine o anda e-posta atmakta olduğunuz kişinin profilinin görüntülenmesini sağlayabilirsiniz. Bu sayede doğru kişiye yazdığınızdan emin olmanız daha kolaylaşmış olacaktır.

GMAIL'DEN UYARI ALIN

<http://bit.ly/mail238>

Tarayıcı: Chrome

Google Mail Checker eklentisi, isminden de anlaşılacağı gibi Gmail hesabınızı düzenli olarak yeni iletilerin gelip gelmediğini öğrenmeniz amacıyla kontrol ediyor. Eklenti, araç çubuğu düğmesi sayesinde sizi yeni okunmamış iletiler konusunda bilgilendiriyor.

FACEBOOK'TA İÇERİK PAYLAŞIN

<http://bit.ly/face238>

Tarayıcı: Internet Explorer
Internet Explorer'a eklenen Share on Facebook eklentisi sayesinde herhangi bir web sayfasını, internet adresini veya resmi Facebook'taki arkadaşlarınızla kolay ve hızlı bir şekilde paylaşabilirsiniz. Eklenti oldukça sağlam ve çok iyi çalışıyor.

FACEBOOK DURUM GÜNCELLEMELERİNİ GÖRÜNTÜLEYİN

<http://bit.ly/slice238>

Tarayıcı: Internet Explorer
Bir önceki kadar kullanışlı olan bu Facebook eklentisi sayesinde, arkadaşlarınızın neler yaptığını görebilir ve Facebook durumunuzu her yerden güncelleyebilirsiniz. Ayrıca arkadaşlar listenizi, gruplarınızı ve etkinliklerinizi de görüntüleyebilirsiniz.

FACEBOOK FOTOĞRAFLARINIZA YAKINDAN BAKIN

<http://bit.ly/zoom238>

Tarayıcı: Chrome

Eğer Facebook'ta paylaşılan fotoğraflara

BELGELERİNİZİ ÇEVİRİMİÇİ DÜZENLEYİN

www.openitonline.com

Tarayıcılar: Firefox, Internet Explorer
Open IT Online sayesinde, herhangi bir yerden ilave bir yazılım kurulumuna gerek kalmaksızın Word belgelerini, hesap tablolarını, sunum ve resim dosyalarını açabilir, üstelik başka kişilerle aynı anda belgeler üzerinde çalışabilirsiniz. Eklenti Google Dokümanlar, Zoho, Vuzit, Pixlr, Picnik, Snipshot ve Sumo Paint ile uyumlu olarak çalışabiliyor.

SİTELER HAKKINDA YAPILAN CANLI YORUMLARI OKUYUN

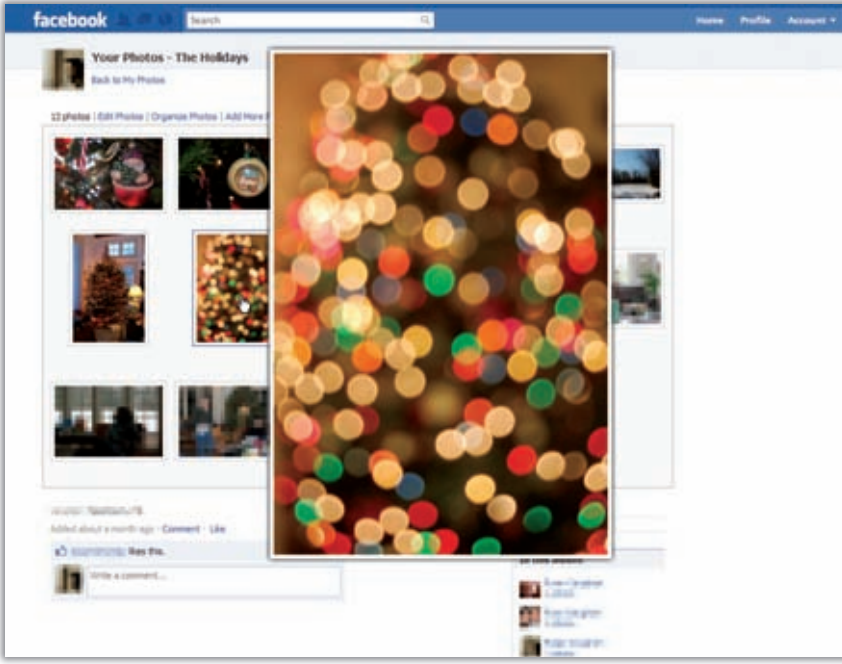
<http://bit.ly/reactions238>

Tarayıcı: Chrome
Twitter Reactions eklentisini kurduğunuzda, herhangi bir web sitesini gezerken eklenti düğmesine tıkladığınızda Twitter'da o siteyle ilgili yapılmış yorumları okuyabileceğiniz bir pencere açılıyor. Oldukça etkileyici bir Chrome eklentisi.

WEB'DE GEZERKEN TWEET'LEYİN

www.chrisfinke.com

Tarayıcı: Firefox
TwitterBar, Twitter'a doğrudan tarayıcının adres çubuğunu kullanarak ileti gönderebilmenizi sağlıyor. Sadece düşündüklerinizi yazın ve Twitter düğmesine tıklayın, böylelikle mesajınız gönderilecektir. Fare imlecini simgenin üzerine getirdiğinizde yazınız için kaç karakter kaldığını görebilirsiniz.

daha yakından bakma ihtiyacı duyuyorsanız, ancak fotoğraflara tıklamak ve o an bulunduğunuz sayfayı terk etmek istemiyorsanız, Facebook Photo Zoom eklentisi sizin için ideal. Eklenti kurun, Facebook'u açın ve istediğiniz fotoğrafları rahatça görüntülemek için yalnızca fare imlecini fotoğrafların üzerine getirin.

ÇEVİRİMİÇİ BİR TARTIŞMAYA DÂHİL OLUN

<http://bit.ly/reframe238>

Tarayıcı: Firefox
Bir yorum ekleme aracı olan Reframe It ile web'deki herhangi bir siteye yorum göndermek çok daha kolaylaşmış oluyor. Facebook, Twitter, FriendFeed ve benzeri popüler birçok siteyi destekleyen araçla gönderilen yorumlar herkese açık veya gizli tutulabiliyor.

FACEBOOK'TA KİŞİLERİ BULUN

<http://bit.ly/find238>

Tarayıcı: Internet Explorer
Eğer web üzerinde bir kişiyi arıyorsanız, Find on Facebook eklentisini kullanarak bu kişinin sosyal ağlarda var olup olmadığını kolayca görüntüleyebilir ve bulduğunuzda arkadaş olarak ekleyebilirsiniz. Eklenti aynı zamanda grupları eşleştirme özelliği de sunuyor.

TWITTER'I FIREFOX İLE TAKİP EDİN

www.twitbin.com

Tarayıcı: Firefox
Twitbin, Twitter'daki diyalogları tarayıcınıza eklenen bir yan panelden

takip etmenize olanak tanıyor. Twitter hesabınızla yorumlar yazabilir, yazılanlara yanıt gönderebilir, arkadaşlarınıza mesaj atabilir, link paylaşabilir ve benzeri işlemleri gerçekleştirebilirsiniz. Ekranın üst kısmındaki sekmeler görünümü değiştirmenize yardımcı oluyor.

TWITTER HESABINIZI OPERA İLE GÜNCELLEYİN

<http://bit.ly/twitter238>

Tarayıcı: Opera
Opera için sunulan sade fakat etkili Twitter eklentisi sayesinde arkadaşlarınızın gönderilerini görüntülemek ve kendi mesajlarınızı göndermek çok daha kolaylaşıyor. Twitter'ın web sitesine girmeden yapabildiğiniz bu işlemlerin yanı sıra, bir seferde kaç gönderinin listeleneceğini de belirleyebiliyorsunuz.

ÖZELLEŞTİRME

FIREFOX'TA REKLAMLARI ENGELLEYİN

<http://adblockplus.org>

Tarayıcı: Firefox

Adblock Plus, gezdiğiniz web sitelerine yerleştirilmiş reklamların görüntülenmesini engelliyor. Sabit resim olarak görüntülenen reklamlar söz konusu olduğunda da sadece resme sağ tıklayıp "Block image" seçeneğini seçmek, reklamın gözden kaybolması için yeterli. Eklenti Chrome için sunulmuyor olsa da, iyi bir alternatif olan Adblock for Chrome'u kullanabilirsiniz (<http://bit.ly/adblock238>)

REKLAMLARI İNTERNET EXPLORER'DA ENGELLEYİN

<http://simple-adblock.com>

Tarayıcı: Internet Explorer

Simple Adblock, Internet Explorer'la birlikte kullanabileceğiniz basit ama verimli bir reklam engelleyici. Sadece eklenti kurun, ülkenizi seçin ve opsiyonel mahremiyet filtrelerini kullanmak isteyip istemediğinize karar verin. Böylelikle eklenti, sayfalarda bulunduğu hemen her reklamı engellemeye başlayacaktır.

EKLENTİLERİ TOPLAYIN, YÖNETİN, PAYLAŞIN

<http://bit.ly/add238>

Tarayıcı: Firefox

Mozilla Add-on Collector sayesinde Firefox eklentilerini kurabilir, yönetebilir ve paylaşabilirsiniz. Eklentide bir referans masası, web geliştirici araç kutusu, aile planlayıcı ve otomatik güncellemeler gibi özellikler bulunuyor.

İNTERNET EXPLORER'A İLAVE ÖZELLİKLER EKLEYİN

www.ie7pro.com

Tarayıcı: Internet Explorer

IE7Pro, Internet Explorer'a birçok faydalı düzeltme ve özellik kazandırırken, isminde 7. sürüm bulunmasına rağmen IE8 ile de son derece iyi çalışıyor. Eklentide bulunan yazım denetleyici, satırda arama, çökme koruması, Flash engelleyici ve birçok benzeri özellik sunuluyor.

WEB SAYFALARINI BETİKLERLE ÖZELLEŞTİRİN

www.greasespot.net

Tarayıcı: Firefox, Chrome

Greasemonkey, herhangi bir web sayfasının görünümünü canlı olarak değiştirmenize, örneğin belirli bir içeriği kaldırmanıza olanak tanıyan kullanıcı betiklerini (script)

çalıştırmanızı sağlıyor. <http://userscripts.org> adresinde bulabileceğiniz yüzlerce betik bu eklentiyle kullanabilirsiniz. Chrome bu betikleri doğrudan kullanabiliyor, yani bir Chrome kullanıcısıysanız eklenti kurmanıza gerek yok.

BETİKLERE ANINDA ULAŞIN

<http://bit.ly/grease238>

Tarayıcı: Firefox

Greasemonkey sayesinde işinize yarayabilecek Greasemonkey betiklerini bulmak çok daha kolaylaşmış oluyor. Herhangi bir siteyi ziyaret ettiğinizde, eklenti site ile birlikte kullanılabilecek betiklerin bir listesini sunuyor.

BİRDEN FAZLA EKLENTİYİ KURUN VEYA KALDIRIN

<http://bit.ly/massive238>

Tarayıcı: Firefox

Mozilla Add-on Collector'ı tamamlaması amacıyla tasarlanmış olan Massive Extender, tek seferde birden fazla eklenti kurmanızı, kaldırmanızı, etkinleştirmenizi veya devre dışı bırakmanızı olanaklı kılıyor. Özellikle artık kullanmadığınız eklentileri temizlemek için oldukça kullanışlı.

CHROME'U FIREFOX İLE BİRLEŞTİRİN

<http://bit.ly/chrome238>

Tarayıcı: Firefox

Google Chrome Extensions Manager, Chrome için yazılmış eklentileri Firefox'ta çalıştırmanıza olanak tanıyan ancak henüz test aşamasında olan bir eklenti. Yani bu süreç henüz yeterince kararlı değil ve ufak tefek hatalar ortaya çıkabiliyor, ama yine de Firefox'un işlevselliğini bir adım daha öteye taşımak mümkün.

WEB SAYFALARINI BETİKLERLE WEB'DE KLAVYENİZİ KULLANARAK GEZİN

<http://thegeleebox.com>

Tarayıcı: Firefox, Chrome

GleeBox, tıklama veya kaydırma gibi birçok alışıldık fare hareketini klavye komutlarıyla değiştiriyor. Firefox ve Chrome için sunulan bu eklenti ekrana oldukça güçlü bir komut satırı aracı ekliyor.

EKRANDAKİ ÖĞELERİ ÖLÇÜN

<http://bit.ly/measure238>

Tarayıcı: Firefox

MeasureIt, ekrandaki öğelerin uzunluğunu ve/veya genişliğini ölçmenize yarayan bir tarayıcı cetveli. Bu işlem için tarayıcınızın sol alt kısmındaki simgeye tıklayın ve ardından ölçmek istediğiniz alanı seçin.

WEB'İ ÜÇ BOYUTLU GEZİN

www.foxtab.com

Tarayıcı: Firefox

FoxTab, o an açık olan web sayfaları arasında üç boyutlu olarak gezinmenize, yer imlerinizi canlı bir şekilde görüntülemenize ve yeni kapattığınız sekmeleri hızlıca yeniden açmanıza olanak tanıyan bir sekme yönetim aracı. Altı farklı 3B arayüz sunan eklenti, sekmeler arasında fare veya klavye hareketleriyle gezinmeyi destekliyor.

WEB'İ FARKLILAŞTIRIN

www.cooliris.com

Tarayıcı: Firefox, IE, Chrome

Cooliris (eski ismiyle PicLens), web'de gezinmeyi farklı bir deneyim haline getiriyor. Siteleri üzerlerinde "uçabileceğiniz" üç boyutlu duvarlar olarak görüntüleyen eklenti, bir seferde yüzlerce fotoğraf ve videonun görüntülenmesi gibi süreçleri kolaylaştırıyor.

GOOGLE KISAYOLLARI EKLEYİN

<http://bit.ly/google238>

Tarayıcı: Firefox

Google Shortcuts eklentisi, tüm favori Google servislerinizi tek bir kullanışlı kenar çubuğunda gösterebiliyor. Hangi servislerin listelenebileceğini seçebiliyorsunuz. Örneğin Gmail, Maps, Takvim ve YouTube (tabii girebiliyorsanız)... Eğer isterseniz, servislere açılır kapanır bir menü ile de ulaşabilirsiniz.

GÜVENLİK

OYLANMIŞ ARAMA SONUÇLARINI GÖRÜNTÜLEYİN

www.mywot.com

Tarayıcı: Firefox, Chrome, Internet Explorer

Web of Trust, topluluğa dayanan bir filtreleme sistemi. Arama sonuçları topluluğun verdiği oylara göre renklendiriliyor, böylelikle bir bakışta herhangi bir sitenin ne kadar güvenli olduğunu görebiliyorsunuz. Farenizi simgenin üzerine getirerek bir sitenin güvenilirlik, mahremiyet ve çocuk güvenliği açısından beş üzerinden kaç puan aldığını görüntüleyebilirsiniz.

SORUN YARATAN ÇEREZLERİ SİLİN

<http://bit.ly/better238>

Tarayıcı: Firefox

BetterPrivacy, bilgisayarınızı asla silinmeyen ve sistemi izlemeye alan uzun vadeli çerezlere karşı koruyor. Eklenti sizi bu tip çerezlerin varlığından haberdar ediyor ve onları sizin adınıza kaldırıyor. Aynı zamanda isterseniz çerezleri teker teker inceleme ve elle silme şansınız da var.

UYUMSUZ EKLENTİLERİ KURTARIN

<http://bit.ly/addon238>

Tarayıcı: Firefox

Firefox'un yeni sürümlerinde, eski eklentiler sorunsuz çalışabilecek olmasına rağmen otomatik olarak devre dışı bırakılır. Add-On Compatibility Reporter, uyumsuz gözüken eklentilerin etkinleştirilebilmesine, böylelikle bu eklentilerin çalışıp çalışmadığına kendiniz karar vermenize olanak tanıyor. Şu sıralar Firefox 4 Beta'yı test ediyorsanız oldukça gerekli.

ÇEVİRİMİÇİ MAHREMİYETİNİZİ KORUYUN

<http://bit.ly/stealth238>

Tarayıcı: Firefox

Stealthther eklentisi Firefox'un geçici olarak tarayıcı geçmişini hatırlamasını engellediği gibi, çerez, indirilen dosyalar, yeni kapatılan sekmeler gibi bilgileri de kaydetmesine mani oluyor. Eğer kendinize ait olmayan bir bilgisayar kullanıyorsanız, sizin için faydalı bir eklenti.

PROXY SUNUCU KULLANIN

<http://foxproxy.mozdev.org>

Tarayıcı: Firefox

FoxyProxy Standart, farklı proxy sunucuları arasında kolayca geçiş yapmanıza olanak tanıyan gelişmiş bir proxy yönetim aracı. Eklenti coğrafi olarak kısıtlanmış Hulu (www.hulu.com) gibi servislere ulaşmak için kullanabilirsiniz.

FIREFOX'TA ÇALIŞAN BETİKLERİ ENGELLEYİN

<http://bit.ly/noscript238>

Tarayıcı: Firefox

NoScript, yalnızca güvenilir sitelerdeki Java ve JavaScript kodlarının çalışmasına izin veren popüler bir eklenti. Böylelikle bilinmeyen sitelerdeki olası zararlı kodların çalışması engellenerek güvenliğinizi artırılmış oluyor.

OPERA'DA BETİKLERİ ENGELLEYİN

<http://bit.ly/blockit238>

Tarayıcı: Opera

Firefox'taki NoScript'e benzer olarak, Opera için sunulan BlockIt eklentisi de web sayfalarındaki JavaScript kodlarını kontrol altına almanızı sağlıyor. Eklentiye Opera Unite panelinden ulaşabilirsiniz.

FIREFOX AYARLARINIZI YEDEKLEYİN

<http://bit.ly/febe238>

Tarayıcı: Firefox

"The Firefox Environment Backup Extension (FEBE)" isimdeki eklenti sayesinde Firefox'a eklediğiniz diğer eklentileri, temaları, yer imlerini, ayarları, şifreleri, çerezleri ve daha fazlasını kolaylıkla yedekleyebilir, gerektiğinde başka bir bilgisayara aktarabilirsiniz.

DAHA GÜVENLİ ARAMA YAPIN

www.siteadvisor.com

Tarayıcı: Firefox, Internet Explorer

SiteAdvisor, internetinizde trafik açısından ağırlık yaratmayan ve sizi potansiyel tehlikeli sitelere karşı koruyan bir uyarı sistemi sunuyor. Güvenli siteler yeşil, emin olunmayanlar sarı ve riskli siteler kırmızı olarak gösteriliyor. Yeni ve kullanışlı bir özellik olarak tarayıcınıza eklenen Secure Search box da meşhur sitelerin adreslerini yanlış yazarak kötü niyetli kopyalarına girmenizi engelliyor.

KISALTILMIŞ LİNKLERİ ÖN İZLEYİN

www.longurlplease.com

Tarayıcı: Firefox

Bit.ly (<http://bit.ly>) ve benzeri 80 URL kısaltma servisini destekleyen Long URL Please, kısaltılmış linklerin sizi aslında hangi adrese yönlendireceğini o sitelere girmeden önce görebilmenize olanak tanıyor, böylelikle güvenli elden bırakmamış oluyorsunuz. Eklenti olarak yalnızca Firefox için sunulsa da, tüm tarayıcılarla kullanılabilecek bir yer imi kısayolu da mevcut.

KRİPTOLANMAMIŞ ŞİFRE UYARILARINI GÖRÜNTÜLEYİN

<http://bit.ly/unencrypted238>

Tarayıcı: Chrome

Chrome'la birlikte kullanabileceğiniz önemli bir güvenlik eklentisi olan Unencrypted Password Warning, güvenli bir sunucuya (https) çalışan kriptolama yöntemini desteklemeyen herhangi bir siteye şifre veya kredi kartı bilgilerinizi girmeyi denediğinizde sizi uyarıyor.

DOSYA İNDİRME

ZİP'LENMİŞ DOSYALARI AÇIN

www.freshdevices.com/freshdown

Tarayıcı: Firefox, Internet Explorer, Opera

Fresh Download tarayıcınızla entegre olarak size dosya indirme süreçlerini duraklatma ve devam ettirme, başka zamanlara aktarma ve virüslere karşı denetleme gibi olanaklar sunuyor. Artık dâhili zip desteğiyle birlikte gelen program, indirdiğiniz sıkıştırılmış dosyaları otomatik olarak klasörlere çıkarma işlemini de hallediyor.

WEB'DEN İÇERİK TOPLAYIN

<http://bit.ly/scrap238>

Tarayıcı: Firefox

ScrapBook, gezdiğiniz web sitelerinin bütünü, bazı sayfalarını veya seçtiğiniz öğelerini kaydetmenizi ve arşivinizi tıpkı yer imlerinizi düzenler gibi düzenleyebilmenizi mümkün kılan harika bir eklenti. Aynı zamanda kayıtlı siteler içinde arama yapmanızı ve kaydedilmiş içeriği düzenleyebilmenizi de olanaklı kılıyor.

DOSYALARI DAHA HIZLI VE DAHA GÜVENLİ İNDİRİN

www.orbitdownloader.com

Tarayıcı: Firefox, Internet Explorer, Chrome, Opera

Dosya indirme süreçlerini hızlandırdığı gibi, web üzerindeki videoları kaydetmenize, dosya indirme işlemlerini planlamanıza, yarım kalan dosya aktarımlarını devam ettirmenize izin veren ve inen dosyalarınızı antivirüs yazılımınızı kullanarak kontrol eden Orbit Downloader, tüm popüler tarayıcılarla kullanılabilir.

WEB SAYFALARINDAKİ İÇERİĞİ KAYDEDİN

www.downthemall.net

Tarayıcı: Firefox

DownThemAll eklentisi sayesinde bir web sayfasındaki tüm (veya sadece istediğiniz) bağlantı ve resimleri kaydedebiliyorsunuz. Eklentiye dosya aktarımlarını duraklatmak ve devam ettirmek ve dosya indirme hızınızı %400'e kadar artırmak amacıyla da kullanabilirsiniz.

İNDİRİLEN DOSYALARINIZI YÖNETİN

<http://bit.ly/status238>

Tarayıcı: Firefox

Download Statusbar, ekranınızın alt kısmına ufak bir çubuk ekleyerek indirilmekte olan dosyalar hakkında bilgi

veriyor. İndirilen dosyaları açmanızı veya çalıştırmanızı, dosyalar hakkında bilgi görüntülemenizi, indirme geçmişine bakmanızı ve dosyaları duraklatmanızı/ devam ettirmenizi mümkün kılan eklenti oldukça kullanışlı.

İNDİRME KLASÖRLERİNİ AYARLAYIN

<http://bit.ly/save238>

Tarayıcı: Firefox

Eğer fotoğrafları bir klasöre, müzik dosyalarını bir başka klasöre ve programları da yine bir başka klasöre indirmek istiyor ve bu düzeni kurmak için zaman harcıyorsanız, "Save File To" isimli eklenti oldukça işinize yarayacak demektir. Kullanmak istediğiniz klasör ve alt klasör isimlerini girdikten sonra, herhangi bir dosyayı kaydederken açılır kapanır bir menüden dosyanın hangi klasöre kaydedileceğini seçebilirsiniz.

VAR OLAN İNDİRME YÖNETİCİNİZİ ZENGİNLEŞTİRİN

<http://bit.ly/tweak238>

Tarayıcı: Firefox

Firefox'un indirme yöneticisinin yerini almak yerine görünümünü özelleştiren Download Manager Tweak, indirme yöneticisinin arayüzüne dosya çalıştırmak, klasör açmak ve dosya silmek için düğmeler ekliyor. Ayrıca indirme yöneticisinin ayrı bir pencere, ayrı bir sekme veya kenar çubuğu olarak açılması da mümkün oluyor.

RAPIDSHARE DOSYALARINI DAHA HIZLI İNDİRİN

<http://bit.ly/rapid238>

Tarayıcı: Chrome

Eğer RapidShare servsinden (<http://rapidshare.com>) dosya indiriyorsanız, ücretsiz kullanımda kullanıcıların karşısına çıkarılan bekleme sürelerine aşinasınızdır. Bu eklenti ise RapidShare'de bulunan dosyaları mümkün olduğu kadar hızlı indiriyor ve indirme işlemini geri sayım bittiği anda otomatik olarak başlatıyor.

YER İMLERİ

FAVORİ YOUTUBE VİDEOLARINIZI GÖRÜNTÜLEYİN

<http://bit.ly/youtab238>

Tarayıcı: Chrome

YouTab, YouTube videoları için harika bir yer imi eklentisi. Video paylaşım sitesinden yer imlerinize eklediğiniz tüm videoları tek bir pencerede

gösteren eklenti, böylelikle istediğiniz videoyu kolayca bulmanızı sağlıyor. Ayrıca YouTube aboneliklerinizi de ekleyebiliyorsunuz.

BİRDEN FAZLA SİTEYİ AYNI ANDA AÇIN

<http://bit.ly/stay238>

Tarayıcı: Firefox

Stay-Open Menu, yer imleri ve geçmiş menülerinin açık kalmasını, böylelikle aynı anda birden fazla siteyi açabilmenizi sağlıyor. Otomatik kapatma seçeneği farenizin hareketlerini algılıyor ve menüyü otomatik olarak kapatıyor.

TARAYICI PROFİLİNİZİ KAYDEDİN

<https://mozillalabs.com/sync/>

Tarayıcı: Firefox

Firefox Sync; yer imlerinizi, şifrelerinizi, tercihlerinizi, tarama geçmişinizi ve açık sekmelerinizi senkronize ederek, eklentinin kurulu olduğu başka bir bilgisayardan hepsine ulaşmanızı olanaklı kılıyor. Tüm kişisel verileriniz şifrelenerek saklanıyor.

SEKMELERİNİZİ KAYDEDİN

<http://bit.ly/fresh238>

Tarayıcı: Chrome

Sade bir oturum yöneticisi olan FreshStart, o an açık olan tüm veya seçtiğiniz sekmelerin bir oturum olarak kaydedilmesini sağlıyor, böylelikle gerektiğinde bu oturumu tekrar açarak sekmelerinize kavuşabiliyorsunuz. Eklenti aynı zamanda çökme koruması da içeriyor.

YER İMLERİNİZİ YEDEKLEYİN

www.xmarks.com

Tarayıcı: Firefox, Chrome, Internet Explorer, Safari

Xmarks, farklı bilgisayarlar ve tarayıcılar arasında yer imlerinizin eşitlenmesini sağlıyor. Eklentiye yüklediğiniz zaman, Firefox ile bir web araması gerçekleştirdiğinizde diğer Xmarks kullanıcıları tarafından yer imlerine eklenmiş ve notlandırılmış siteler de gösteriliyor.

WEB SAYFALARINI KAYDEDİN VE PAYLAŞIN

<http://delicious.com>

Tarayıcı: Firefox, Chrome, Internet Explorer

Delicious eklentisi sayesinde yeni siteleri kaydetmek, yönetmek ve yer imleriniz içinde arama yapmak kolaylaşıyor. Aynı zamanda "send" özelliğiyle istediğiniz siteleri arkadaşlarınızla paylaşabiliyorsunuz.

ŞİFRELER

FORMLARI OTOMATİK OLARAK DOLDURUN

www.roboform.com

Tarayıcı: Firefox, Chrome, Internet Explorer
RoboForm, sizin yerinize tüm şifrelerinizi ve form bilgilerinizi (örneğin kredi kartı numaranızı) otomatik olarak girebiliyor. Eklenimin Chrome sürümü henüz alpha aşamasında olduğu için bazı hatalar içermesi söz konusu olabilir.

GÜVENLİ ŞİFRELER OLUŞTURUN

<http://bit.ly/pass238>

Tarayıcı: Chrome
Eğer güvenli, kırılması oldukça zor şifreler kullanmak istiyorsanız, Secure Password Generator sizin için bu tip şifreler yaratabilir. Eklenimin düğmesine tıklayın, şifrenizde ne tip karakterlerin yer almasını istediğinizi seçin, şifre uzunluğunu belirleyin ve Generate Now düğmesine basın; böylelikle yeni şifreniz oluşturulacaktır.

ŞİFRELERİNİZİ GÜVENLİ BİR ŞEKİLDE SAKLAYIN

<http://lastpass.com>

Tarayıcı: Firefox, Chrome, Internet Explorer
LastPass tüm şifrelerinizi saklıyor ve web sitelerine tek bir fare tıklamasıyla girmenizi sağlıyor. Eklenti aynı zamanda formları dolduruyor, diğer tipteki verileri güvenli hale getiriyor ve verileri diğer tarayıcılar ve bilgisayarlarla eşitleyebiliyor.

OPERA'DA GÜVENLİ ŞİFRELER

<http://bit.ly/hash238>

Tarayıcı: Opera
Password Hasher, güvenli şifreler üreten bir Opera widget'i. Örneğin bir web sitesinin ismini parametre olarak girin, bu kelimeyi başka bir kelimeyle veya cümleyle birleştirin; böylelikle eklenti sizin için bu terimlerin karıştırılmasıyla oluşturulacak yeni, alfa numerik bir şifre sunacaktır.

TÜM GİRİŞ AYRINTILARINI SAKLAYIN

<http://bit.ly/auto238>

Tarayıcı: Chrome
"Autocomplete = on" eklentisi, Chrome'un tüm web siteleri için girdiğiniz tüm detayları hatırlamasını sağlıyor (detayların hatırlanmasına izin vermeyen sitelerde dahi). Öte yandan, açık nedenlerden ötürü, Chrome'un banka hesabınızla ilgili detayları hatırlamasına mani olmalısınız.

ARAMA

MICROSOFT HİZMETLERİNE ANINDA ULAŞIN

<http://toolbar.msn.com>

Tarayıcı: Firefox, Internet Explorer
Microsoft Bing Çubuğu, Bing arama motoruna anında erişim ve kullanışlı işlevler vadediyor. Tek tıkla Hotmail erişimi, MSN başlıkları, ünlülerle ilgili haberler, hava durumu tahminleri, gizli tarama ve benzeri özellikler bu işlevlere dâhil.

WEB'DEN DAHA FAZLASINI ALIN

<http://toolbar.google.com>

Tarayıcı: Firefox, Internet Explorer
Google Araç Çubuğu, yalnızca web'de arama imkânından daha fazlasını sunuyor. İstedığınız web sayfalarını arkadaşlarınızla paylaşabilmenizi, siteleri yer imlerine ekleyebilmenizi sağlayan, içeriği tercüme eden, formları otomatik dolduran ve Google Sidewiki'den herhangi bir sitesi hakkında bilgi alabilen eklenti, Opera için widget olarak da bulunabiliyor (<http://bit.ly/opera238>).

SAYFALARI AÇMADAN ÖNCE ÖN İZLEYİN

<http://bit.ly/search238>

Tarayıcı: Firefox, Internet Explorer
Eski ismi GooglePreview olan SearchPreview eklentisi, Google, Bing ve Yahoo! da yaptığınız aramalarda listelenen sitelerin yanında ön izlemeler ve sitelere verilen notları gösteriyor.

FOTOĞRAFLAR HAKKINDA DAHA FAZLA BİLGİ BULUN

www.tineye.com/plugin

Tarayıcı: Firefox, Chrome, Internet Explorer
Eğer web'de bulduğunuz bir fotoğraf ilginizi çektiyse, fotoğrafla ilgili ilave bilgi almak için TinEye'i kullanabilirsiniz. Eklenti, aynı fotoğrafın bulunduğu başka siteleri listeliyor, böylelikle fotoğraf hakkında daha fazla bilgi bulabilmek mümkün oluyor. TinEye, fotoğrafın farklı şekilde manipüle edilmiş hallerini de listeleyebiliyor.

ÇEVİRİMİÇİ ANSİKLOPEDİLERİ TARAYIN

<http://bit.ly/wiki238>

Tarayıcı: Firefox
WikiLook, istediğiniz kelime veya cümleleri Vikipedi, Wiktionary ve Uncylopedia gibi çevrimiçi referans kaynaklarında arıyor. Sadece istediğiniz servis için gerekli olan kısayol tuşuna basılı tutun (Shift, Ctrl veya Alt) ve herhangi bir öğeye sağ tıklayın.

BELİRLİ WEB SİTELERİNİ TARAYIN

<http://cybernetnews.com/cybersearch>

Tarayıcı: Firefox
CyberSearch, adres çubuğunuza Google ve Bing motorlarını kullanan birçok özel arama kabiliyeti entegre ediyor. Anahtar kelime sistemini etkinleştirdikten sonra Google Maps ve IMDb gibi belirli sitelerde aramalar yapabilirsiniz.

ALİŞVERİŞ

HEPSİBURADA'DA DAHA KOLAY ARAMA YAPIN

<http://www.hepsiburada.com/activities/>

Tarayıcı: Internet Explorer
Internet Explorer'a ekleyebileceğiniz Hepsiburada.com Arama Hızlandırıcısı sayesinde, siteye girmeye gerek kalmadan çok daha hızlı bir şekilde ürün araması yapabilirsiniz. Eklenti yükledikten sonra web'de gördüğünüz herhangi bir ürün ismini fareyle seçip sağ tıkladıktan sonra "Hepsiburada.com'da Ara" seçeneğine tıklamanız, ürün aramasını başlatmak için yeterli.

GİTTİGİDİYOR ARAMALARINIZI HIZLANDIRIN

<http://www.gittigidiyor.com/ie8/>

Tarayıcı: Internet Explorer
GittiGidiyor'dan sıklıkla alışveriş yapıyorsanız, açık artırmaları daha rahat takip edebilmek için Hızlı Arama eklentisini kullanabilirsiniz. Web üzerinde herhangi bir ürün ismi gördüğünüzde, bu ismi seçin ve ardından Hızlı Eriştirici düğmesine tıklayın.

ÇOKLU ORTAM

MÜZİĞİ WEB TARAYICINIZDAN KONTROL EDİN

www.foxytunes.org

Tarayıcı: Firefox, Internet Explorer
FoxyTunes, en popüler medya oynatıcılarını doğrudan web tarayıcınız üzerinden kontrol etmenize olanak sağlıyor. Bu harika eklenti aynı zamanda şarkı sözleri, albüm bilgisi, video ve sanatçı biyografisi bulmak için de kullanılabilir.

ÇEVİRİMİÇİ MÜZİK PAYLAŞIMI

<http://bit.ly/unite238>

Tarayıcı: Opera
Bir Opera eklentisi olan Unite Media Player ile müzik dosyalarınıza her yerden erişebilir, aynı zamanda arkadaşlarınız veya başka kullanıcılar tarafından paylaşılan müzik dosyalarını da dinleyebilirsiniz. Eklenti o an çevrimiçi olan ve müziğini paylaşan kullanıcıları listeliyor.

Online OCR servisleri

Basılı metinlerdeki yazıları düzenlenebilir şekilde bilgisayarınıza aktarmanın en kolay yolu ücretsiz online servislerden geçiyor.

A. Kıvanç TANRIKULU / kivanc@PCnet.com.tr

OCR (Optical Character Recognition - Optik Karakter Tanıma) teknolojileri geçtiğimiz yüzyılın ortalarından beri geliştiriliyor. Basılı metinlerin bilgisayarların işleyebileceği sayısal veriler haline getirilmesi için yapılan makinelerden ilkinin, Amerikalı bir kriptanalist olan David H. Shepard tarafından 1950 yılında üretildiği biliniyor. Shepard 1953'te konuyla ilgili patentini edinerek bu tür ihtiyaçları olan firmalara hizmet vermeye başlamış. Elbette aradan

geçen yıllarla hem bilgisayarların veri kaydetme ortamları, hem de karakter tanımayla ilgili teknikler ve uygulamalar bambaşka bir noktaya gelmiş durumda. Önceleri daha çok kurumsal alanda kullanılmakta olan karakter tanıma teknolojileri, tarayıcı (scanner) adıyla andığımız donanımların ucuzlaması ve son kullanıcılar arasında yaygınlaşması sayesinde son on yılda ev kullanıcılarının da hayatına girdi. Tarayıcı ürünleriyle birlikte kutuya dâhil olarak gelen

yazılımlar son yıllarda birçok kişinin basılı metinleri bilgisayarına aktarmasına yardımcı oldu.

Şimdilerdeyse online OCR uygulamaları adından söz ettirmeye başlıyor. Artık bu konuda hizmet veren ücretsiz online servisler sayesinde bilgisayarımızda resim ya da PDF dosyalarında yer alan metinleri düzenlenebilir, içinde arama yapılabilir hale getirerek kaydedebiliyoruz. Türkçe desteği olan kullanışlı online OCR servislerini sizler için bir araya topladık.

Free OCR

www.free-ocr.com

Çoğu online OCR hizmeti gibi Free OCR'ın kullanımı hayli kolay. Siteye adım attığınız anda elinizdeki resmi yüklemek için tıklayacağınız "Göz at..." düğmesini elinizin altında buluyorsunuz. Free OCR; PDF, JPG, GIF, TIFF ve BMP biçimindeki dosyaları kabul ediyor. Uygulamaya yükleyebileceğiniz dosyalar için 2 MB'lık bir boyut sınırlaması getirilmiş. Bundan büyük dosyalar ne yazık ki kabul edilmiyor.

OCR ile dönüştürülecek olan resim dosyasını seçtikten sonra dosyadaki metinlerin dilini seçiyorsunuz. Hemen ardından CAPTCHA metnini gerekli kutuya girmek gerekiyor. Servisin yöneticileri kötüye kullanımları engellemek için bu önlemi almak zorunda kalmışlar. Yaptığımız denemede Free OCR eski bir gazete haberindeki metinlerin büyük kısmını başarıyla okudu. Türkçe karakterlerde de hayli başarılı olduğu görülmüştü. Özellikle temiz şekilde taranmış belgelerde Free OCR'ı verimli şekilde kullanabilirsiniz.

OnlineOCR

www.onlinocr.net

Sitenin ana sayfasında bulunan dosya yükleme bölümünde OCR ile dönüştürülecek dosyanızı seçtikten sonra Upload düğmesine basmanız ve dosyanızın yüklenmesini beklemeniz gerekiyor. OnlinOCR'da oturum açmadan kabul edilen maksimum dosya

boyutu yalnızca 1 MB. Bu sebeple yüksek çözünürlükte taranmış dosyaları bu serviste dönüştürmek istediğinizde önce bir kullanıcı hesabı oluşturarak oturum açmalısınız. Oturum açtıktan sonra 30 MB'a kadar büyüklüklerdeki dosyaları dönüştürebiliyorsunuz. OnlineOCR, PDF dosyalarını ve neredeyse tüm resim formatlarındaki taranmış belgeleri kabul ediyor. Servisin dönüştürme sonrasında sağladığı çıktı biçimleri hayli çeşitli. Siteye üye olmanız durumunda dönüştürdüğünüz dosyalardan DOC, XLS, TXT, RTF, PDF ve HTML gibi dosya biçimlerinde çıktı alabiliyorsunuz.

OCRonline

www.ocronline.com

Bir başka online OCR hizmeti de OCRonline.com adresinde yer alıyor. Siteye girer girmez gözümüze çarpan ilk şey, her kullanıcı için belirlenmiş günlük dönüştürme limiti. OCRonline'da günde en fazla yüz adet dönüştürme yapmanıza izin veriliyor. Site kaç adet yükleme yaptığınızı IP adresiniz üzerinden takip ediyor. OCRonline'ın

desteklediği dil yelpazesi hayli geniş. Dönüştürme yapacağınız dili seçtikten sonra tercih ettiğiniz çıktı formatını belirliyorsunuz. Servisten DOC, PDF, RTF ve TXT formatlarında çıktı alınabiliyor. Dönüştürme performansı gerçekten şaşırtıcı derecede yüksek. Özellikle dönüştürdüğünüz belgeyi bir Word dosyası olarak geri alma seçeneğini kullanırsanız, sistem çıktıyı çok başarılı şekilde okuyor ve biçimlendiriyor. OCRonline'ı diğer rakiplerine göre öne çıkaran bir diğer özelliği, birden çok dosyayı aynı anda yükleyebiliyor olmanız. Farklı dosyaları arka arkaya yükledikten sonra dönüştürülme sırasını sürükleyip bırakma yöntemiyle ayarlayabiliyorsunuz. OCRonline, online ortamda optik karakter tanıma konusunda incelediğimiz servisler arasında en iyi performansı sergileyen seçenek.

Free Online OCR

www.free-online-ocr.com

İncelediğimiz servisler arasında en modern ve ilgi çekici tasarıma sahip olanı açık ara farkla Free Online OCR. JPG, PNG, BMP, GIF, TIFF ve çok sayfalı PDF biçimlerindeki belgeleri dönüştürerek DOC, TXT, RTF ve PDF formatlarında çıktı verebiliyor. Free Online OCR, başarılı tasarımı sayesinde çok kolay kullanılıyor. Fakat yaptığımız denemeler sırasında servisin çok yavaş çalıştığını fark ettik. Yüklediğiniz dosyalar seçtiğiniz biçime dönüştürülürken içerik otomatik olarak döndürülüyor ve doğru şekilde boyutlandırılıyor. Fakat yine de çok sayıda dönüştürme yapmayı düşünüyorsanız bu servisle ciddi miktarda zaman harcaabilirsiniz. Dönüştürme performansı hiç fena olmasa da Free Online OCR yavaşlığı yüzünden rakiplerinden geride kalıyor.

OCR Terminal

www.ocrterminal.com

Aslında ücretli bir online servis olan OCR Terminal, her ay 20 sayfa için ücretsiz olarak kullanılabilir. Servisi kullanmaya başlamadan önce üye olmanız gerekiyor. Üyelik işlemi sırasında verdiğiniz e-posta adresine gönderilen onay bağlantısına tıklama zorunluluğu biraz sınır bozucu olabilir. OCR Terminal'in dönüştürme performansı hayli tatmin edici. Site içinde işlem yaparken karşı karşıya geldiğiniz arayüzler de profesyonelce tasarlanmış. Elbette ücretli bir online servisten de böylesi beklenirdi. OCR Terminal, birden çok dosyayı aynı anda sürükleyip bırakarak dönüştürmeye başlamak gibi gelişmiş özellikler için bir masaüstü istemcisi sunuyor. Bilgisayarınıza kur-

duğunuz küçük program sayesinde dönüştürme işlemlerini daha konforlu şekilde yapabiliyorsunuz. Masaüstü istemcisine sahipseniz dönüştürme yapmak için tarayıcınızı açıp web sitesini ziyaret etmeniz gerekmiyor. Her gün çok sayıda dosyayı dönüştürmeniz gerekecekse mutlaka masaüstü istemcisini yüklemenizi öneriyoruz. Fakat OCR özelliğine günlük hayatta sıkça ihtiyaç duymuyorsanız OCR Terminal'i tercih etmemelisiniz. OCR Terminal, her ay ücretsiz olarak dönüştürebildiğiniz 20 belgeden sonrası için belge sayısına göre parça başı 9 ile 4 cent arasında değişen ücretler alıyor.

SONUÇ

Online OCR servislerinin özellikleri genel olarak birbirine çok benziyor. Bu servislerden birini seçerken elbette dönüştürme başarısı dikkat edilecek ilk kriter olmalı. Sıkça dönüştürme yapacak kullanıcılar için çoklu dönüştürme ve çalışma hızı da büyük önem taşıyacaktır. Tanıttığımız servisler arasında hemen herkesin ihtiyacını karşılayabilecek olan ve en uygun görünen seçenek OCRonline. Yüklü miktarda dönüştürme işlemi yapmayı planlıyorsanız OCR Terminal'in ücretsiz olan ilk 20 dönüştürme işlemini deneyerek bu hangi servisi kullanacağınıza karar verebilirsiniz.

Piri Reis'in Seyir Defteri

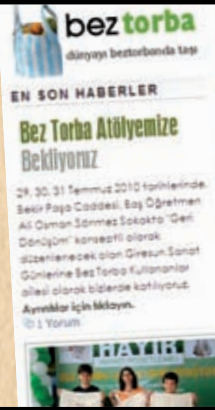
Piri Reis, 16. yüzyılda yaşamış ünlü bir Türk amiralidir. Piri Reis haritaları, 1929 yılında Topkapı Sarayı'nda yapılan araştırmalar sırasında bulunmuştur. 1818 yılında keşfedilen Antarktika kıtasının detaylı anlatımının 1513 yılında yapıldığı sanılan bu haritalarda bulunması, pek çok tarihçiye şaşırtmıştır. Daha da şaşırtıcı olanıysa, Grönland Adası'nın iki ayrı adacık halinde gösterilmesidir. 1966 yılının Ocak ayında yapılan sismik araştırmalarda bu ada parçacığının gerçekte iki parça olduğu anlaşılmıştır. Bu haritalar, yapıldığı dönem dikkate alındığında hayret verici bir doğruluğa sahip olup, günümüzde bile sırlarını korumaktadır.

Biz de bu sayfalarda interneti keşfetmeye çıkıyoruz. Bu sayfalarda yer almasını istediğiniz web sitesi ve blog adreslerini PiriReis@PCnet.com.tr adresine gönderebilirsiniz.

A. Kivanç TANRIKULU / kivanc@PCnet.com.tr

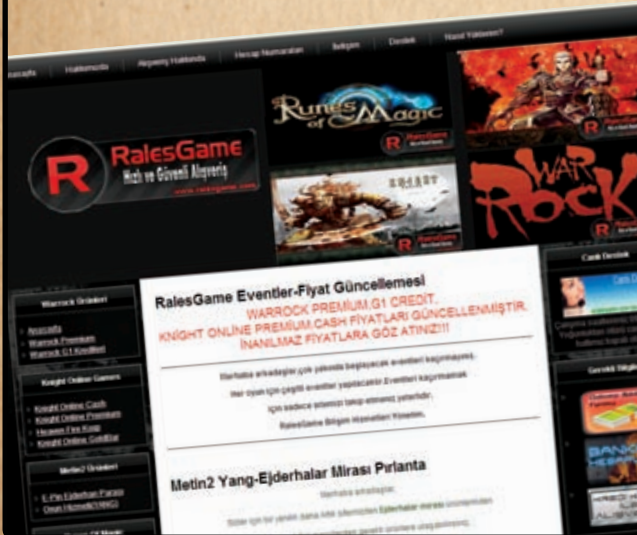
www.beztorbakullananlar.com

Hemen her markette karşımıza çıkan, petrol tabanlı naylon torbaların doğada erimesinin yüz yıl kadar sürdüğünü biliyor muydunuz? İnsanoğlunun doğaya yaptığı bu işkenceye hayır diyenler, BezTorbaKullananlar.com adresinde buluyor.

www.ralesgame.com

Online oyunlarla vakit geçirmeyi sevenlere yine online ortamda bu oyunların yan ürünleri olan ücretli paket ya da üyelikleri şansı veren Ralesgame.com, satın alınan ürünlerin kullanımı hakkında destek de veriyor.

www.sifalibitkiler.net

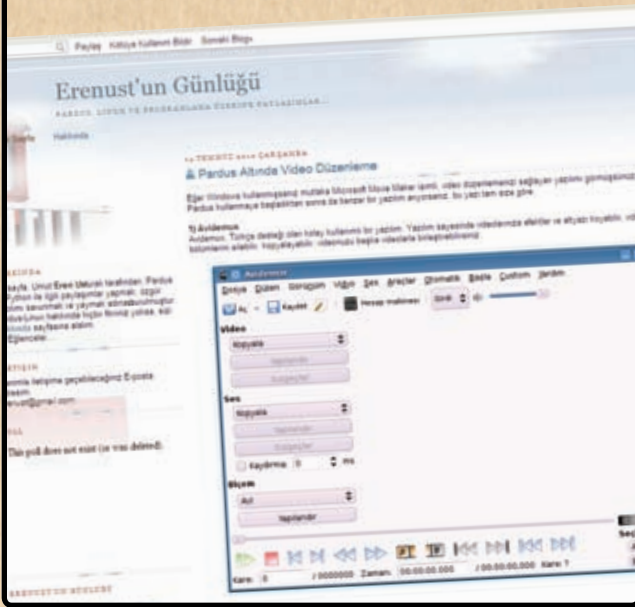
Adresinden de anlaşılacağı üzere SifaBitkileri.net şifalı bitkilerin hangi sağlık sorunlarının çözümüne yardımcı olabileceğini anlatıyor. Fakat sitenin içeriği yalnızca bununla sınırlı değil. Sağlık sektörüyle ilgili gelişmelere de yer veriliyor.

BLOG

erenust.blogspot.com

Erenust'un Günlüğü, Umut Eren Usturalı tarafından Pardus ve Python ile ilgili paylaşımlar yapmak, özgür yazılımı savunmak ve yaymak adına kurulmuş bir blog. Açık kaynak dünyasıyla ilgili olanlar için iyi bir adres.

sehitsavcibey.org.tr

Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey'in babası Ertuğrul Gazi'nin üç oğlundan en büyüğü olan Saru Batu Savcı Bey'in kim olduğunu öğrenmek ve yaşamıyla ilgili bilgi almak isterseniz bu adresi ziyaret edebilirsiniz.

www.acikfutbol.com

Tüm dünyadaki futbol maçı sonuçlarını takip etmek için ziyaret edebileceğiniz bir site olan AçıkFutbol, hayli kullanışlı bir tasarıma sahip. Sitede aynı zamanda orijinal forma ödüllü bir sanal bahis yarışması yapılıyor.

www.alidemirtas.tk

Teknoloji ve özellikle de internet meraklısı olan Ali Demirtaş, keşfettiklerini blog'unda okuyucularıyla paylaşıyor. Demirtaş, zamanının büyük kısmını web geliştirme alanında değerlendiriyor ve blog içeriği de bu yönde.

BLOG

www.belgeseli.org

Belgesel izlemeyi sevenlerin mutlaka kaydetmesi gereken bir adres olan Belgeseli.org, çeşitli video siteleri üzerinden izlenebilir olan belgeleri bir araya topluyor. Site, belgeleri kategorilerine göre gruplandırmış.

www.ailedanismanim.com

İnternette birçok konuda bilgi bulmak mümkün fakat aradığınız şey bilgi değil de "fikir" ya da "öğüt" olduğunda durum değişiyor. AileDanismanim.com, bu anlamda güvenilir bir görünümle hizmet veren ilgi çekici bir web sitesi.

www.acikfikir.org

Acikfikir.org, Osmangazi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden üç öğrencinin girişimiyle 2010 yılında kurulmuş bir açık kaynak yazılım geliştirme ve destekleme projesi. Konuyla ilgileniyorsanız kaçırılmamasıdır.

www.zehirliyesil.com

Yasin Ürütürk, şık tasarımı blog'unda birçok farklı konuda yazılar yayınlıyor. Blog'daki yazıların çoğunda kaynak Ürütürk'ün "kendisi". Sık güncellenen bir blog olan Zehirliyesil.com'u takip etiketleriniz arasına eklemek isteyebilirsiniz.

BLOG

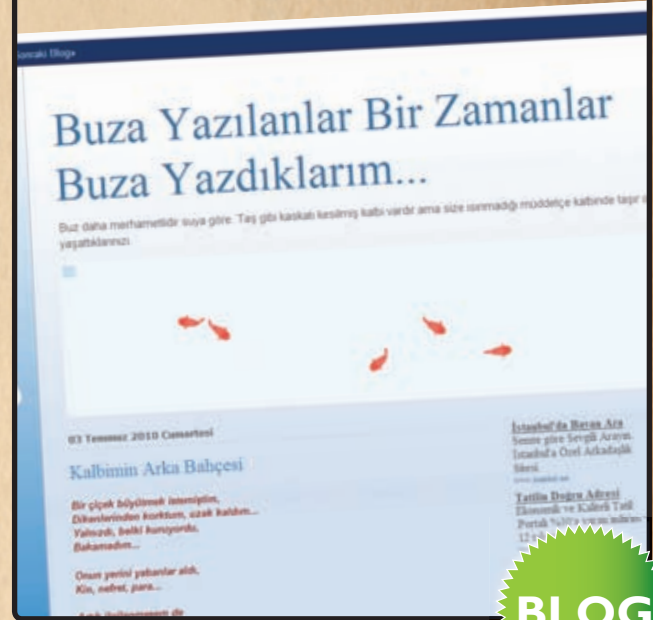
www.gameheal.com

Oyun dünyasını yakından takip edenlerin bir kenara not almak isteyebileceği bir adres olan GameHeal.com, sık güncellenen bir blog. Blog'da oyunlarla ilgili haberler ve sistem gereksinimleri gibi bilgiler mevcut.

buyazilanlar.blogspot.com

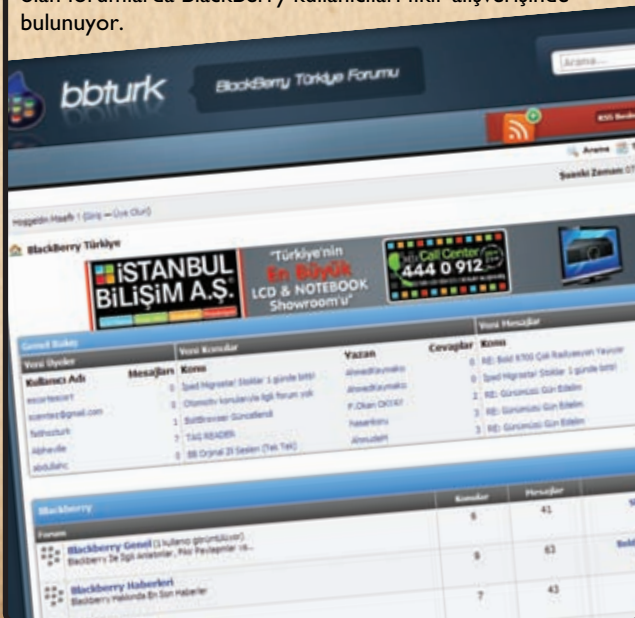
Mecnuni takma adına sahip blog'cu, uzun bir süre yazmaya ara vermiş fakat içinden gelen çılgınlıkları susturamayacağını anlayınca "onlarla kağıtlar başa çıksın" deyip yeniden yazmaya başlamış.

BLOG

www.bbturk.com

BlackBerry kullanıcılarını buluşturan BBTurk.com, bu akıllı telefon markasıyla ilgili çeşitli içerikler de sunuyor. Telefon modellerine göre bölümler halinde düzenlenmiş olan forumlarda BlackBerry kullanıcıları fikir alışverişinde bulunuyor.

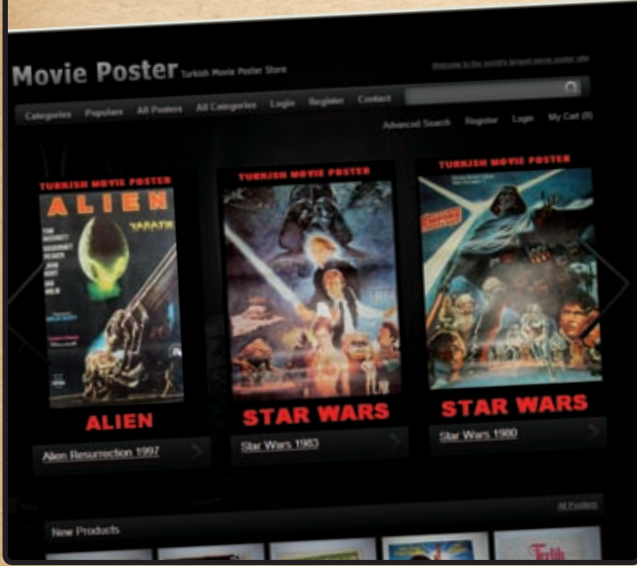
www.durmapuanla.com

DurmaPuanla.com, öğrencilerin öğretim üyelerine ve öğretmenlere puan vermeleri için oluşturulmuş bir online platform. Özellikle üniversite öğrencilerinin ders seçme aşamasında kullanabilecekleri verimli bir kaynak.

www.moviepostertr.com

Film afişlerine merakınız varsa, MoviePosterTr.com çok ilginizi çekecek demektir. Film afişlerinin online ortamda satışını yapan bu web sitesinde hayli fazla sayıda filmin afişi satışa sunulmuş vaziyette.

BLOG

blog.metininciler.net

Metin İnceler, kişisel blog'unda ülke gündeminde olup bitenler ve gözüne çarpan çeşitli haberler üzerine fikirlerini paylaşıyor. Metin İnceler'in dünyaya bakışını görmek için bu blog'u ziyaret edebilirsiniz.

galeri.tumblr.com

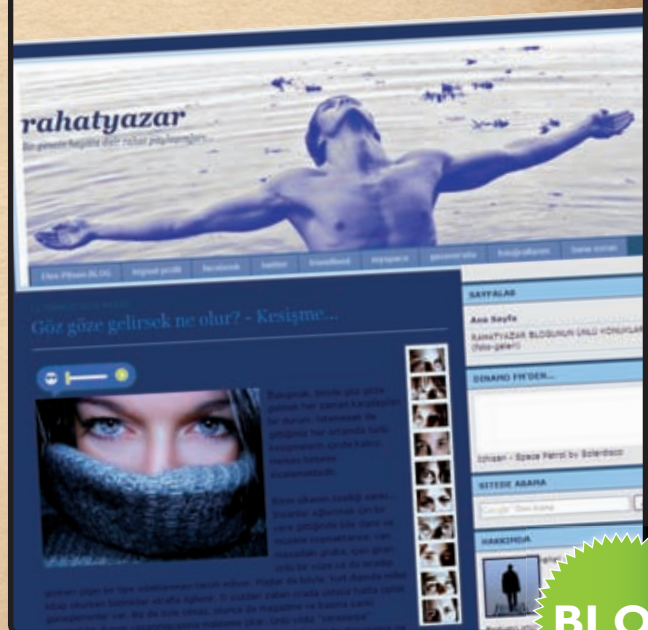
Kolay kullanımlı bir blog oluşturma servisi olan Tumblr'dan geçtiğimiz aylarda bahsetmiştik. Bir PCnet okurunun kendi çektiği fotoğrafları paylaşmak için hazırladığı blog'u görmek isterseniz bu adrese uğrayabilirsiniz.

BLOG

www.rahatyazar.com

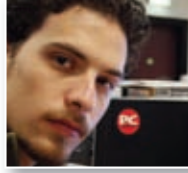
Blog'un adından da anlaşıldığı gibi Ahmet Emin Şensoy, hayata dair "rahat paylaşımlar" yapıyor. Hayli fazla takipçisi olan blog yazarının internete yansıyan renkli bir yaşamı olduğunu rahatça söyleyebiliriz.

BLOG

iTunes'a iyi bir alternatif

Taşınabilir cihazınıza şarkı yüklemenin tek yolu Apple'ın iTunes'u değil. En iyi alternatiflerden birini inceliyoruz.

A. Kıvanç TANRIKULU
kivanc@PCnet.com.tr

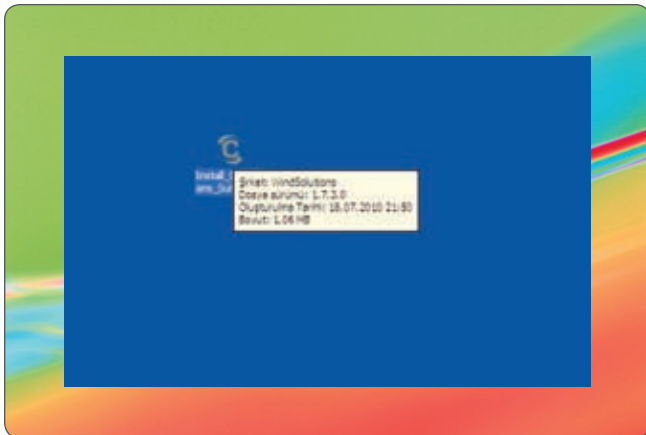
APPLE, şüphesiz ki teknoloji tarihinin en önemli şirketlerinden biri. Yıllardır ürettiği masaüstü ve dizüstü bilgisayarlarla milyonlarca insanın gönlüne taht kuran şirket, son yıllarda piyasaya sürdüğü taşınabilir aygıtlarla da sayısız teknoloji tutkununun yaşam tarzını değiştirdi. Piyasada sayısız MP3 ve MP4 çalar aygıt bulunsa da Apple, iPod ile bambaşka bir algı yarattı ve kitleleri kendine bağladı.

Yine benzeri bir durum iPhone konusunda yaşandı. iPhone kullanıcılarının hemen hepsi, kullandıkları cihazın "telefondan çok daha fazlası" demek olduğunu düşünüyor.

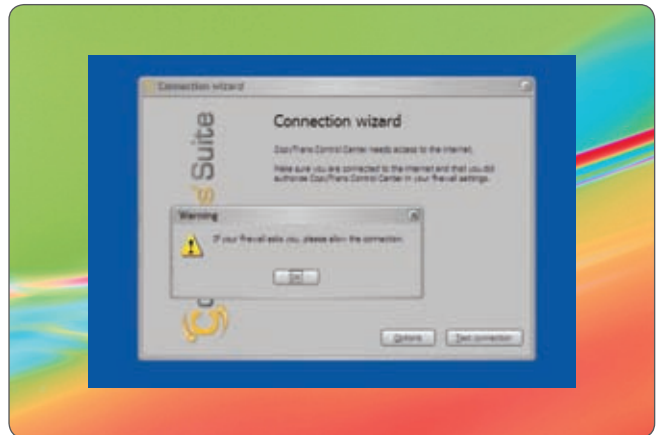
Elbette bu ürünlerin kullanıcıları mutlu etmeyen, hatta kimi zaman kızdıran yönleri de yok değil. Şirketin iPod ve iPhone'ları Apple'ın kendi yazılımı olan iTunes ile birlikte kullanmaya zorluyor oluşu çoğu kişinin keyfini kaçırıyor. Bu dayatmanın sebebini anlamak da pek güç değil. Apple, iTunes üzerinden dünyadaki dijital müzik satışının yüzde 70'ini ele geçirmiş durumda.

iPod ve iPhone benzeri ürünleri kullananlar, iTunes üzerinden yaklaşık 11 milyon farklı şarkı arasında seçim yaparak satın alabiliyor.

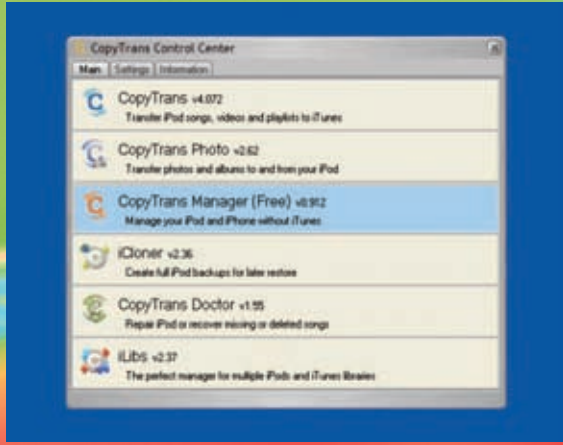
iTunes'dan memnun olan iPhone ve iPod kullanıcıları yok değildir elbette. Biz burada iPod ve iPhone gibi cihazlara içerik aktarmak için kullanılabilecek, iTunes'a oranla daha hafif, daha hızlı açılan ve kolay kullanılan alternatif bir yazılımı inceleyeceğiz.

1 www.copytrans.net adresinden indirebileceğiniz CopyTrans Control Center, yaklaşık 1 MB büyüklüğünde. Kurulum sırasında seçtiğiniz module göre bir miktar daha indirme yapılıyor.

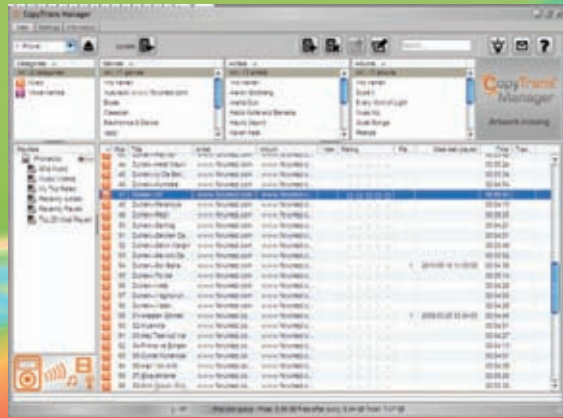
2 Kurulum sihirbazı, işe başlarken internet bağlantınızı kontrol etmenizi istiyor. Bu aşamada Windows ya da güvenlik yazılımınız bir güvenlik duvarı uyarısı verirse, CopyTrans için izin vermeniz gerekli.

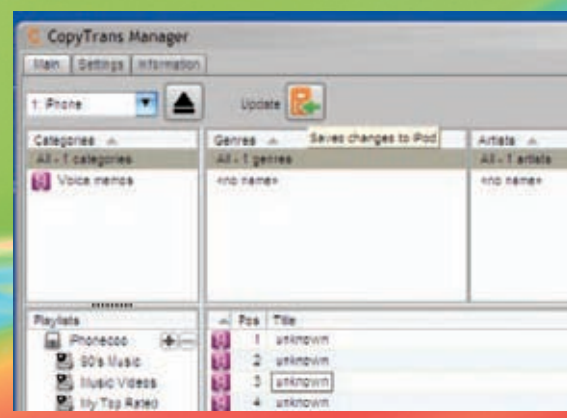
3 Control Center üzerinden yükleyebileceğiniz farklı işlere yarayan modüller de mevcut. Biz CopyTrans Manager (Free) seçeneğine tıklayarak sonraki adıma doğru yol alıyoruz.

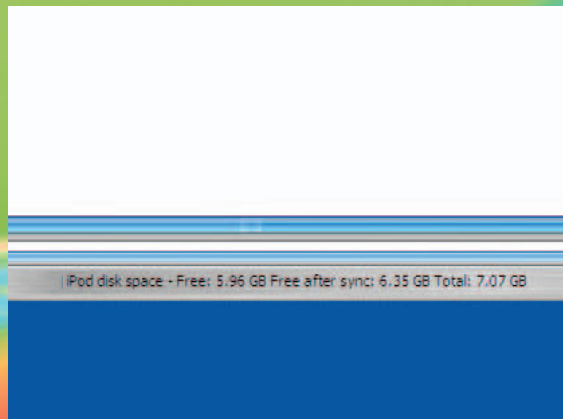
4 CopyTrans Manager'ın kurulumu tamamlandıktan sonra Use CopyTrans Manager seçeneğine tıklayarak ilerliyoruz. İsterseniz kullanımı anlatan belgeleri okuyabilir ya da tanıtım videosunu izleyebilirsiniz.

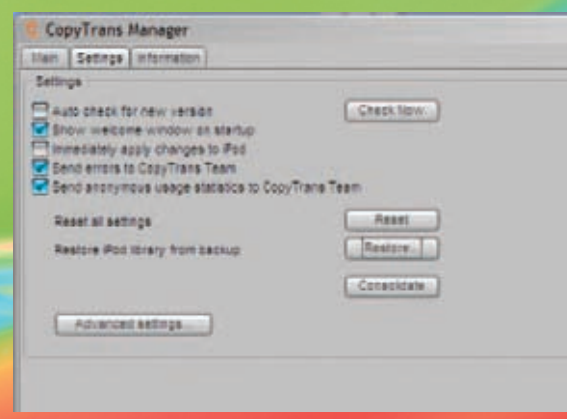
5 Yazılım, bilgisayarınıza bağlı olan iPod ya da iPhone benzeri cihazınızı otomatik olarak tanıyor ve cihazınızın belleğinde yer alan içeriği pencerede görüntülüyor.

6 CopyTrans Manager ekranında Windows'ta gezer gibi kolayca işlem yapabilirsiniz. Yazılım arayüzünün sol üst bölümünde bulunan Update düğmesine tıkladığınız sürece cihaz belleğinde herhangi bir değişiklik yapılmıyor.

7 Yapacağınız yükleme ve düzenlemeleri hazırlarken pencerenin alt kısmında yer alan bildirim alanını göz önünde bulundurmanızda fayda var. Bu alanda cihazın mevcut bellek durumu ve düzenleme sonrası oluşacak durum görüntüleniyor.

8 Settings sekmesinde yazılımla ilgili bazı ayarların yanı sıra daha önce yapılmış içerik yedeklemelerinin geri yüklenmesini sağlayan düğmeler yer alıyor.

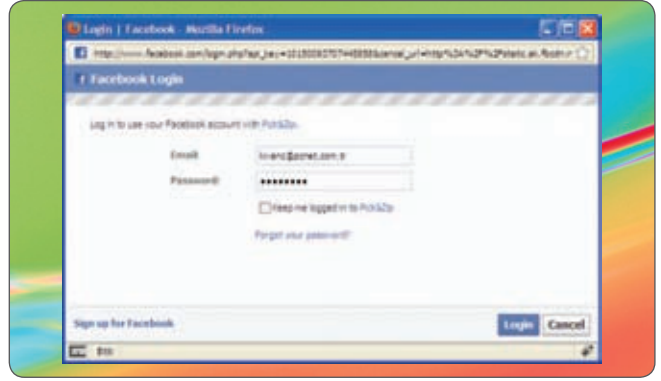
Arkadaşlarınızın fotoğraf albümlerini kaydedin

Pick&Zip sayesinde Facebook'taki arkadaşlarınızın fotoğraf albümlerini saniyeler içinde kendi bilgisayarınıza kaydedebilirsiniz.

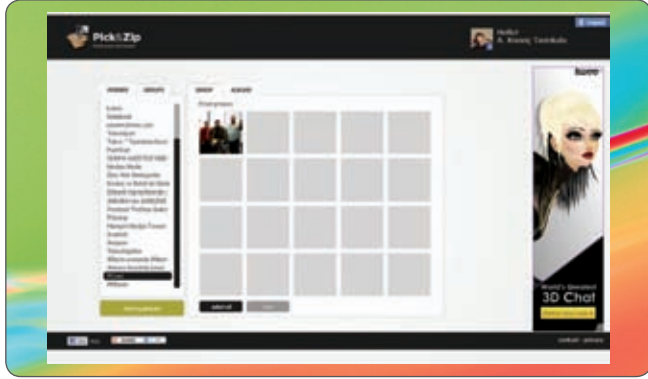
A. Kivanç TANRIKULU / kivanc@PCnet.com.tr

1 www.picknzip.com adresindeki online servis sayesinde arkadaşlarınızın sizinle paylaştığı fotoğrafları kolayca diskinize aktarmanız mümkün.

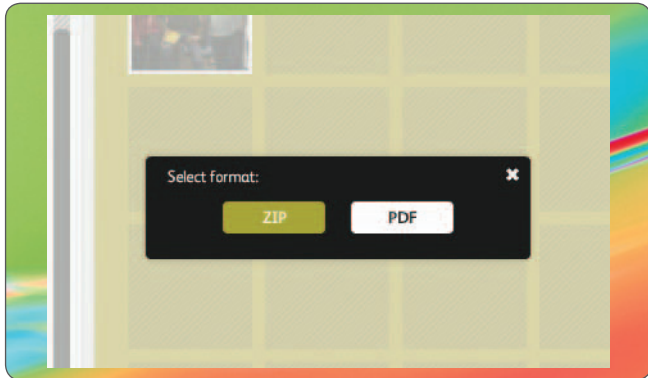
2 Başlamak için sayfadaki Login with Facebook düğmesine tıklamanız ve ardından açılan küçük pencerede Facebook hesabınızla oturum açmanız gerekiyor.

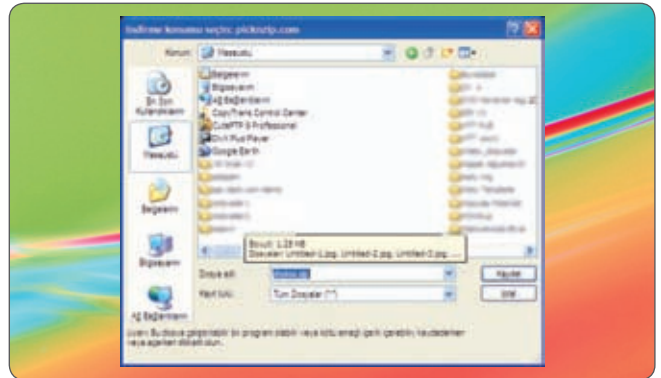
3 Oturum açtıktan sonra Pick&Zip uygulamasının sol tarafında arkadaşlarınızın ve üye olduğunuz grupların listesini göreceksiniz. Arkadaşlarınızın tüm fotoğraflarını, gruplarda ise arkadaşlarınız tarafından gönderilmiş fotoğrafları kaydetme imkânını buluyor.

4 Karşınıza çıkan resim albümlerini tek tek seçebileceğiniz gibi, "Select all" düğmesine tıklayarak tümünü birden de seçebilirsiniz. Seçiminizi tamamladıktan sonra "Download" düğmesine tıklayarak ilerleyin.

5 Pick&Zip, fotoğrafları bir ZIP arşivi ya da PDF dosyası halinde teslim edebiliyor. Bu aşamada hangi şekilde indirmek istediğinizi seçiyorsunuz.

6 İndireceğiniz dosyanın biçimini seçtikten sonra sabit diskinizde hangi konuma kaydetmek istediğinizi soran tanıdık diyalog kutusuyla karşılaşacaksınız. Kaydet düğmesine bastığınızda işiniz bitmiş oluyor.

Bilgisayar kullanımınızı inceleyin

Wakoopa sayesinde zamanınızı en çok hangi program ve sitelerle geçirdiğinizi görebilir ve sonuçları arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

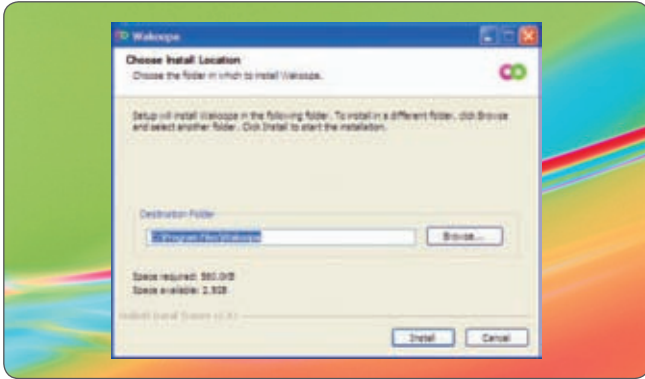
A. Kivanç TANRIKULU / kivanc@PCnet.com.tr

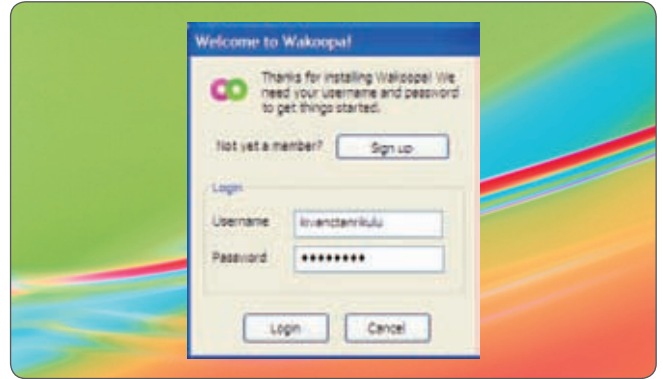
1 www.wakoopa.com adresine gittikten sonra ana sayfada bulunan "Sign up & Start tracking" düğmesine tıklayarak işe başlıyoruz. Sitede de söylendiği gibi işlemiz yaklaşık iki dakika sürecek.

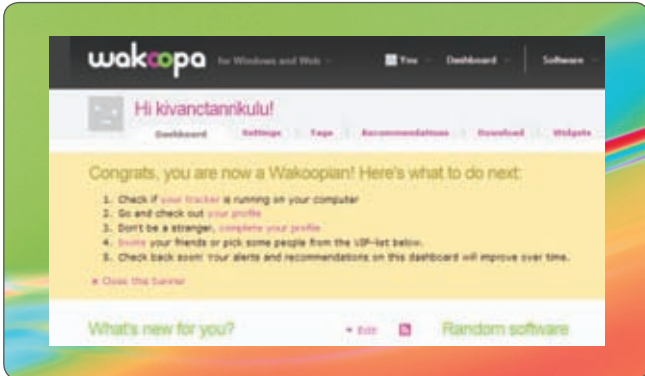
2 Kullanıcı adı, parola ve e-posta adresi gibi bilgilerinizi girerek hesabınızı oluşturduktan sonraki adımda Get The Tracker düğmesine tıklayarak bilgisayarınıza yükleyeceğiniz küçük yazılımı indiriyorsunuz.

3 Diskinizde yalnızca 560 KB yer kaplayacak olan Wakoopa istemcisi, çalışırken de sisteminizi yormuyor. Siz fark etmeden gün boyu arka planda sessizce çalışmaya devam ediyor.

4 İstemciyi kullanmaya başlarken, bilgisayarınızdaki yazılımın online servise veri gönderebilmesi için bir kez kullanıcı adınız ve şifrenizle oturum açmanız gerekiyor.

5 Oturum açtıktan sonra masaüstünüzde sağ alt köşedeki bildirim alanında beliren Wakoopa simgesine tıkladığınızda doğrudan Wakoopa.com üzerindeki sayfanıza ulaşıyorsunuz.

6 Artık gün içinde istediğiniz zaman Wakoopa simgesine tıklayabilir, hangi program ve siteleri hangi yoğunlukla kullandığınızı inceleyebilirsiniz. Sağlıklı verilerin oluşması için bir gün kadar beklemeniz gerekebilir.

KLAVYE-FARE TERCİHLERİNİZDE NELER ÖNE ÇIKIYOR?

PCnet editörleri, her ay ortak bir soruya kendilerine has yanıtlarını veriyor.

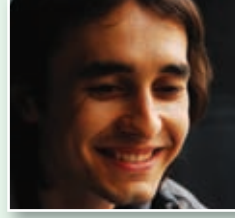

Erdal KAPLAN SEREN
Yayın Yönetmeni

İş yerinde işlevsellik, evde konfor

Bilgisayar kullanma performansında klavye ve farenin büyük önemi olduğuna inanıyorum. Bu

sebepten, evde ve iş yerinde oldukça rahat ettiğim birer setim var. İş yerimde Logitech'in MX550 kablosuz klavye fare seti var. Klavyenin tuş rahatlığı ve işlevselliği üst seviyede. Üzerindeki bilgi ekranı da işime yarıyor. Fare de aynı şekilde ihtiyacımı fazlasıyla gideriyor. Evde ise fonksiyonalliteden ziyade konforu ön planda tuttum. Microsoft'un X6 model klavyesi oldukça rahat ve işlevsel. Tuşlara basarken duyduğum his ve çıkan ses beni memnun ediyor. Kenarlarında fazlalık alan bırakılmadığı için klavye masamda fazla yer kaplamıyor. Bu klavyenin kablolu olduğunu da belirtmeliyim. Fare tercihim ise Razer'dan yana oldu. Damonback 3G modelini kısa süre önce satın aldım. Ergonomi konusunda harikulade bir fare. Estetik görünümü de tam. Hassasiyetine ise diyebileceğim hiçbir şey yok. Fare de kablolu ve klavyeyle birlikte bilgisayarımda iki USB girişini doldurmuş durumdadır. :)

Selim ŞUMLU
Editör

En önemlisi ergonomi

Bizim gibi işi gereği sürekli yazı yazan ve eli bütün gün fare tutan insanlar için klavye-fare seçimi son derece önemli.

İşi kesinlikle 5-10 dolarlık basit ürünlere bırakmamak gerekiyor. Ben yıllardır Microsoft'un klavye-fare setlerini tercih ediyorum. Şu an evimde kullandığım set Microsoft Wireless Comfort Desktop 5000, ofisteki ise Wireless Laser Desktop 5000. Her ikisi de benzer, ergonomik tuş dizilimine (Comfort Curve tasarımı) sahip. Ancak Microsoft klavyelerinde beni en çok memnun eden şey ince profilli, sessiz tuş yapısı. Bunu başka klavyelerde bulamıyorum. Klavyeyi düz (ayaklarını kaldırmadan) kullanmayı tercih ediyorum. Ayrıca klavye ve faredaki kısayol tuş ve düğmeleriyle bunları yapılandırabileceğim kişiselleştirme yazılımları da benim için çok önemli. Örneğin klavyeden bir tuşa basıp Belgeler klasörünü açmak, farenin bir tuşuyla Firefox sekmesini kapatmak ve bir tuşuyla da pencereyi küçültmek mutlaka istediğim şeyler.

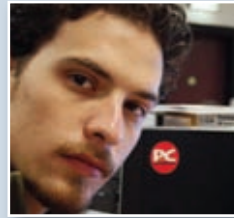

Pamir KIZILTUĞ
Donanım Editörü

En önemlisi fare

Ofiste sürekli olarak dizüstü bilgisayar kullanıyorum. Ay içerisinde test sistemimizdeki bilgisayarı ve

dolayısıyla klavye-faresini de zaman zaman kullanmam gerekiyor. Klavyede tercihimiz Logitech G15. Tüm özelliklerini kullandığımız söylenemez ama bunca zaman bize dayanabildiğine göre gerçekten sağlam. Yeri geldiğinde üzerine ağır bir koli koyduğumuz dahi oluyor. :) Test sistemimizdeki faremiz ise Verbatim'in Rapier V2 modeli. Çift yönlü tek bir tuşla kolaylıkla çözünürlük ayarının değiştirilmesine destek veriyor. LED'ler yardımıyla kullanımda olan çözünürlük kademesi ve profil seçimi anlaşılabilir. Yapısı oldukça ergonomik ve keyfinize göre ağırlık ekleyebilme şansınız da var. Dizüstü bilgisayarımda kullandığım fare ise Razer Diamondback 3G. Razer Vespula fare altlığı ile müthiş bir ikili olduklarını söylemem gerekiyor. Meslek icabından olsa gerek hemen her tür klavyeye rahatlıkla alışabiliyorum. Gönlümün fareleri ise bozulana kadar asla değişmez.

A. Kıvanç TANRIKULU
İnternet Editörü

Her zaman yüksek çözünürlük

Bilgisayarla çok fazla zaman geçirdiğim için tüm PC bileşenleri bir yana, sürekli temas halinde olduğum klavye

ve fare büyük önem kazanıyor. Bir bilgisayarın başına oturduğumda mutlaka bu konuda bazı ayarlamalar yapıyorum. Fare işaretçisinin hareketini, çift tıklama hızını ve klavyedeki tuş yineleme hızını mümkün olan en son ayara kadar hızlandırıyorum. Fare seçerken de mümkün olduğunca yüksek çözünürlükle tarama sağlayan fareleri tercih ediyorum. Şu an gün içinde en çok kullandığım fare A4Tech'in X7 adlı modeli. 600 dpi ile 2000 dpi arası çözünürlüklerle tarama yapabiliyor ve çözünürlüğü ayarlama şansı sunuyor. Klavye konusunda da oldukça seçiciyim. Öyle ki, son birkaç ayda dizüstü bilgisayarımı kafama uyan klavyeye sahip bir ürün bulamadığım için değiştiremedim. Tuşların yükseklikleri, aralıklı olmaları, klavyenin hızlı yazarken esnememesi benim için çok önemli. Masaüstü bilgisayarlar için kendime uygun klavye modellerini genellikle Logitech'te bulabiliyorum.